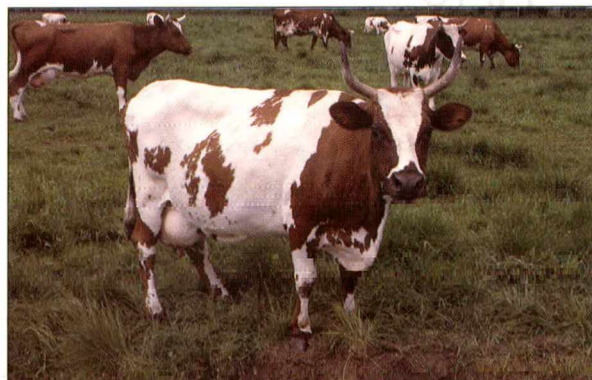
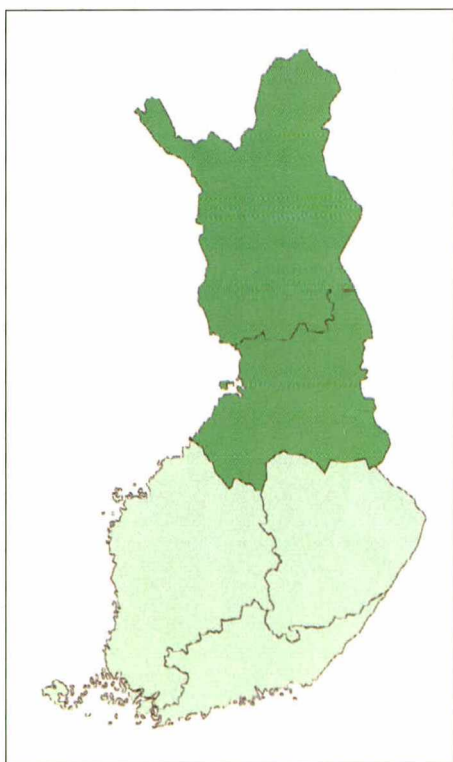
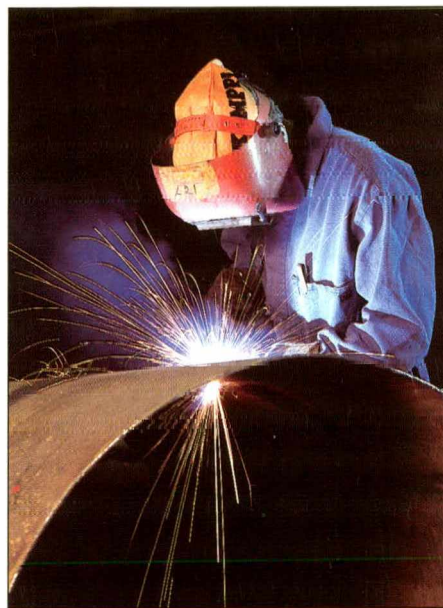

Pohjois-Suomen katsaus 1997

Tilastokeskus

Pohjois-Suomen katsaus

*Oulun lääni
Lapin lääni*

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 537 2045

Leena Jäntti (08) 537 2046

Sirkku Hiltunen (08) 537 2046

Kansikuva: Mervi Heusala, Tatsi Oy

Paino: Multiprint - Oulu

ISSN 1238-9064

ISBN 951-727-383-5

© 1997 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

ALKUSANAT

Pohjois-Suomen katsaus 1997 on jatkoa aiemmin kuudesti Oulun läänikatsauksen ja kahdesti Pohjois-Suomen katsauksen nimellä tuotetulle vuosijulkaisulle. Pohjois-Suomen katsaus on alueellista tilastotietoa visuaalisessa muodossa tarjoava julkaisu. Se on usean vuoden ajan ollut Tilastokeskuksen ainoa tiettyyn Suomen aluekokonaisuuteen keskittyvä kokoomajulkaisu. Se onkin ollut koko olemassa olonsa ajan Tilastokeskuksen myydyin julkaisu Pohjois-Suomen alueella. Vastaavalla tietosisällöllä tuotetaan myös Itä-Suomen, Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset.

Pohjois-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Pohjois-Suomesta, sen lääneistä, maakunnista, seutukunnista sekä kunnista ja niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Vertailukohteina on yleisimmin käytetty muun Suomen maakuntia, läänejä tai koko Suomea. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina. Tietolähteinä on käytetty runsaasti muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Tämänvuotinen katsaus sisältää yhteensä 174 kuvaa. Kokonaan uutena aihepiirinä uudessa julkaisussa on 1.9.1997 voimaan astuneen aluejaon mukaisten läänien keskinäiseen vertailuun keskittynyt osa. Myös kunnallistalouden tarkastelua on laajennettu aiempaan nähden.

Katsauksen kuvat tuotetaan myös värillisinä kalvoina. Koska tietosisältöä päivitetään jatkuvasti, on kalvokokoelma aina ajantasainen. Kalvoja voi tilata Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelusta. Myös kuvien pohjana olevat tilastoaineistot ovat erikseen tilattavissa.

Pohjois-Suomen katsaus 1997 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutukseen ovat osallistuneet suunnittelijat Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen sekä korkeakouluharjoittelija Katja Niemelä.

Oulussa, marraskuussa 1997

Esko Syrjäkari
aluepäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

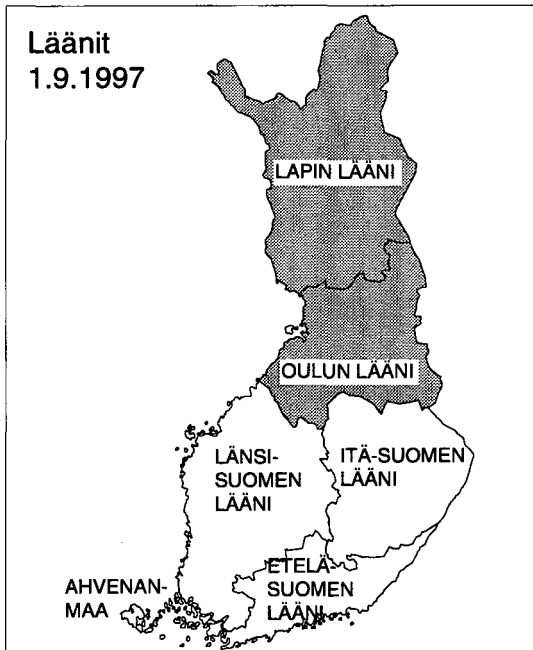
SIVU

POHJOIS-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	13
ELINKEINOELÄMÄ.....	33
Yritysten toimipaikat.....	33
Elinkeino- ja työ rakenne.....	36
Alkutuotanto.....	39
Jalostus.....	43
Palvelut.....	48
Konkurssit.....	48
Matkailu.....	51
Tulonsaajien tulot ja kotitalouksien velat.....	54
Bruttokansantuote.....	57
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	60
Työllisyys.....	60
Työttömyys.....	63
KOULUTUS.....	70
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	74
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	79
LIIKENNE.....	84
ENERGIAHUOLTO.....	90
YMPÄRISTÖN TILA.....	94
KUNNALLISTALOUS.....	98
Veroprosentti ja keskimääräiset veroäyrit.....	98
Kuntien nettomenot.....	101
Kunnallistalouden tunnuslukuja.....	106
Kuntien verotulot ja valtionosuudet.....	106
ALUEPOLITIikka.....	116
VAALIT.....	120
LÄÄNIT.....	124
<i>KÄYTETYT KÄSITTEET JA LYHENTEET</i>	131
<i>KUVALUETTELO</i>	133

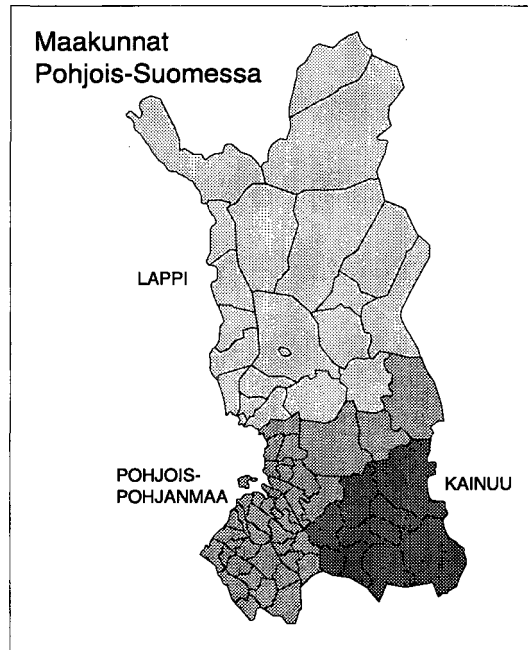
POHJOIS-SUOMI

Vuoden 1997 syyskuussa uusi läänijako astui voimaan eduskunnan päätöksen mukaisesti. Lääniä määrää vähennettiin 1.9.1997 alkaen kuuteen. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan maakuntaliittojen aluejako otetaan valtion aluehallintoviranomaisten aluejakojen pohjaksi.

Uusia läänejä on käsitelty tarkemmin tämän julkaisun viimeisessä kappaleessa.

Kuva 1. Läänit 1.9.1997

Kuva 2. Maakunnat Pohjois-Suomessa

Tässä julkaisussa Pohjois-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää kokonaisuudessaan *Oulun ja Lapin läänit*. Oulun lääni muodostuu Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnista. Lapin läänin rajat noudattelevat Lapin maakunnan rajoja. Alueelle sijoittuu 16 seutukuntaa ja 74 kuntaa. Seutukuntien määrä laski vuoden 1997 huhtikuussa yhdellä, kun Posio-Ranuan seutukunta lakkautettiin ja sen kunnat liitettiin muihin seutukuntiin.

Euroopan Unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics)-alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan (NUTS 1), kuuteen suuralueeseen (NUTS 2) ja 20 maakuntaan (NUTS 3). Euroopan unionin alueella on NUTS 2 alueita yhteensä noin 200 ja NUTS 3 alueita noin 1150. Lisäksi seutukuntataso ja kuntataso muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). NUTS 2 tasolla tässä julkaisussa tarkastellut maakunnat sijoittuvat Pohjois-Suomeen (Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi) sekä Itä-Suomeen (Kainuu).

Maakunnat

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluu 42 kuntaa, joista väestöltään suurin on Oulu. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 1996 lopussa 358 499 asukasta eli 7 prosenttia suomalaisista. Maakunnan pinta-ala on 35 297 km² ja väestötiheys 10 asukasta/km². Kaupunkeja alueella on 8.

Kainuuseen kuuluu 10 kuntaa, joista suurin on Kajaani. Pinta-alaa maakunnalla on 21 571 km² ja väestömäärä oli vuoden 1996 lopussa 94 386. Taajama-aste on 68 %, tarkasteltavien maakuntien alhaisin. Kunnista 2 on kuntamuodoltaan kaupungeja.

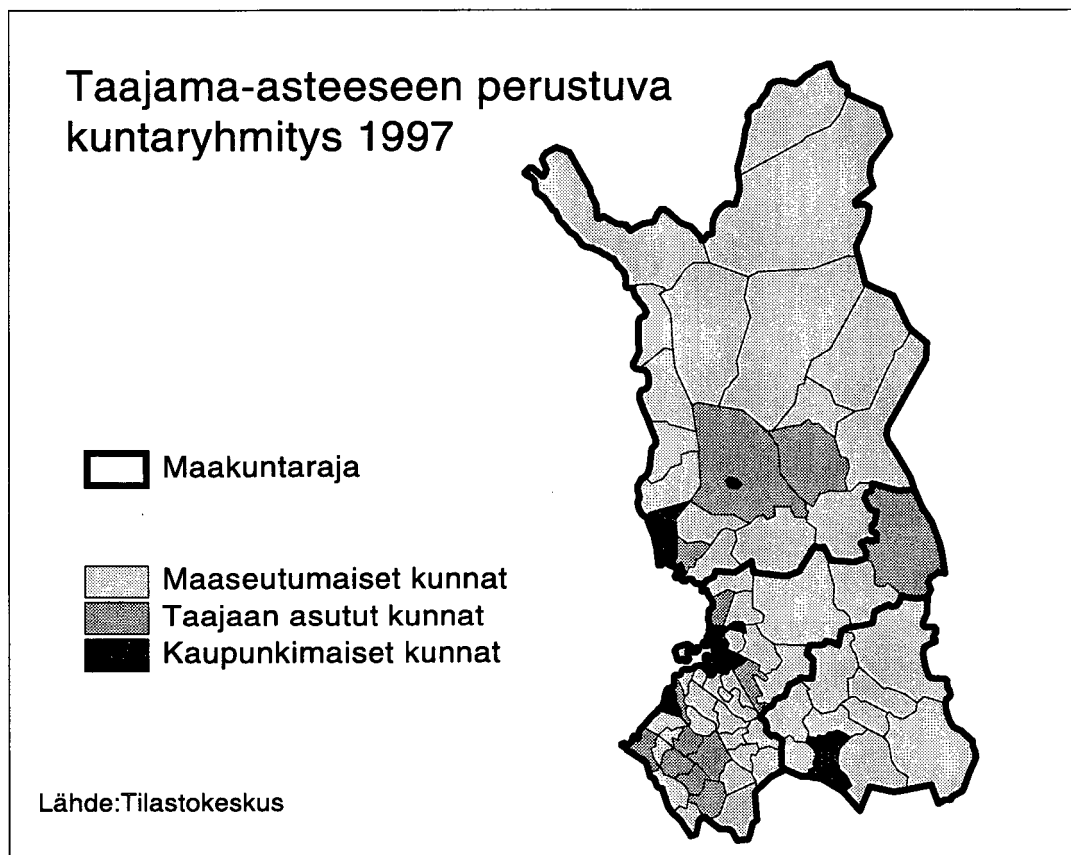
Lapin maakunnan väestömäärä oli vuoden 1996 lopussa 200 579 ja pinta-ala 93 057 km². Väestötiheydeksi muodostuu täten Suomen maakuntien alhaisin, 2,2 asukasta neliökilometrillä. Maakuntaan kuuluu 22 kuntaa, joista 4 on kaupunkia. Väestömäärällä mitattuna Rovaniemen kaupunki on suurin ja Pelkosenniemen kunta vastaavasti pienin.

Kunnat

Vuonna 1997 Suomessa oli 452 kuntaa. Maan pääkaupunki Helsinki on väestöltään suurin (532 053 asukasta 31.12.1996) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga pienin (120 as.). Pohjois-Suomen alueen 74 kunnasta asukasluvulla mitattuna suurin on Oulu (111 556 as.) ja pienin Temmes (726 as.). Kaupunkeja Pohjois-Suomessa on 14.

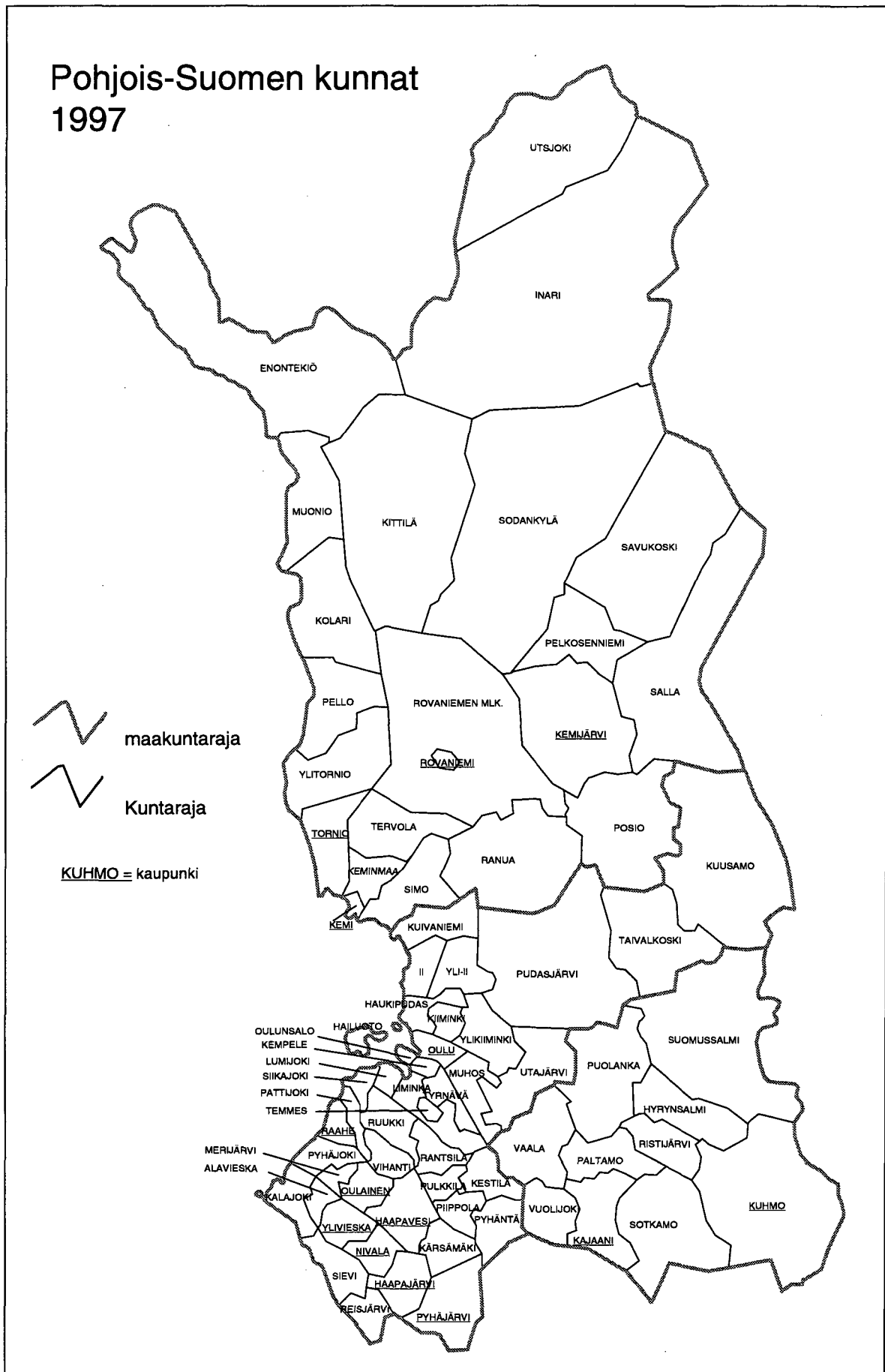
Taajamaväestön osuuteen ja suurimman taajaman väkilukuun perustuvan Tilastokeskuksen kuntaluokituksen mukaan vuonna 1997 kaupunkimaisia kuntia tarkastelualueella oli 9 kpl, taajaan asuttuja 13 ja maaseutumaisia 52. Kaupungeista Pyhäjärvi ja Kuhmo lasketaan kuuluvaksi maaseutumaisiin kuntiin. Toisaalta kolme muuta kuin kaupunkikuntaa on kuntaluokituksen mukaisesti kaupunkimaisia (Haukipudas, Kempele ja Oulunsalo).

Pinta-alalla mitattuna Suomen suurimmat kunnat löytyvät Lapista. Inarin ja Sodankylän kunnat ovat pinta-alaltaan suurempia kuin Uudenmaan maakunta.

Kuva 3. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 1997.

Pohjois-Suomen kunnat 1997

Kuva 4. Pohjois-Suomen kunnat 1997.

Taulukko 1. Perustietoja Pohjois-Suomen kunnista.

	Maapinta -ala km ²	Väkiluku 31.12.1996	Taajama- aste %1995	Elinkeinorakenne % 1996* Alkut.-Jal.-Palv.	Työttömyys- aste % 8/1997
<u>POHJOIS-POHJANMAA:</u>					
ALAVIESKA	251	3054	57	28 - 22 - 45	12,8
HAAPAJÄRVI	781	8487	73	15 - 23 - 58	18,5
HAAPAVESI	1048	8289	61	18 - 28 - 49	18,4
HAILUOTO	195	983	64	25 - 14 - 56	13,6
HAUKIPUDAS	436	15040	94	2 - 34 - 60	17,3
II	620	6262	78	6 - 33 - 58	22,7
KALAJOKI	665	9337	77	22 - 28 - 47	14,5
KEMPELE	139	10921	93	2 - 34 - 62	13,9
KESTILÄ	601	1919	42	35 - 14 - 46	14,5
KIIMINKI	327	9317	85	2 - 31 - 63	14,2
KUIVANIEMI	930	2303	47	17 - 28 - 50	25,1
KUUSAMO	5004	18632	59	13 - 15 - 67	25,4
KÄRSÄMÄKI	697	3431	45	28 - 23 - 44	21,1
LIMINKA	613	5561	72	11 - 27 - 58	14,1
LUMIJOKI	324	1650	59	24 - 25 - 46	15,4
MERIJÄRVI	229	1447	34	32 - 27 - 37	15
MUHOS	759	7813	79	10 - 23 - 62	12,2
NIVALA	532	11343	69	23 - 27 - 46	15,6
OULAINEN	588	8387	69	11 - 29 - 57	13,8
OULU	328	111556	97	1 - 25 - 71	18,1
OULUNSALO	169	7327	92	2 - 27 - 68	13,8
PATTIJOKI	262	6076	80	3 - 50 - 44	13,2
PIIPPOLA	456	1498	60	25 - 23 - 49	14,7
PUDASJÄRVI	5656	10869	46	17 - 21 - 57	27,1
PULKKILA	383	1900	59	22 - 23 - 52	13,1
PYHÄJOKI	540	3807	76	18 - 38 - 42	14,2
PYHÄJÄRVI	1312	7316	56	20 - 25 - 51	21,3
PYHÄNTÄ	810	2050	52	17 - 39 - 40	14,6
RAAHE	266	17697	94	1 - 49 - 47	16,8
RANTSILA	606	2268	41	32 - 23 - 39	9,8
REISJÄRVI	483	3497	41	33 - 18 - 42	14,4
RUUKKI	773	4954	48	24 - 26 - 45	14,5
SIEVI	783	4909	55	26 - 34 - 35	10,3
SIIKAJOKI	277	1513	36	25 - 33 - 38	14,2
TAIVALKOSKI	2457	5563	45	19 - 16 - 59	31,3
TEMMES	121	726	34	19 - 26 - 49	13,2
TYRNÄVÄ	396	4141	51	23 - 25 - 49	10
UTAJÄRVI	1673	3545	46	24 - 19 - 53	15,8
VIHANTI	483	3780	46	20 - 34 - 43	17,1
YLI-II	770	2494	47	26 - 24 - 45	18,9
YLIKIIMINKI	995	3402	26	18 - 27 - 49	22
YLIVIESKA	566	13435	85	7 - 26 - 64	15,8

	Maapinta	Väkiluku	Taajama-	Elinkeinorakenne	Työttömyys-
	-ala km2	31.12.1996	aste %1995	% 1996* Alkut.~Jal.~Palv.	aste % 8/1997
<u>KAINUU:</u>					
HYRYNSALMI	1423	3851	52	21 - 19 - 55	22,8
KAJAANI	1158	36795	90	2 - 24 - 71	21,8
KUHMO	4821	12163	60	18 - 15 - 61	29,7
PALTAMO	924	4720	59	16 - 22 - 58	23,7
PUOLANKA	2468	4221	50	22 - 17 - 57	23,9
RISTIJÄRVI	838	1992	40	27 - 13 - 53	18,9
SOTKAMO	2650	11434	54	17 - 26 - 55	19,2
SUOMUSSALMI	5276	11906	56	16 - 18 - 60	28,4
VAALA	1319	4351	43	24 - 15 - 57	17,4
VUOLIJOKI	691	2953	52	12 - 35 - 49	21,9

	Maapinta	Väkiluku	Taajama-	Elinkeinorakenne	Työttömyys-
	-ala km2	31.12.1996	aste %1995	% 1996* Alkut.~Jal.~Palv.	aste % 8/1997
<u>LAPPI:</u>					
ENONTEKIÖ	8050	2378	38	13 - 11 - 71	29,5
INARI	15173	7783	61	13 - 11 - 71	27,8
KEMI	91	24633	97	1 - 35 - 59	23,9
KEMIJÄRVI	3568	11628	68	7 - 32 - 57	19,5
KEMINMAA	627	9350	87	4 - 32 - 61	19,7
KITTILÄ	8229	6090	50	15 - 11 - 68	26,6
KOLARI	2563	4360	39	12 - 11 - 72	30,1
MUONIO	1706	2670	55	8 - 10 - 77	24,5
PELKOSENNIEMI	1844	1350	45	13 - 13 - 67	22,2
PELLO	1743	5332	55	11 - 19 - 66	25
POSIO	3040	5211	36	28 - 17 - 50	25,7
RANUA	3464	5511	36	25 - 19 - 52	24,9
ROVANIEMEN MLK	7505	21888	57	8 - 17 - 71	20,8
ROVANIEMI	94	35501	98	1 - 15 - 79	24,4
SALLA	5743	5733	43	21 - 10 - 64	32,7
SAVUKOSKI	6421	1626	36	30 - 8 - 56	25,9
SIMO	1465	4130	58	14 - 32 - 51	22,8
SODANKYLÄ	11793	10563	56	14 - 14 - 66	28,9
TERVOLA	1564	4065	38	18 - 21 - 56	23,2
TORNIO	1183	23285	86	5 - 38 - 54	20,9
UTSJOKI	5168	1555	0	15 - 10 - 62	14,2
YLITORNIO	2024	5937	49	17 - 17 - 60	22,5

*ennakkotieto

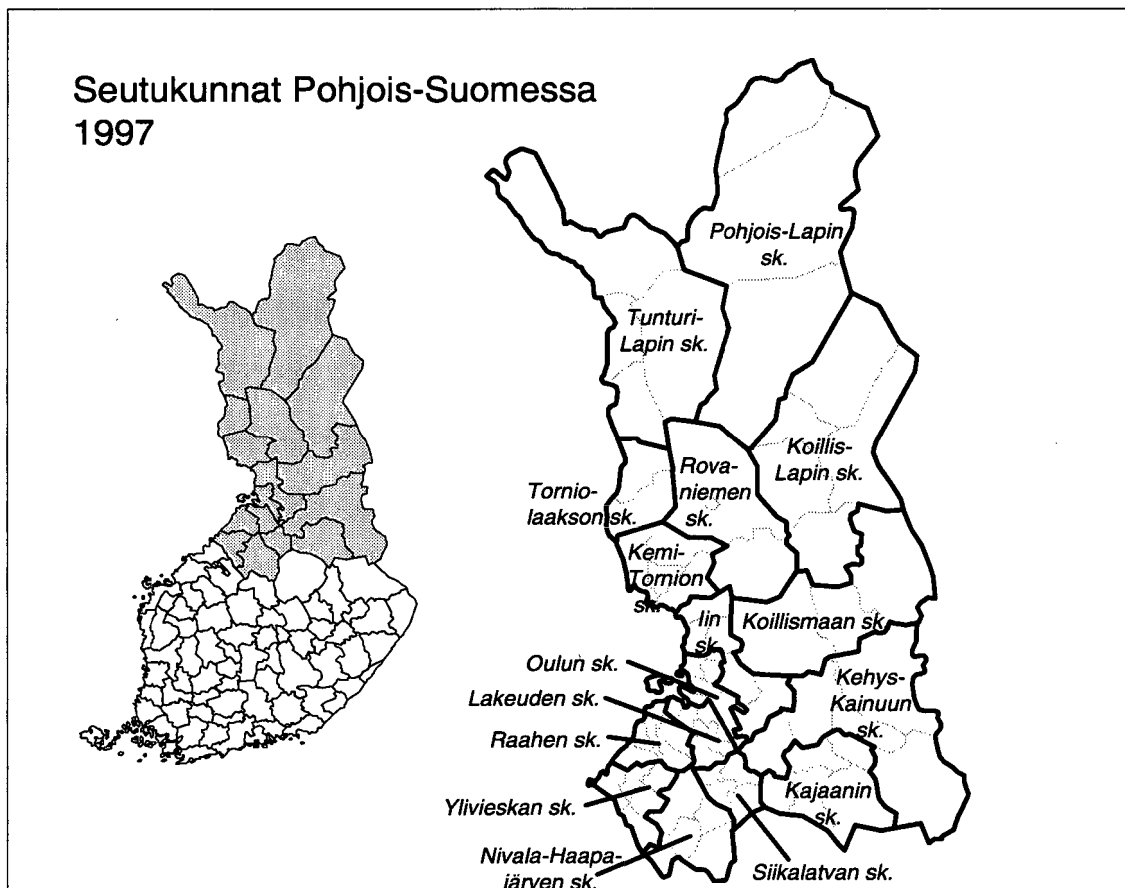
Seutukunnat

Seutukunnat (NUTS 4) ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia ryppäitä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä käytettiin kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriön päätöksellä seutukuntajakoa muutettiin 18.4.1997 alkaen. Tässä yhteydessä seutukuntien määrä väheni kolmella.

Suomen kaikkiaan 85 seutukunnasta 16 sijaitsee tämän katsauksen tarkastelualueella. Pohjois-Pohjanmaalla seutukuntia on kahdeksan, Kainuussa kaksi ja Lapissa kuusi. Kuntien lukumäärä vaihtelee Pohjois-Suomessa Torniolaakson seutukunnan kahdesta Oulun seutukunnan seitsemään.

Maapinta-alaltaan viisi Suomen suurinta seutukuntaa sijaitsee Pohjois-Suomessa. Suurimmat niistä ovat Pohjois-Lapin, Tunturi-Lapin ja Koillis-Lapin seutukunnat. Pohjois-Suomen pienin seutukunta on Lakeuden seutukunta. Asukasmäärällä mitattuna Oulun seutukunta on Pohjois-Suomen suurin ja Siikalatvan seutukunta vastaavasti pienin.

Lisätietoja Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä ja vastaavalla tavalla toteutetusta Seutukuntakatsaus -julkaisusta.

Kuva 5. Seutukunnat Pohjois-Suomessa 1997.

VÄESTÖ

Pohjoissuomalaisia oli vuoden 1996 lopussa 653 464 henkeä, joista lähes 55 % asui Pohjois-Pohjanmaalla (358 499). Kainuussa asukkaita oli 94 386 ja Lapissa 200 579. Pohjois-Suomen väkirikkain kaupunki on Oulu, jossa asukkaita oli vuoden 1996 lopussa 111 556. Lapissa suurin väkimäärä on Rovaniemellä (35 501) ja Kainuussa eniten asukkaita on Kajaanissa (36 795). Väestöltään pienimmät kunnat ovat Pohjois-Pohjanmaalla Temmes, Kainuussa Ristijärvi ja Lapissa Pelkosenniemi.

Väestönmuutokset

Pohjois-Pohjanmaalla väkiluku on kasvanut vuosien 1980 - 1996 välillä yli 12 %, kun samaan aikaan Kainuussa väkiluku on vähentynyt lähes 5 %. Lapissa kasvu on ollut 3%. Kunnittain tarkasteltuna väestö kasvoi suhteellisesti eniten vuosien 1985 ja 1996 välillä Oulunsalossa ja väheni eniten Sallassa. Pohjois-Suomen väestöltään pienimmässä kunnassa Temmeksellä väestö kasvoi suhteellisesti eniten vuonna 1996. Suhteellisesti eniten väestöä menetti Kärsämäki. Vuonna 1996 väkiluvun muutos oli positiivinen viidessätoista Pohjois-Pohjanmaan ja kolmessa Lapin kunnassa. Kainuun kunnissa väkiluvun muutos oli negatiivinen.

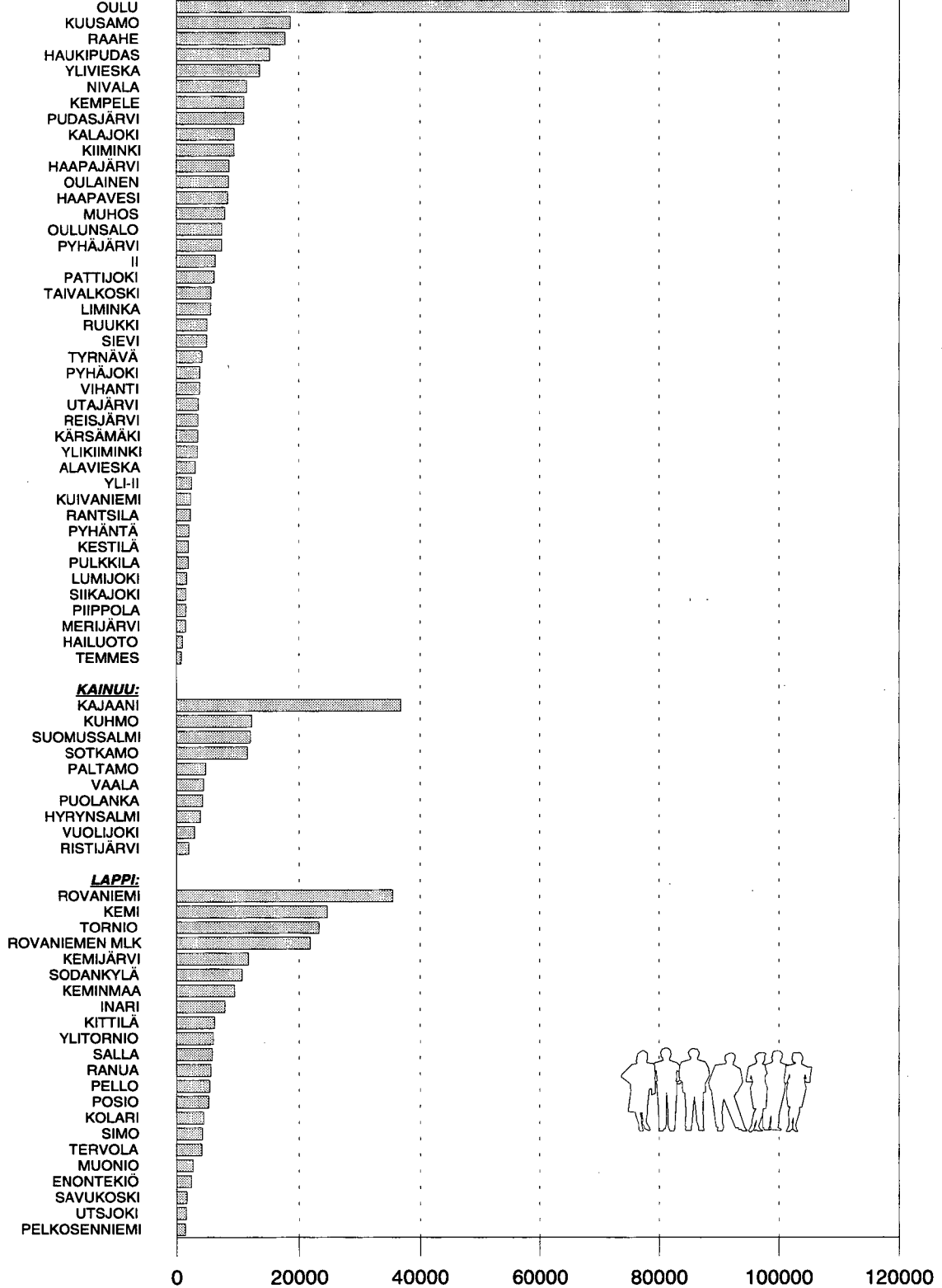
Ikä- ja sukupuolirakenne

Pohjois-Pohjanmaalla on lasten ja nuorten osuus suurempi kuin Kainuussa tai Lapissa. Kunnittaisessa tarkastelussa alle 15 -vuotiaiden osuus on Oulunsalossa suurin ja vastaavasti yli 65 -vuotiaiden osuus pienin. Vähiten nuoria on Hailuodossa, missä vanhimpiin ikäryhmiin kuuluvia on vastaavasti paljon. Työikäisiä on eniten Raahessa ja vähiten Yli-Iissä.

Vuonna 1996 koko maassa väestön keski-ikä oli 38.5 vuotta. Pohjois-Suomen 47 kunnassa väestön keski-ikä oli tätä alhaisempi. Lapissa keski-ikä oli 37.6 ja Oulun läänissä 36.3 vuotta. Kainuussa sekä Koillis-Lapin ja Torniolaakson seutukuntien alueella väestön keski-ikä on korkea. Kunnittaisessa tarkastelussa korkein keski-ikä on Hailuodossa ja Ristijärvellä, yli 43 vuotta ja alhaisin Oulunsalossa, alle 30 vuotta. Keski-ikä on laskenut Siikajoella, Limingassa, Lumijoella, Tyrnävällä, Merijärvellä ja Sievissä vuodesta 1980 vuoteen 1996. Muissa Pohjois-Suomen kunnissa keski-ikä on kasvanut. Kuhmossa väestön keski-ikä nousu vuosissa on ollut 7.2 vuotta. Suurin osa Pohjois-Suomen kunnista on sukupuolirakenteeltaan miesvaltaisia. Naiset ovat enemmistönä ainoastaan kuudessa kaupungissa ja neljässä kunnassa.

Väkiluku kunnittain 31.12.1996

POHJOIS-POHJANMAA:

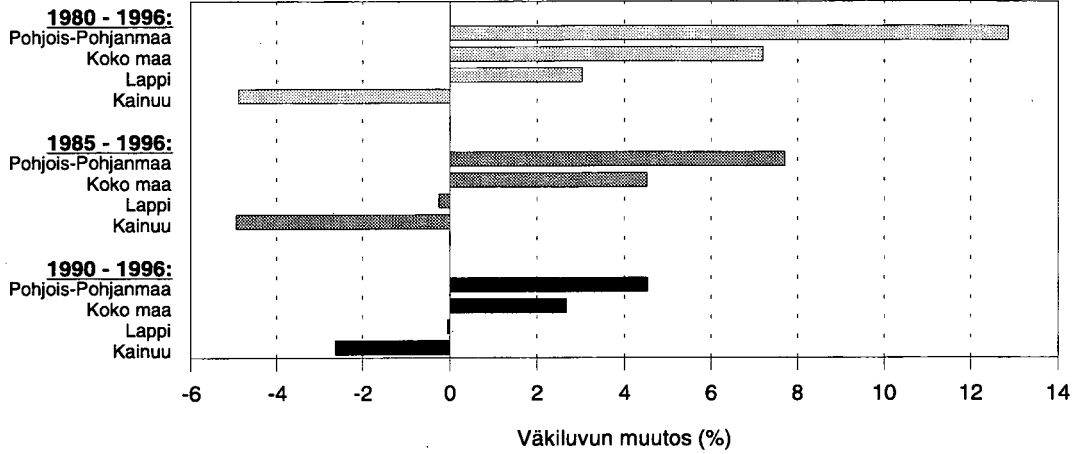
Lähde:TK/Väestötillastot

Väkiluku

Kuva 6. Väkiluku kunnittain 31.12.1996.

Väkiluvun muutokset alueittain 1980 - 1996

	Väkiluku 1980	Väkiluku 1985	Väkiluku 1990	Väkiluku 1996
Kainuu	99247	99288	96957	94386
Pohjois-Pohjanmaa	317646	332853	342948	358499
Lappi	194689	201077	200674	200579
Koko maa	4787778	4910664	4998478	5132320

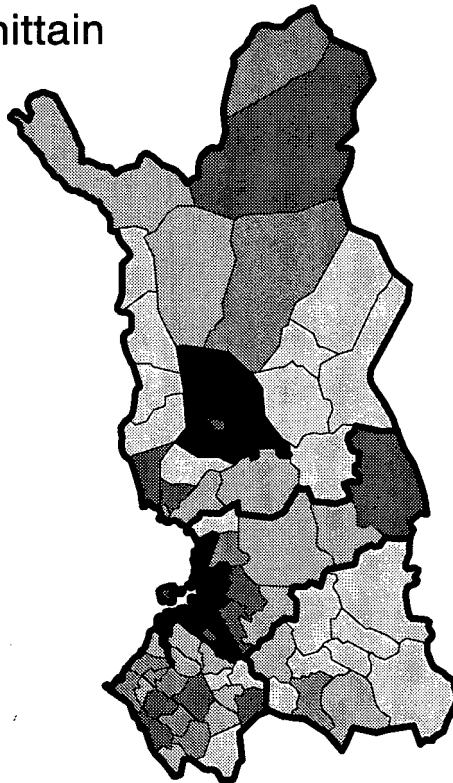
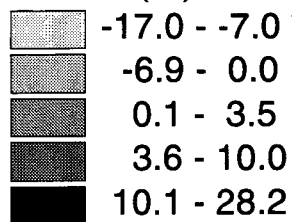
Lähde:TK/Väestötilastot

Kuva 7. Väkiluvun muutokset alueittain 1980 - 1996.

Väestönmuutos kunnittain 1985 - 1996

Maakuntaraja

Muutos (%)

Lähde:TK/Väestötilastot

Kuva 8. Väkiluvun muutos kunnittain 1985 - 1996.

Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996

POHJOIS-POHJANMAA:

TEMMES
 HAILUOTO
 OULU
 OULUNSALO
 TYRÄVÄ
 SIEVI
 KEMPELE
 KIIMINKI
 HAUKIPUDAS
 LIMINKA
 MERIJÄRVI
 SIIKAJOKI
 II
 PIIPPOLA
 ALAVIESKA
 PATTIJOKI
 KUIVANIEMI
 KUUSAMO
 NIVALA
 HAAPAJÄRVI
 PYHÄNTÄ
 RAAHE
 TAIVALKOSKI
 YLIVIESKA
 OULAINEN
 HAAPAVESI
 MUHOS
 YLIKIIMINKI
 PUDASJÄRVI
 RUUKKI
 REISJÄRVI
 VIHANTI
 KALAJOKI
 PYHÄJÄRVI
 UTAJÄRVI
 RANTSILA
 KESTILÄ
 YLI-II
 PYHÄJOKI
 LUMIJOKI
 PULKKILA
 KÄRSÄMÄKI

KAINUU:

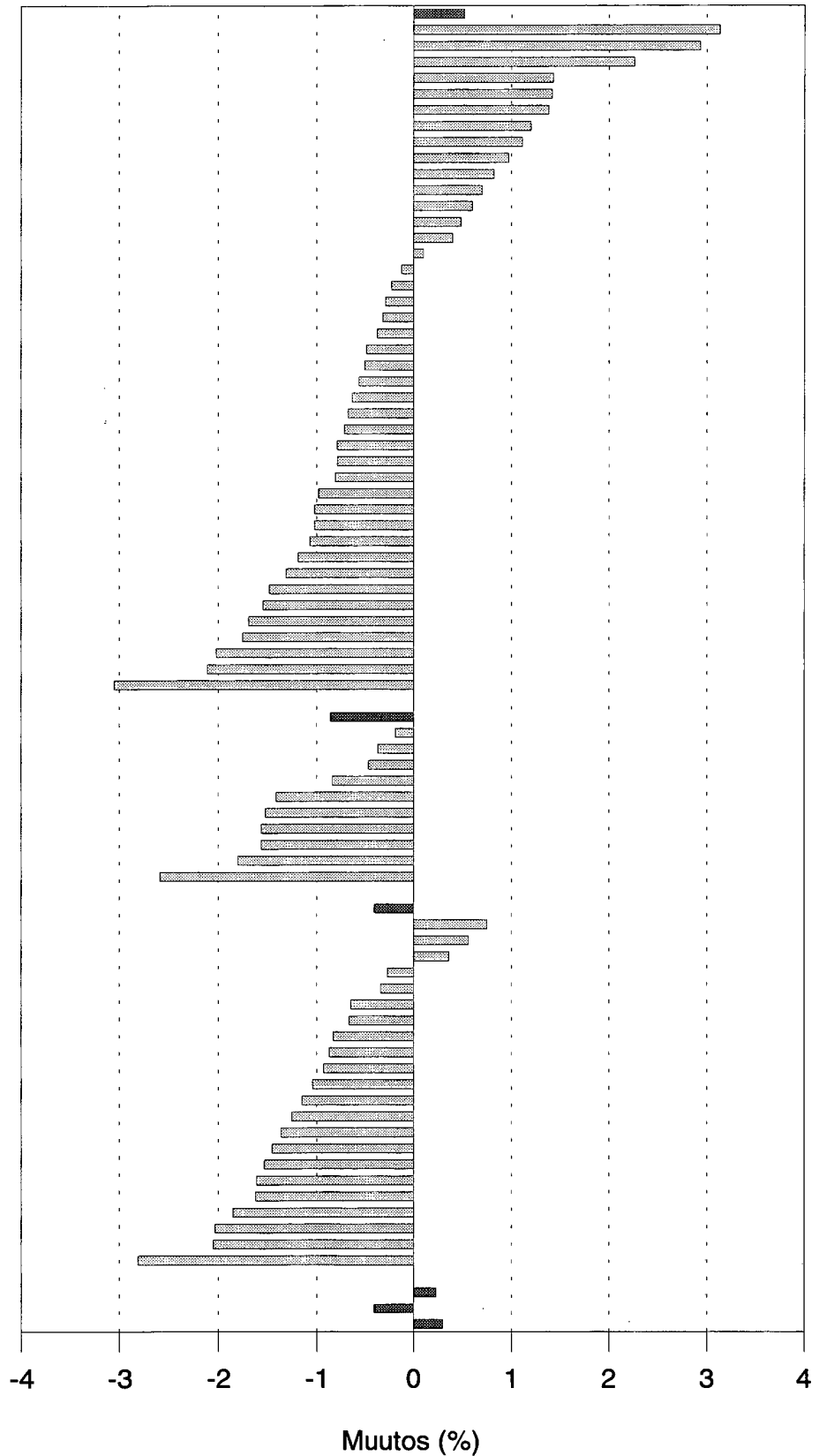
KAJAANI
 SOTKAMO
 VUOLIJOKI
 PALTAMO
 HYRYNSALMI
 PUOLANKA
 VAALA
 KUHMO
 SUOMUSSALMI
 RISTIJÄRVI

LAPPI:

ROVANIEMI
 TORNIO
 ROVANIEMEN MLK
 KEMI
 TERVOLA
 KEMINMAA
 SIMO
 UTSJOKI
 INARI
 POSIO
 MUONIO
 RANUA
 KEMIJÄRVI
 SALLA
 ENONTEKIO
 YLITORNIO
 SODANKYLÄ
 PELLO
 KITTILÄ
 PELKOSENNIEMI
 SAVUKOSKI
 KOLARI

OULUN LÄÄNI

LAPIN LÄÄNI
KOKO MAA

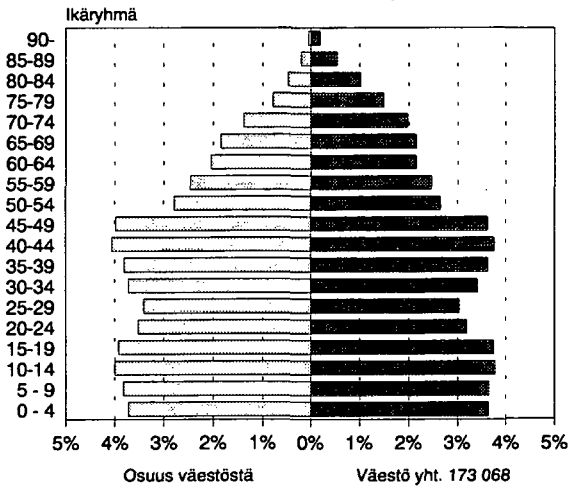

Lähde:TK/Väestötillastot

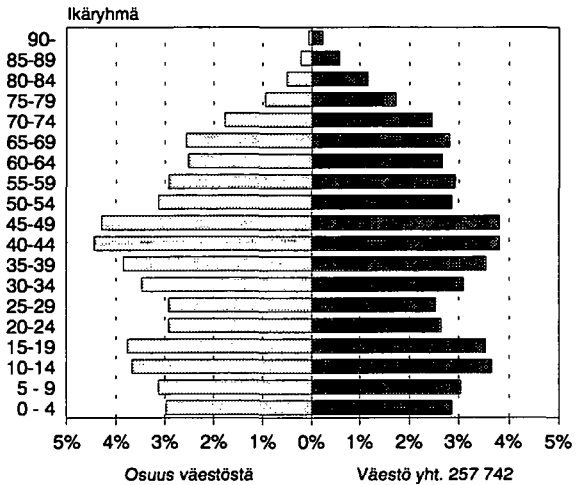
Kuva 9. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain ja koko maassa 31.12.1996

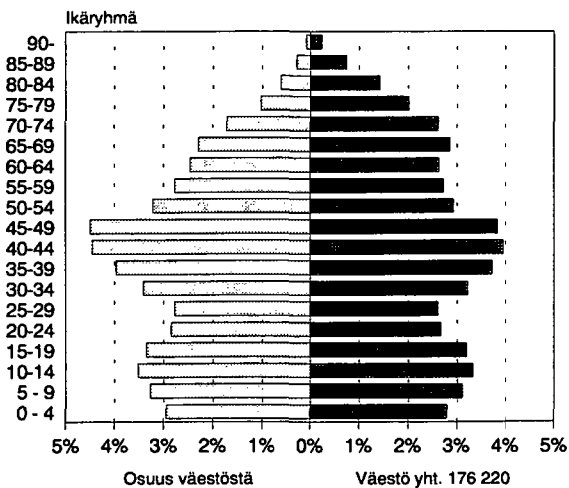
Pohjois-Pohjanmaa

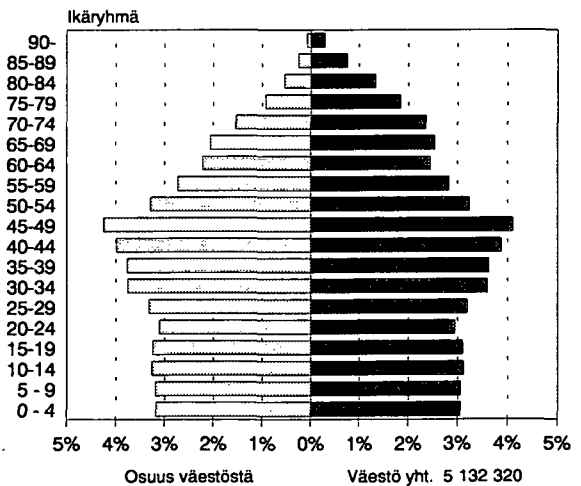
Kainuu

Lappi

Koko maa

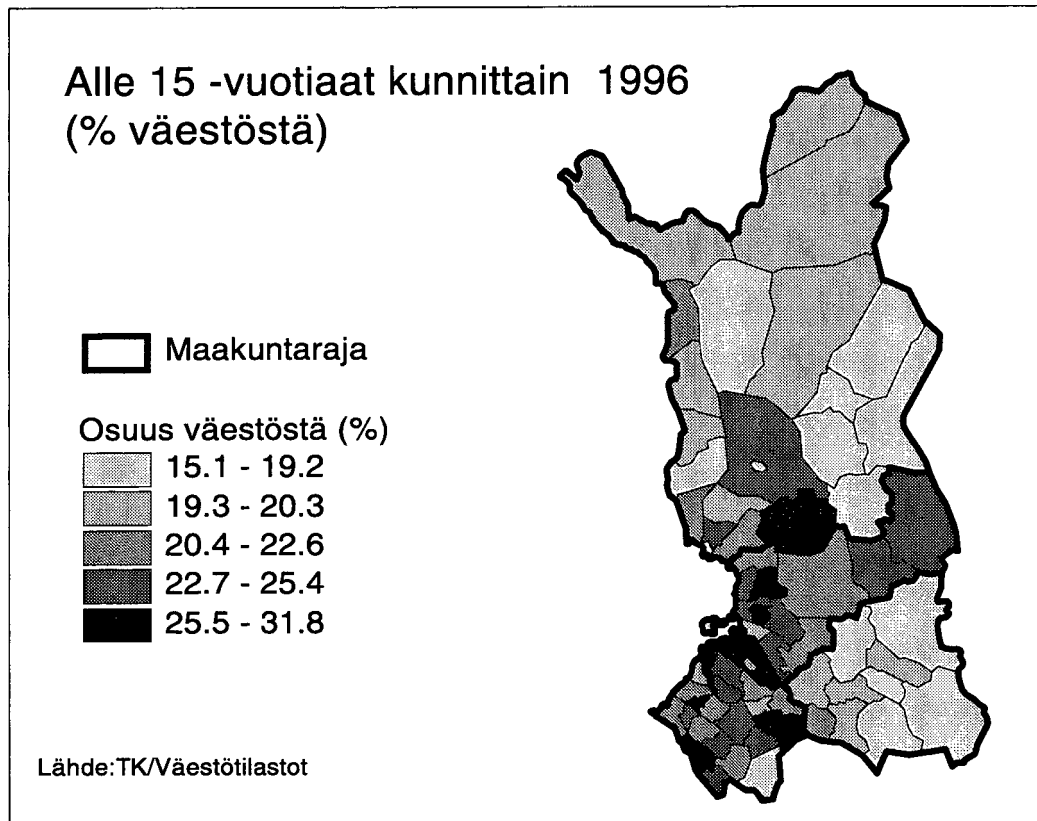

Miehet Naiset

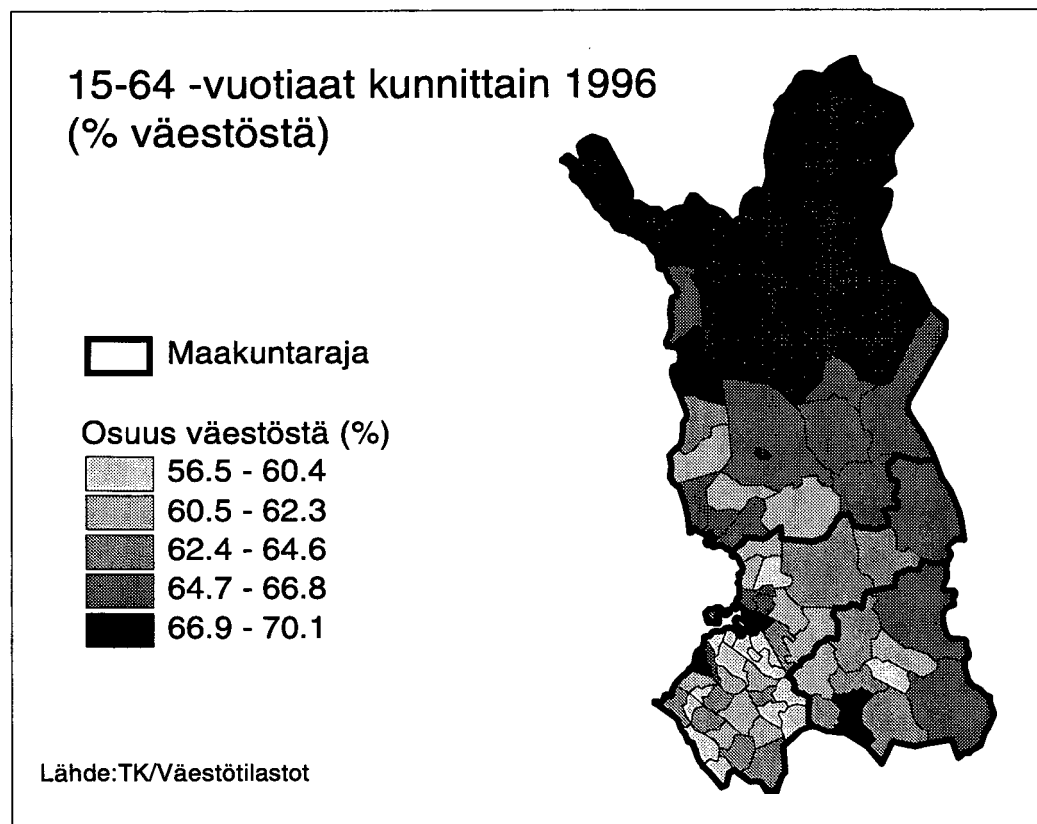

Lähde: TK/Väestötilastot

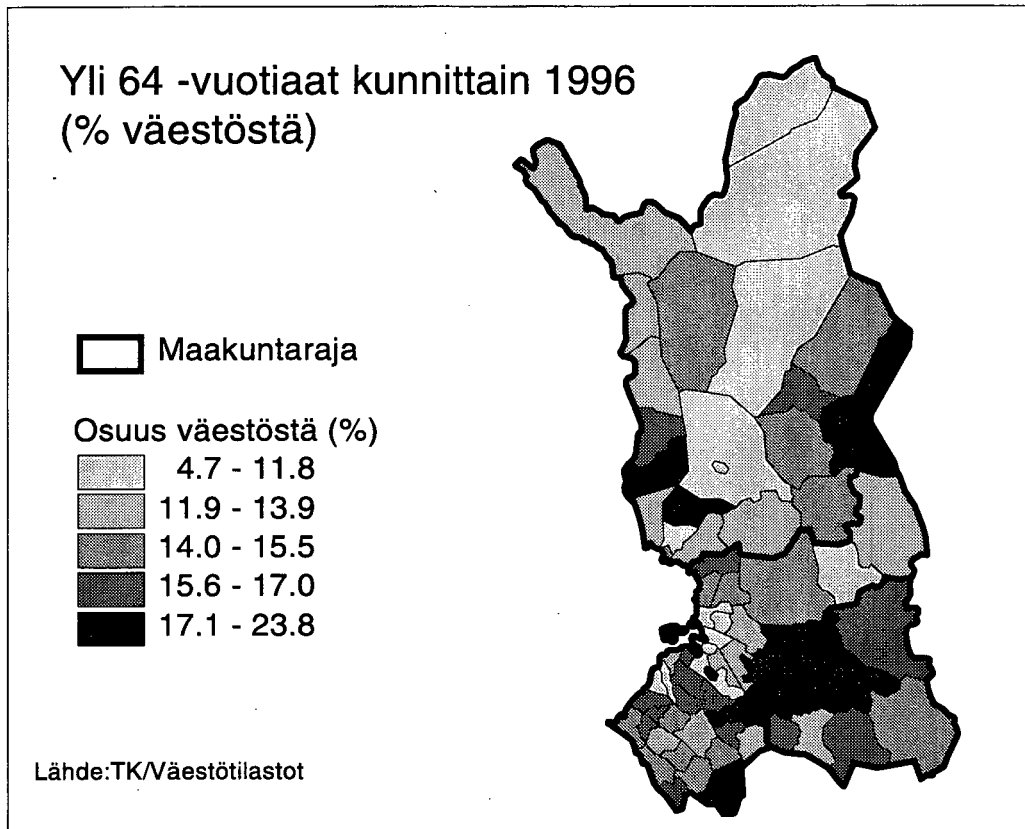
Kuva 10. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain ja koko maassa 31.12.1996.

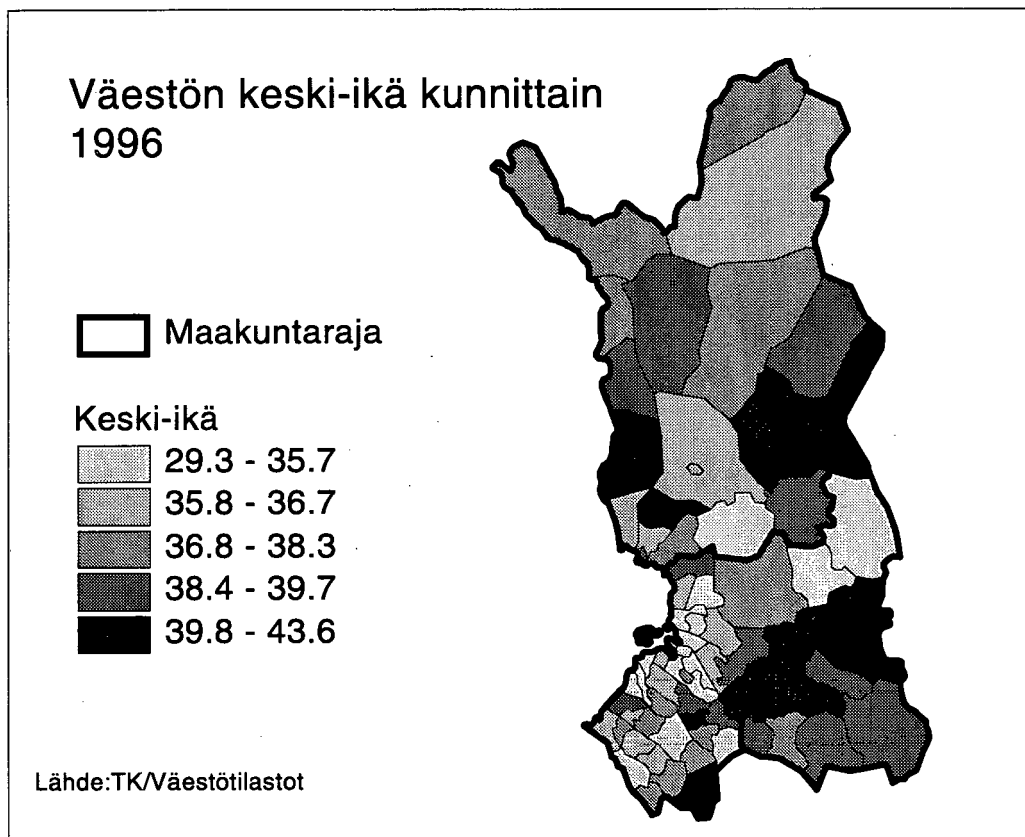
Kuva 11. Alle 15 -vuotiaat kunnittain 1996.

Kuva 12. 15 - 64 -vuotiaat kunnittain 1996.

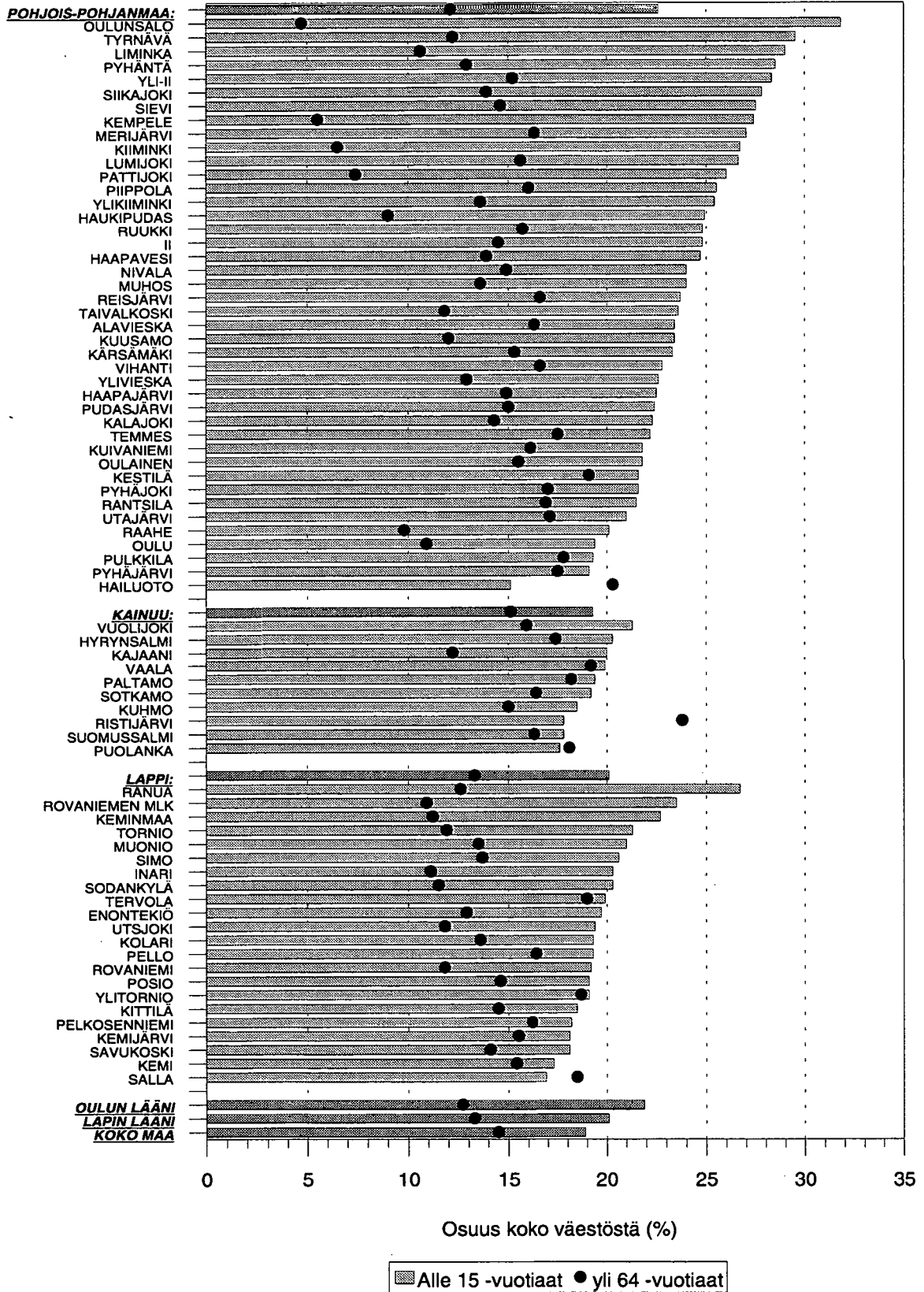

Kuva 13. Yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996.

Kuva 14. Väestön keski-ikä kunnittain 1996.

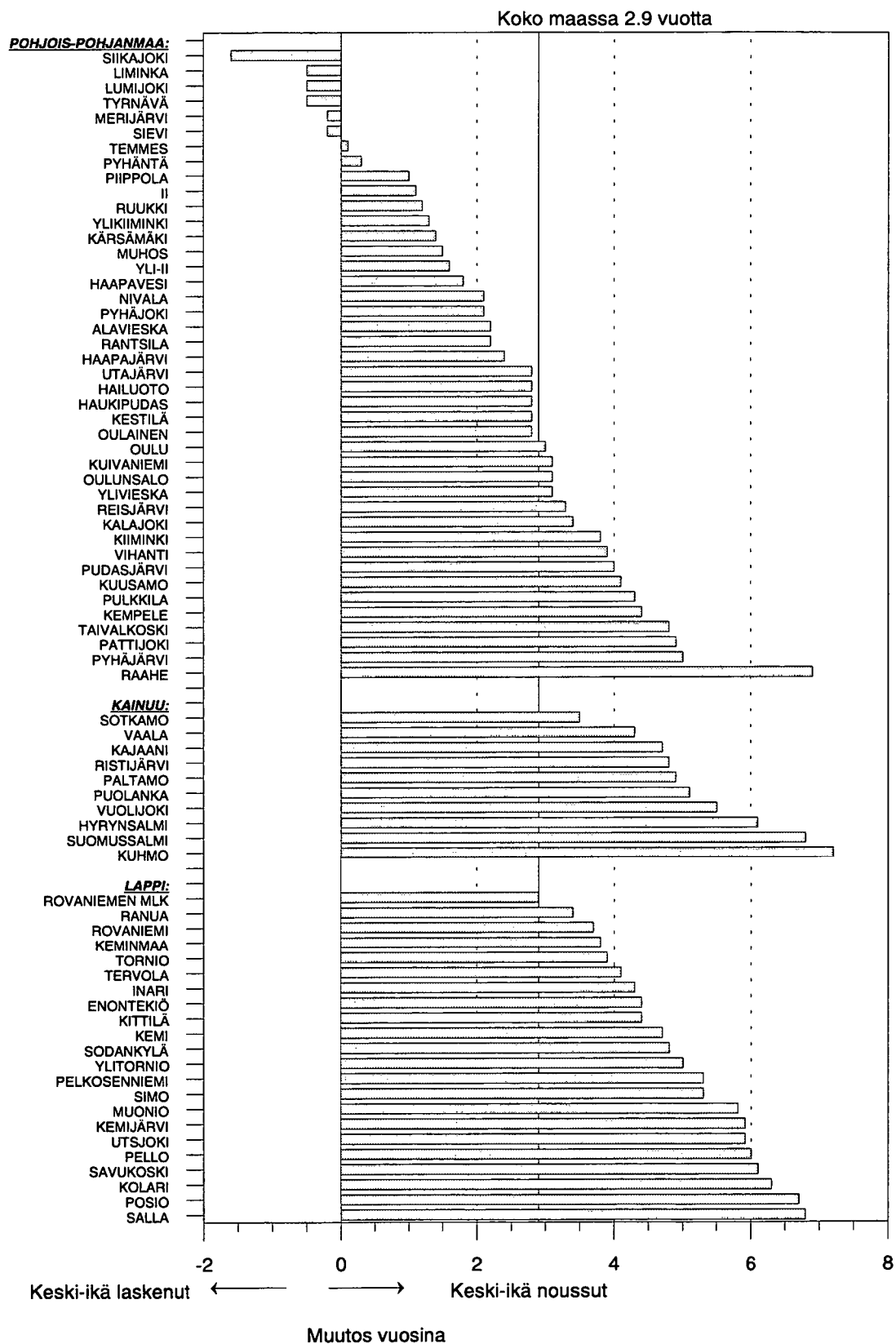
Alle 15- ja yli 64-vuotiaat kunnittain 31.12.1996

Lähde:TK/Väestötillastot

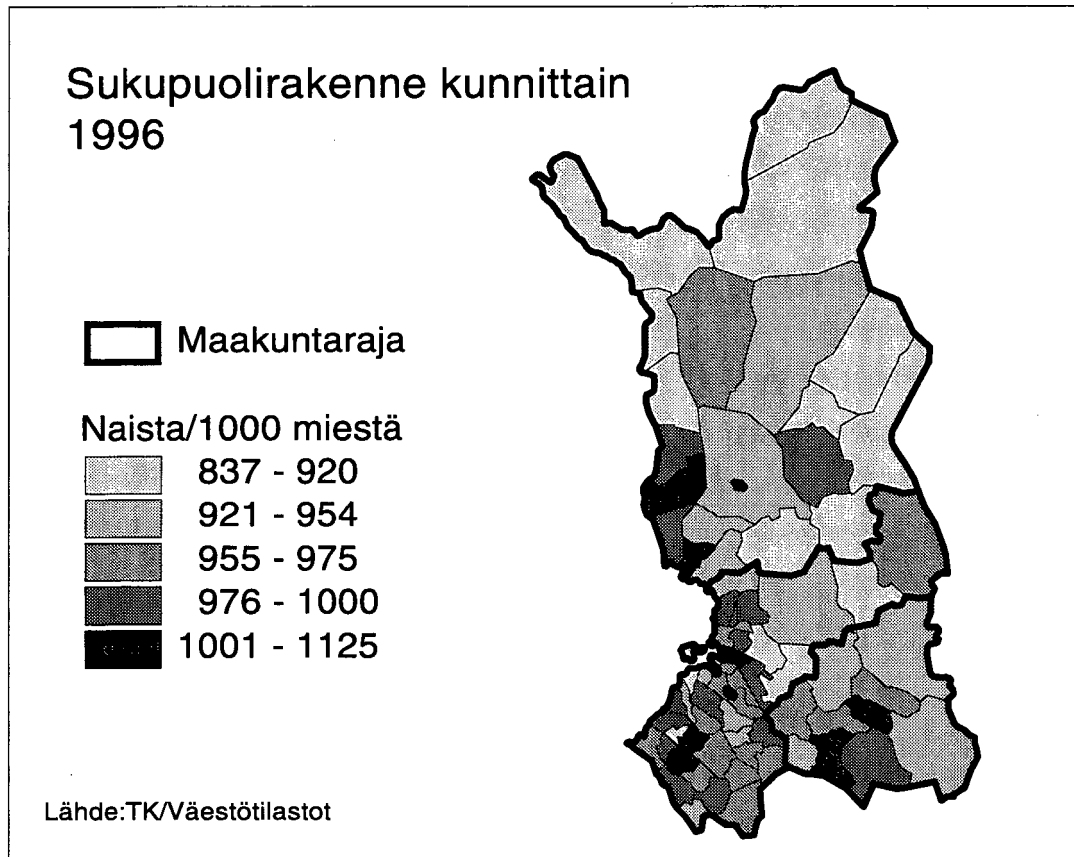
Kuva 15. Alle 15 -vuotiaat ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 31.12.1996.

Keski-ikäen muutos kunnittain 1980 - 1996

Lähde:TK/Väestötilastot

Kuva 16. Keski-ikäen muutos kunnittain 1980 - 1996.

Kuva 17. Sukupuolirakenne kunnittain 1996.

Hedelmällisyys ja syntyneiden enemmyys

Syntyvyyttä voidaan mitata yleisellä hedelmällisyysluvulla, jossa elävänä syntyneiden lasten määrää verrataan 15 - 49 -vuotiaiden naisten määrään. Vuonna 1996 Oulun läänin hedelmällisyysluku oli suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Kunnittaisessa tarkastelussa suhde oli Lumijoella suurin ja Enontekiöllä alhaisin.

Syntyneiden enemmyys eli luonnollinen väestönlisäys on pysytellyt Pohjois-Pohjanmaalla maan keskiarvon yläpuolella vuosien 1993 - 1996 välisenä aikana. Kainuussa syntyneiden enemmyys on samana ajankohtana jäänyt alle maan keskiarvon. Kunnittaisessa tarkastelussa Oulunsalossa, Kempeleessä, Temmeksellä, Pyhännällä ja Limingassa syntyneiden enemmyys oli vuonna 1996 yli 10 promillea väestöstä. Negatiivisin luonnollinen väestönlisäys oli Hailuodossa.

Muuttotase ja ulkomaalaisväestö

Kuntien välinen nettomuutto on ollut negatiivinen aikajaksolla 1993 - 1996 kaikissa Pohjois-Suomen maakunnissa. Negatiivisin nettomuutto oli Kainuussa. Vuonna 1996 muuttotase oli positiivinen kymmenessä kunnassa Pohjois-Suomessa. Positiivisin muuttotase oli Hailuodossa ja negatiivisin Lumijoella.

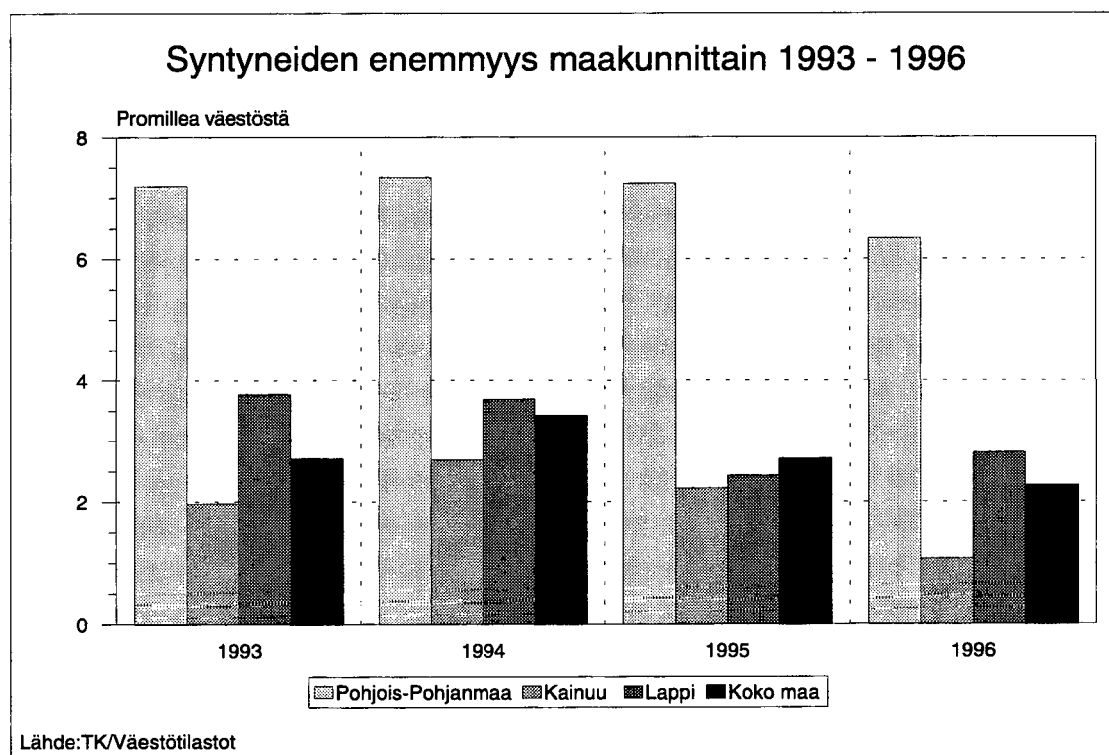
Pohjois-Pohjanmaalle muutettiin vuonna 1996 eniten Lapista, Uudeltamaalta ja Kainuusta. Vastaavasti Uudellemaalle ja Lappiin suuntautui voimakkain lähtömuutto. Pohjois-Pohjanmaan nettomuutto oli positiivista Lapin, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Karjalan maakuntien suhteen. Kainuuseen muuttaneet tulivat vuonna 1996 lähinnä Pohjois-Pohjanmaalta, Uudeltamaalta ja Pohjois-Savosta. Vastaavasti samoihin maakuntiin suuntautui

myös Kainuusta pois päin muuttoa. Muuttovoittoa Kainuu sai Keski-Pohjanmaalta ja Pohjois-Karjalasta, mikä oli kuitenkin vähäistä. Lappiin muutettiin lähinnä Pohjois-Pohjanmaalta ja Uudeltamaalta ja vastaavasti Lapista muutettiin eniten näihin maakuntiin.

Vuonna 1996 koko maassa ulkomaalaisten osuus oli 14 promillea väestöstä. Pohjois-Suomessa tämä osuus ylittyi Rovaniemellä ja Utsjoella. Suhteellisesti vähiten ulkomaalaisia asui Savukoskella, Piippolassa, Vihannissa ja Ristijärvellä. Kainuussa suurimman yksittäisen ulkomaalaisryhmän muodostavat venäläiset, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa ruotsalaiset.

Väestöennuste

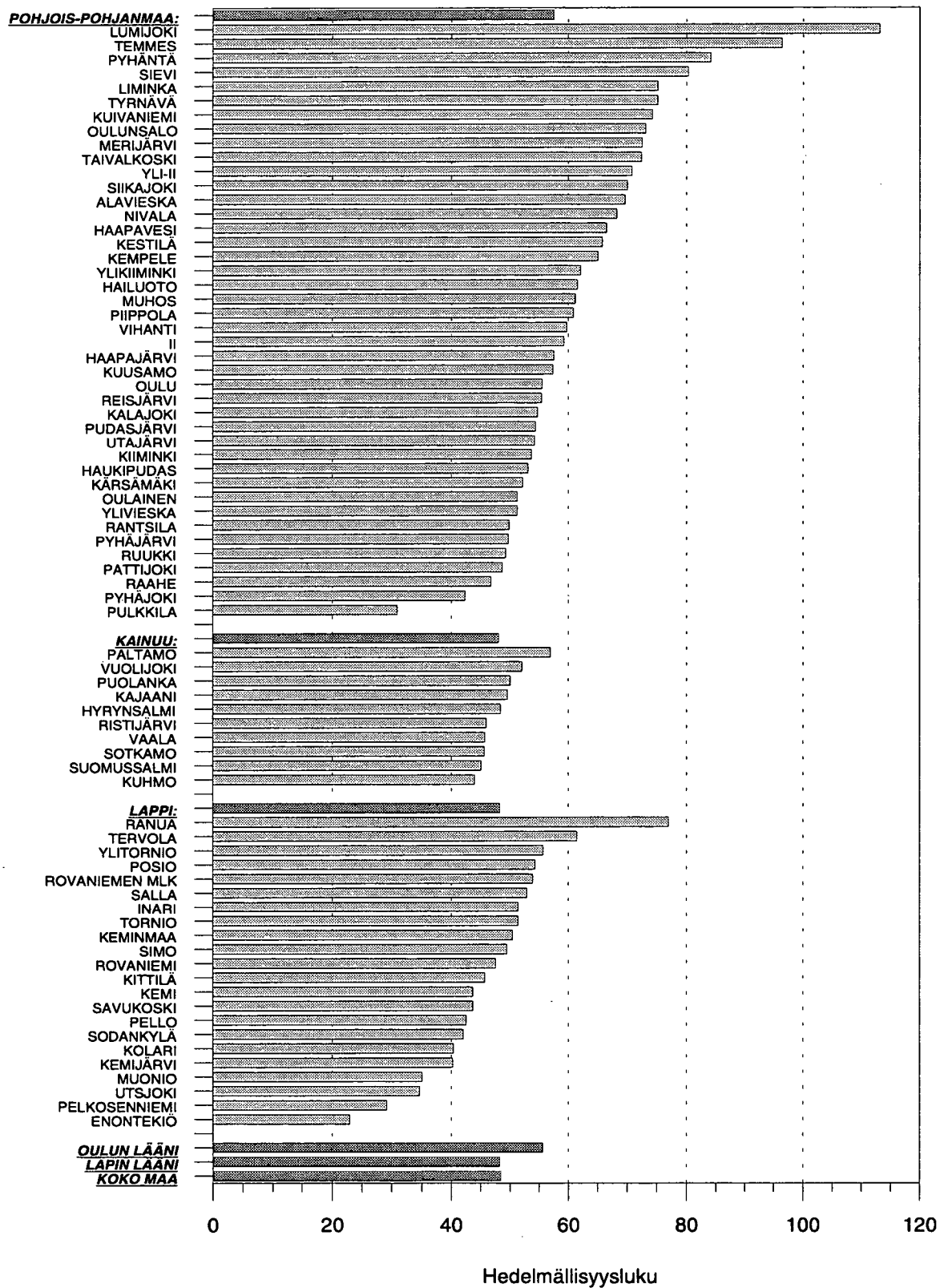
Tulevaa väestönkehitystä kuvataan Tilastokeskuksen laskeman trendiennusteen avulla, jossa väestönkehitystä pyritään ennustamaan käyttämällä hyväksi viime vuosina tapahtunutta kehitystä. Malliennusteessa on otettu huomioon syntyvyyden ja kuolleisuuden lisäksi muutto liikkeen vaikutus väestönmuutokseen. Ikäryhmittäisen ennusteen mukaan työikäisen väestön määrä kääntyy laskuun vuoden 2010 jälkeen Pohjois-Suomen maakunnissa kuten myös koko maassa. Ennusteen mukaan Kainuussa vuonna 2010 yli 65 -vuotiaiden määrä ylittää alle 15 -vuotiaiden määrän. Lapissa tämä ylitys tapahtuu vuonna 2015 ja Pohjois-Pohjanmaalla vasta vuonna 2030.

Kuva 18. Syntyneiden enemmisyys maakunnittain 1993 - 1996.

Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1996

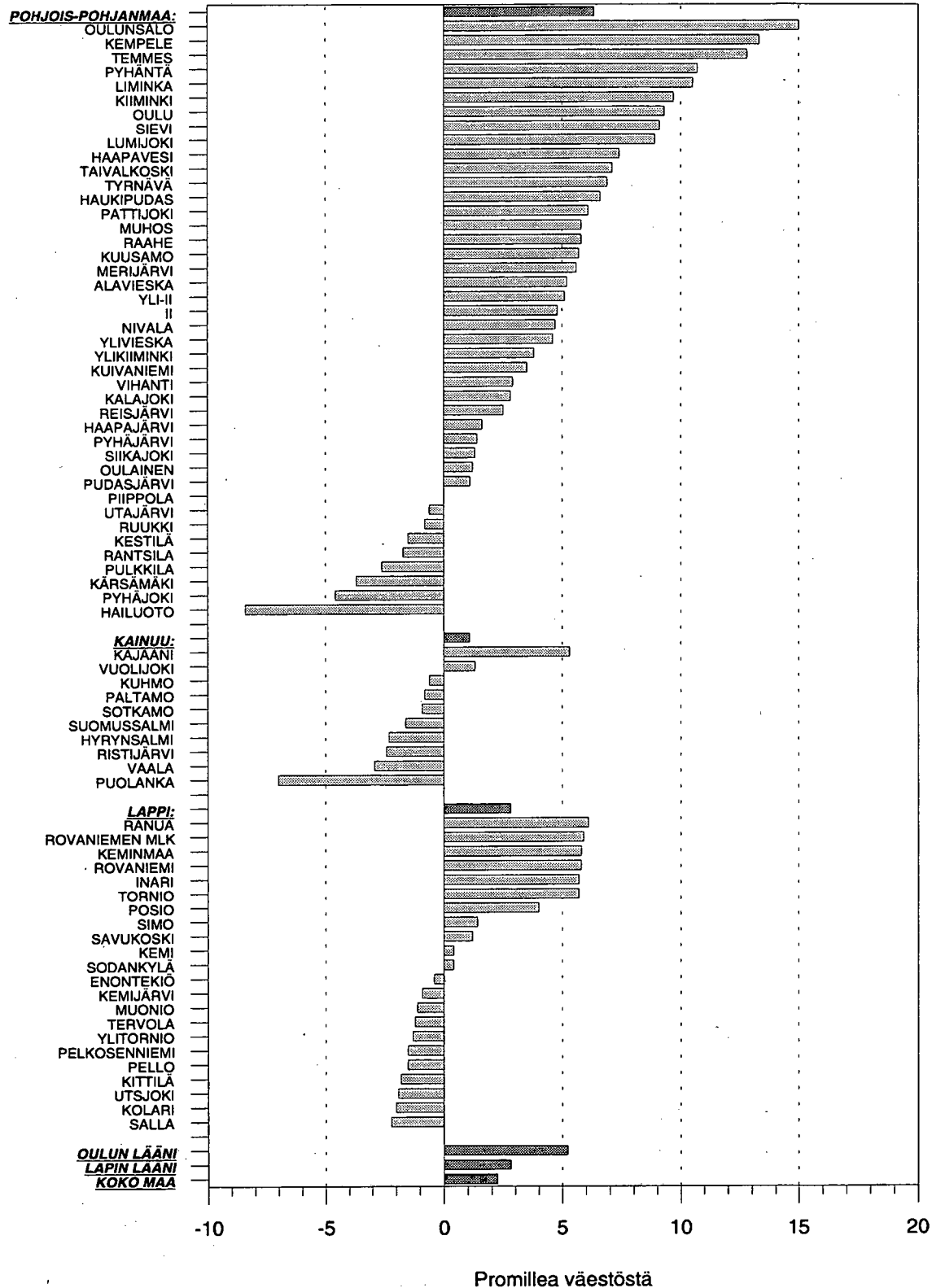
Elävänä syntyneet tuhatta 15-49 -vuotiasta naista kohti

Lähde:TK/Väestötilastot

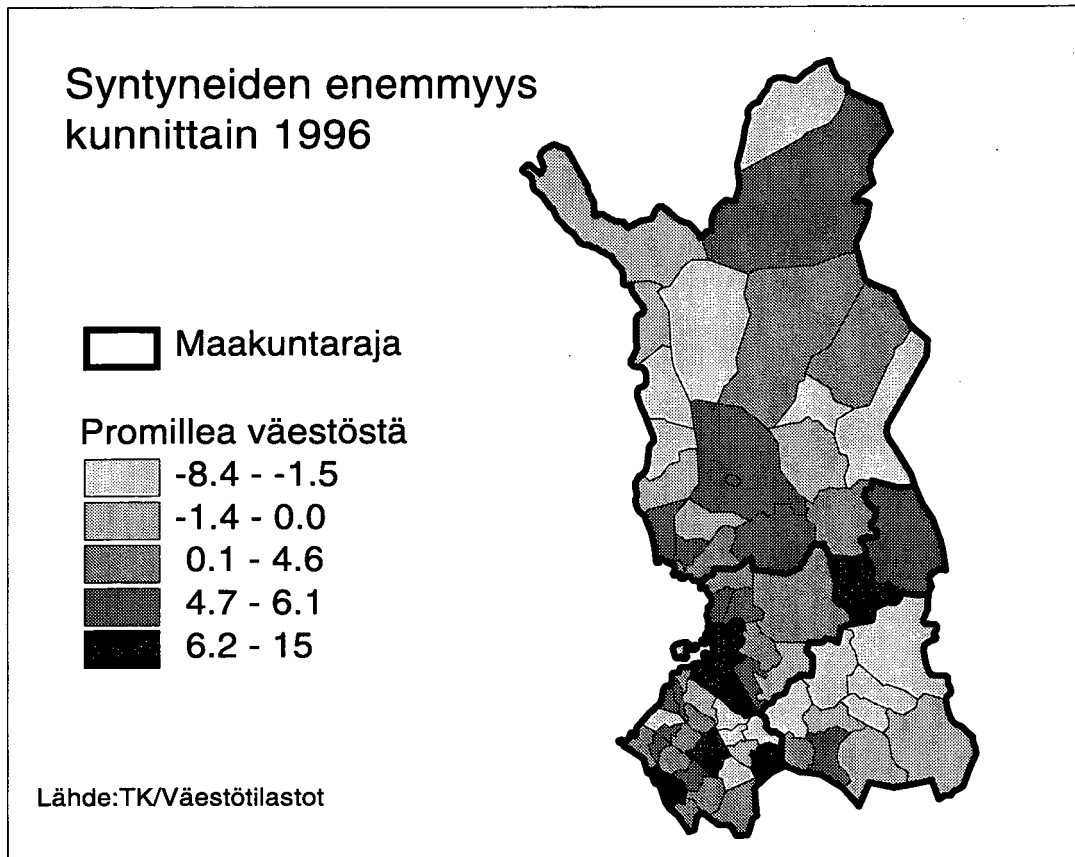
Kuva 19. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1996.

Syntyneiden enemmitys kunnittain 1996

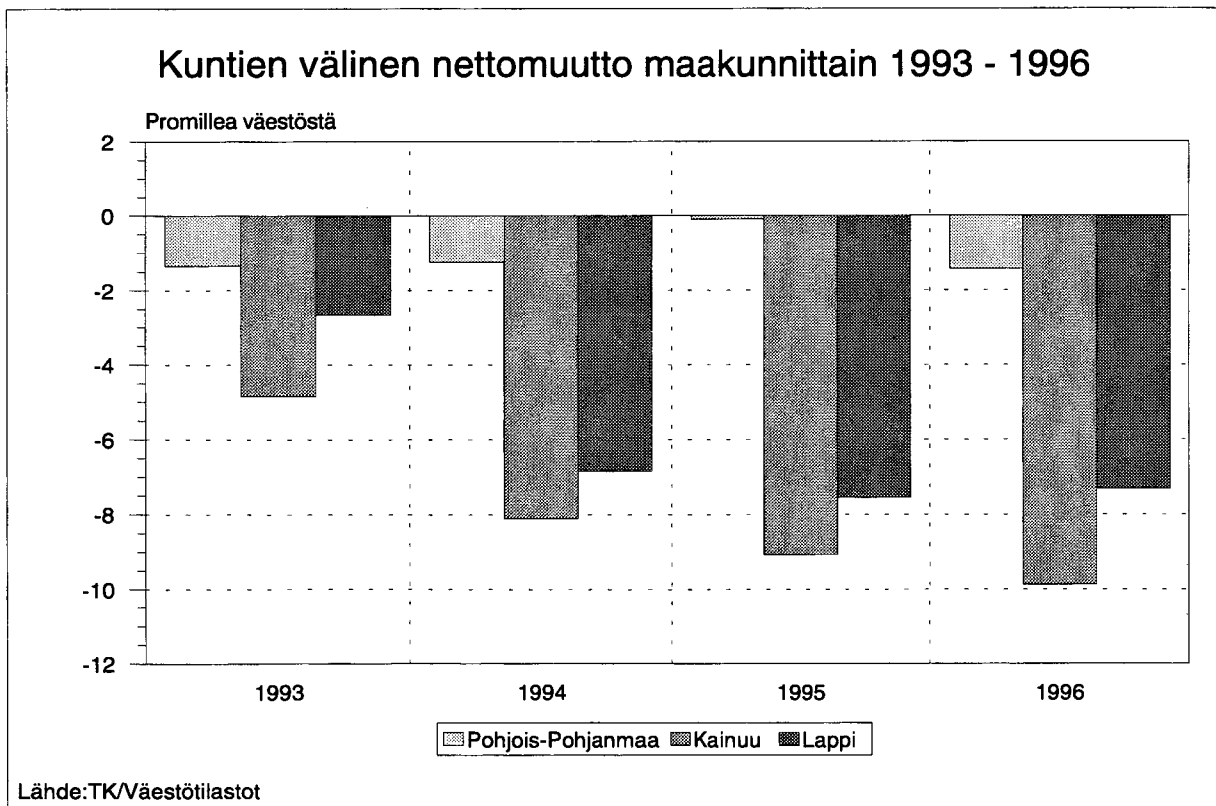

Lähde: TK/Väestötilastot

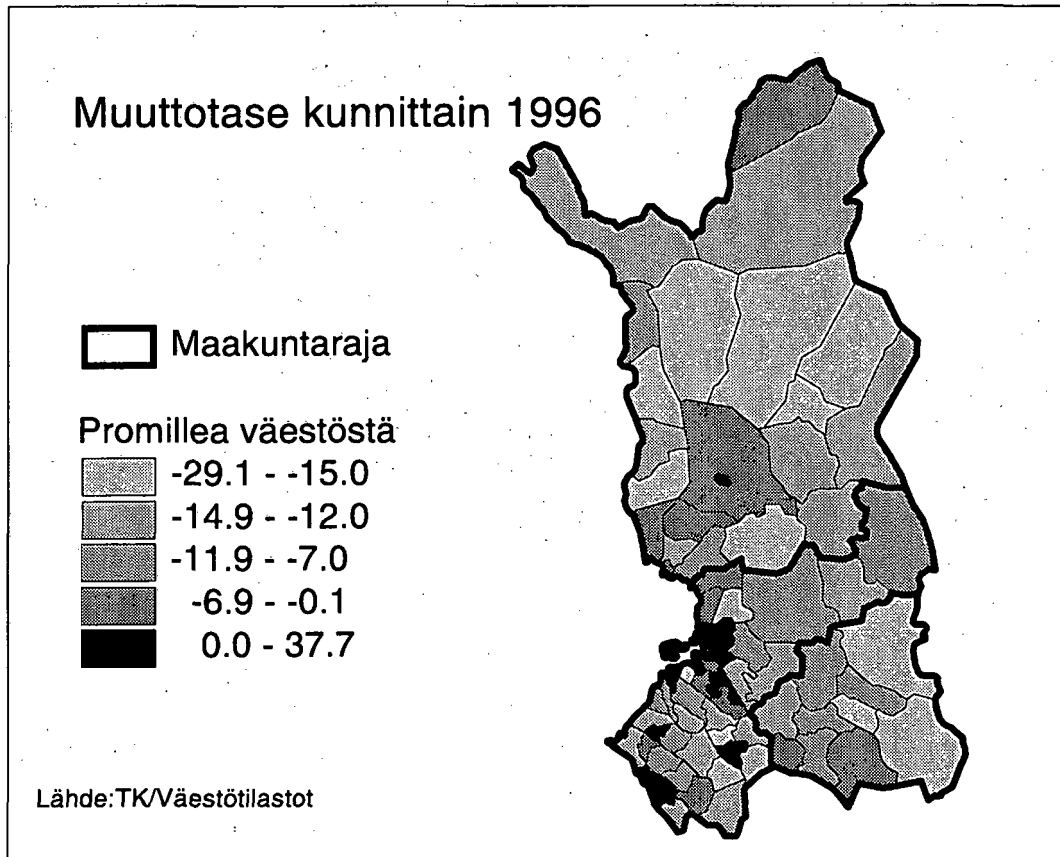
Kuva 20. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1996.

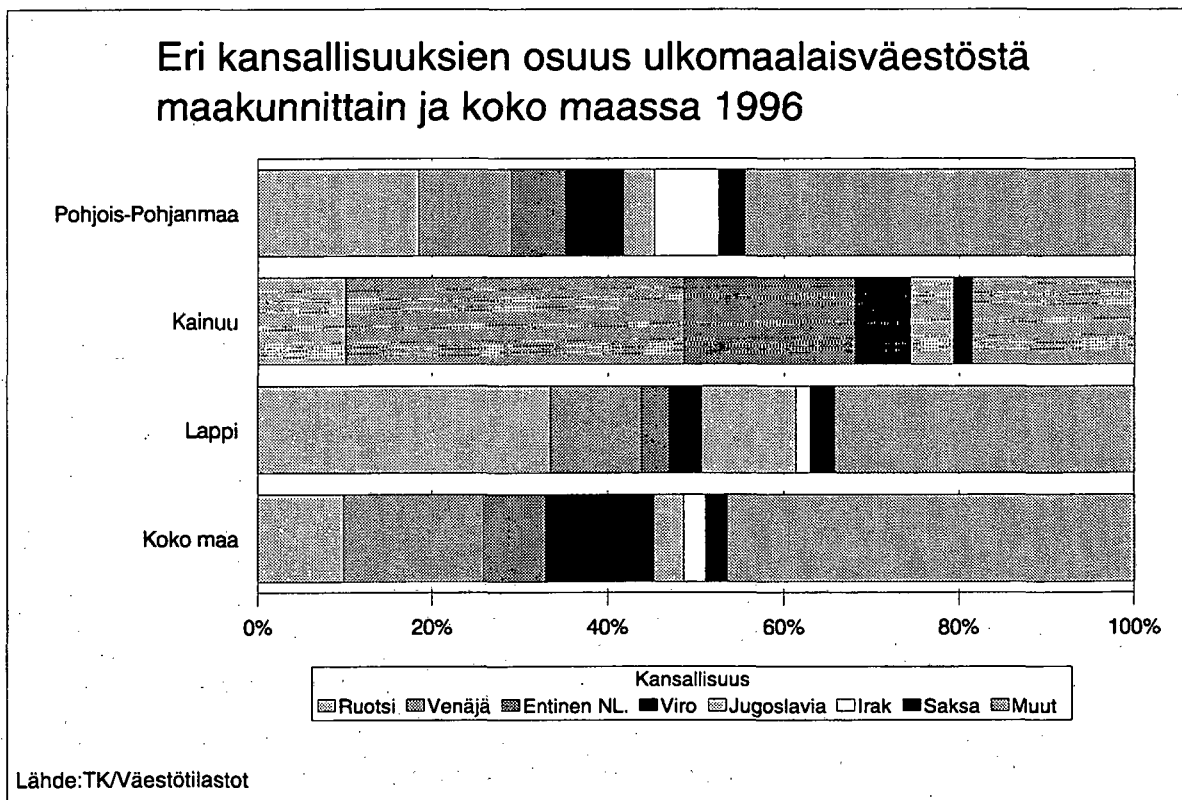
Kuva 21. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1996.

Kuva 22. Kuntien välinen nettomuutto maakunnittain 1993 - 1996.

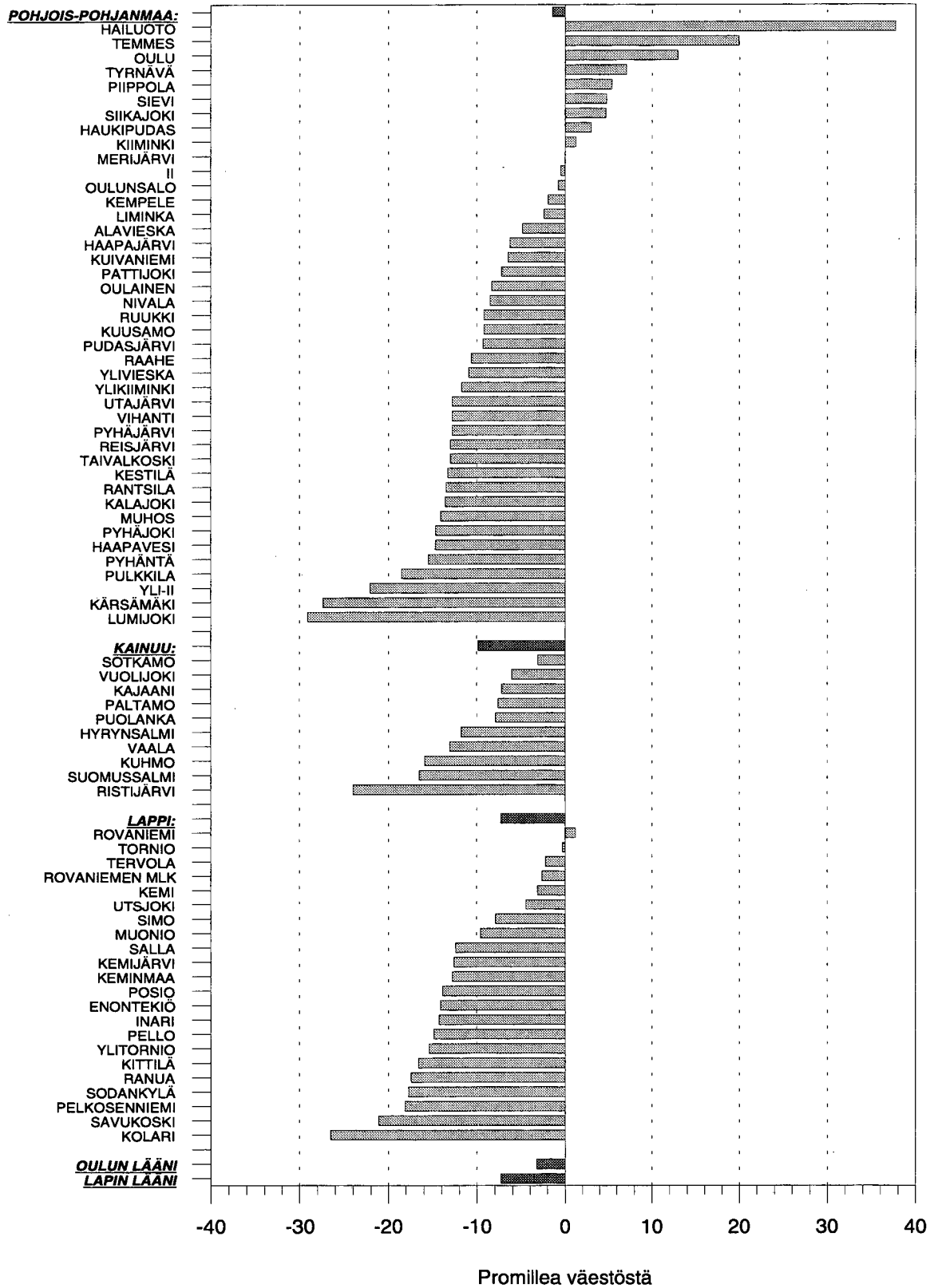

Kuva 23. Muuttotase kunnittain 1996.

Kuva 24. Eri kansallisuuksien osuus ulkomaalaisväestöstä maakunnittain ja koko maassa 1996.

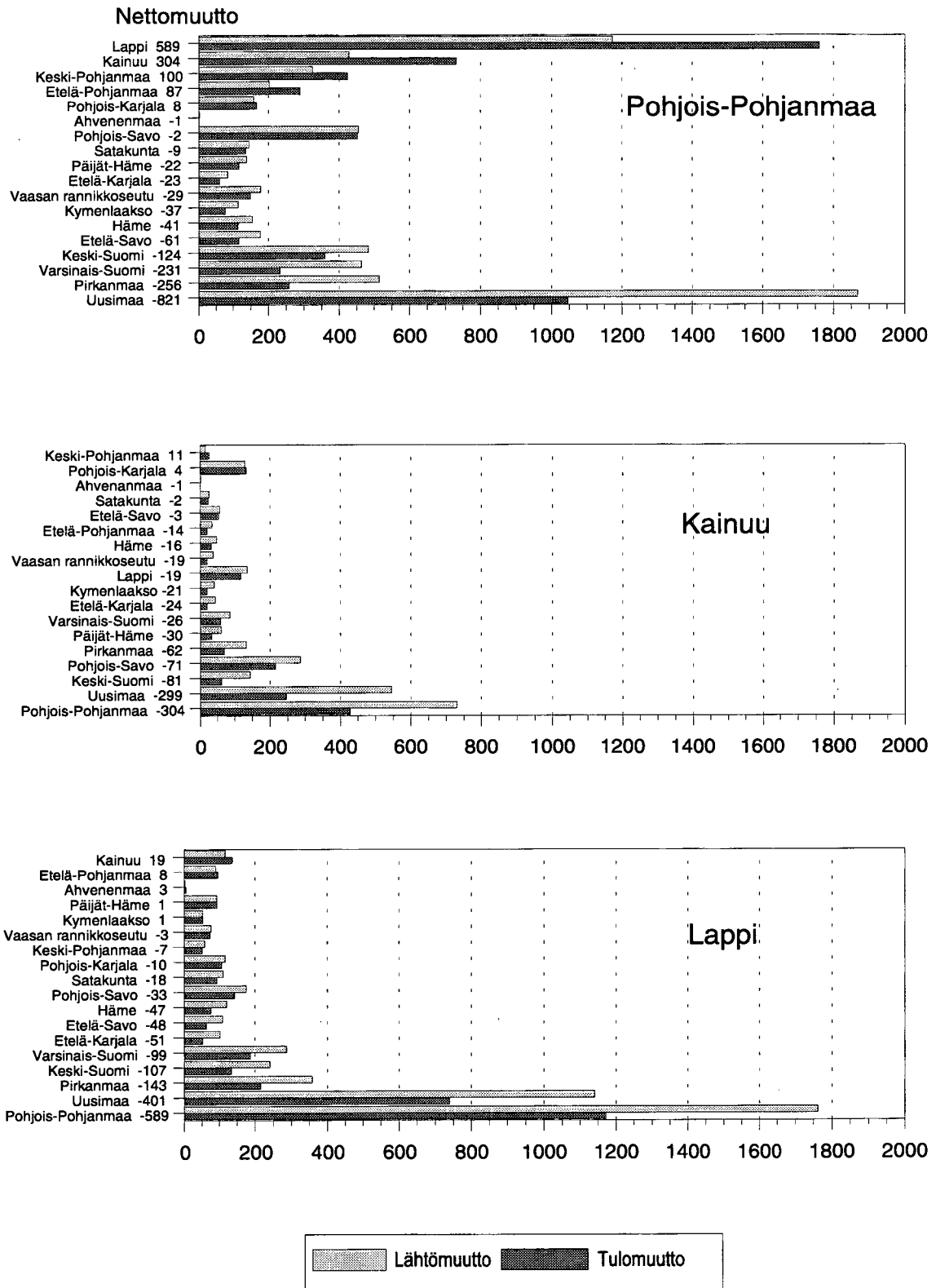
Muuttotase kunnittain 1996

Lähde:TK/Väestötilastot

Kuva 25. Muuttotase kunnittain 1996.

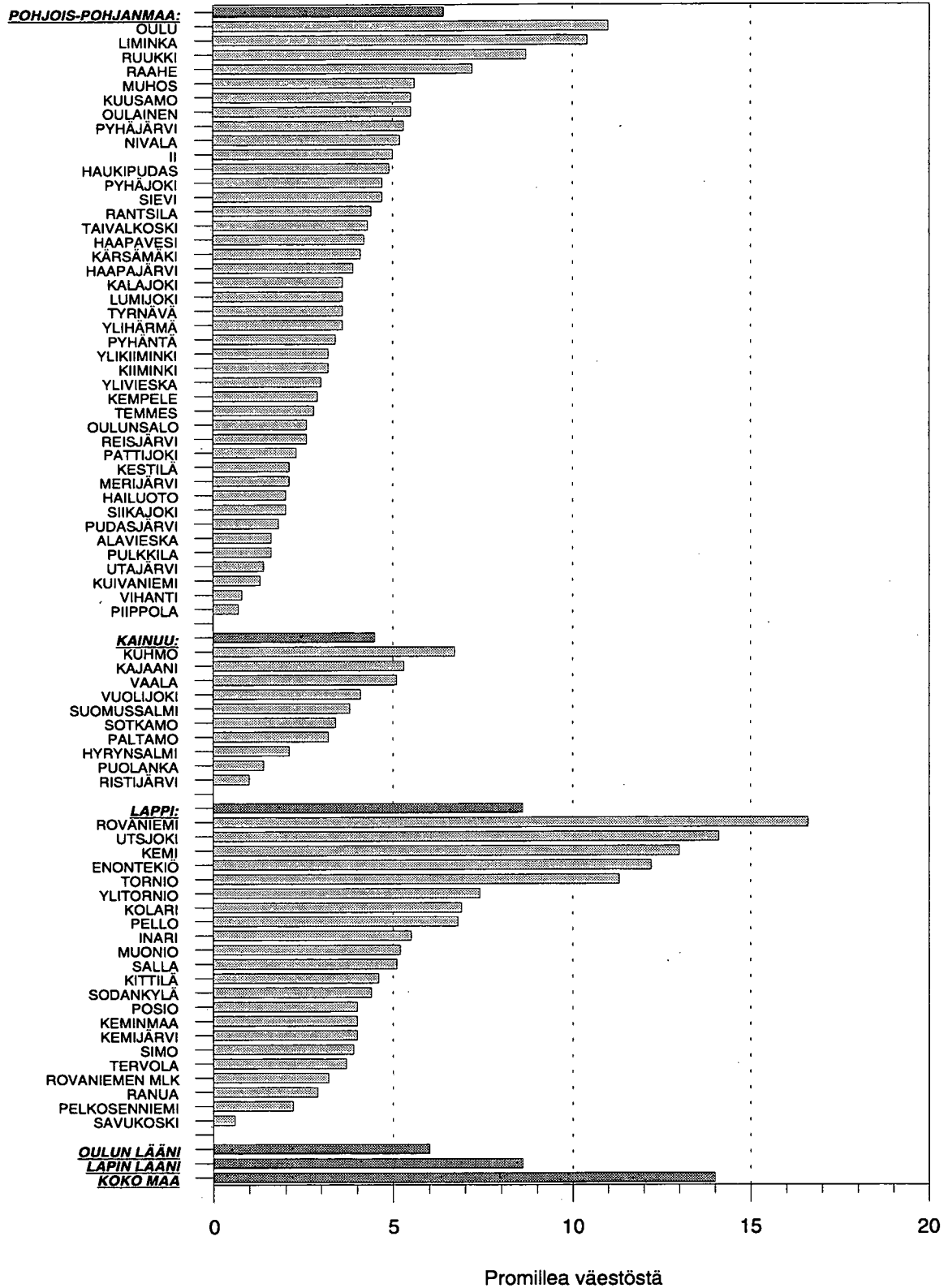
Maakuntien välinen muutto Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa 1996

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 26. Maakuntien välinen muutto Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa 1996.

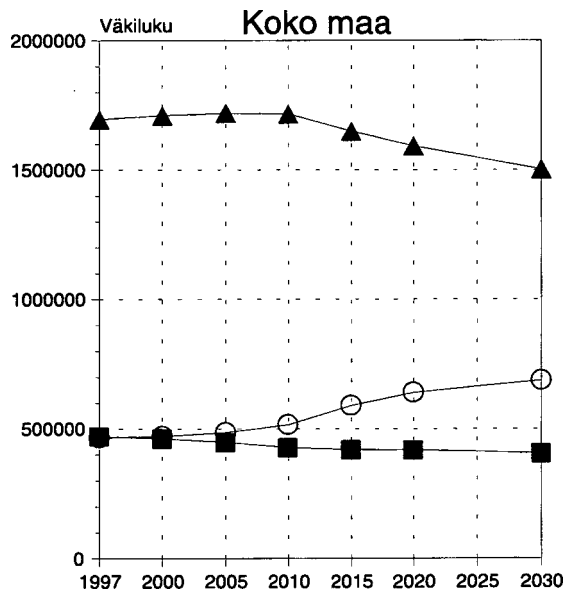
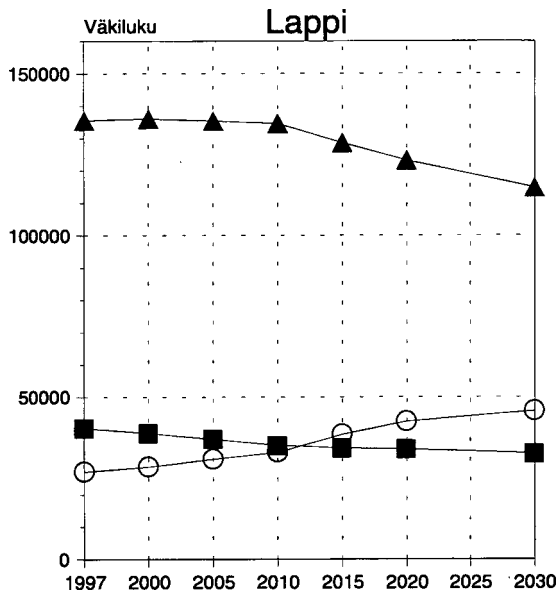
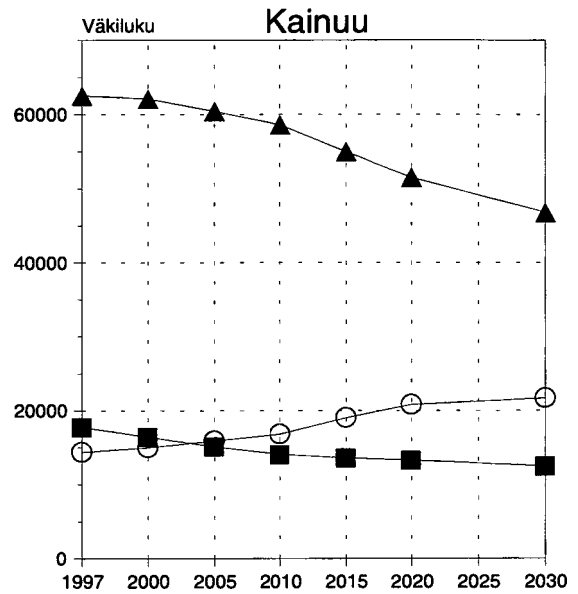
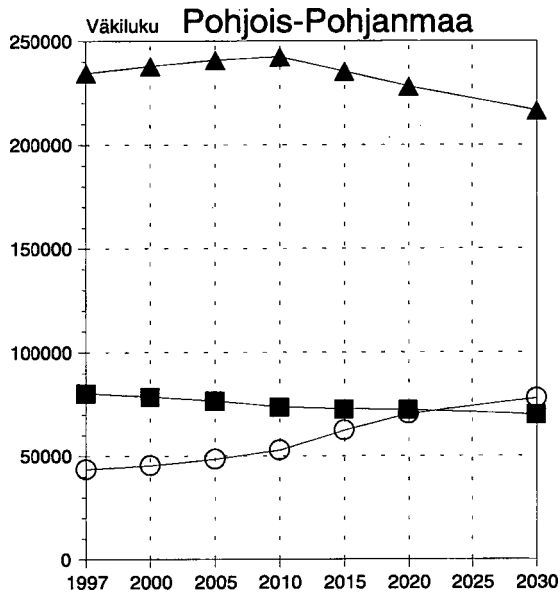
Ulkomaalaisten osuus kunnittain 1996

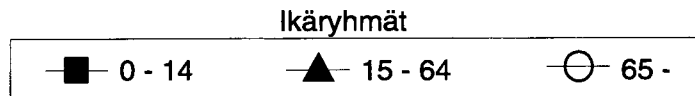
Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 27. Ulkomaalaisten osuus kunnittain 1996.

Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1997 - 2030

Huom! Erilaiset asteikot

Lähde:TK/Väestötilastot

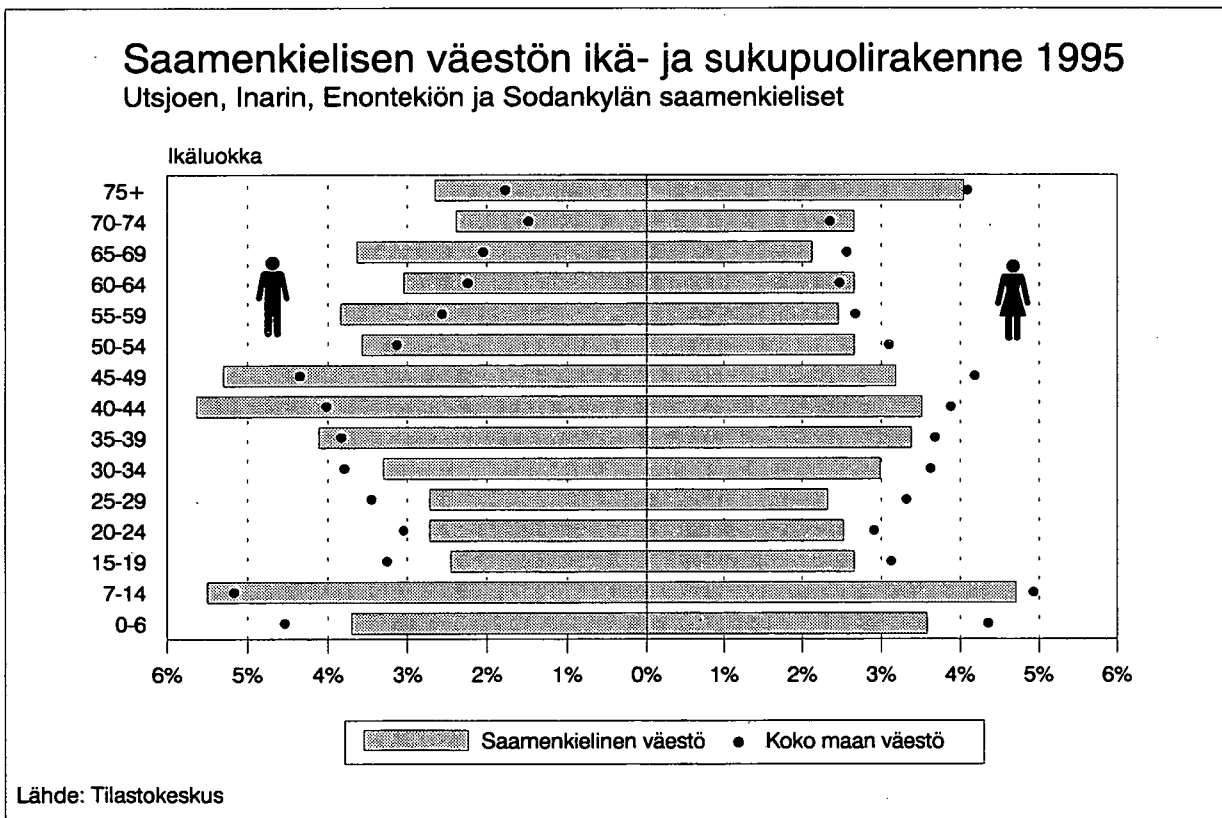
Kuva 28. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1997 - 2030.

Saamelaiset

Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa saamelaiseksi katsotaan henkilö, joka itse pitää itseään saamelaisena ja jolle saamen kieli on äidinkieli tai vähintään yhden hänen vanhempansa tai isovanhempansa äidinkieli. Yli puolet saamelaisista puhuu saamen kieltä. Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa pääkielenä on pohjoissaamen kieli.

Suomessa asuu 6 500 saamelaista. Heistä 4 000 asuu saamelaisten kotiseutualueella, joka rajoittuu Ruotsiin, Norjaan ja Venäjään. Saamelaisten kotiseutualueeseen kuuluvat Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän kunnan pohjoisosa. Alue on 35 000 km² suuruinen. Siihen sisältyy erityinen kolttala-alue toisen maailmansodan jälkeen Suomeen muuttaneille kolttasaamelaisille. Saamelaiset muodostavat nykyään kolmasosan alueensa koko väestöstä. Vielä ennen toista maailmansotaa heitä oli noin puolet väestöstä. Utsjoen kunnassa saamelaiset ovat enemmistönä, muualla vähemmistönä. (Lähde:Saamelaisvaltuuskunnan julkaisu nro 4/1994)

Saamenkielinen väestö on ikärakenteeltaan hieman vanhempaa kuin koko maan väestö keskimäärin. Varsinkin miesten osuus on vanhemmissa ikäluokissa suurempi kuin koko maan väestössä. Utsjoen, Inarin, Enontekiön ja Sodankylän saamenkielisestä väestöstä 11.7 % oli yli 70-vuotiaita vuonna 1995. Koko maassa vastaava osuus oli 9.7 %. Alle kouluikäisten osuus oli vastaavasti pienempi kuin koko maassa keskimäärin.

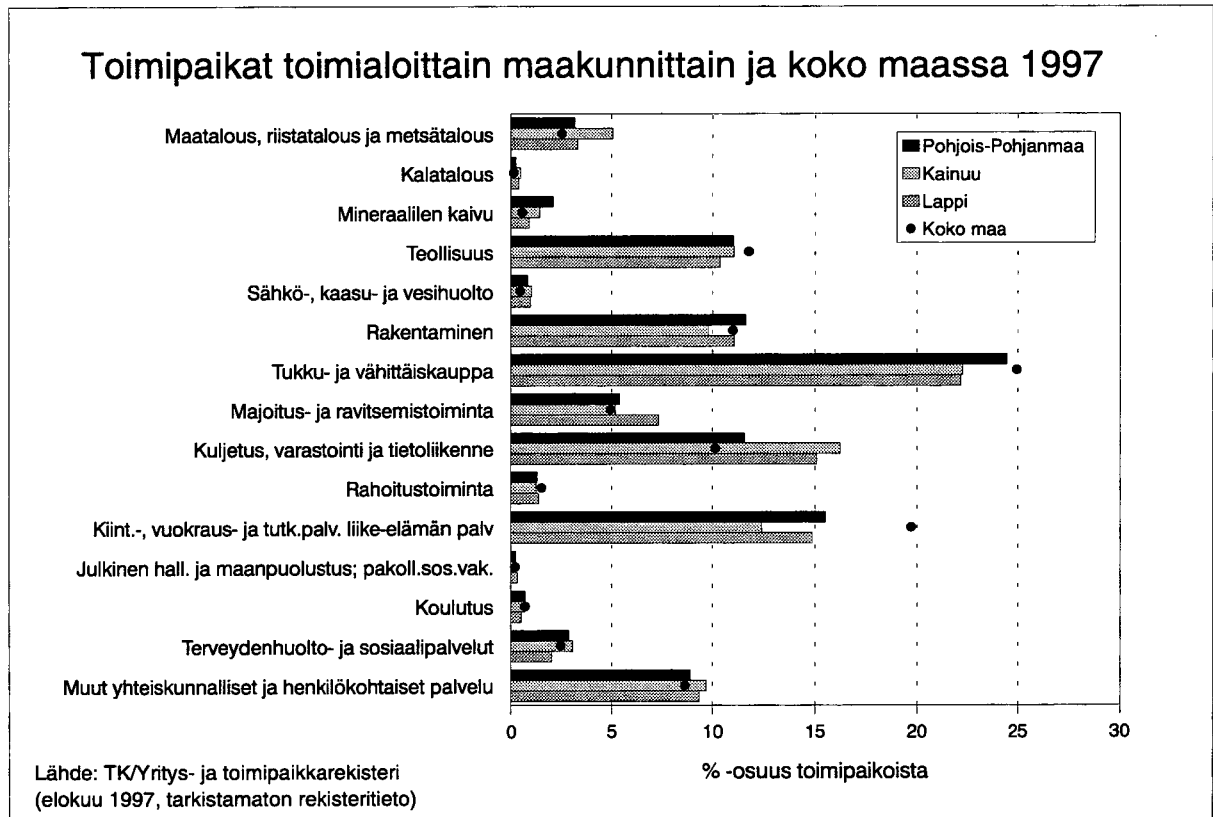
Kuva 29. Saamenkielisen väestön ikä- ja sukupuolirakenne 1995.

ELINKEINOELÄMÄ

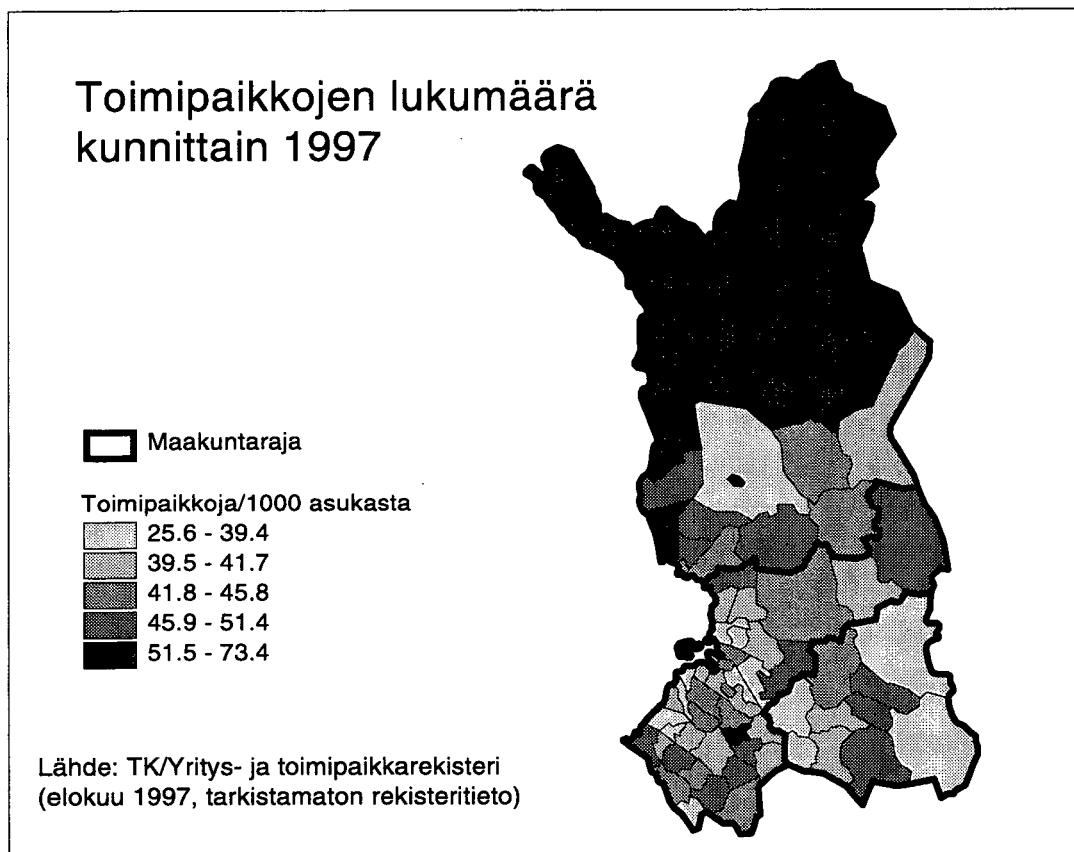
Yritysten toimipaikat

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan vuoden 1997 elokuussa oli Pohjois-Suomen alueella noin 29 600 yritysten toimipaikkaa. Näistä yli 15 500 oli Pohjois-Pohjanmaalla. Kainuussa toimipaikkoja oli yli 3 900 ja Lapissa 10 200. Tukku- ja vähittäiskaupan osuus oli kaikilla alueilla suurin, yli 22 % kaikista toimialaryhmistä. Seuraavaksi suurimman ryhmän Pohjois-Pohjanmaalla muodostivat kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut sekä liike-elämän palvelut. Kainuussa ja Lapissa toiseksi suurin ryhmä oli kuljetus, varastointi ja tietoliikenne. Kunnittaisessa tarkastelussa yritysten toimipaikkoja oli tuhatta asukasta kohti eniten Kolarissa, Kittilässä ja Utsjoella, vähiten taas Merijärvellä ja Pattijoella.

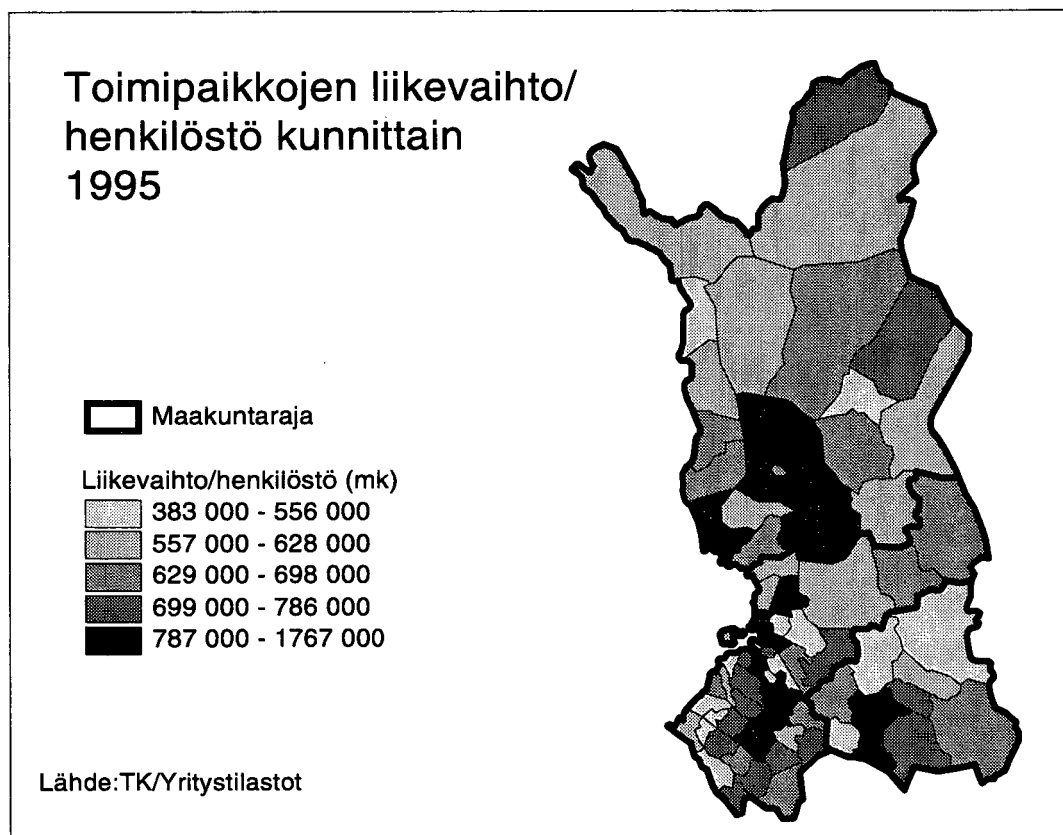
Vuonna 1995 teollisuus oli suurin yksittäinen toimiala kaikissa Pohjois-Suomen maakunnissa keskimääräisellä liikevaihdolla ja henkilökunnan määrällä mitattuna. Lapissa lähes 50 % liikevaihdosta syntyi teollisuudessa. Koko maassa sen sijaan tukku- ja vähittäiskauppa oli merkittävin toimiala liikevaihdon määrällä mitattuna. Samana vuonna kuudessa Pohjois-Suomen kunnassa (Tornio, Pulkmila, Kemi, Yli-Ii, Haapavesi ja Oulu) oli toimipaikkojen liikevaihto yli miljoona markkaa yhtä työntekijää kohti. Alhaisin se oli Siikajoella ja Temmeksellä.

Kuva 30. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1997.

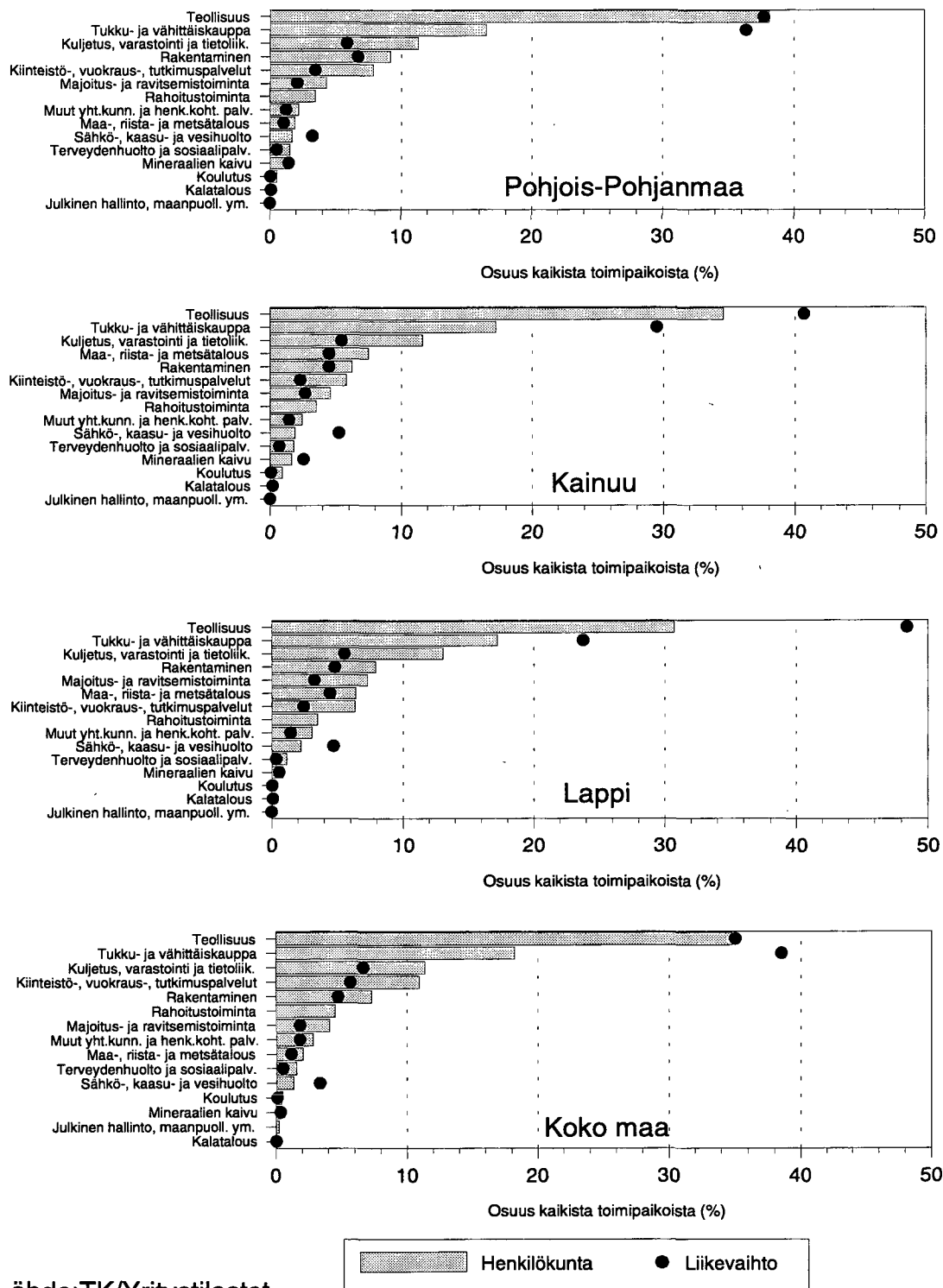

Kuva 31. Toimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997.

Kuva 32. Toimipaikkojen liikevaihto/henkilöstö kunnittain 1995.

Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1995

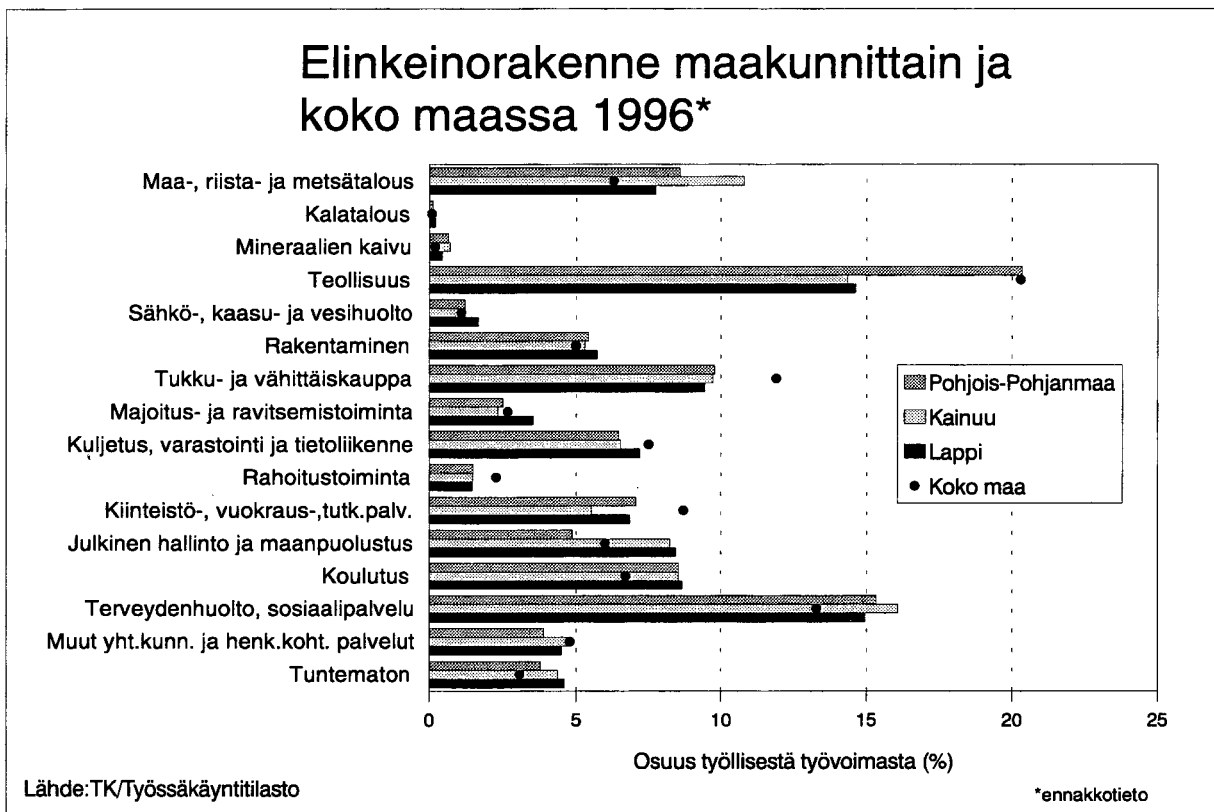
Lähde: TK/Yritystilastot

Kuva 33. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1995.

Elinkeino- ja työpaikkarakenne

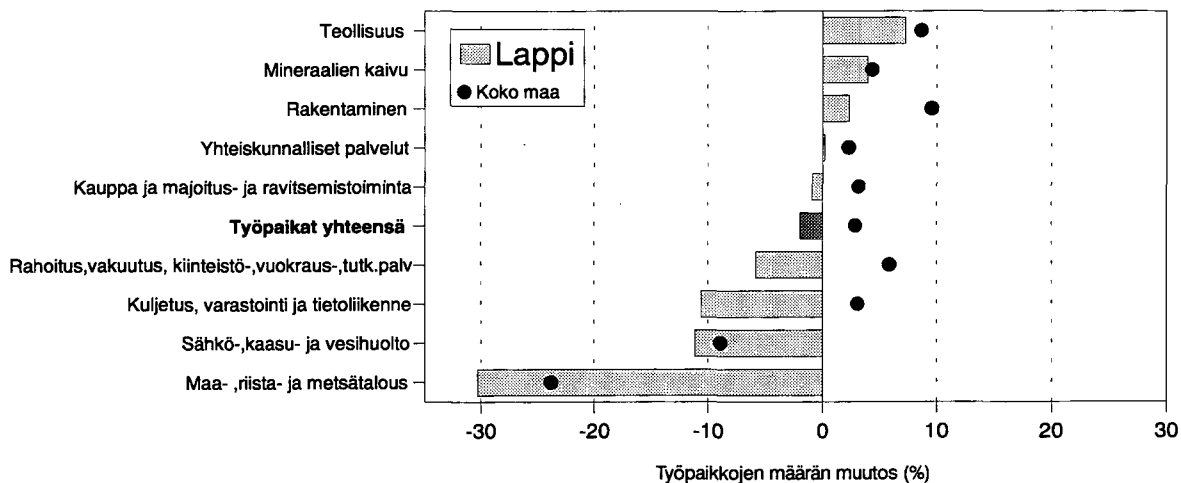
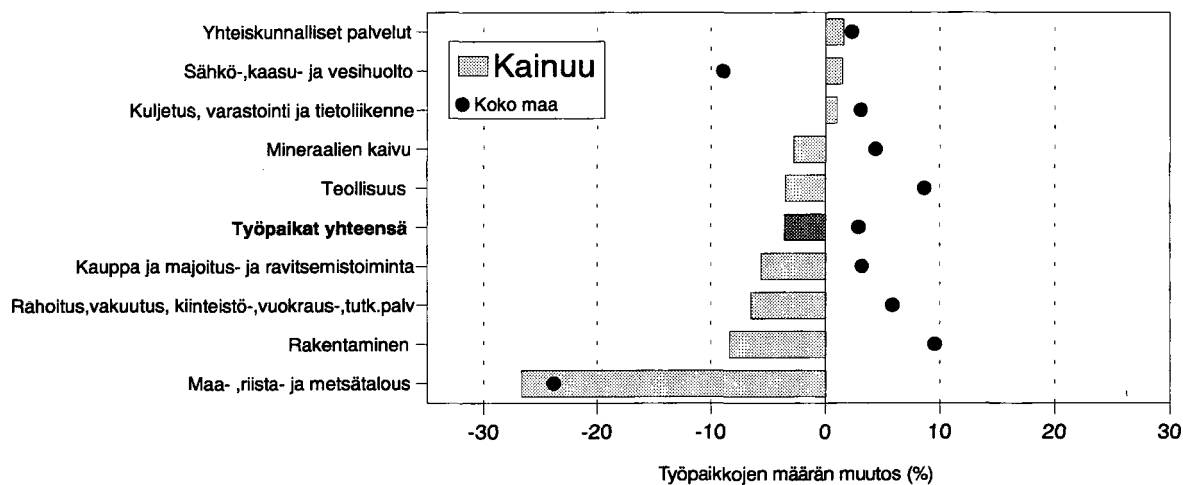
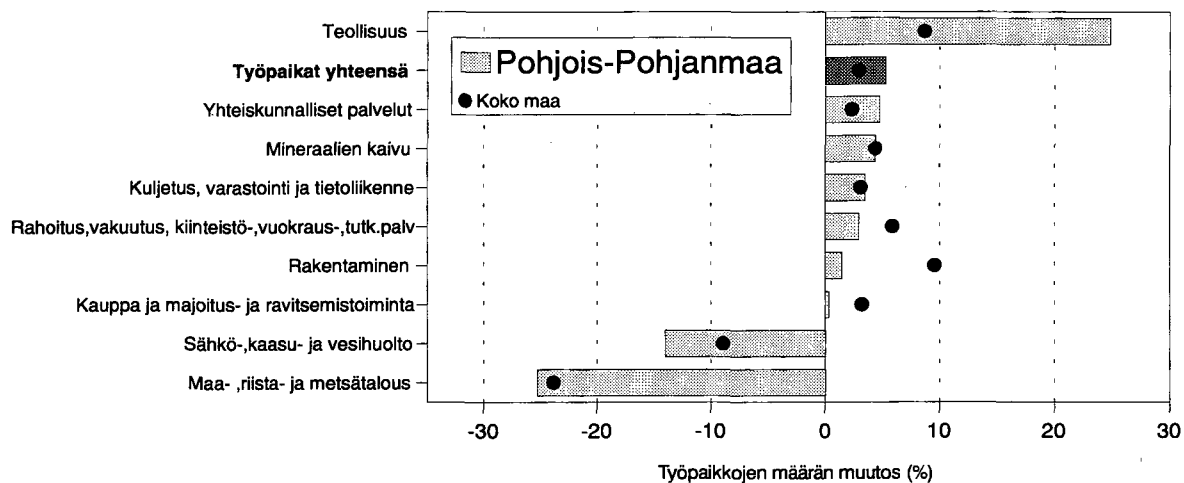
Työpaikkojen määrä on vähentynyt Kainuussa ja Lapissa vuodesta 1993 vuoteen 1996 (vuoden 1996 tiedot ovat ennakkotietoja). Koko maassa ja Pohjois-Pohjanmaalla työpaikkojen määrä on vastaavana aikana lisääntynyt. Toimialoista eniten lisäystä tapahtui Pohjois-Pohjanmaalla teollisuuden toimialoilla, lähes 25 %. Kaikissa maakunnissa suurimmat suhteelliset työpaikkojen menetykset olivat maa-, riista- ja metsätalouden toimialoilla. Koko maassa rakennustoimialojen työpaikat ovat lisääntyneet suhteellisesti eniten, lähes 10 % vuoteen 1993 verrattuna.

Vuonna 1996 (ennakkotieto) Pohjois-Pohjanmaalla asui 124 525 työllistä. Kainuussa vastaava luku oli 29 454 ja Lapissa 65 436. Toimialaluokituksen 2-numerotasolla tarkasteltuna terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen osuus työllisestä työvoimasta oli Lapissa ja Kainuussa suurin. Pohjois-Pohjanmaalla teollisuus työllisti eniten, yli 20 % työvoimasta, mikä vastaa yli 25 000 työllistä. Tukku- ja vähittäiskaupassa sekä kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalveluissa oli Pohjois-Suomessa suhteellisesti vähemmän työllisiä kuin koko maassa. Myös kuljetus, varastointi ja tietoliikenne sekä rahoitustoiminta työllistävät koko maata vähemmän.

Kuva 34. Elinkeinorakenne maakunnittain ja koko maassa 1996.

Työpaikkojen muutos maakunnittain ja koko maassa 1993 - 1996*

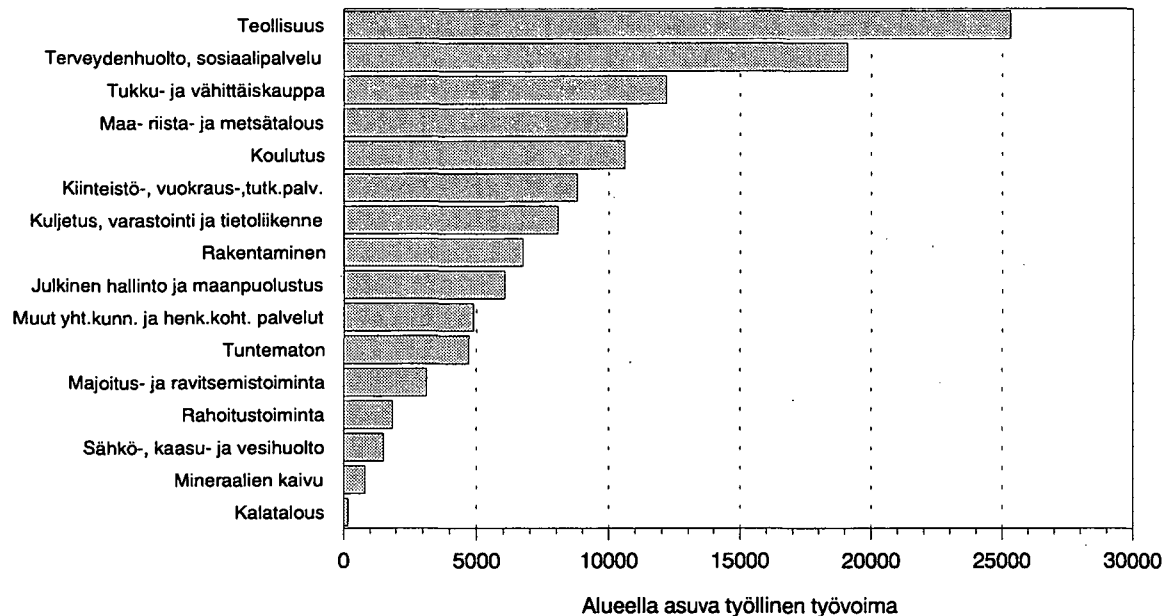

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 35. Työpaikkojen muutos maakunnittain ja koko maassa 1993 - 1996 (%).

Elinkeinorakenne Pohjois-Pohjanmaalla 1996*

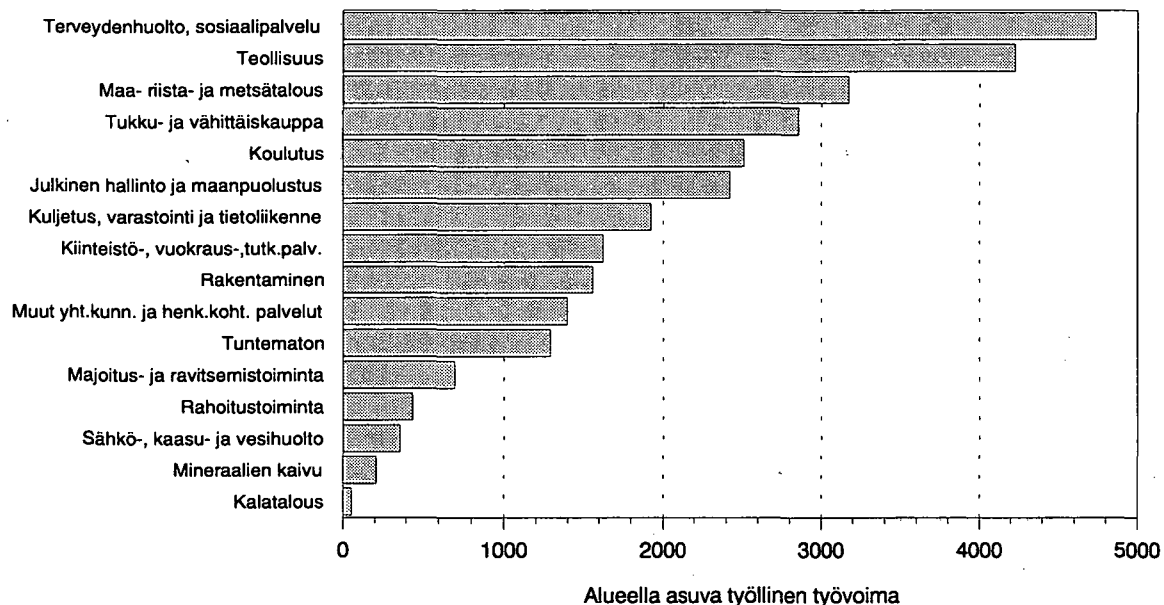

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 36. Elinkeinorakenne Pohjois-Pohjanmaalla 1996.

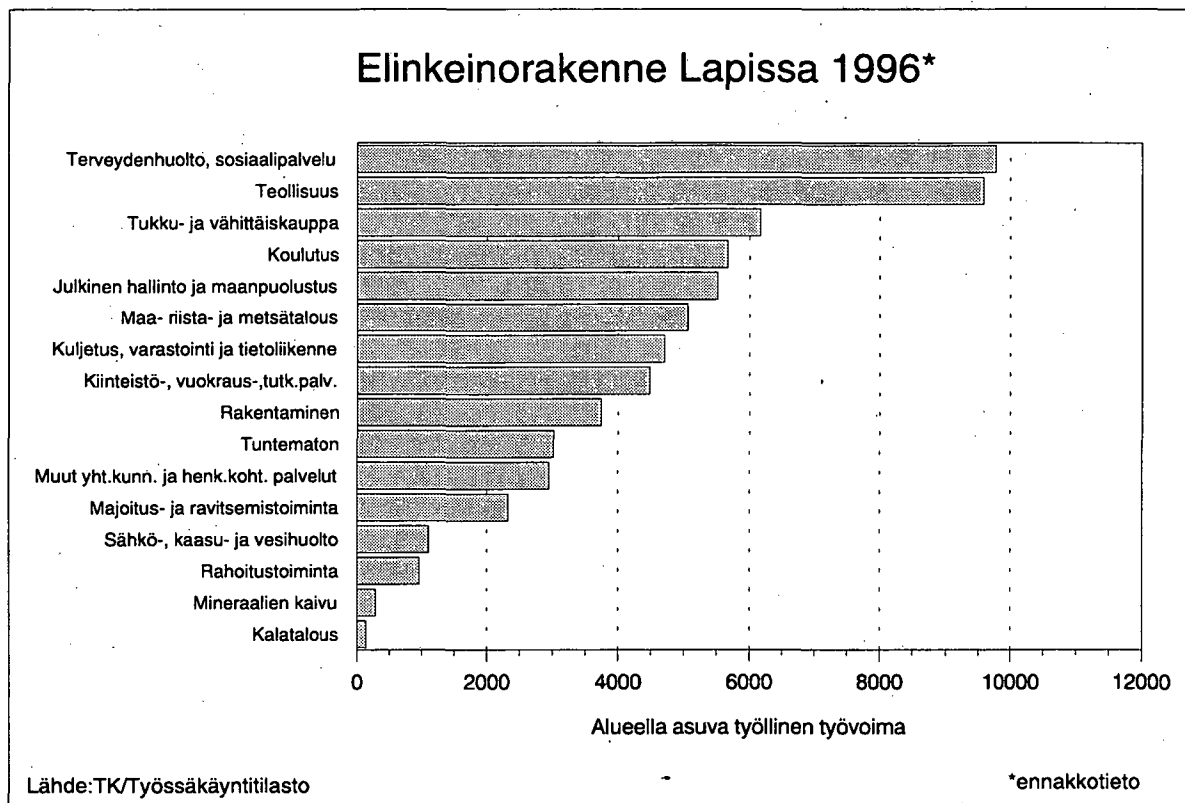
Elinkeinorakenne Kainuussa 1996*

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 37. Elinkeinorakenne Kainuussa 1996.

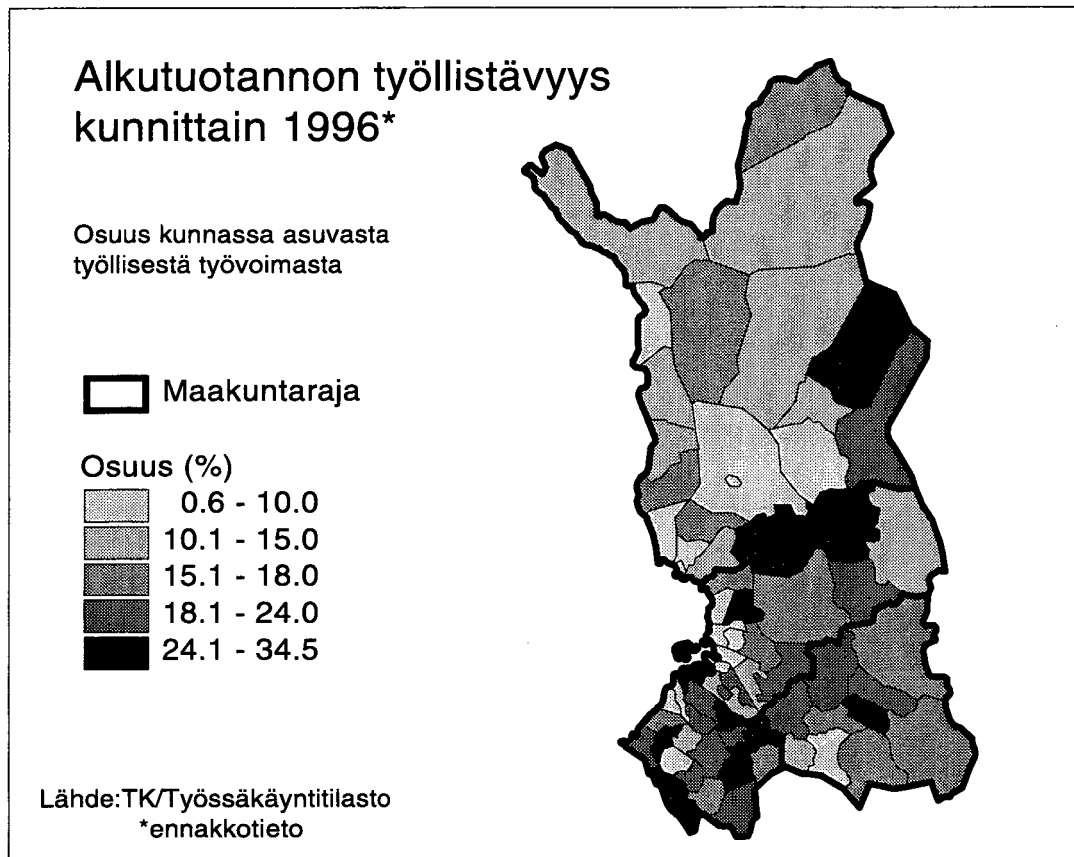
Kuva 38. Elinkeinorakenne Lapissa 1996.

Alkutuotanto

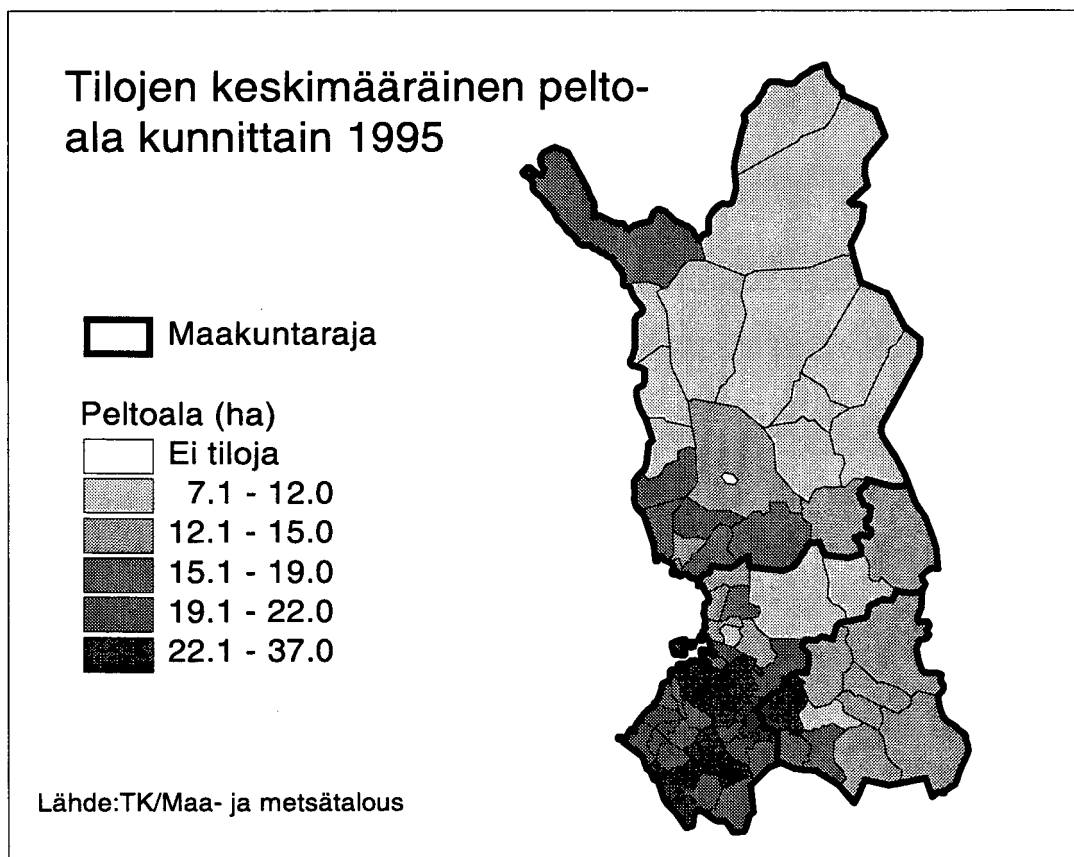
Alkutuotannon työllistävyys oli vuonna 1996 (ennakkotieto) suurin Kestilässä ja Reisjärvellä, joissa yli kolmasosa työllisistä toimi sen piirissä. Näiden kuntien lisäksi Savukoskella, Merijärvellä ja Rantsilassa alkutuotannon osuus työvoimasta oli vähintään 30 %. Vähäisin sen osuus oli Oulussa, Kemissä ja Raahessa. Kahdessatoista Pohjois-Suomen kunnassa alkutuotannon osuus työllisistä oli alle viisi prosenttia.

Pohjois-Suomen suurimmat peltoalat tilaa kohti olivat vuonna 1995 Tyrnävällä ja Limingassa. Pienimmät peltoalat olivat Utsjoella, Savukoskella ja Kolarissa, keskimäärin alle 9 hehtaaria tilaa kohti. Tilojen metsäalat olivat suurimmat Sallassa ja Kittilässä, pienimmät Kempeleessä.

Vuonna 1995 tilojen keskimääräinen verotettava tulo valtionverotuksessa oli pienin Enontekiöllä (74 306 mk) ja suurin Tyrnävällä (161 904 mk).

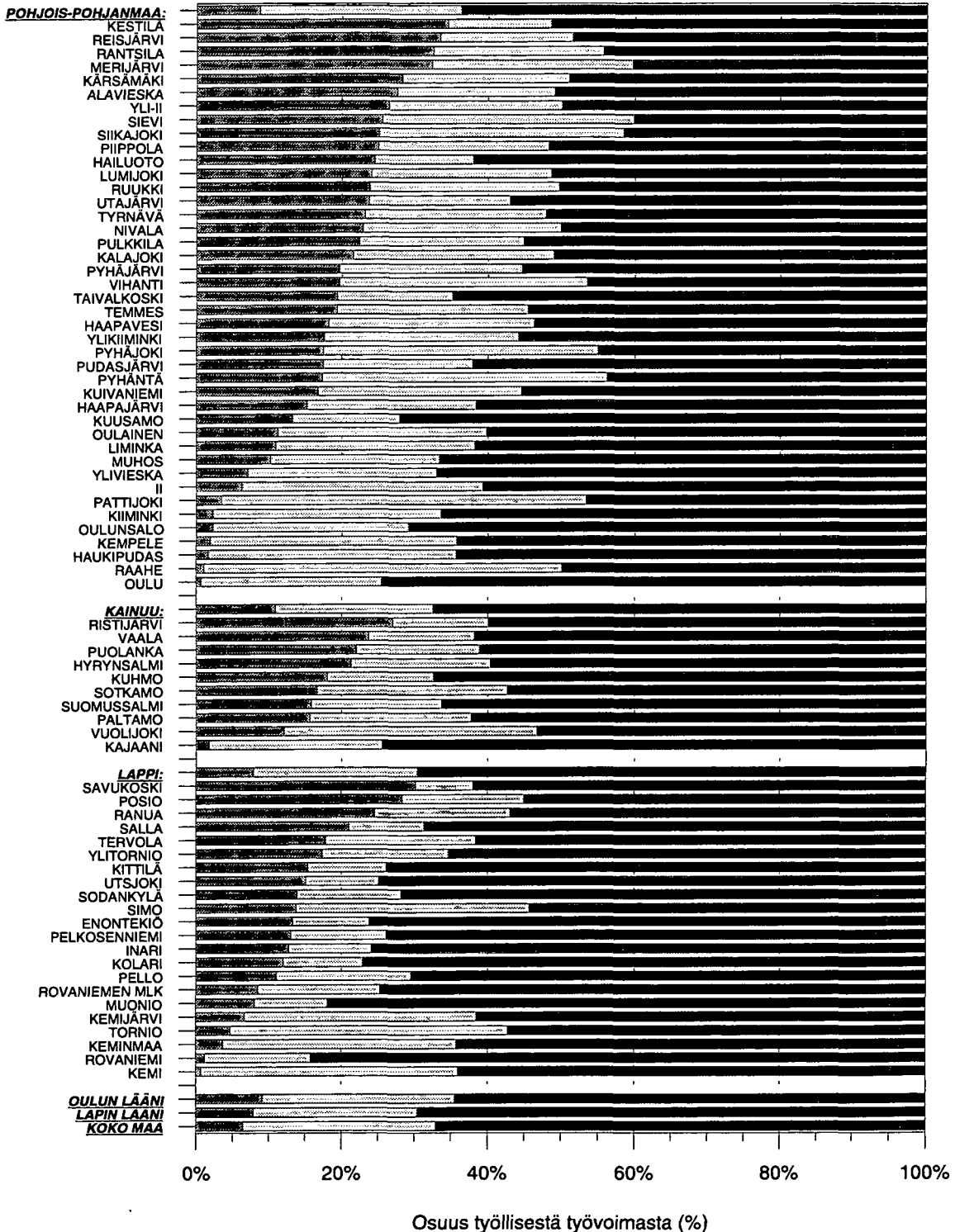
Kuva 39. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 1996.

Kuva 40. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1995.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

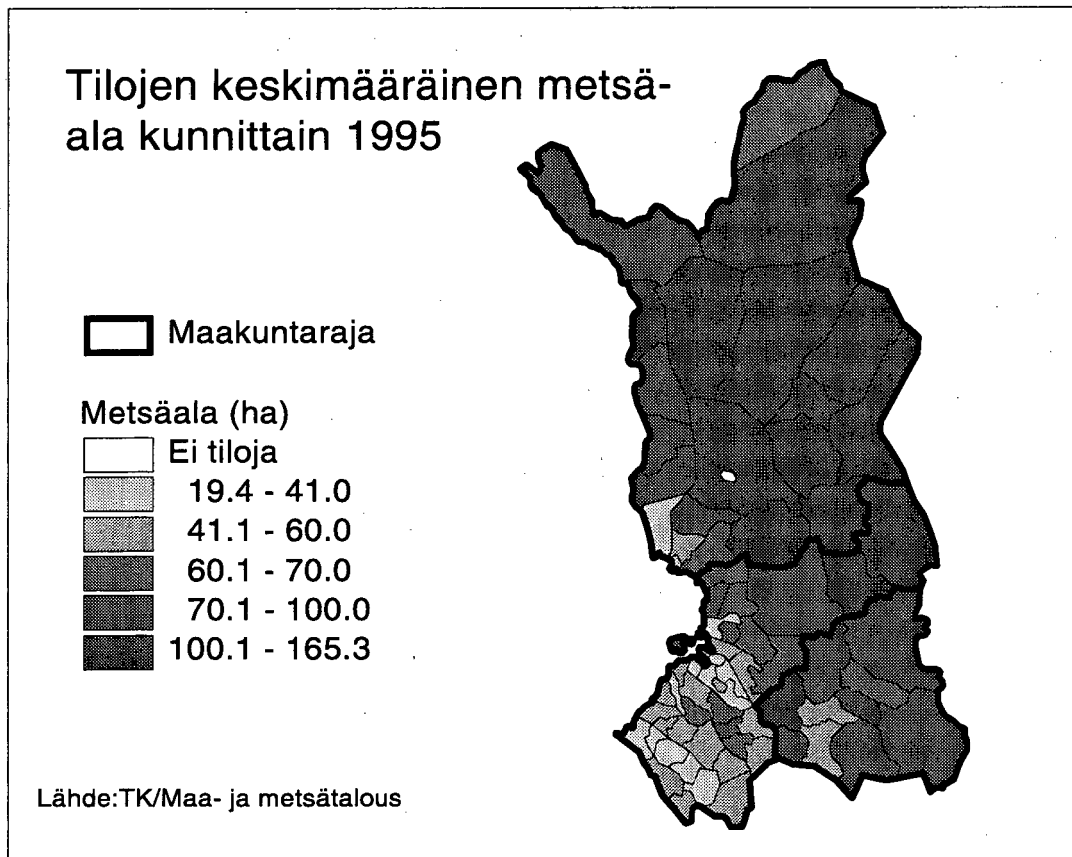
Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

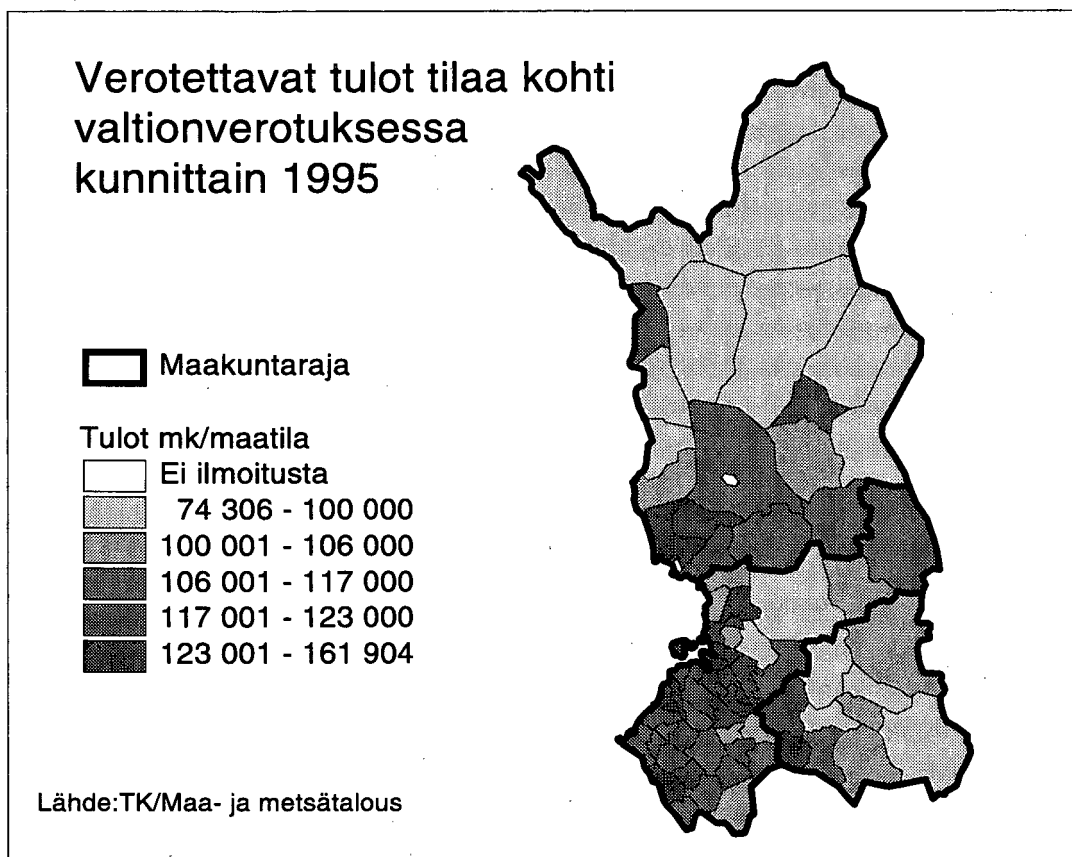
Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 41. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, alkutuotannon mukaan järjestetty.

Kuva 42. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1995.

Kuva 43. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1995.

Jalostus

Vuonna 1996 jalostuselinkeinojen työllistävyys oli suhteellisesti suurin Pattijoen kunnassa, jonka työllisestä työvoimasta puolet työskenteli sen piirissä. Yleensäkin jalostuksen merkitys on suuri rannikkokunnissa. Suhteellisesti vähiten jalostus työllistää Savukoskella ja Muoniossa asuvia (ennakkotieto).

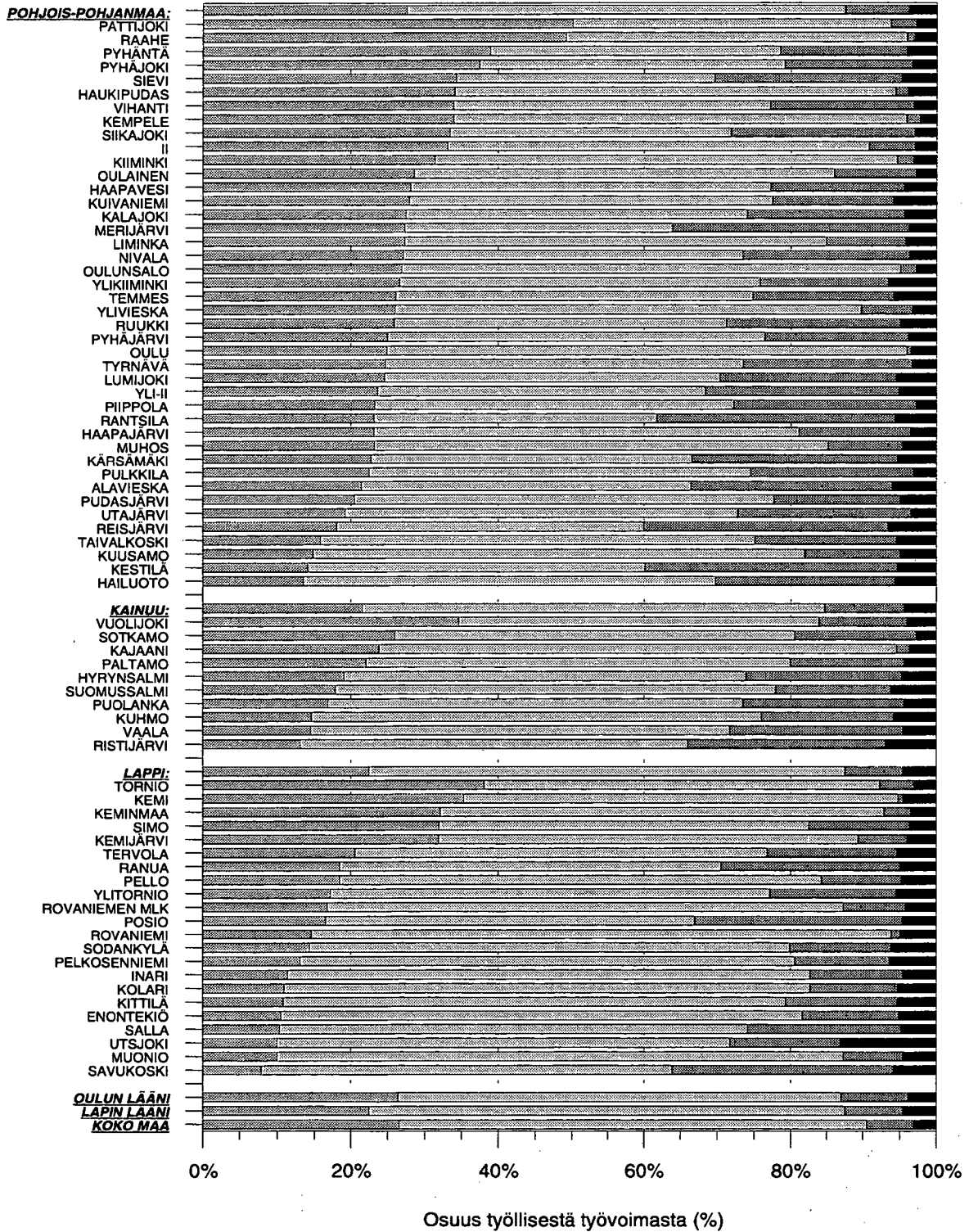
Yksittäisistä teollisuustoimialoista eniten toimipaikkoja Pohjois-Pohjanmaalla oli puutavaran ja puutuotteiden sekä koneiden ja laitteiden valmistuksessa. Nämä toimialat yhdessä kattoivat Pohjois-Pohjanmaalla lähes 32 % kaikista teollisuuden toimipaikoista elokuussa 1997. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin elokuun poikkileikkaustietoihin. Myös Kainuussa ja Lapissa eniten teollisuuden toimipaikkoja oli puutavaran ja puutuotteiden valmistuksessa. Vastaavasti koko maassa yksittäisistä toimialoista suurin oli perusmetallien ja metallituotteiden valmistus, joka on Lapissa vasta viidennellä, Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa kolmannella sijalla.

Teollisuuden jalostusarvo oli Pohjois-Pohjanmaalla 8.4 miljardia markkaa vuonna 1995. Kainuussa vastaava arvo oli 1.2 miljardia ja Lapissa 5.9 miljardia markkaa. Jalostusarvot ovat nousseet kaikilla alueilla tasaisesti 1980 -luvun loppuvuosien laskun jälkeen. Vuoden 1995 tilastoinnissa on tapahtunut muutos edellisiin vuosiin verrattuna. Aikaisempina vuosina teollisuustilastot kattoivat pääsääntöisesti vain yli 5 henkeä työllistävät toimipaikat.

Teollisuuden jalostusarvosta yli 45 % muodostui Kainuussa massan, paperin ja paperituotteiden valmistuksessa vuonna 1995. Myös Lapissa nämä toimialat perusmetallien valmistuksen kanssa muodostavat suurimman osuuden jalostusarvosta. Pohjois-Pohjanmaalla suurin teollisuudenala jalostusarvolla mitattuna oli sähköteknisten tuotteiden ja instrumenttien valmistus. Kunnittain tarkasteltuna teollisuuden jalostusarvo ylitti Raahessa 137 000 markkaa asukasta kohti, mikä on Pohjois-Suomen korkein arvo. Myös Torniossa ja Kemissä arvo ylitti 100 000 markkaa. Myös henkilökunnan määrällä mitattuna keskimäärin suurimmat teollisuustoimipaikat olivat Raahessa.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

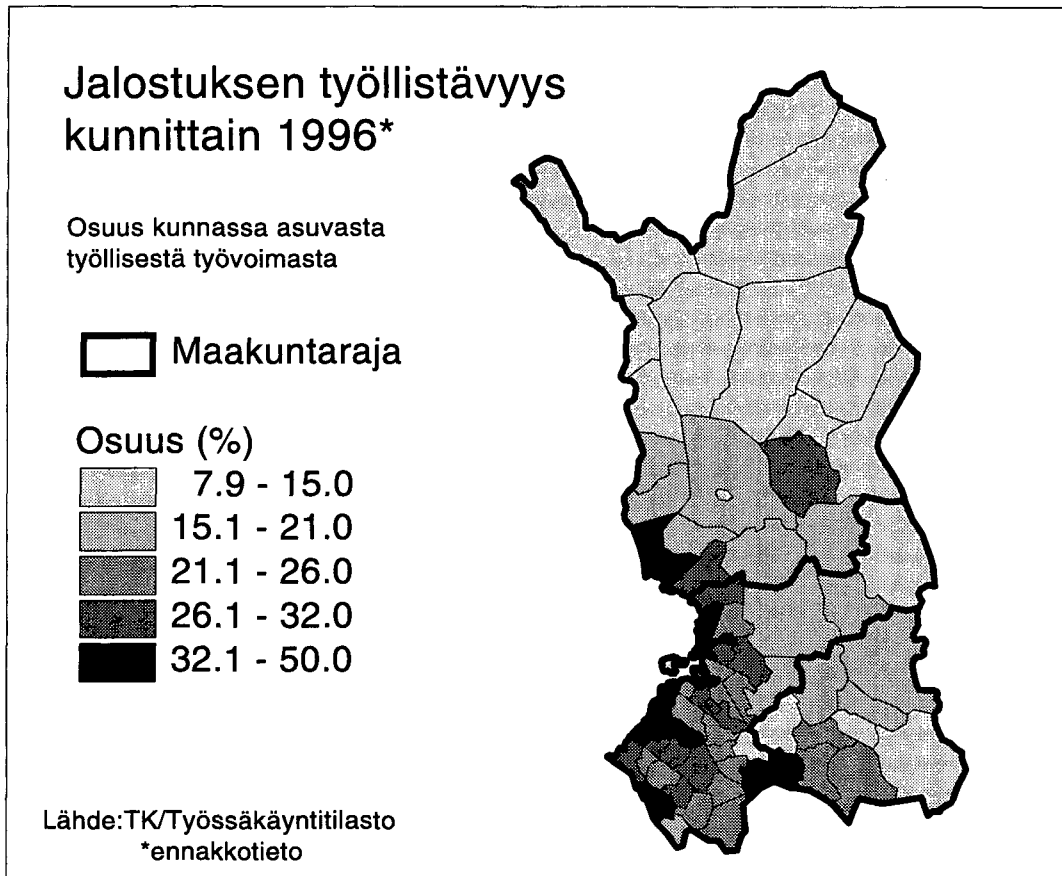
Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan

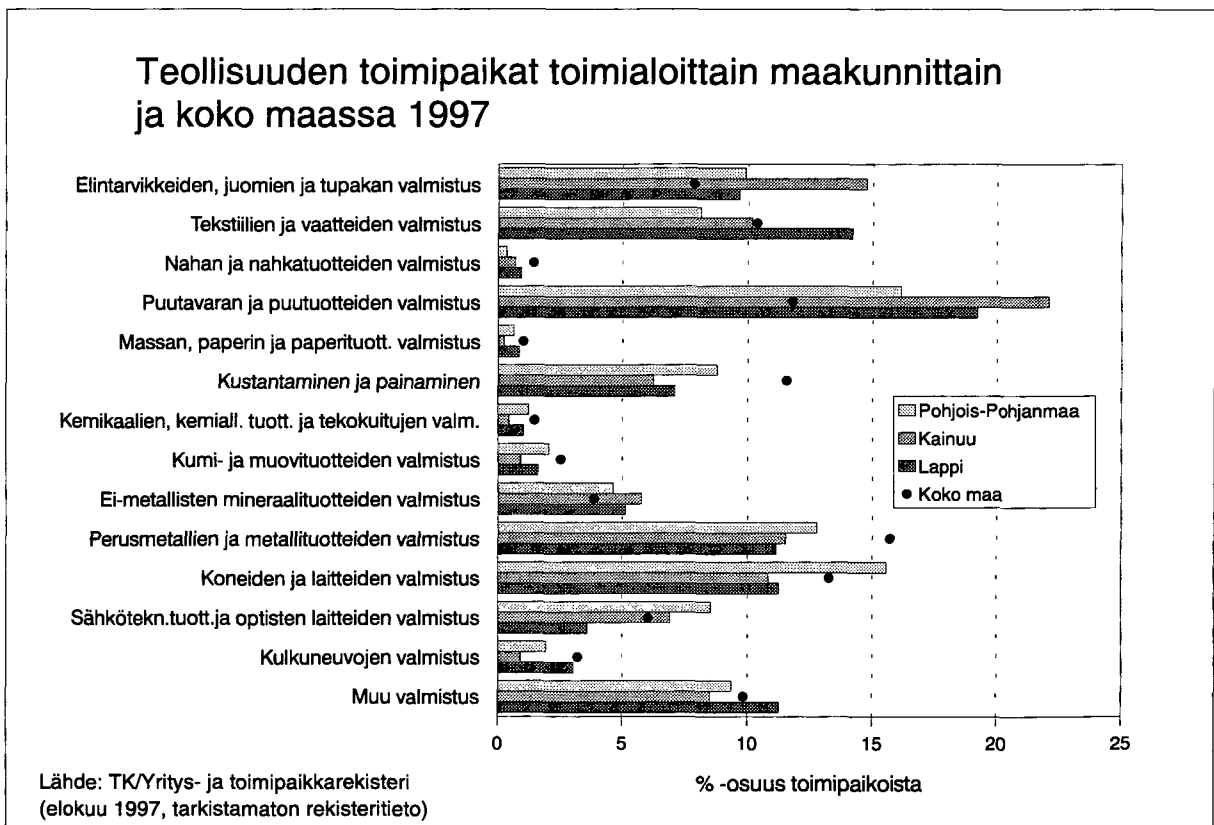
Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 44. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, jalostuksen mukaan järjestetty.

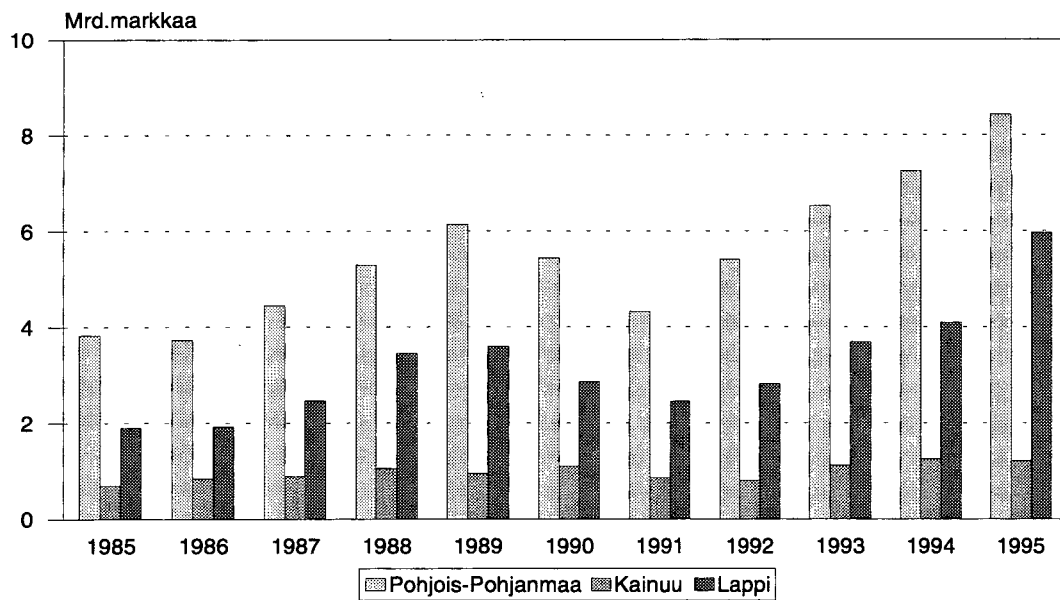

Kuva 45. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 1996.

Kuva 46. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1997.

Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 1995

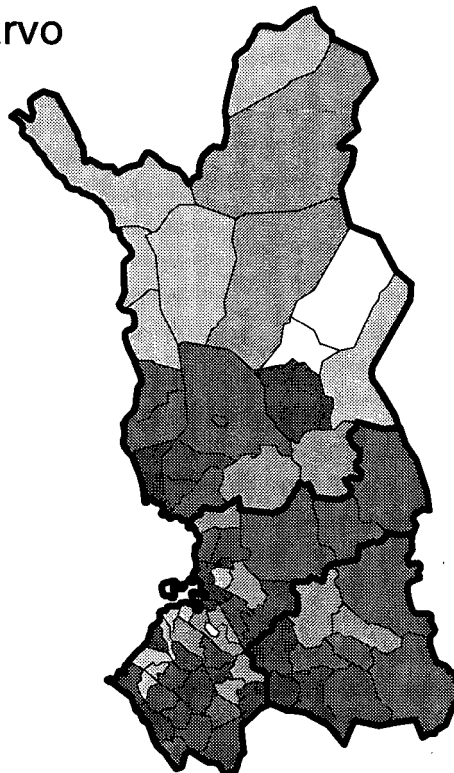
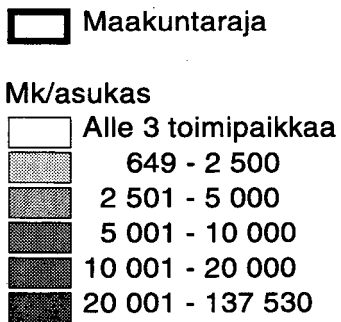
Lähde:TK/Teollisuustilastot

Teollisuustilasto v.1985-94 käsittää pääsääntöisesti yli 5 henkeä työllistävät toimipaikat

Kuva 47. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 1995.

Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1995

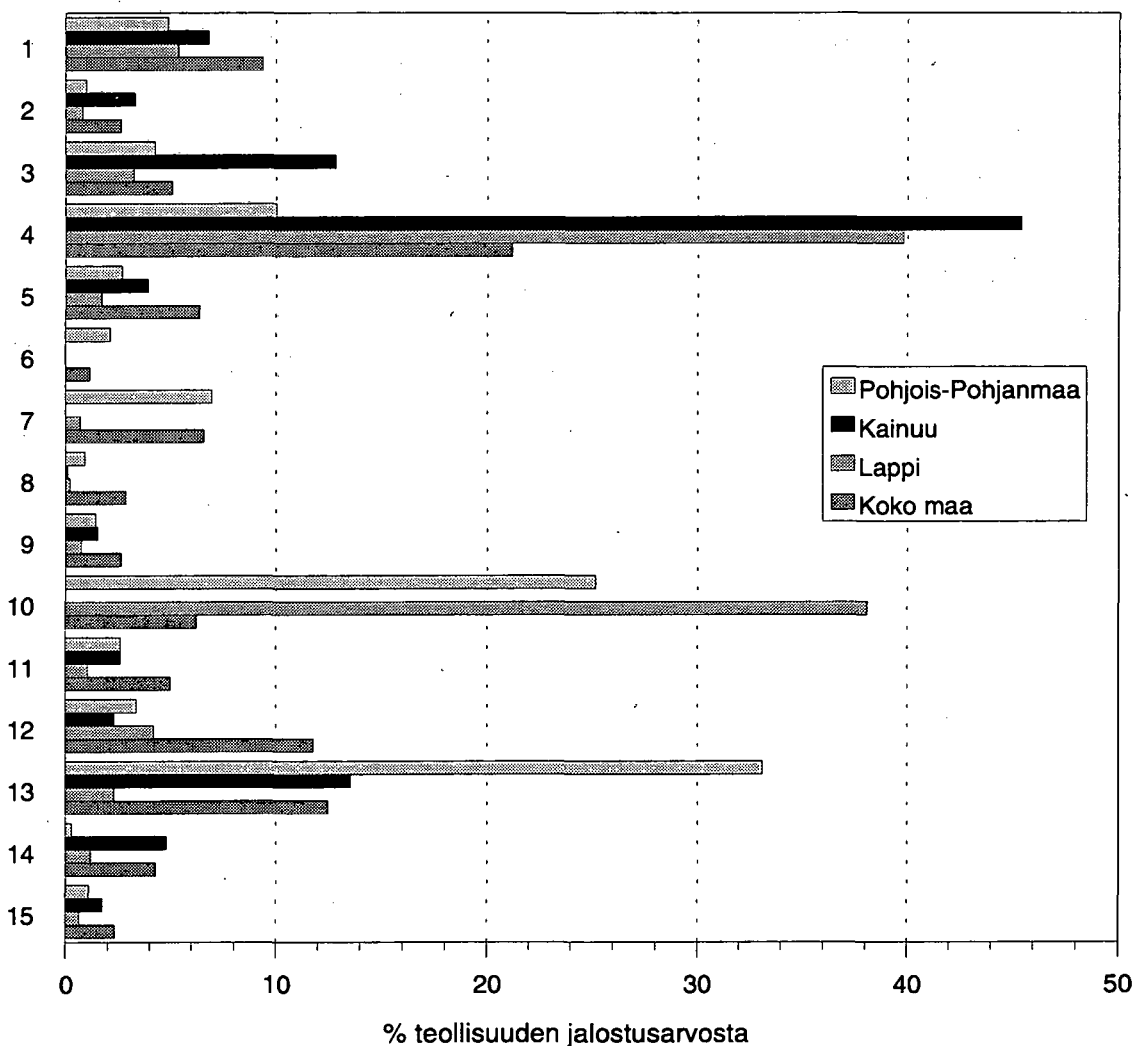
Tilastointimuutos vuodesta 1994

Lähde:TK/Teollisuustilastot

Kuva 48. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1995.

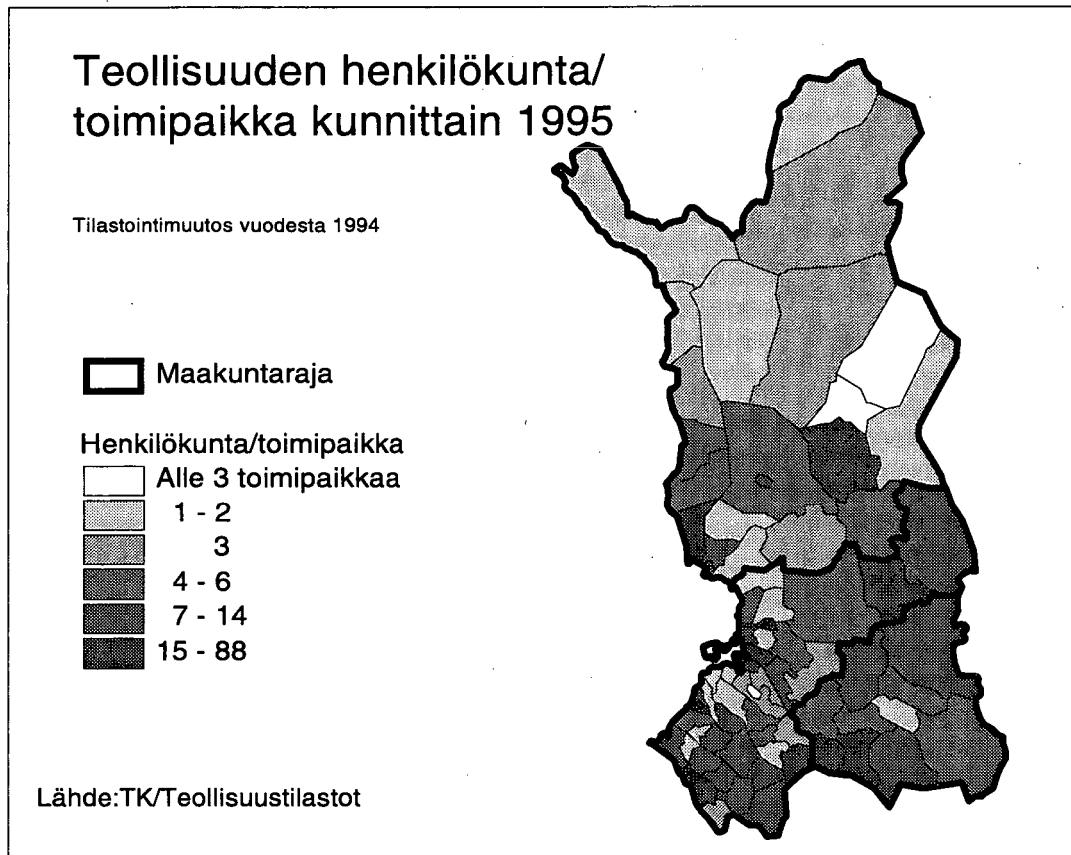
Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1995

- 1 ELINTARVIKE- JA TUPAKKATEOLLISUUS
- 2 TEKSTIILIEN, VAATTEIDEN, NAHKATUOTTEIDEN JA JALKINEIDEN VALMISTUS
- 3 PUUTAVARAN JA PUUTUOTTEIDEN VALMISTUS
- 4 MASSAN, PAPERIN JA PAPERITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 5 KUSTANTAMINEN JA PAINAMINEN
- 6 ÖLJYTUOTTEIDEN JA KOKSIN VALMISTUS
- 7 KEMIKAALIEN JA KEMIAALLISTEN TUOTTEIDEN VALMISTUS
- 8 KUMI- JA MUOVITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 9 LASI-, SAVI- JA KIVITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 10 PERUSMETALLIEN VALMISTUS
- 11 METALLITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 12 KONEIDEN JA LAITTEIDEN VALMISTUS
- 13 SÄHKÖTEKNISTEN TUOTTEIDEN JA INSTRUMENTTIEN VALMISTUS
- 14 KULKUNEUVOJEN VALMISTUS
- 15 HUONEKALUJEN VALMISTUS, MUU VALMISTUS

Tilastointimuutos vuodesta 1994

Lähde: TK/Teollisuustilastot

Kuva 50. Teollisuuden henkilökunta/toimipaikka kunnittain 1995.

Palvelut

Palvelutoimialojen osuus kunnassa asuvasta työllisestä työvoimasta oli suurin Rovaniemellä ja Muoniossa vuonna 1996 (ennakkotieto). Lapin läänissä yleensäkin palvelut työllistävät suhteellisesti enemmän kuin Oulun läänissä tai koko maassa keskimäärin. Vähäisin palvelutoimialojen merkitys oli vuonna 1996 Sievissä ja Merijärvellä.

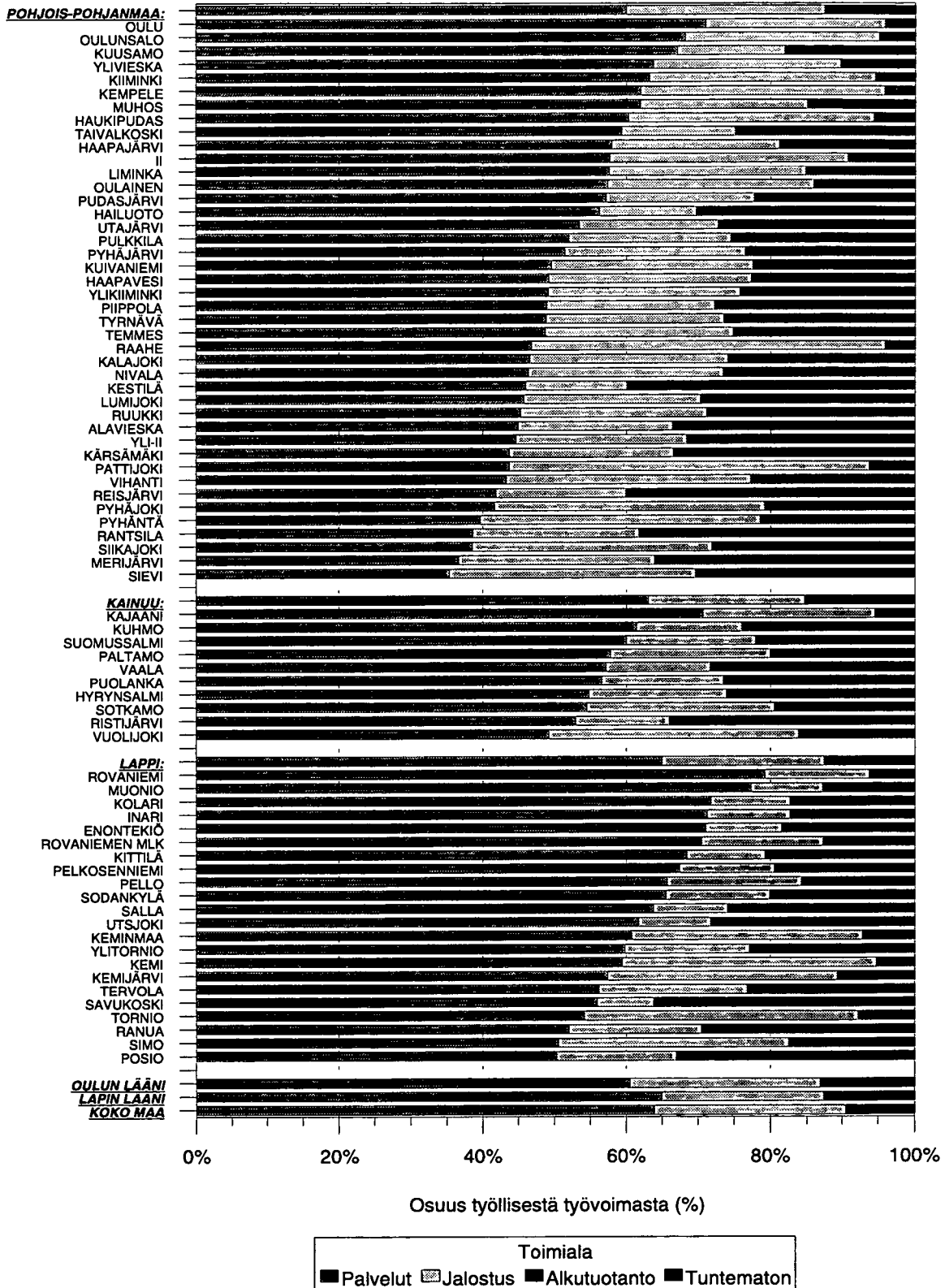
Tarkemmalla toimialajaotuksella tarkasteltuna agentuuritoiminta ja tukkukauppa työllistävät pohjoissuomalaisia suhteellisesti vähemmän kuin koko maan työllisiä keskimäärin. Majoitus-toiminta sekä julkiset palvelut (hallinto, maanpuolustus, koulutus ja terveydenhuolto) työllistävät sitä vastoin Pohjois-Suomessa enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Konkurssit

Konkurssien määrä on laskeut sekä Oulun että Lapin läänissä vuodesta 1993 lähtien. Tuolloin astui voimaan uusi laki yrityssaneerauksista, joka on osaltaan laskenut konkurssien määrää. Vuonna 1996 Oulun läänissä haettiin 438 yritystä konkurssiin. Lapissa vastaava luku oli 149.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

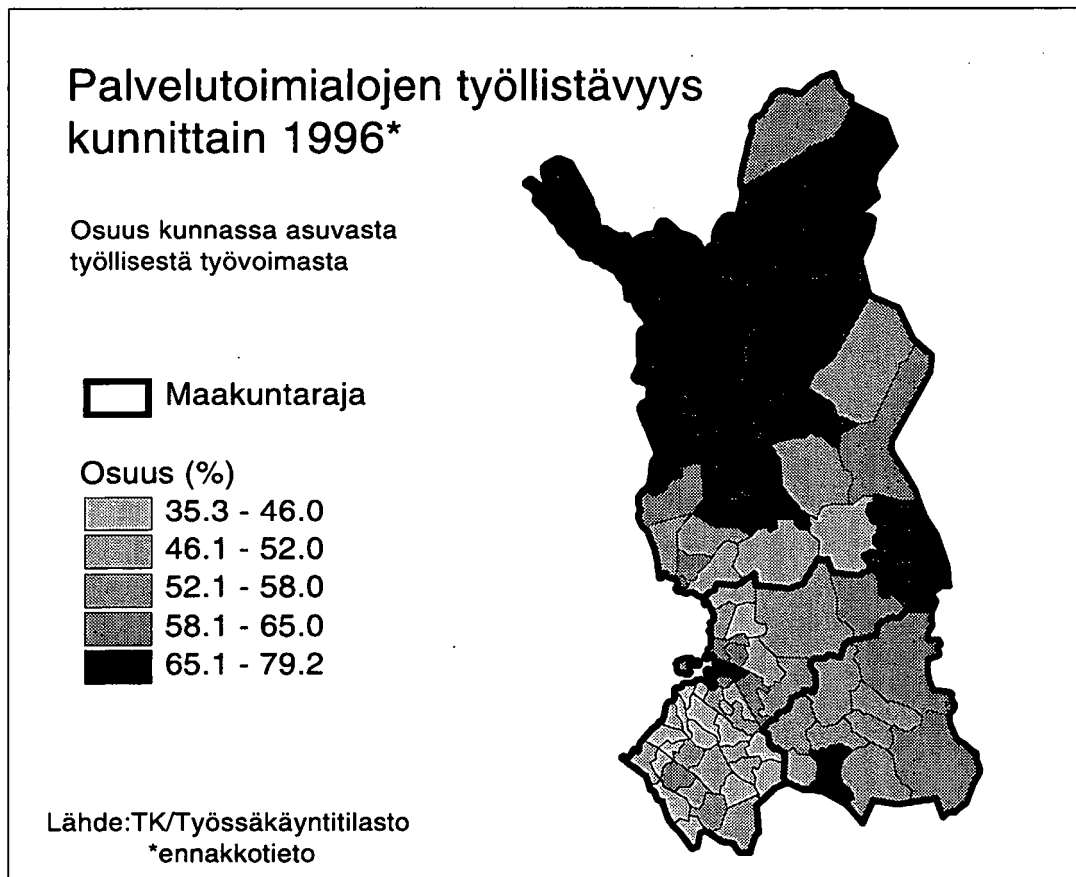
Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

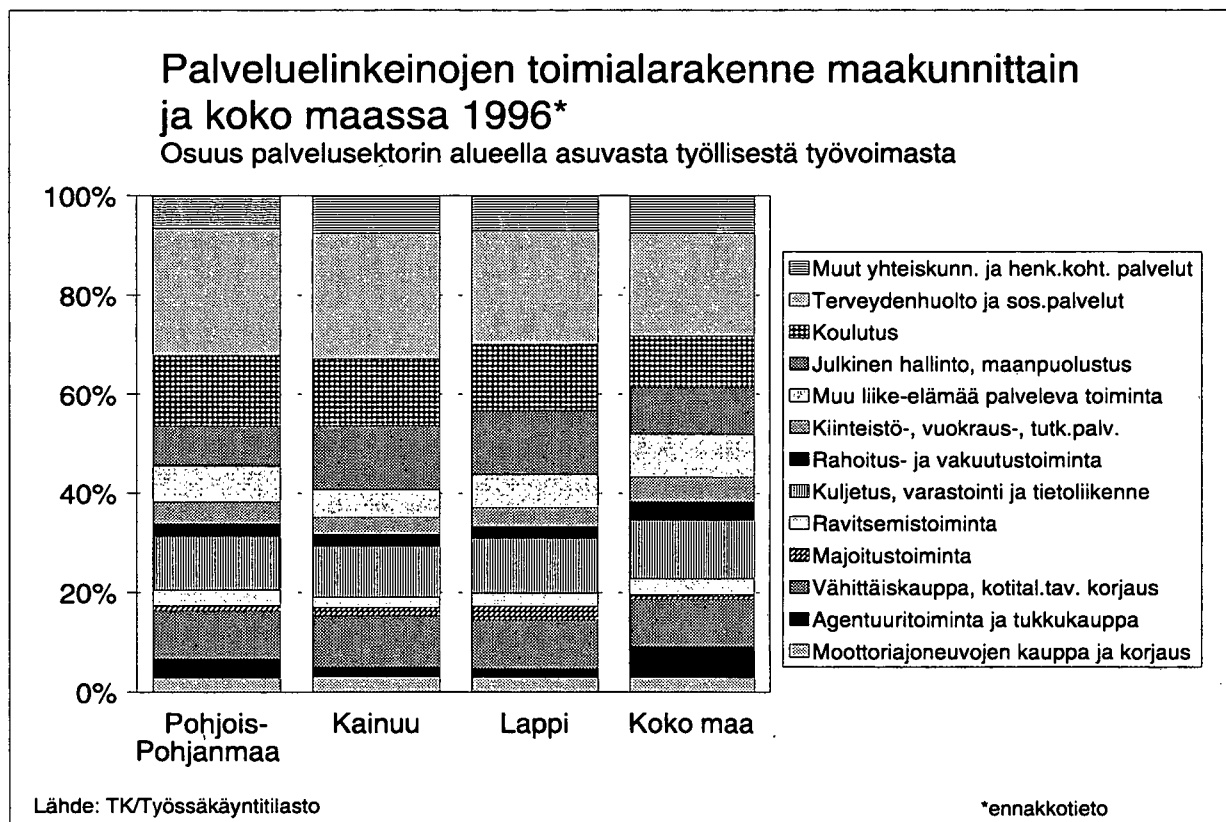
Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

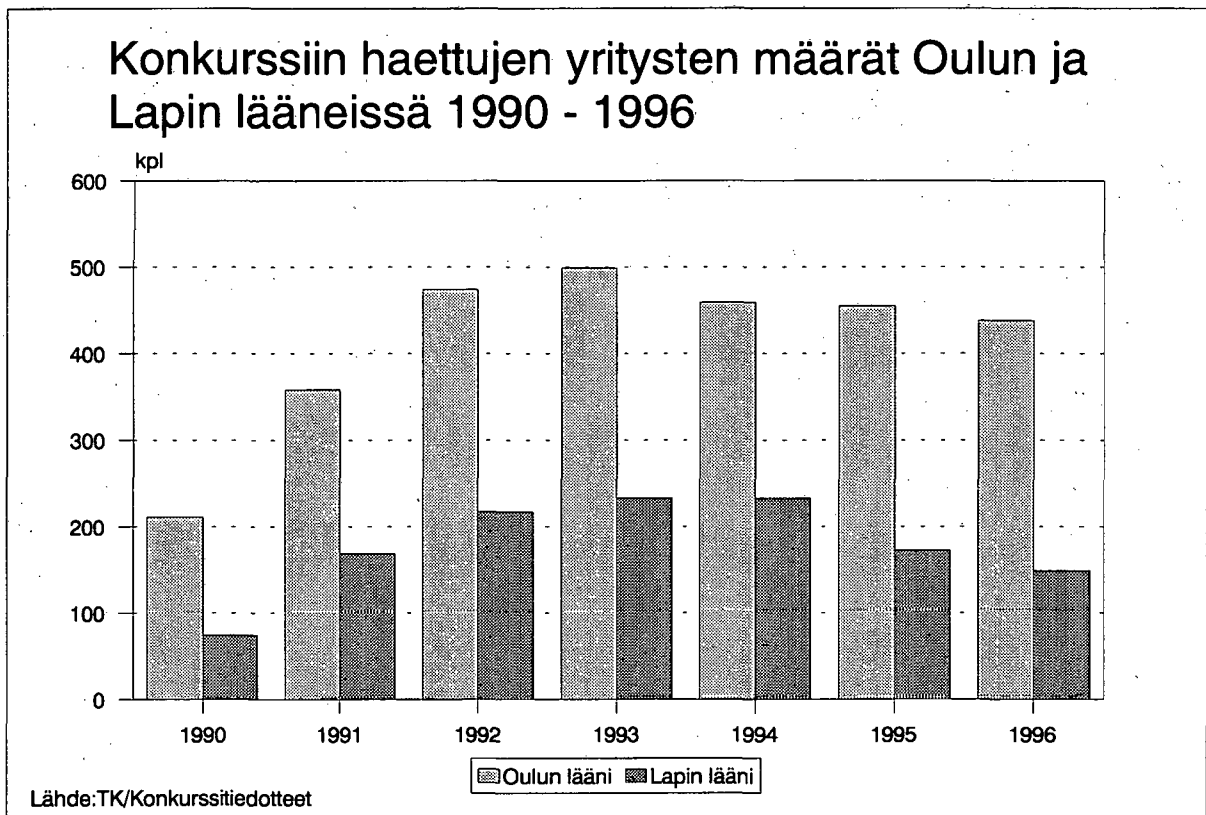
Kuva 51. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, palvelutoimialojen mukaan järjestetty.

Kuva 52. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 1996.

Kuva 53. Palveluelinkeinojen toimialarakenne maakunnittain ja koko maassa 1996.

Kuva 54. Konkurssiin haettujen yritysten määrät Oulun ja Lapin lääneissä 1990 - 1996.

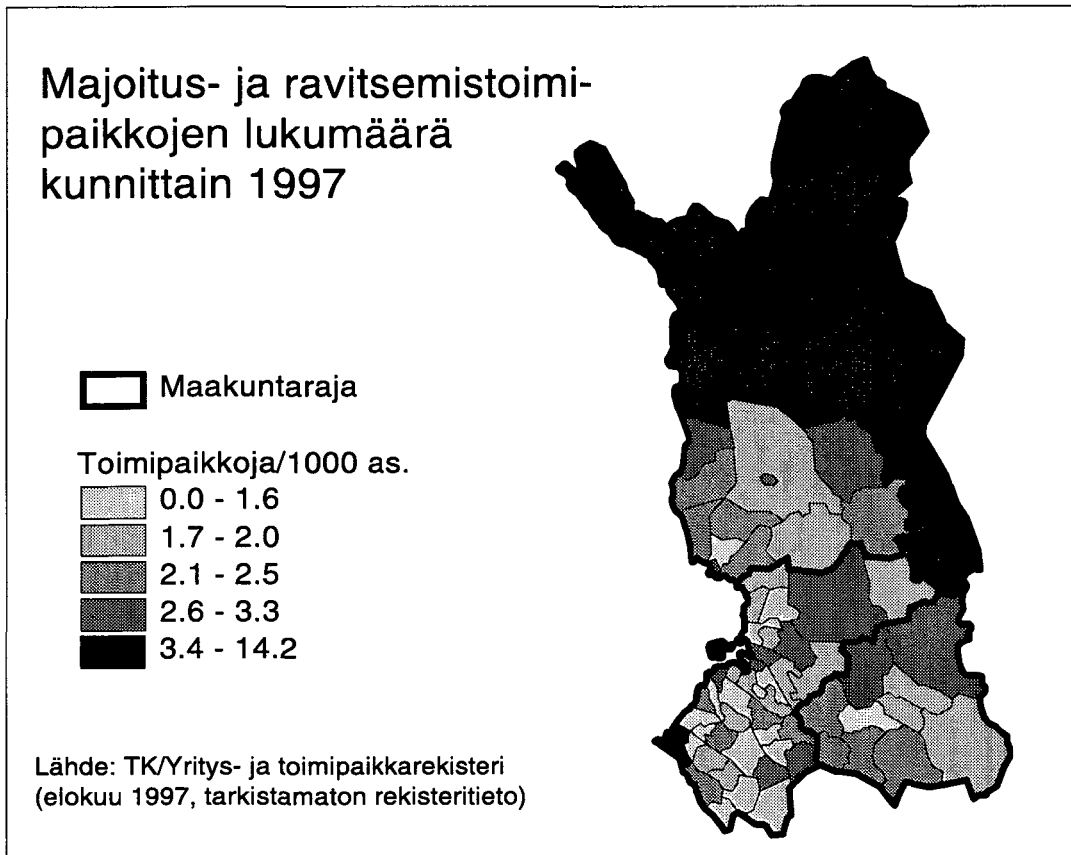
Matkailu

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkareisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli elokuussa 1997 Pohjois-Pohjanmaalla 837, Kainuussa 204 ja Lapissa 748 kappaletta. Näiden toimipaikkojen lisäys oli koko Pohjois-Suomessa 44 kappaletta vuotta aikaisempaan tilanteeseen verrattuna. Asukaslukuun suhteutettuna majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja on eniten Kolarissa ja Utsjoella kuten yleensäkin Pohjois-Lapissa. Merijärvellä ja Yli-Iissä ei tämän alan toimipaikkoja ole yritys- ja toimipaikkareisterin mukaan lainkaan.

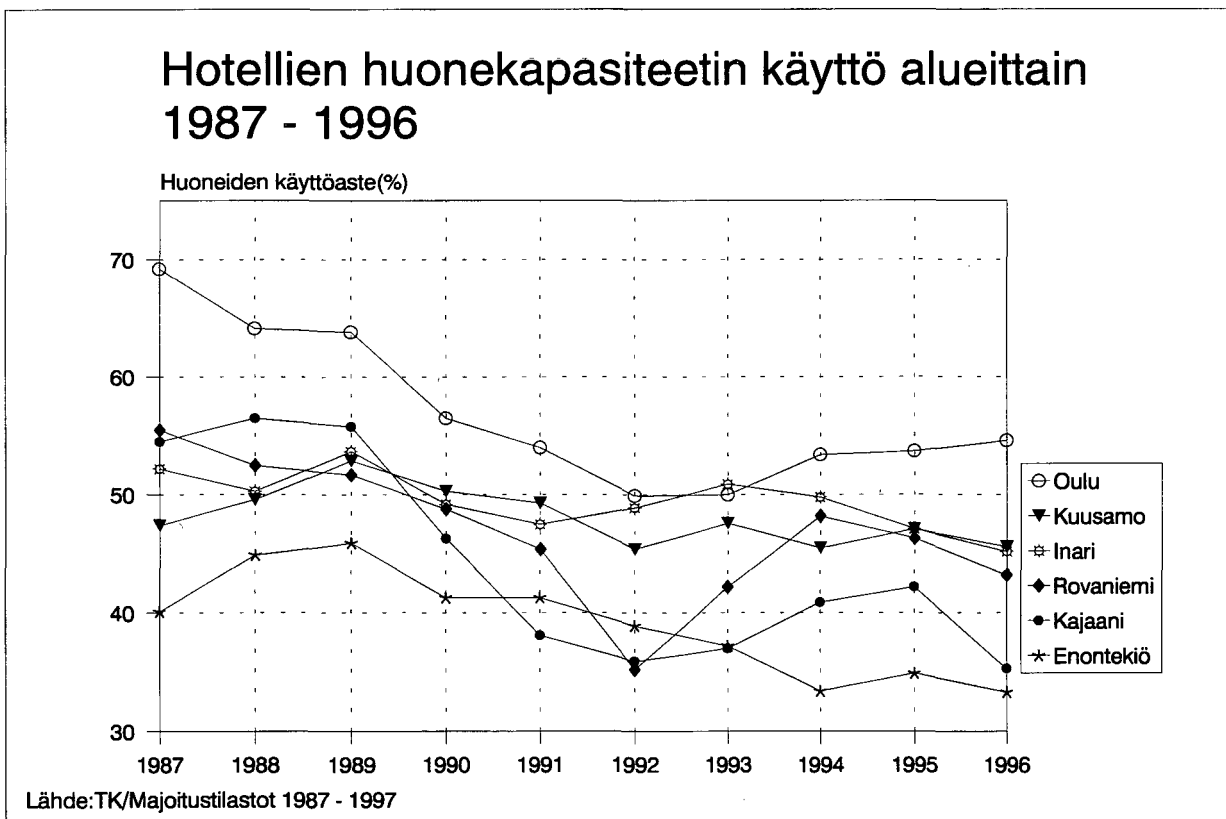
Hotellien huonekapasiteetin käyttöaste oli vuonna 1996 kaikissa tarkasteltavissa kunnissa alhaisempi kuin vuonna 1987. Alueen kunnista paras käyttöaste oli Oulussa vuonna 1996 (54,6 %). Lapissa käyttöasteet olivat korkeimmat Inarissa ja Rovaniemellä.

Vuonna 1996 kaikissa Pohjois-Suomen maakunnissa yöpymisvuorokausia kirjattiin vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lapin läänissä koko majoituskapasiteetti oli vuoden 1997 alussa noin 6 900, Kainuussa 2 100 ja Pohjois-Pohjanmaalla 3 800. Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla majoituskapasiteetti oli vuonna 1996 pienempi kuin vuotta aiemmin. Majoituskapasiteettiin lasketaan huoneet ja mökit.

Lapissa ulkomaalaisten yöpyjien osuus on suurempi kuin Oulun läänin maakunnissa. Eri ulkomaalaisryhmistä saksalaisten turistien osuus korostuu Pohjois-Suomessa. Kainuussa yöpyi lisäksi venäläisiä suhteellisesti enemmän kuin muilla tarkastelualueilla. Ruotsalaisten osuus oli Pohjois-Pohjanmaalla Pohjois-Suomen maakuntien suurin.

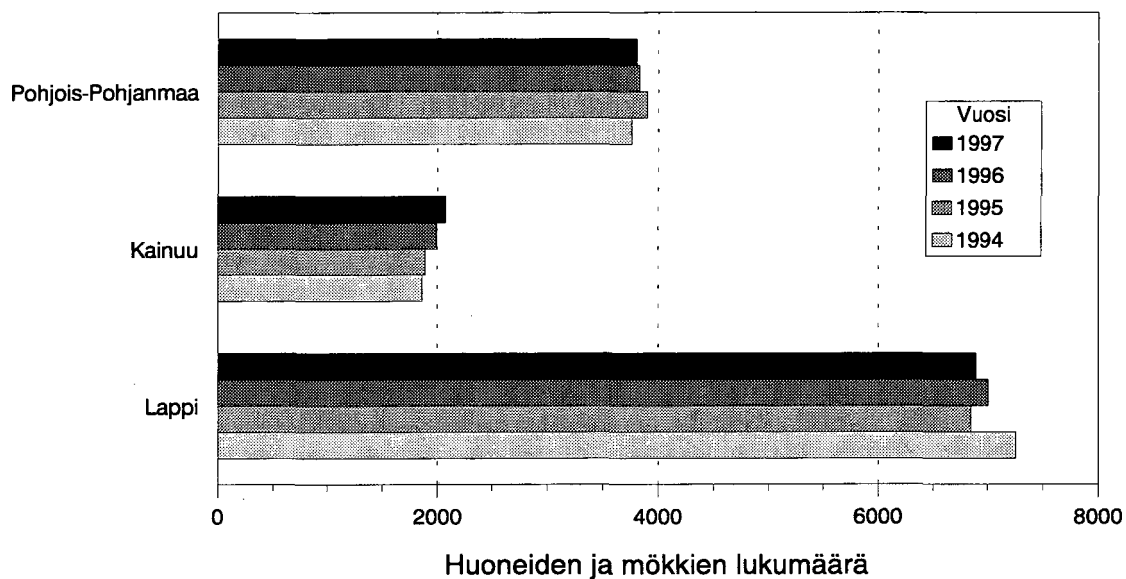

Kuva 55. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997.

Kuva 56. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 1996.

Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 1997

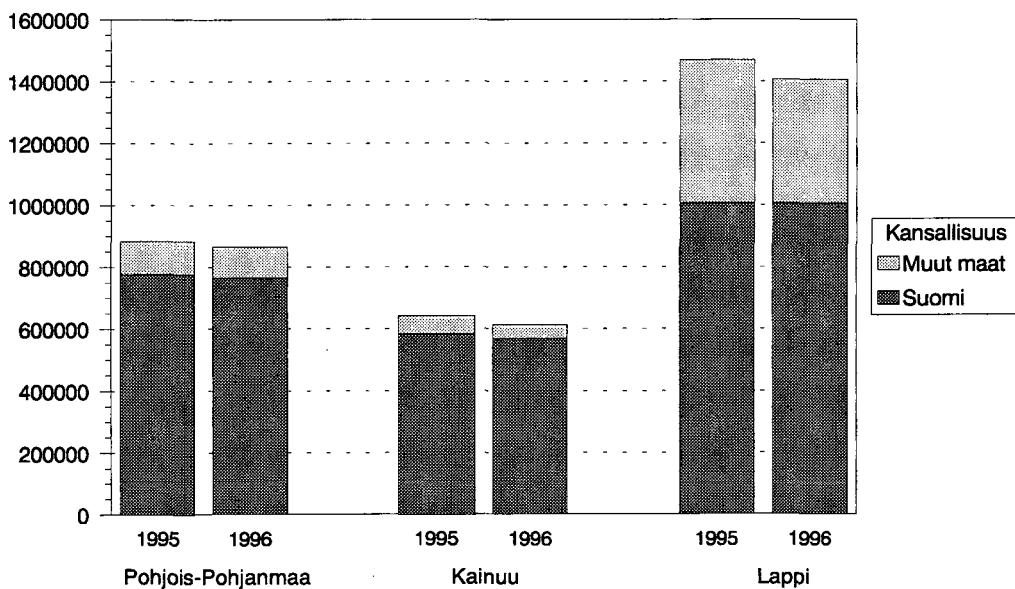

Lähde:TK/Liikenne ja matkailu 1997:12

Kuva 57. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 1997.

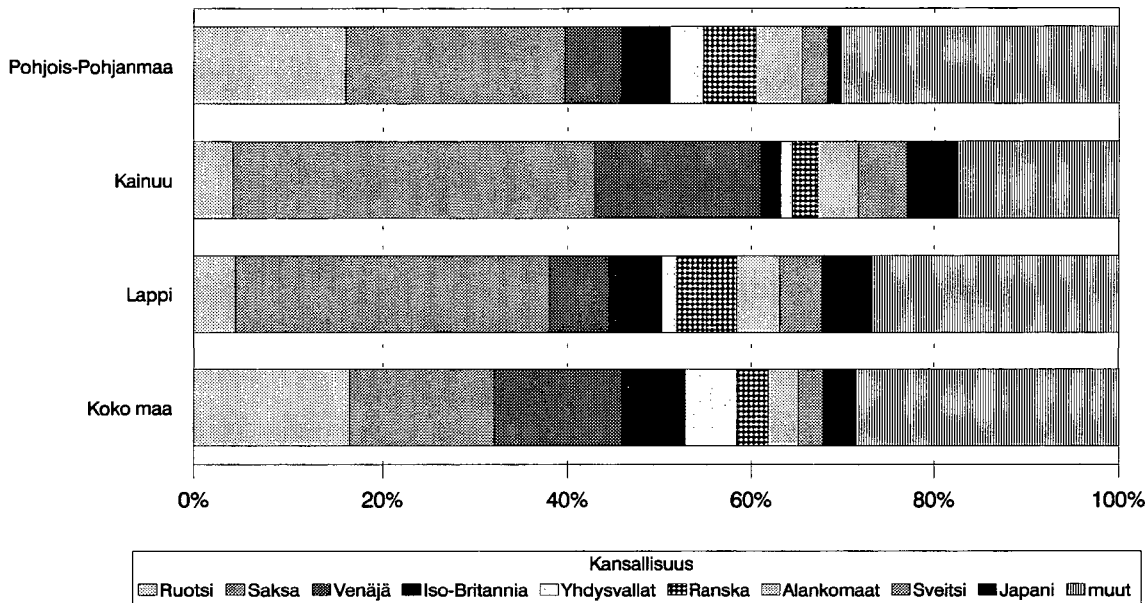
Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 - 1996

Lähde:TK/Matkailutilastot 1996-1997

Kuva 58. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995-1996.

Yöpymisvuorokausien jakautuminen ulkomaalaisten matkailijoiden kesken maakunnittain ja koko maassa 1996

Lähde: TK/Liikenne ja matkailu 1997:12

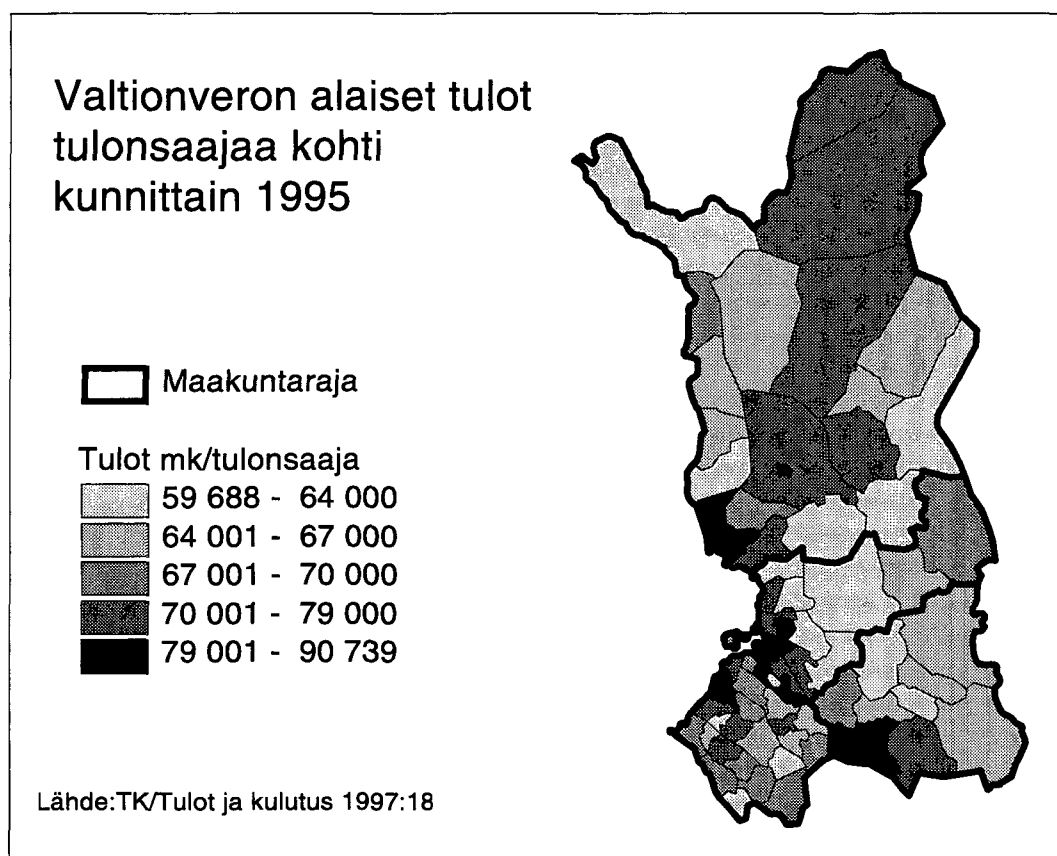
Kuva 59. Yöpymisvuorokausien jakautuminen ulkomaalaisten matkailijoiden kesken maakunnittain ja koko maassa 1996.

Tulonsaajien tulot ja kotitalouksien velat

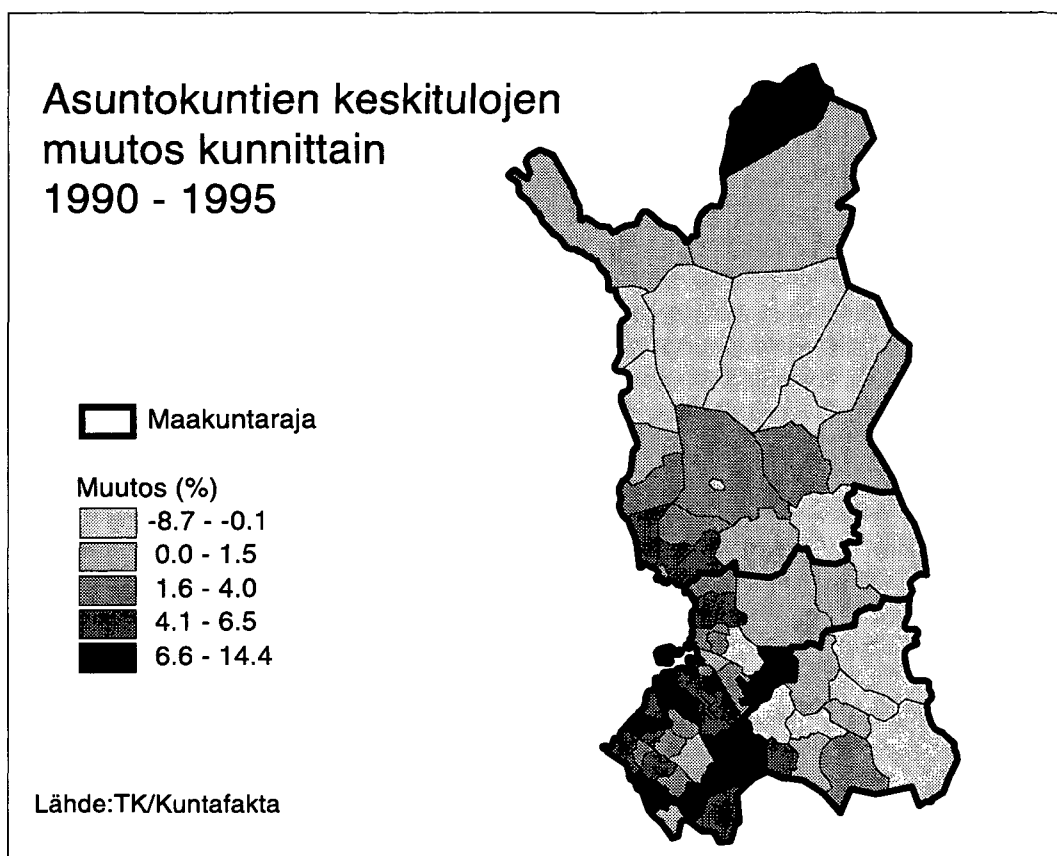
Vuonna 1995 tulonsaajien keskimääräiset tulot olivat koko Suomessa 85 742 markkaa. Oulun ja Lapin lääneissä keskimääräiset tulot tulonsaajaa kohti jäivät alle 80 000 mk. Kuntatarkastelussa maan keskimääräinen tulotaso ylittyi Oulussa, Kempeleessä, Raahessa, Pattijoella, Oulunsalossa ja Rovaniemellä. Alhaisin keskitulo oli Merijärvellä (59 688 mk).

Vuonna 1995 asuntokuntien keskitulot olivat 162 599 mk. Asuntokuntien keskitulot ovat kasvaneet koko maassa 1.2 % vuodesta 1990. Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa keskitulot ovat kasvaneet ja Kainuussa hieman laskeneet. Kunnittain tarkasteltuna suurin kasvu keskituloissa oli Hailuodossa. Pelkosenniellä asuntokuntien keskitulot laskivat lähes 9 %.

Velkatalouksien osuus kaikista talouksista oli vuonna 1995 46.7 %. Kainuussa velkatalouksien osuus jäi alle maan keskiarvon. Pohjois-Pohjanmaalla osuus oli 50.1 % ja Lapissa 51.6 %. Kuntatarkastelussa velkatalouksien osuus oli yli 60 % kolmessa kunnassa: Oulunsalossa, Savukoskella ja Kiimingissä. Pienin velkatalouksien osuus oli Suomussalmella, 38.7 %.

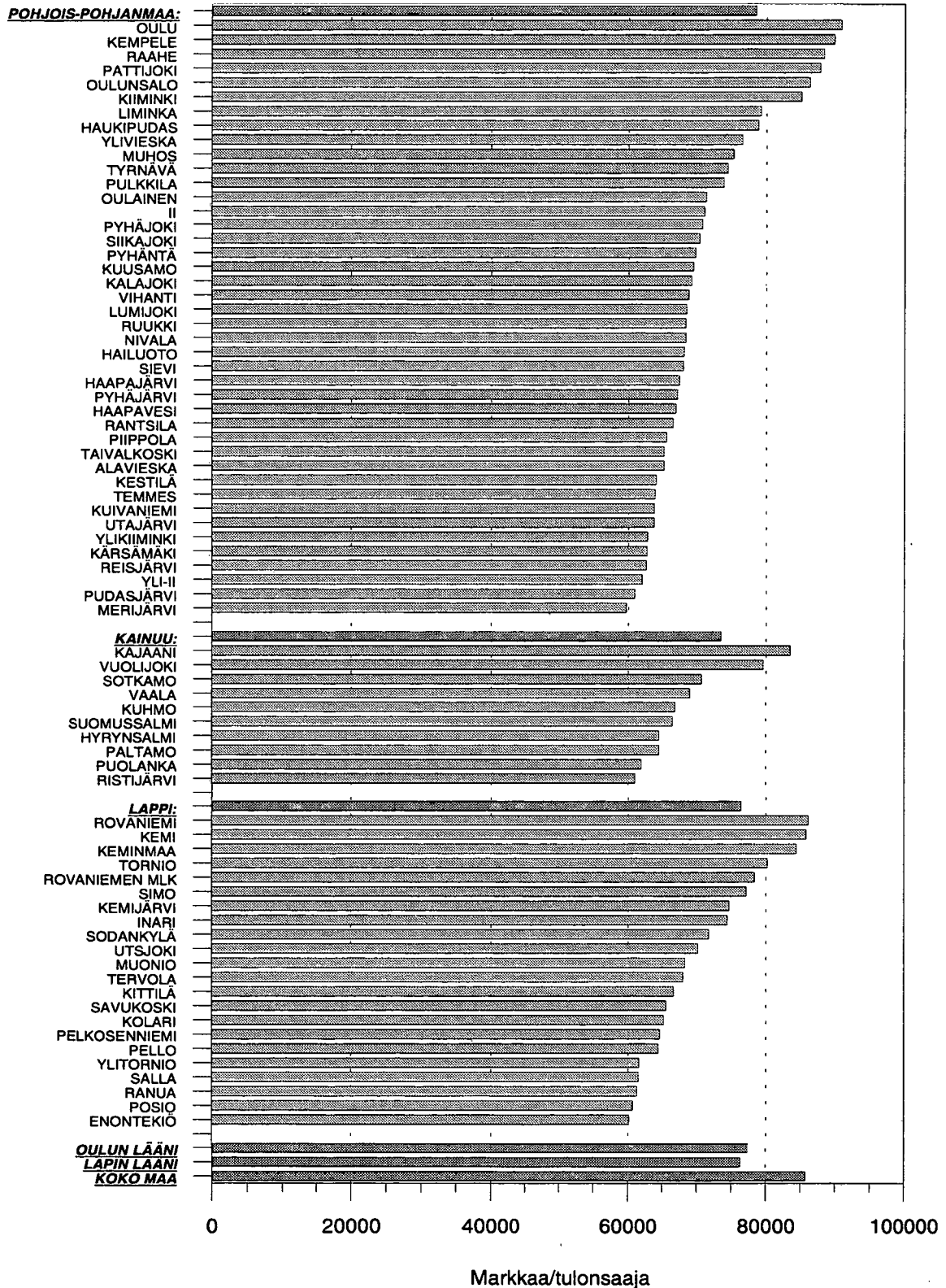

Kuva 60. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995.

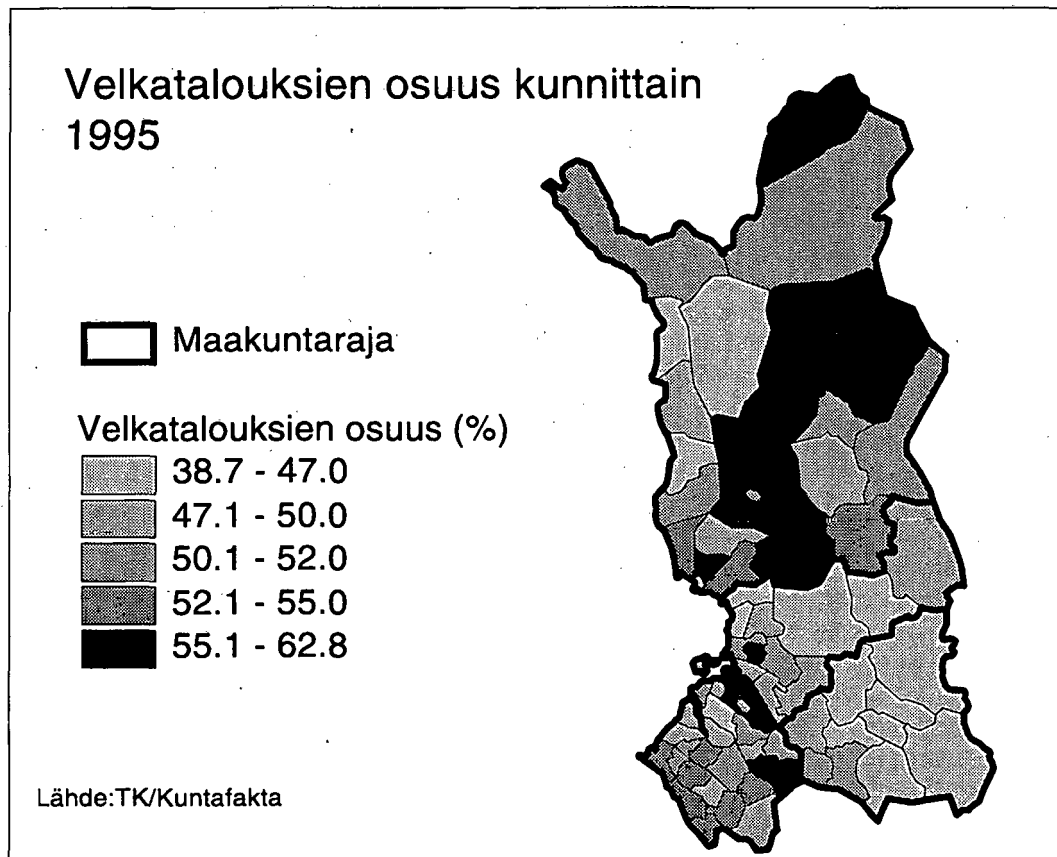
Kuva 61. Asuntokuntien keskitulojen muutos kunnittain 1990 - 1995.

Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995

Lähde:TK/Tulot ja kulutus 1997:18

Kuva 62. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995.

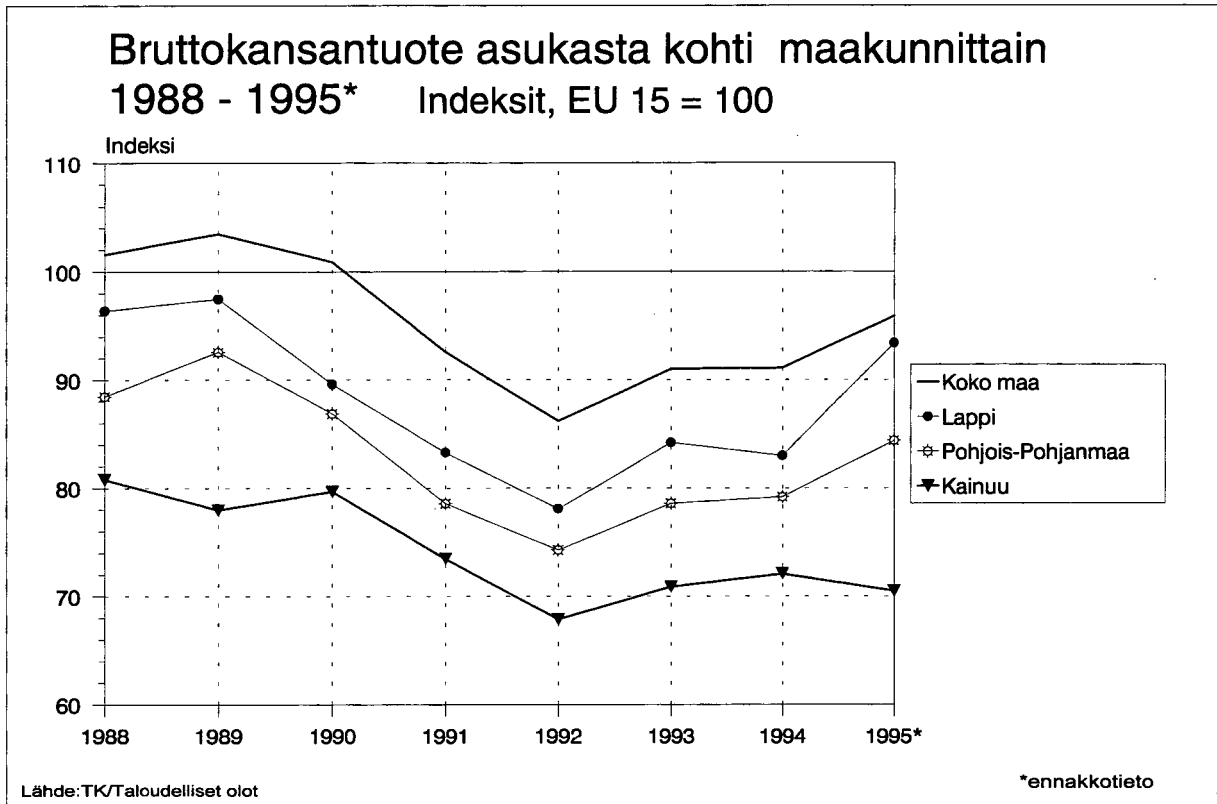

Kuva 63. Velkatalouksien osuus kunnittain 1995.

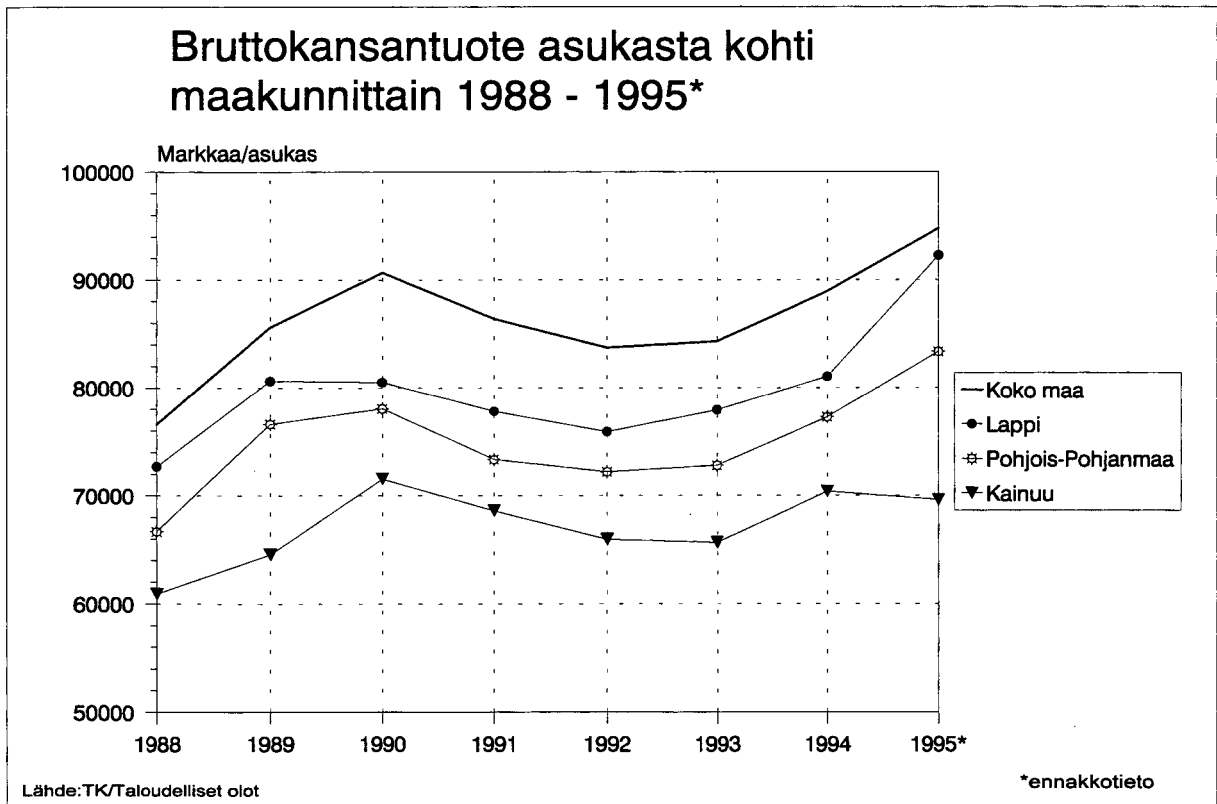
Bruttokansantuote

Alueellinen bruttokansantuote on laskettu tuotannontekijähintaisena kunkin vuoden hintatason mukaan. Pohjois-Suomen maakunnissa BKT/asukas on ollut koko tarkasteluajan alhaisemmalla tasolla kuin koko maassa ja Euroopan unionin maissa keskimäärin. Koko maassa BKT/asukas oli 1980 -luvun lopulla yli EU:n tason. Vuoden 1989 jälkeen bruttokansantuote suhteessa EU:n keskiarvoon lähti laskuun Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Kainuussa tämä lasku alkoi vuotta myöhemmin. Viime vuosina ei laskua ole kuitenkaan enää tapahtunut. Vuoden 1995 ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote Lapissa lähestyy jo koko maan keskiarvoa.

Vuoden 1995 viimeisien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote oli Pohjois-Pohjanmaalla 29 626 miljoonaa, Kainuussa 6 650 miljoonaa ja Lapissa 18 625 miljoonaa markkaa. Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa oli teollisuuden osuus BKT:sta suurin. Kainuussa sen sijaan julkisen toiminnan osuus oli hieman teollisuuden arvoa suurempi. Kainuussa julkisen toiminnan sekä alkutuotannon osuus BKT:sta onkin tarkasteltavien alueiden suurin.

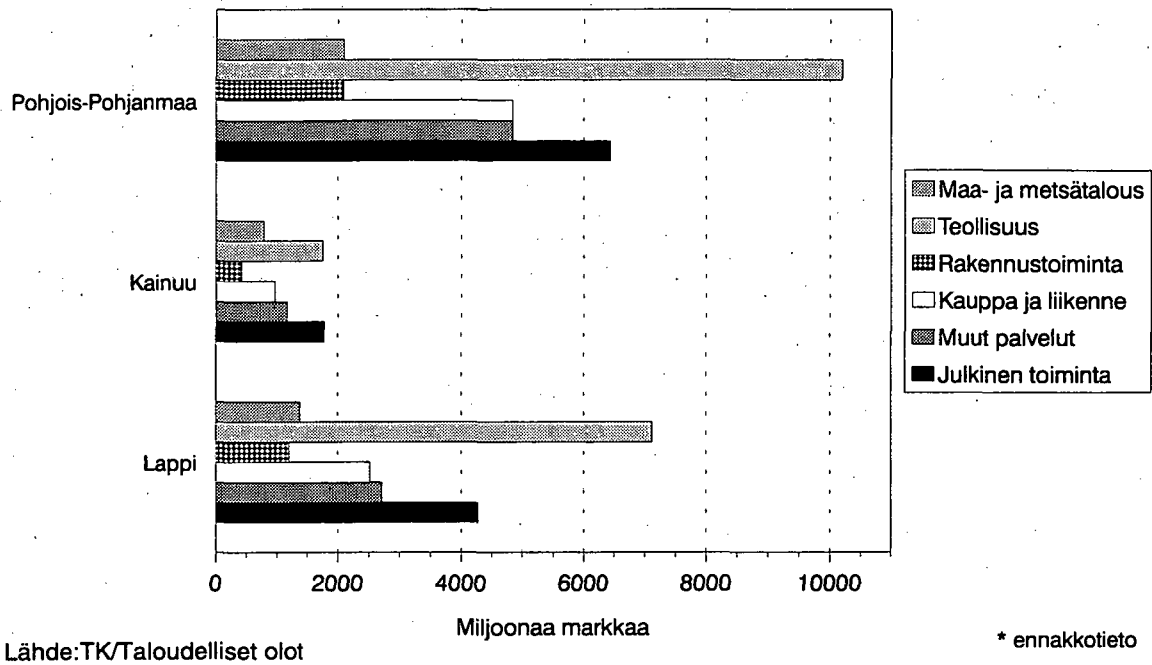

Kuva 64. BKT asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1995, EU = 100.

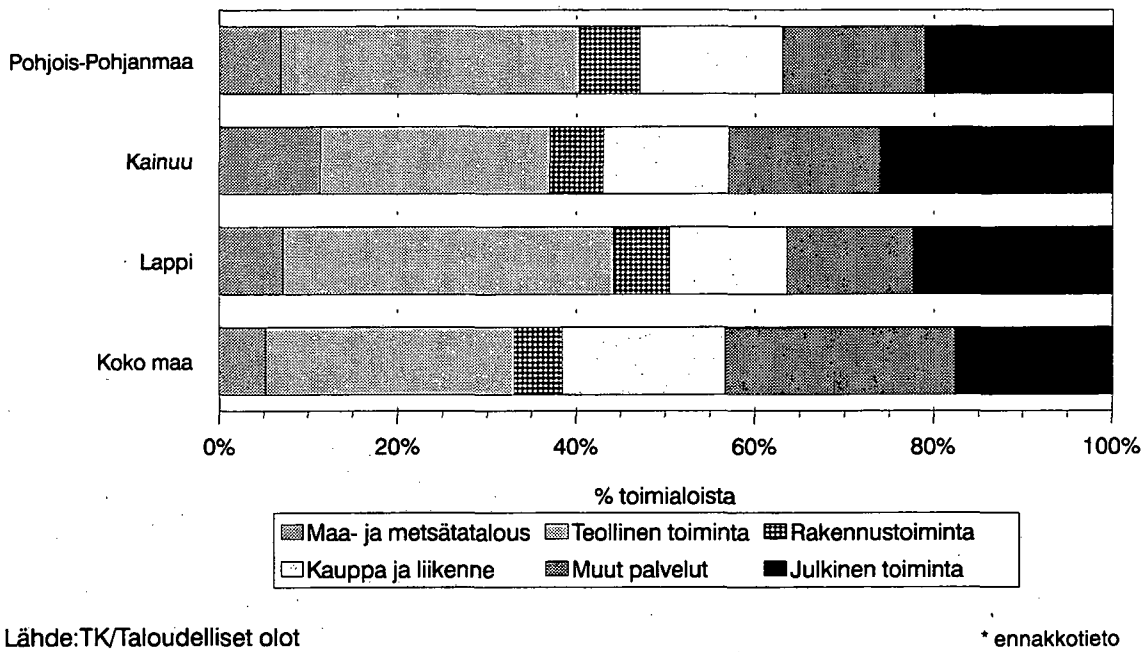
Kuva 65. BKT asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1995, markkaa/asukas.

Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1995*

Kuva 66. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1995 (markkaa).

Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1995*

Kuva 67. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1995 (%).

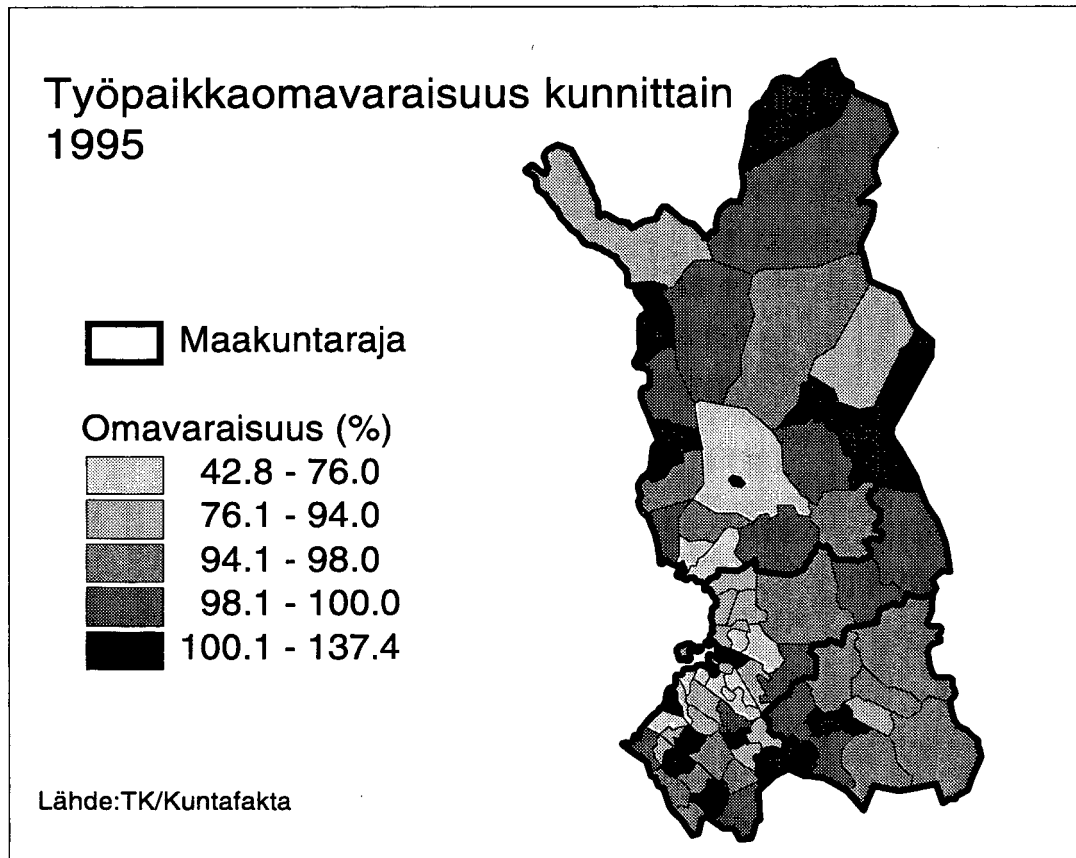
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Työllisyys

Pohjois-Suomen kunnista Raahessa, Kemissä ja Rovaniemellä työpaikkaomavaraisuusaste oli vuonna 1995 yli 120 %. Suhdeluvun 100 ylitti 13 muutakin kuntaa, eli niiden alueella työpaikkojen määrä ylittää työllisten määrän. Pienin omavaraisuusaste oli Pattijoella, Kiimingissä ja Oulunsalossa, alle 60 %.

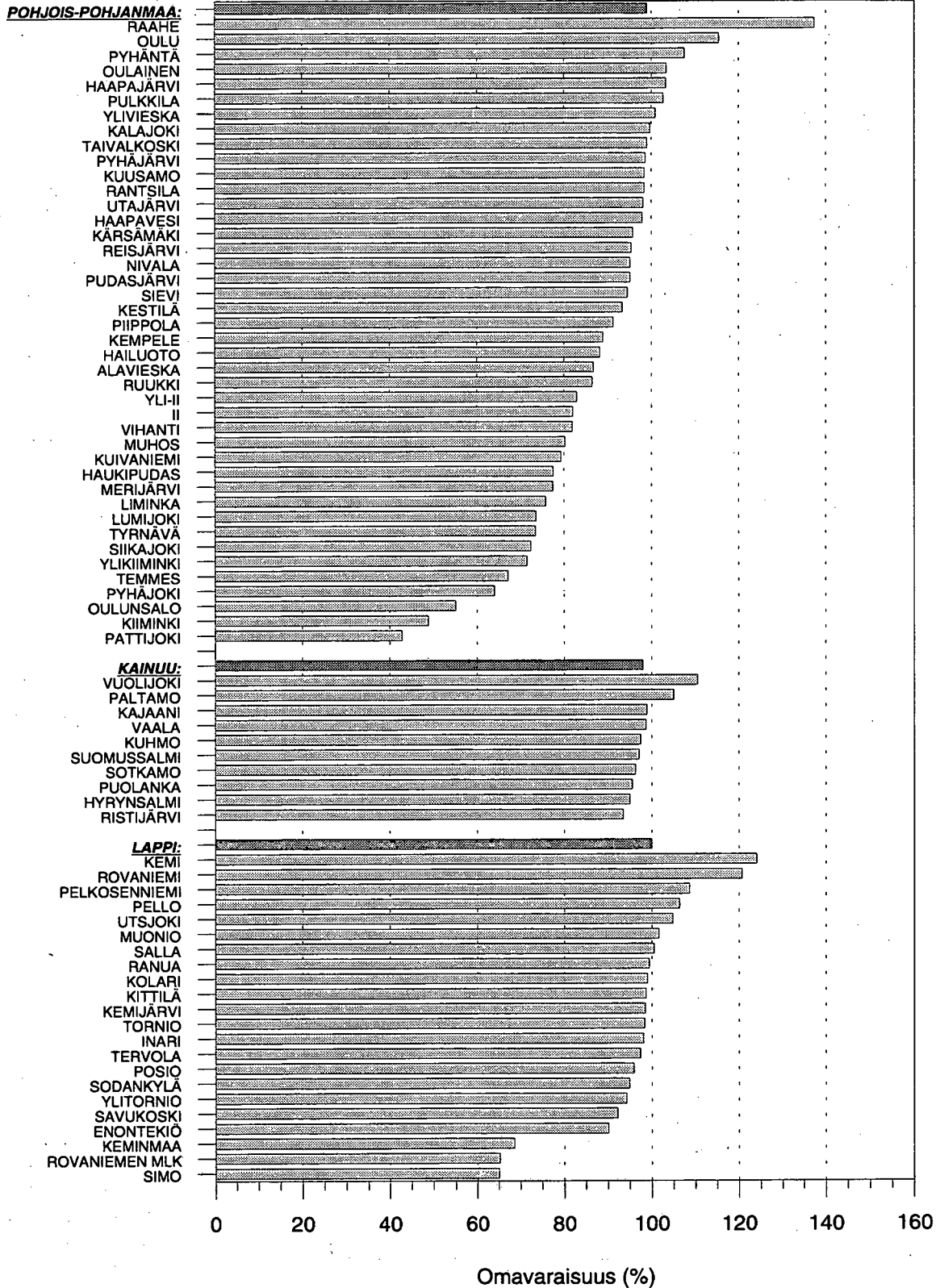
Työpaikkojen määrä on laskenut kaikissa maakunnissa 1980 -luvun loppuvuosista. Tämä lasku on kuitenkin tasaantunut vuoden 1993 jälkeen ja Pohjois-Pohjanmaalla kääntynyt uudelleen kasvuun.

Avoimien työpaikkojen määrien vaihtelussa on säännönmukaisia kuukausittaisia vaihteluita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joulutammikuussa vähiten.

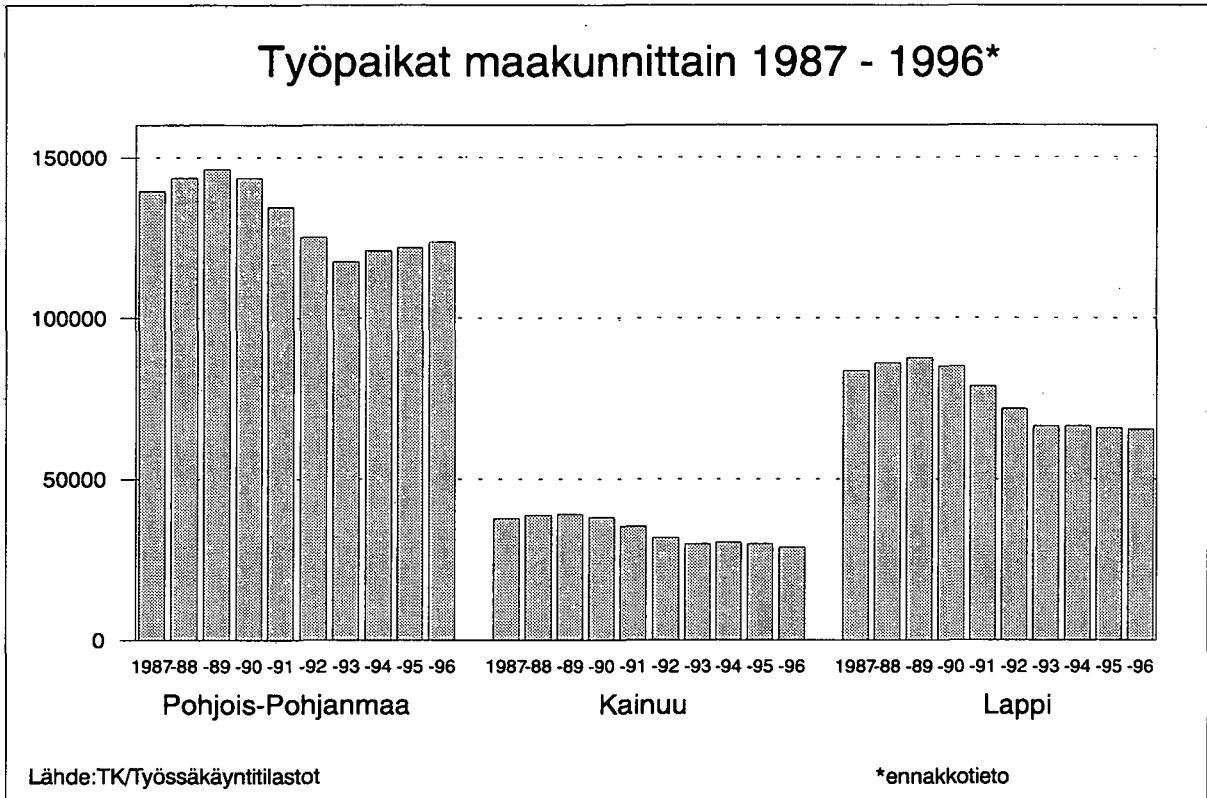

Kuva 68. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995.

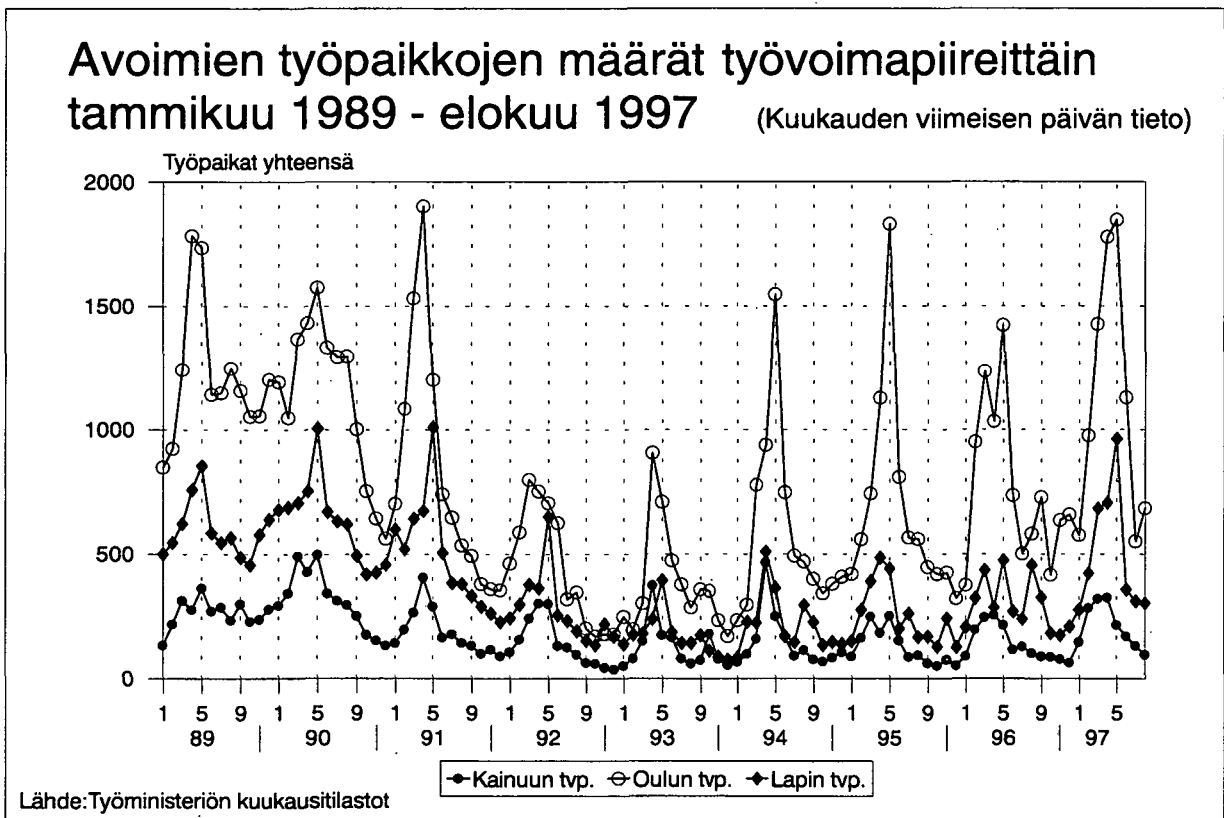
Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995

Kuva 69. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995.

Kuva 70. Työpaikat maakunnittain 1987 - 1996.

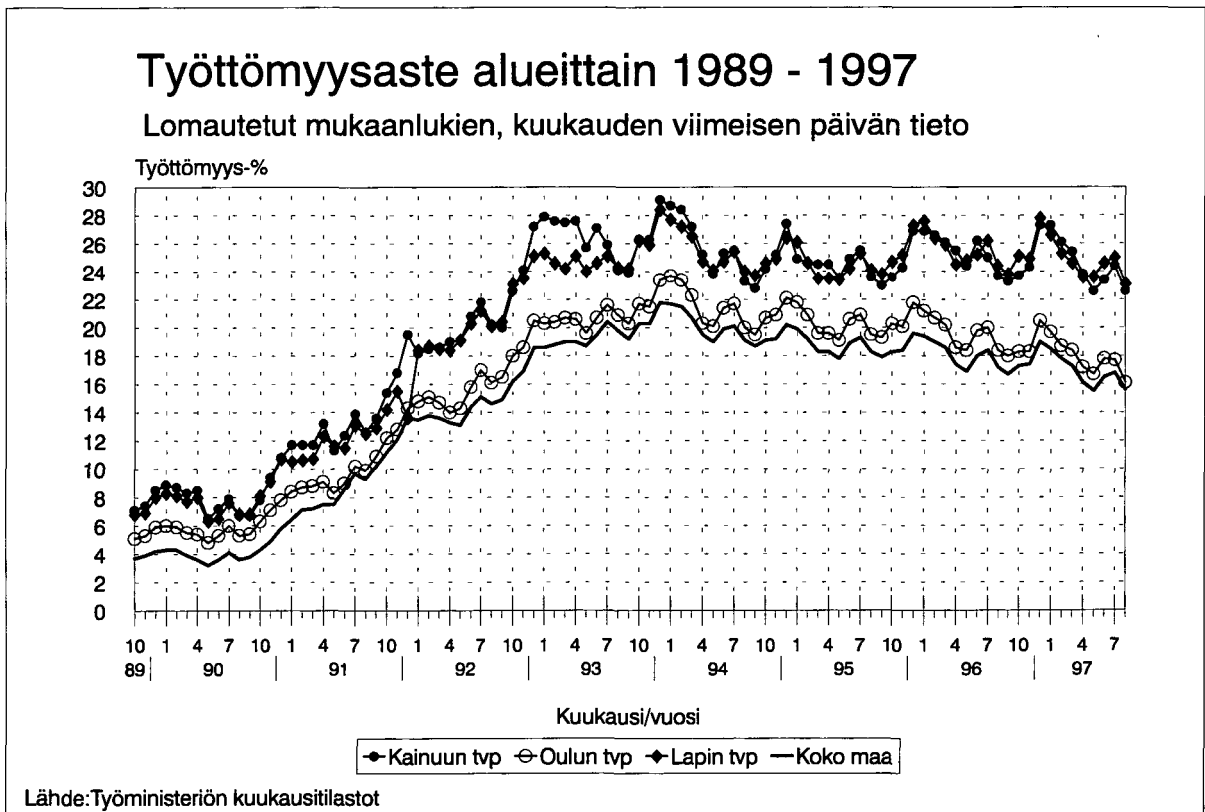
Kuva 71. Avoimien työpaikkojen määrät työvoimapiireittäin 1989 - 1997.

Työttömyys

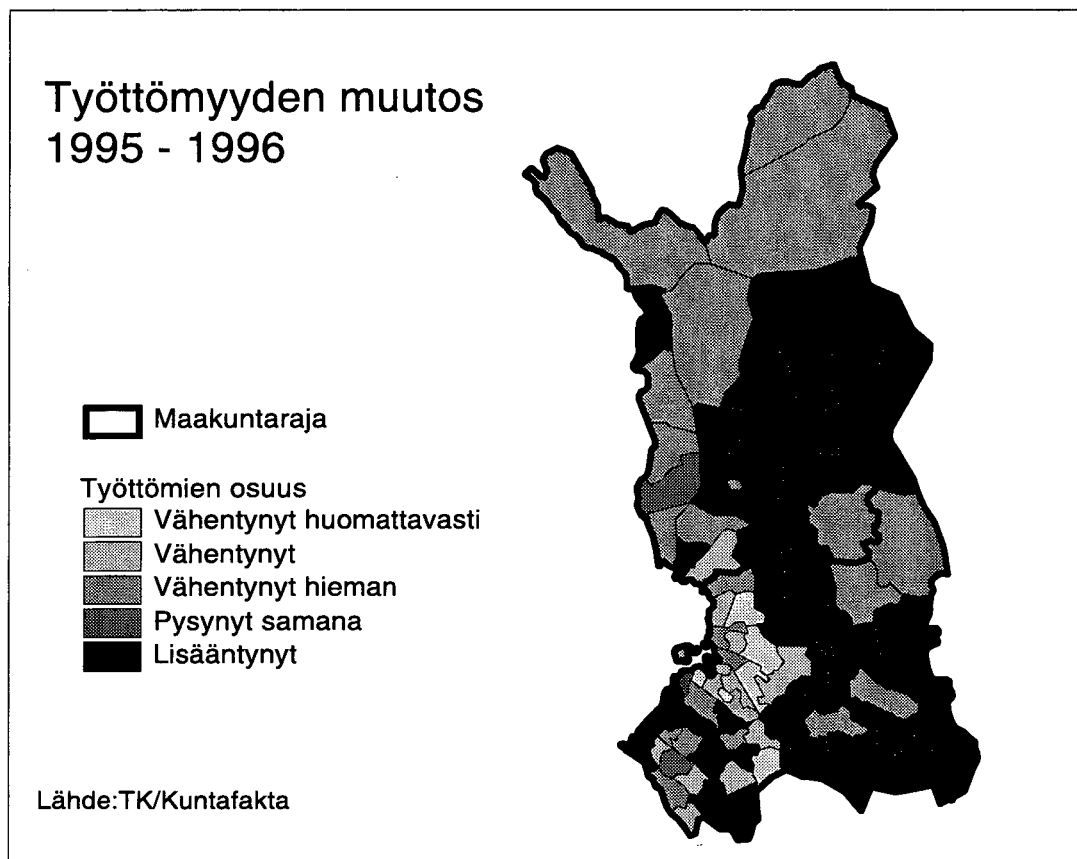
Työttömyystilanne on vuonna 1997 edelleen synkkä koko Suomessa. Työministeriön tilastojen mukaan koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli elokuussa 15.6 %. Pohjois-Suomessa tilanne oli huonompi. Työttömiä oli Oulun läänissä 18.8 % ja Lapin läänissä 23.8 % työvoimasta. Työttömyys on kuitenkin laskenut vuoden takaiseen tilanteeseen nähden, Kainuun työvoimapiirin alueella 0.8, Oulun työvoimapiirin alueella 2.3, Lapissa 1.3 ja koko maassa 1.6 prosenttiyksikköä.

Työttömyyden lasku näkyy myös yksittäisten kuntien kohdalla. Vuoden 1996 aikana työttömyys väheni 41 kunnan alueella. Voimakkainta lasku oli Lumijoella, 3.1 prosenttiyksikköä. Työttömyys kasvoi kuitenkin vielä 30 kunnassa, eniten Pelkosenniellä (2.0 prosenttiyksikköä) ja Vuolijoella (1.7 prosenttiyksikköä).

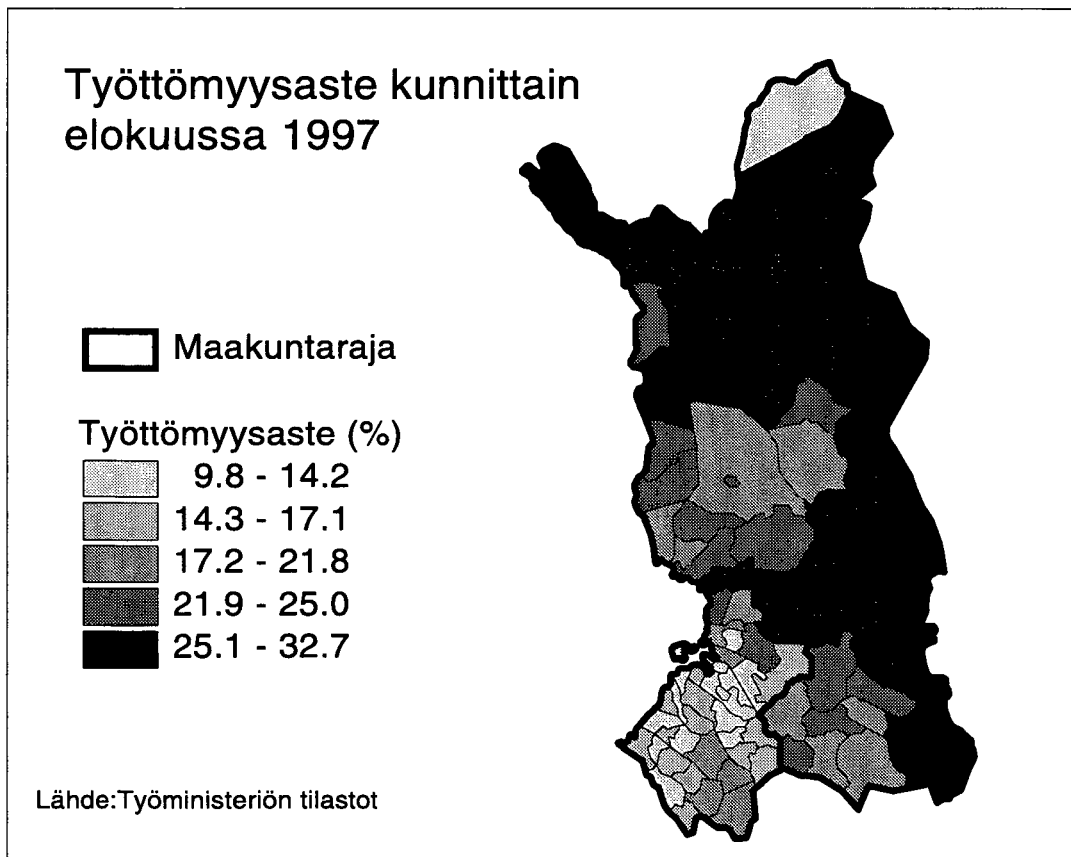
Vuoden 1997 elokuussa Pohjois-Suomen työttömyysaste oli Sallassa, Taivalkoskella ja Kolarissa yli 30 %. Suhteellisesti vähiten työttömiä oli Rantsilassa, Tyrnävällä ja Sievissä. Työttömyyden kestolla mitattuna tilanne on Pohjois-Suomessa parempi kuin koko maassa keskimäärin. Elokuussa 1997 Hailuodossa, Kuivaniemellä, Haukiputaalla ja Rovaniemen maalaiskunnassa enemmän kuin kolmannes kaikista työttömistä oli pitkäaikaistyöttömiä, eli he olivat olleet yhtä jaksaisesti yli vuoden ilman työtä. Pienin pitkäaikaistyöttömien osuus oli Vaalassa ja Hyrynsalmella. Nuorten (alle 25 -vuotiaiden) työttömyystilanne on edelleen erityisen synkkä. Pahimmillaan yli puolet nuorista oli ilman töitä vuonna 1996.

Kuva 72. Työttömyysaste alueittain 1989 - 1997.

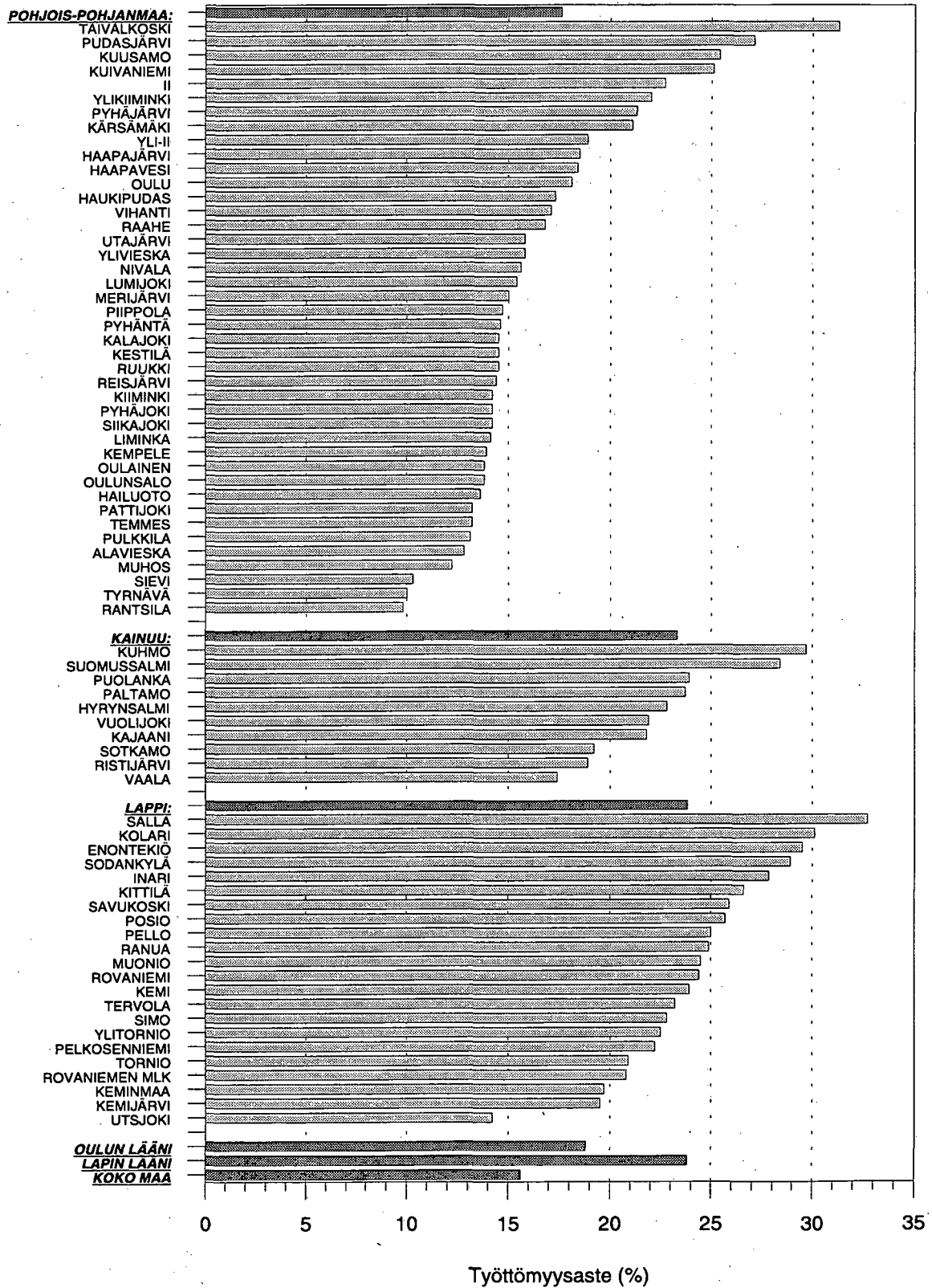

Kuva 73. Työttömyyden muutos 1995 - 1996.

Kuva 74. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997.

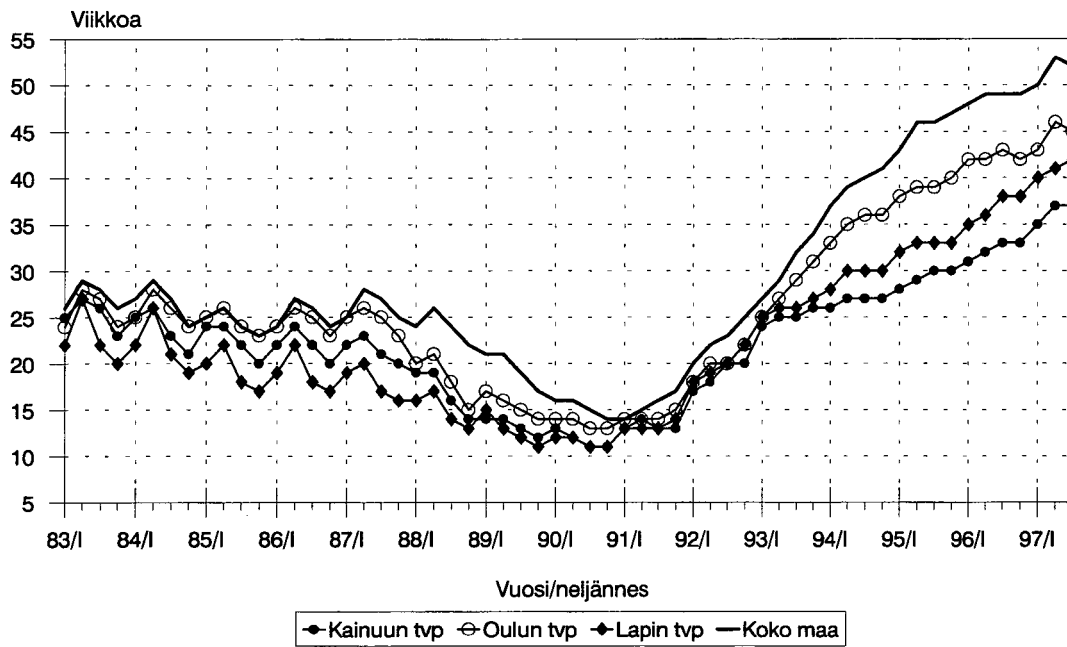
Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 75. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997.

Työttömyyden kesto keskimäärin alueittain 1983 - 1997

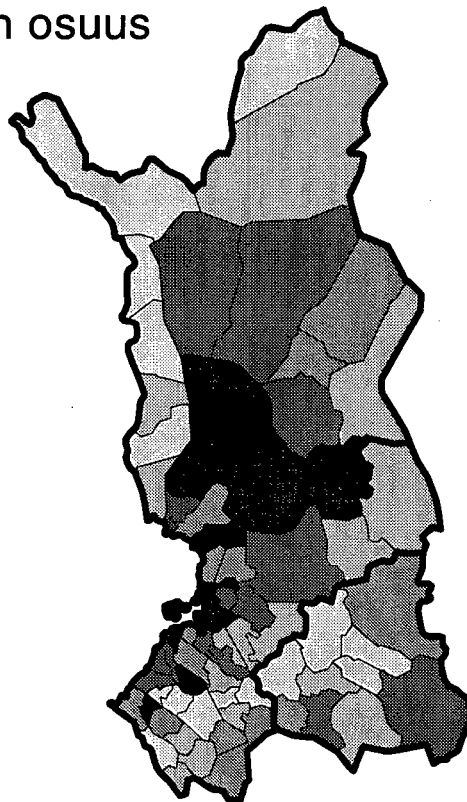
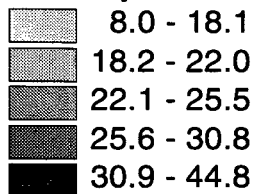
Lähde: Työministeriön kuukausitilastot

Kuva 76. Työttömyyden kesto keskimäärin alueittain 1983 - 1997.

Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997

Maakuntaraja

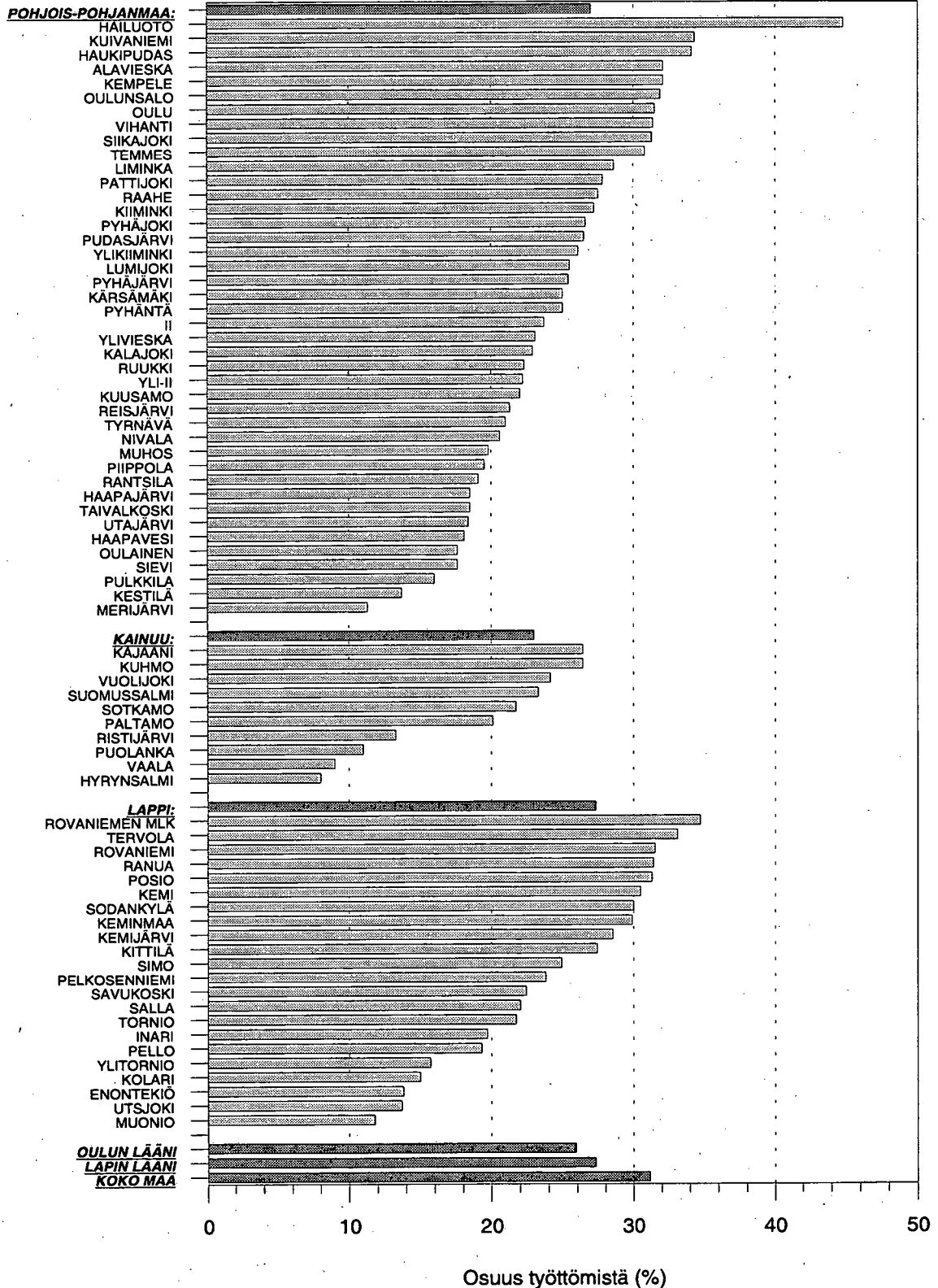
Osuus työttömistä (%)

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 77. Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997.

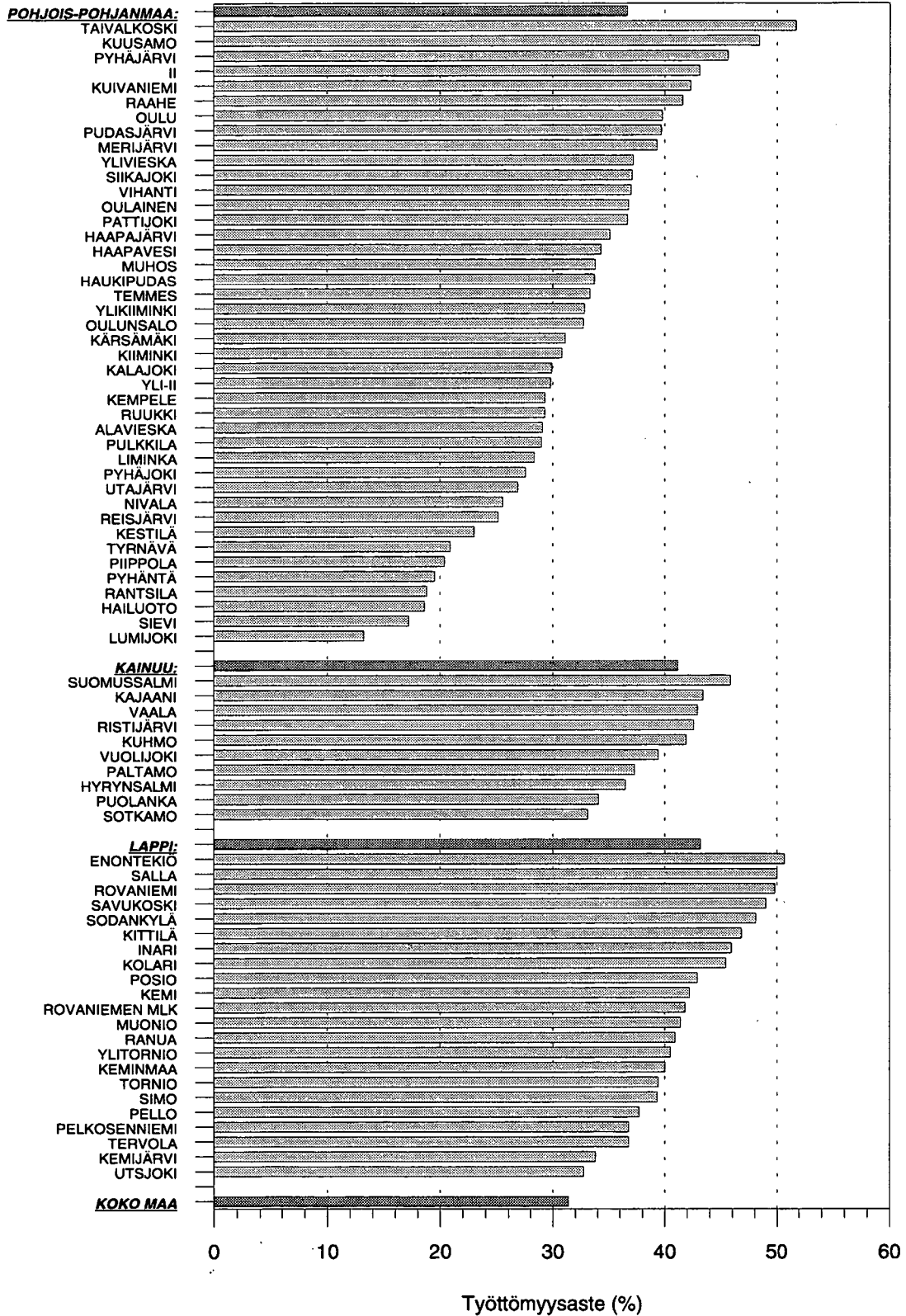
Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997

Lähde: Työministeriön tilastot

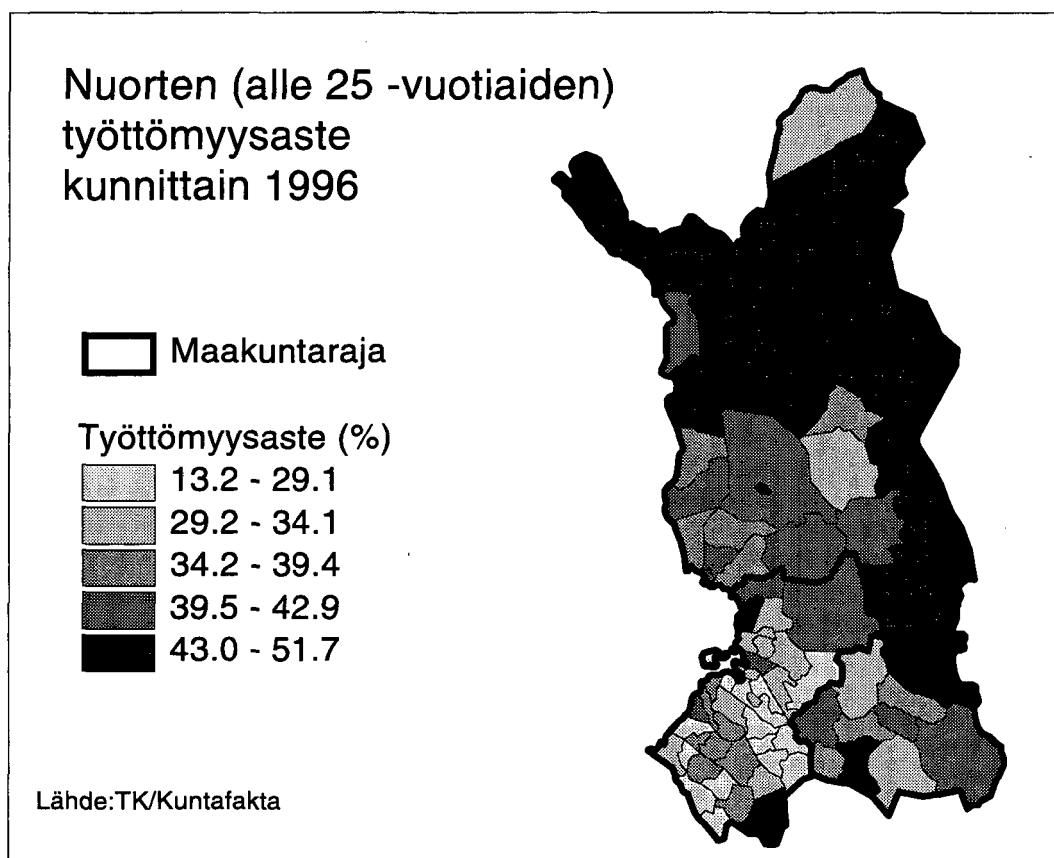
Kuva 78. Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997.

Nuorten (alle 25 -vuotiaiden) työttömyysaste kunnittain 1996

Lähde: TK/Kuntafakta

Kuva 79. Nuorten (alle 25 -vuotiaiden) työttömyysaste kunnittain 1996.

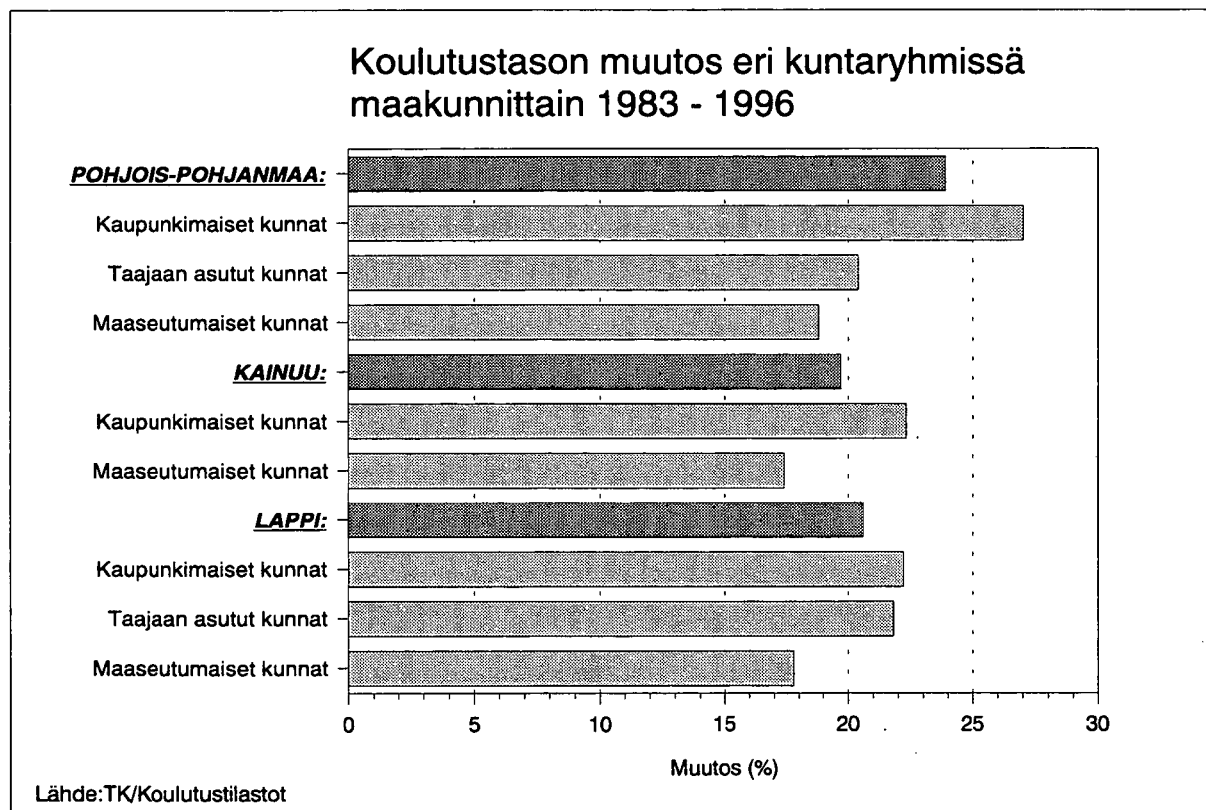

Kuva 80. Nuorten (alle 25 -vuotiaiden) työttömyysaste kunnittain 1996.

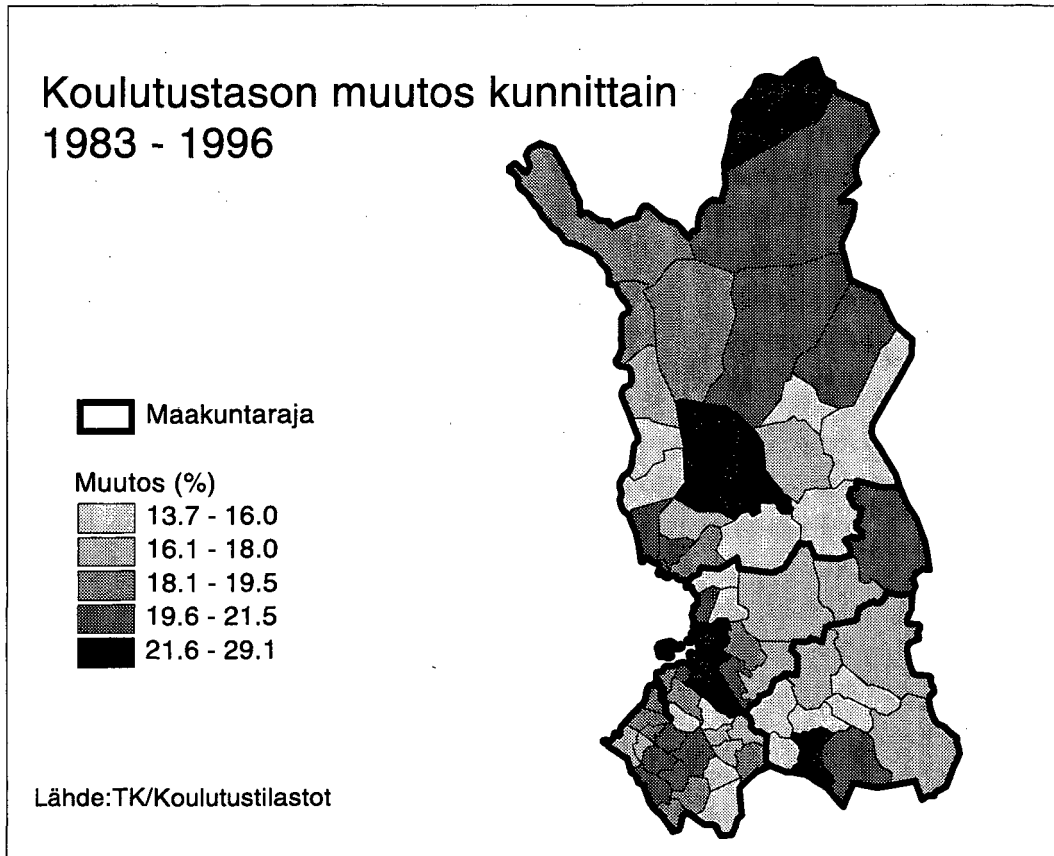
KOULUTUS

Koulutuksen tasoa voidaan kuvata Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella koulutustasomittaimella. Mittain osoittaa kunnan tutkintojen keskiarvon suhteutettuna väkilukuun ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus, sitä korkeampi on koulutustaso. Vuodesta 1983 vuoteen 1996 koulutustaso on noussut Pohjois-Pohjanmaalla 23.9 %, Kainuussa 19.7 % ja Lapissa 20.6 %. Kasvu on ollut kaupunkimaisissa kunnissa voimakkaampaa kuin taajaan asutuissa tai maaseutumaisissa kunnissa. Yksittäisistä kunnista kasvu oli samana aikana nopeinta Oulussa ja Hailuodossa. Hitainta kasvu on ollut Ylitorniolla ja Vihannissa. Vuonna 1996 koko maan koulutustaso oli 293. Tämä arvo ylittyi Pohjois-Suomessa kuudessa kunnassa (Oulu, Oulunsalo, Kempele, Kiiminki, Kajaani ja Rovaniemi). Matalin koulutustaso oli Merijärvellä ja Ylikiimingissä.

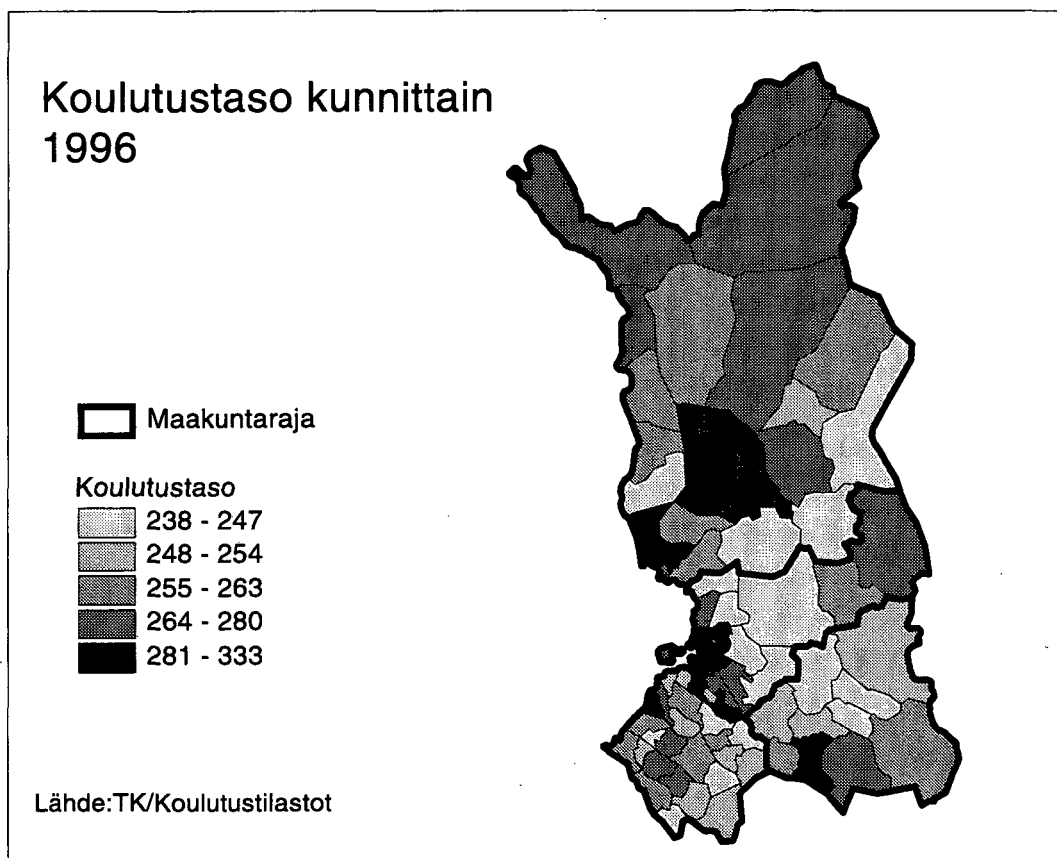
Toinen tapa mitata koulutusta on tarkastella koulutuksen suorittaneiden osuutta 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Kunnittain tarkasteltuna Oulussa ja Rovaniemellä korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli vuonna 1996 suhteellisesti eniten. Eniten peruskoulun varaan jääneitä oli vastaavasti Ylikiimingin ja Ristijärven kunnissa, molemmissa 57.2 %.

Kuva 81. Koulutustason muutos eri kuntaryhmissä maakunnittain 1983 - 1996.

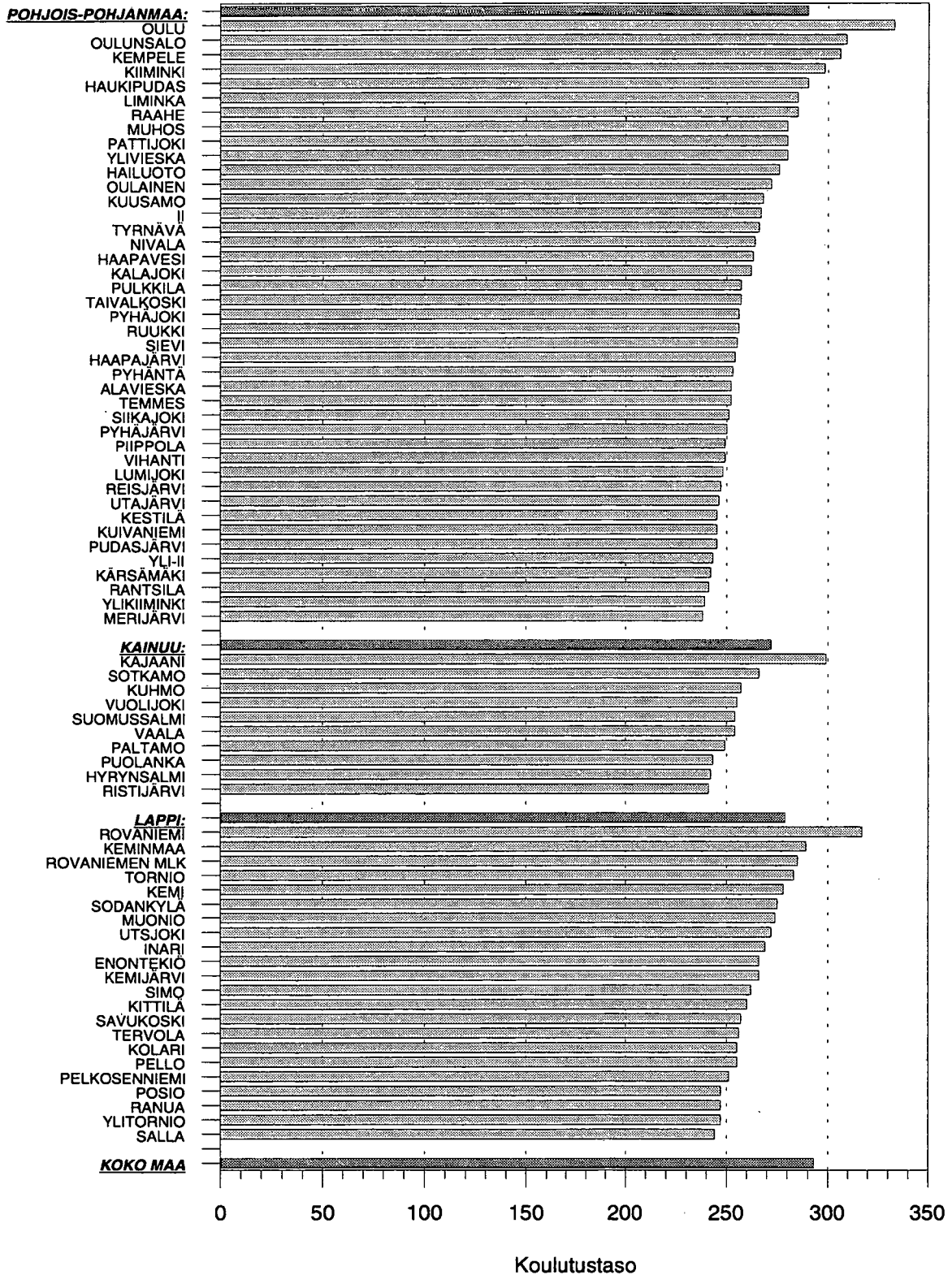

Kuva 82. Koulutustason muutos kunnittain 1983 - 1996.

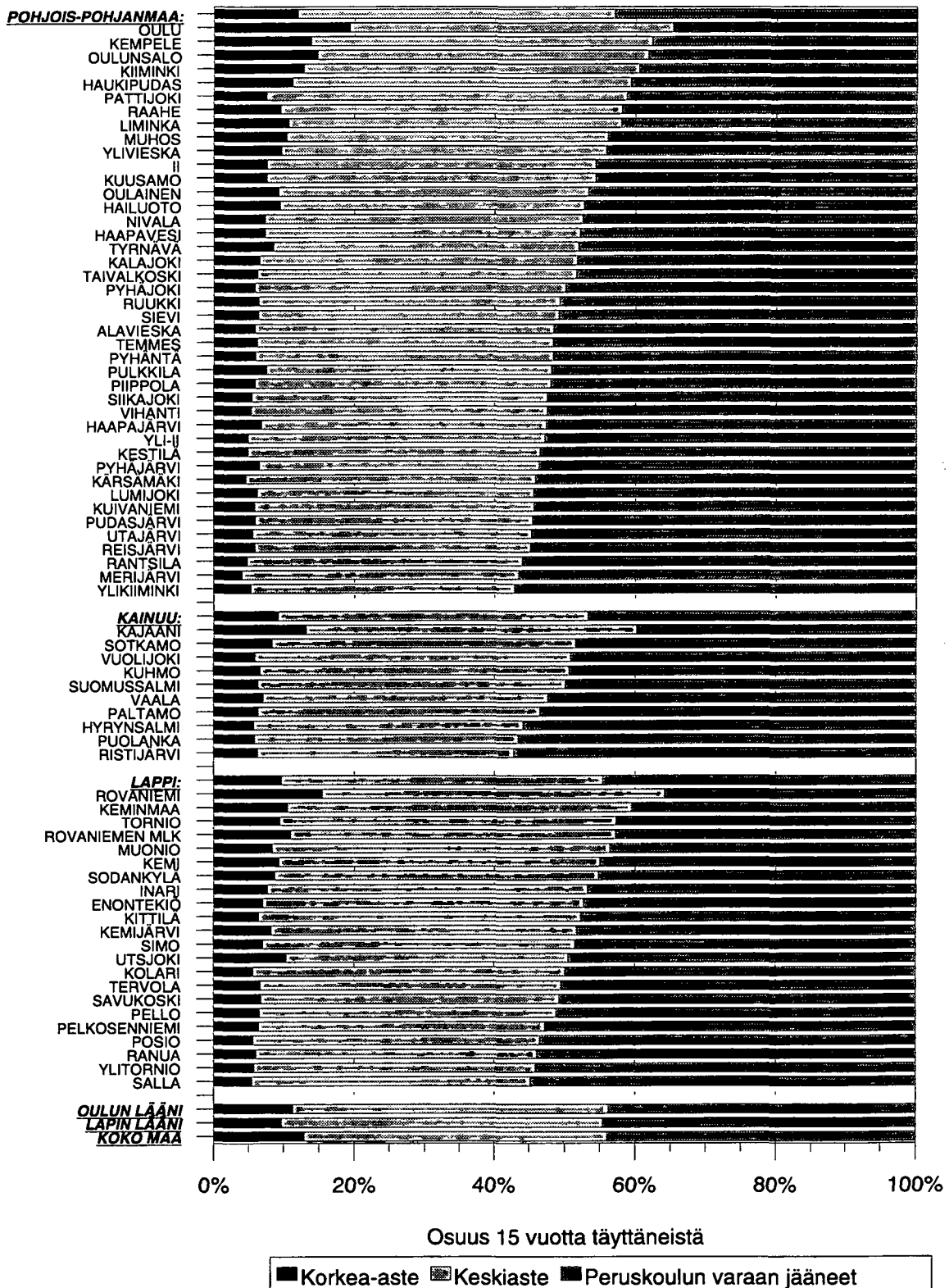
Kuva 83. Koulutustaso kunnittain 1996.

Koulutustaso kunnittain 1996

Kuva 84. Koulutustaso kunnittain 1996.

Väestön (yli 15 -vuotiaiden) koulutusaste kunnittain 1996

Lähde:TK/Koulutustilastot

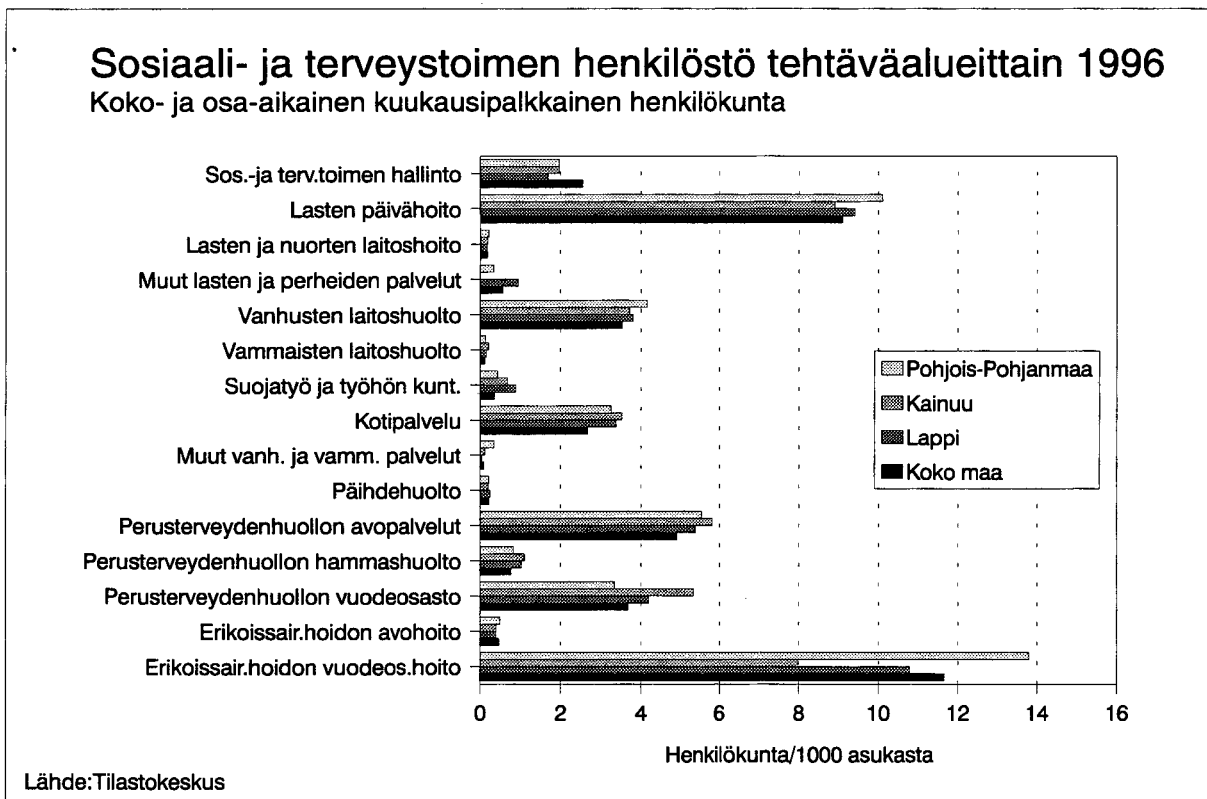
Kuva 85. Väestön koulutusaste kunnittain 1996.

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

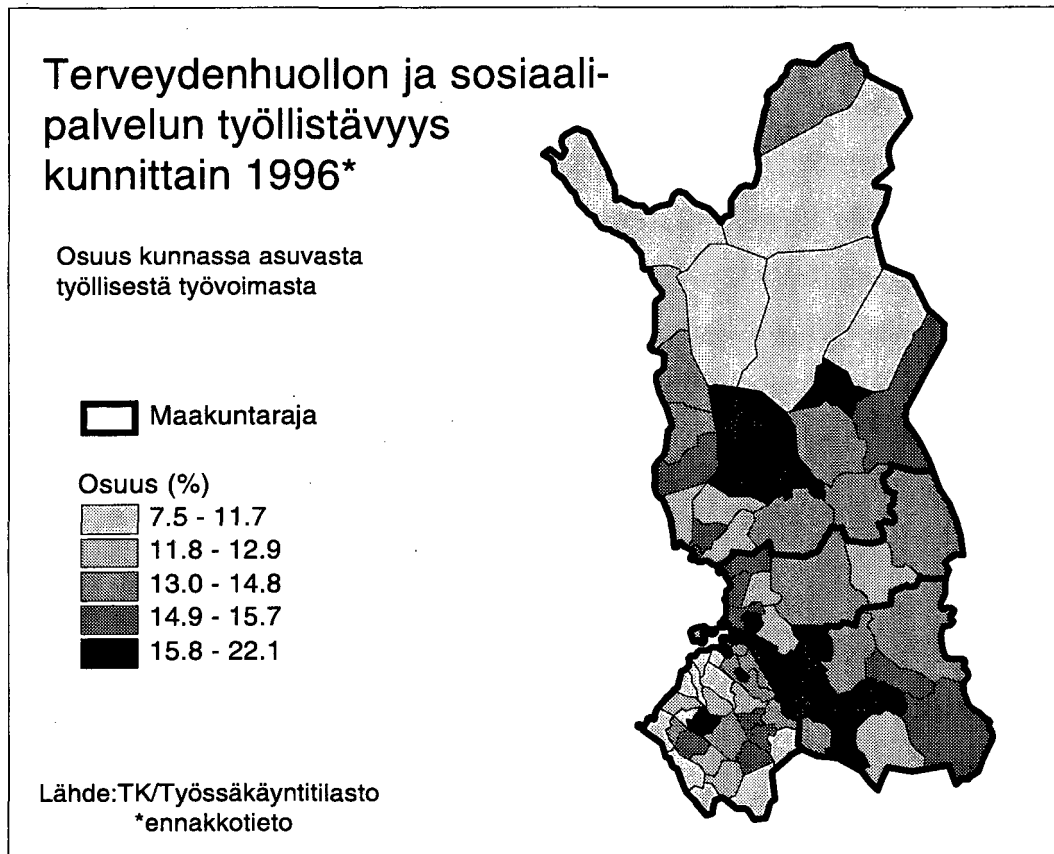
Valtaosa koko sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla vuonna 1996. Toiseksi työllistävin sektori oli lasten päivähoito. Kainuussa perusterveydenhuollon vuodeosastoilla työskenteli suhteellisesti enemmän henkilöstöä kuin muissa maakunnissa tai koko maassa keskimäärin. Kuntatarkastelussa terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen työllistävyys oli merkittävintä Oulaisissa ja Muhoksella. Niissä yli viidesosa työllisistä työskenteli näillä toimialoilla vuonna 1996 (ennakkotieto). Vähäisintä terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen työllistävyys oli Siikajoella ja Sievissä.

Sosiaali- ja terveystoimen kokonaismenot koostuvat mm. lasten päivähoito-, perusterveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidomenoista. Kokonaismenot olivat asukasta kohti vuonna 1996 suurimmat Ristijärvellä, yli 12 400 markkaa. Pienimmillään nämä menot olivat Kalajoella, 7 124 markkaa (myös kuva 130, sivulla 103).

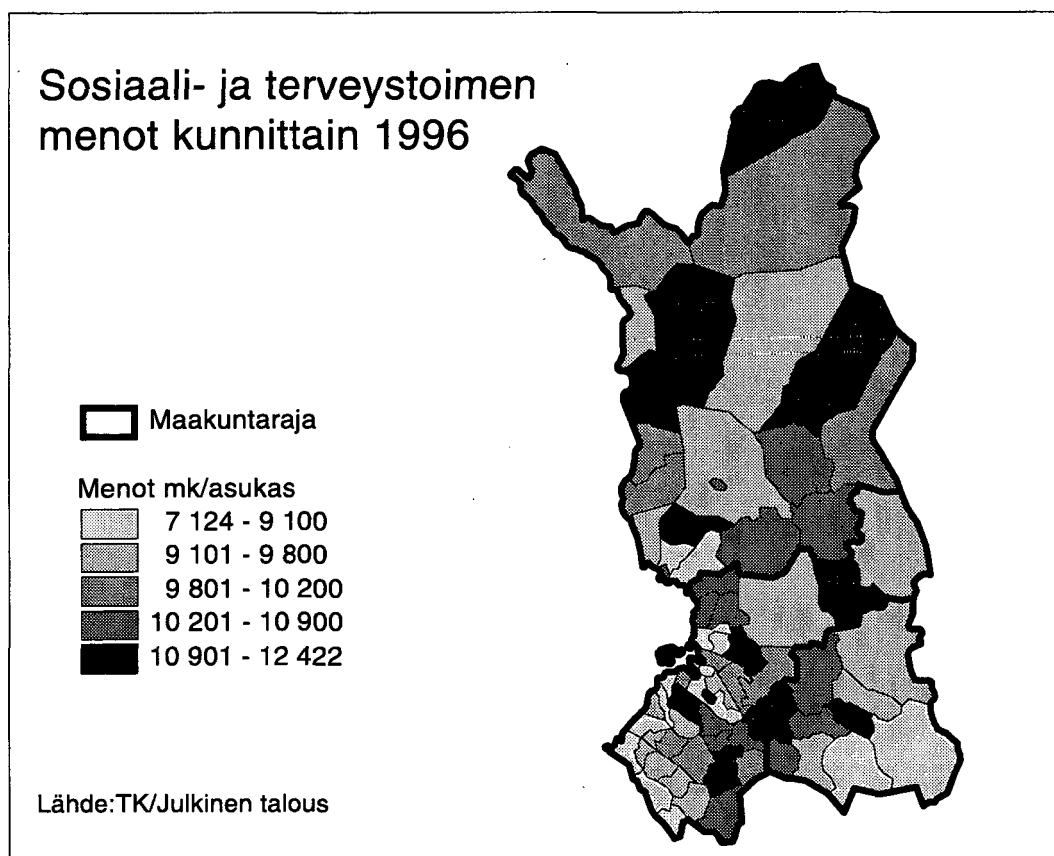
Lasten päivähoitomenot olivat suurimmat Rovaniemen maalaiskunnassa ja Kiimingissä. Pienimmillään nämä menot olivat Sallassa, Enontekiöllä ja Siikajoella. Perusterveydenhuollon menot, hammashuolto mukaanlukien, ylittivät asukasta kohti 4 000 markkaa Pelkosenniemellä ja Ristijärvellä. Erikoissairaanhoidon kulut vaihtelivat Temmeksen 4 392 markasta Inarin 1 769 markkaan.

Kuva 86. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1996.

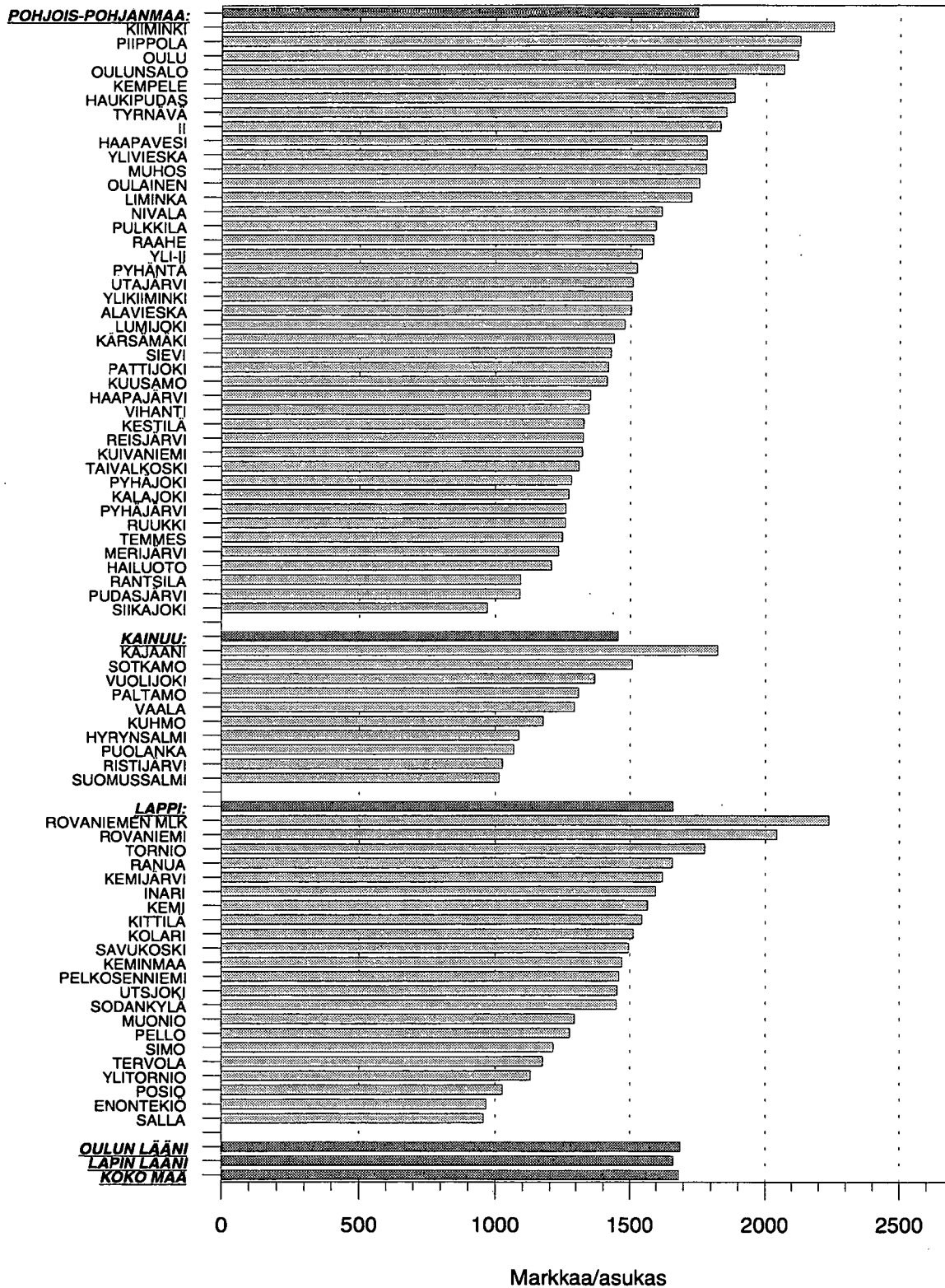

Kuva 87. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys kunnittain 1996.

Kuva 88. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

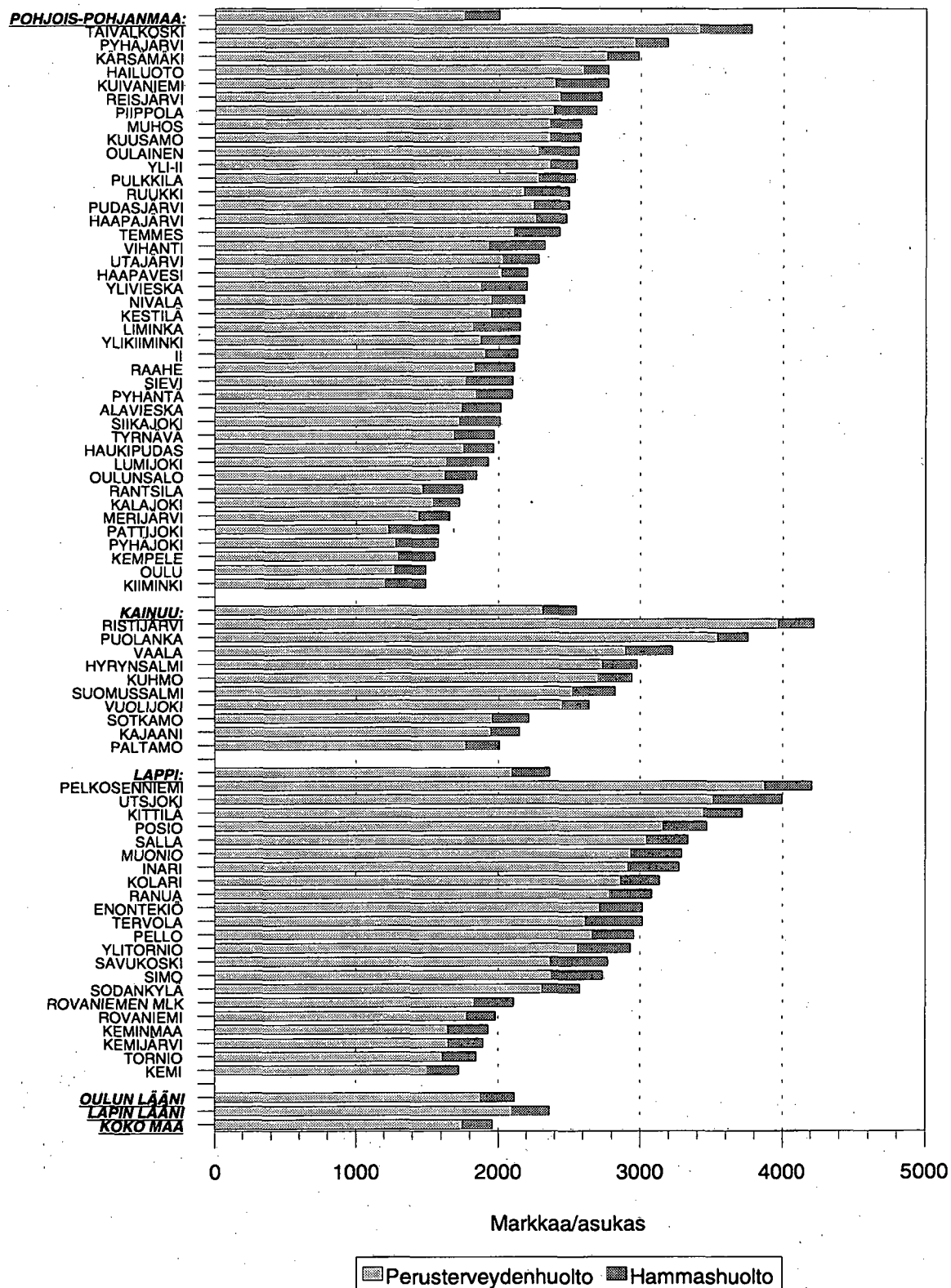
Lasten päivähoidon menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 89. Lasten päivähoidon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

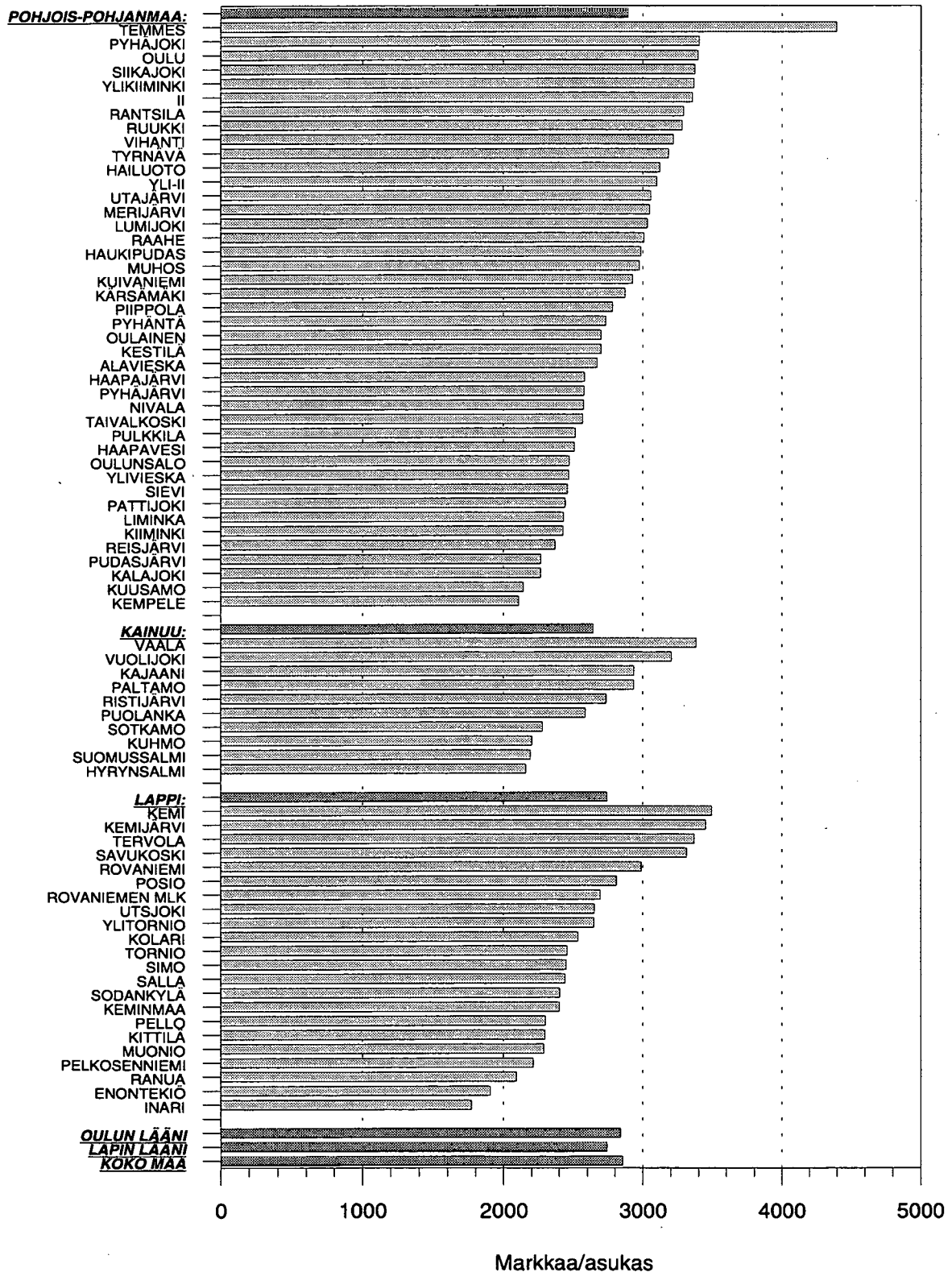
Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 90. Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

Erikoissairaanhoidon menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

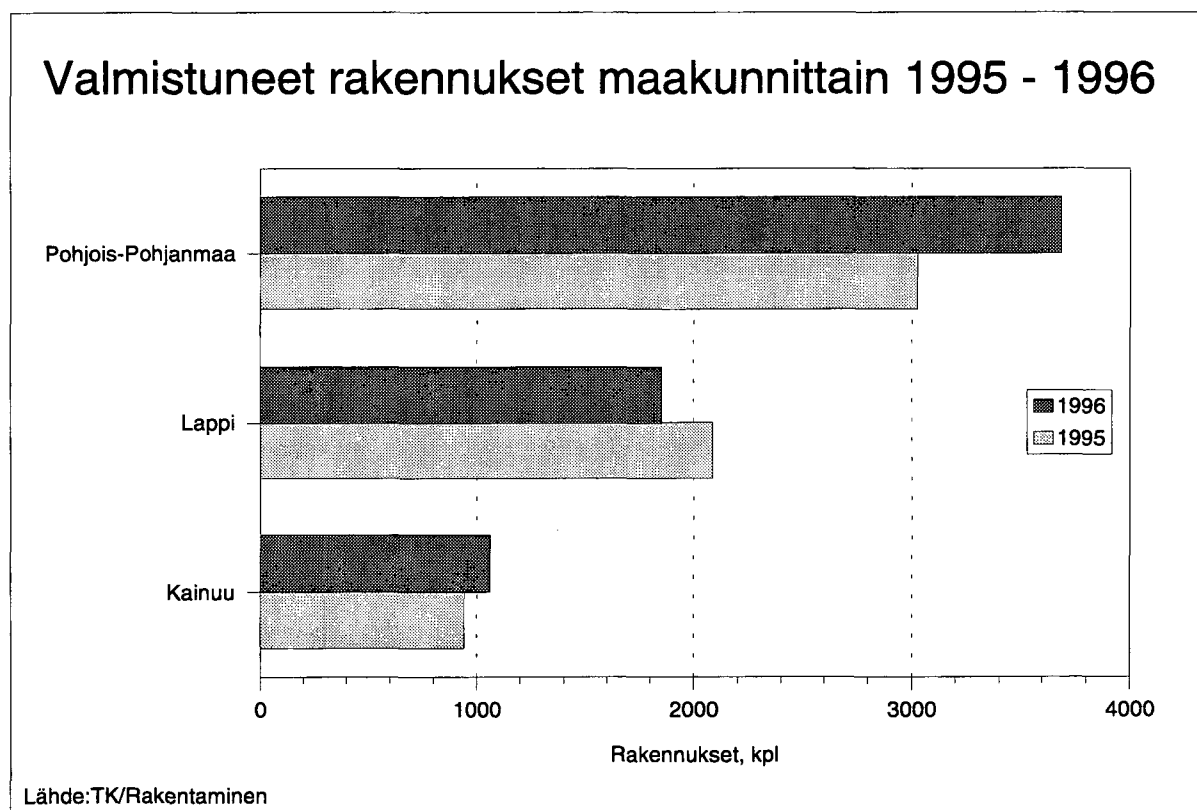
Kuva 91. Erikoissairaanhoidon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Vuonna 1996 rakennuksia valmistui Pohjois-Suomessa yhteensä noin 6600 kpl, mikä on 550 enemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten rakennuksia valmistui Pohjois-Pohjanmaalla ja vähiten Kainuussa. Asuntotuotanto on laskenut 1990 -luvun alusta lähtien. Parina viimeisenä vuonna tuotanto on pysynyt tasaisena. Kunnittain tarkasteltuna asuntoja tuotettiin vuonna 1996 suhteellisesti eniten Siikajoella.

Asuntojen hinnat ovat laskeneet vuosikymmenen vaihteen huippuhinnoista. Tosin vuoden 1996 aikana hinnat ovat taas kääntyneet nousuun. Kalleimmat neliöhinnat asunnoista maksettiin vuonna 1996 Muoniossa. Halvimmat asunnot taas olivat Vuolijoenalla, kuten edelliselläkin vuonna. Usean kunnan alueella asuntokauppoja tehtiin alle 5, joten hintatietoa näiden kuntien osalta ei voi julkistaa. Asuntojen keskipinta-ala oli suurin vuonna 1995 Oulunsalossa, pienin taas Rovaniemellä. Samana vuonna ahtaasti asuvien asuntokuntien osuus oli suurin Siikajoella ja pienin Kemissä. Tilastoissa on käytetty normin 3 mukaisia tietoja. Asunto on normi 3 mukaan ahtaasti asuttu, kun siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti. Keittiö lasketaan huonelukuun.

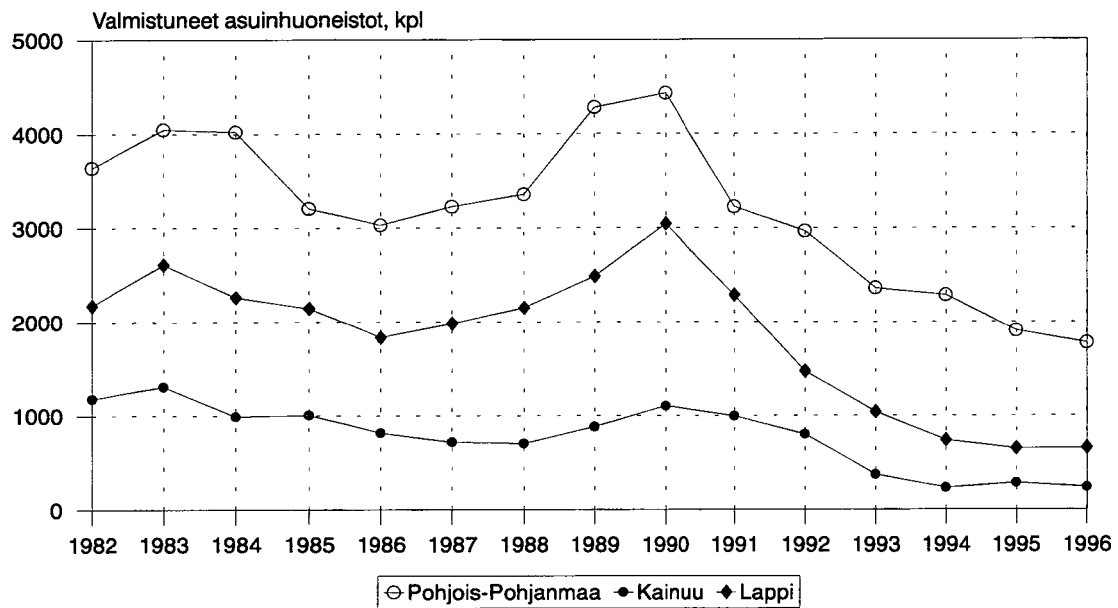
Vuonna 1996 Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa oli lähes yhtä paljon kesämökkejä. Lapissa kesämökkien määrä on lisääntynyt nopeammassa tahdissa kuin Pohjois-Pohjanmaalla. Kaikista Suomen kunnista Kuusamossa oli kesämökkejä eniten (4880 kpl) ja Rovaniemen maalaiskunnassa seitsemänneksi eniten (3338 kpl) vuonna 1996. Asukaslukuun suhteutettuna kesämökkejä oli Pohjois-Suomessa eniten Hailuodossa. Rovaniemellä tämä suhde oli Pohjois-Suomen pienin.

Kuva 92. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 - 1996.

Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1996

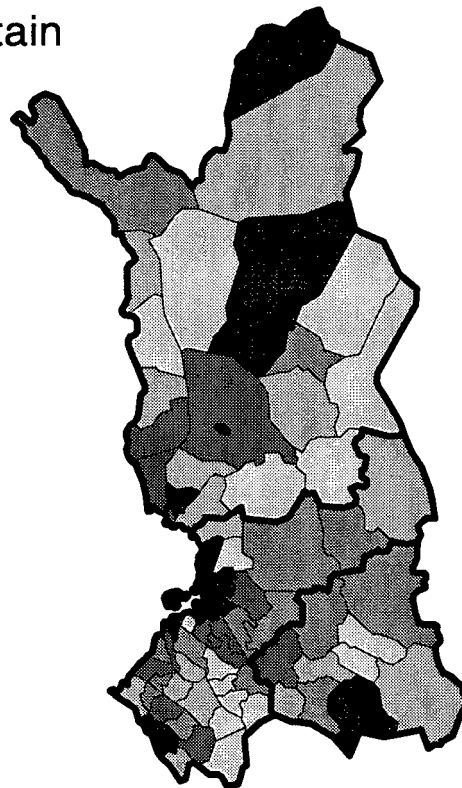
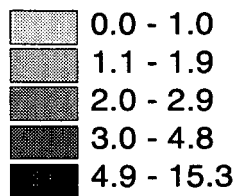
Lähde:TK/Rakentaminen

Kuva 93. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1996.

Asuntotuotanto kunnittain 1996

Maakuntaraja

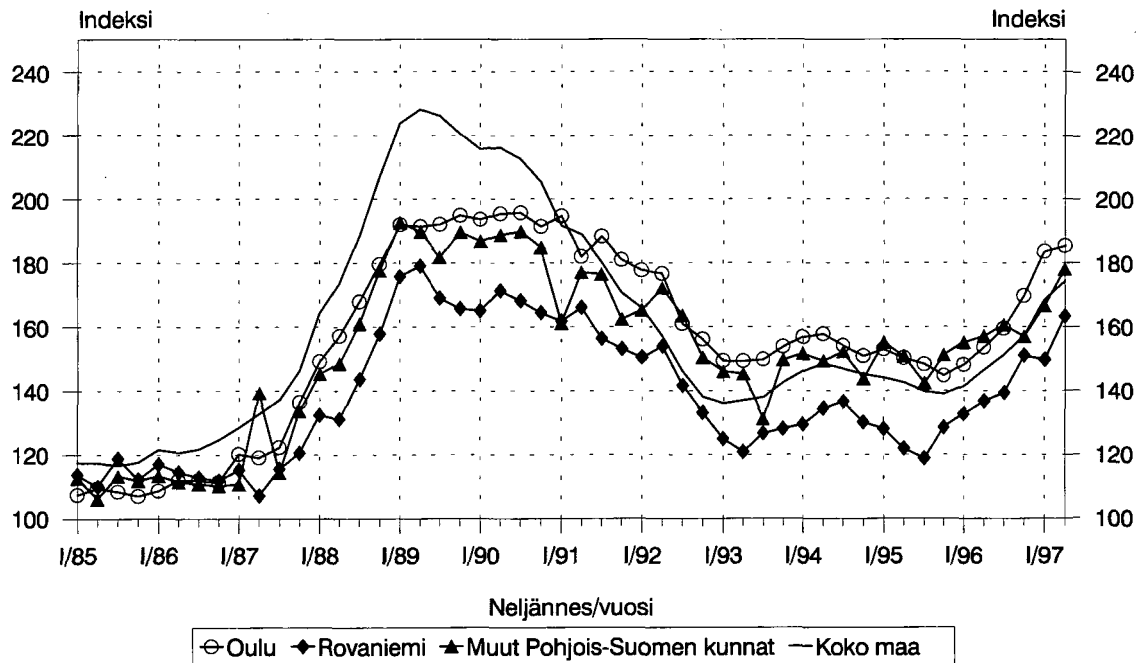
As.tuot/1000 asukasta

Lähde:TK/Rakentaminen

Kuva 94. Asuntotuotanto kunnittain 1996.

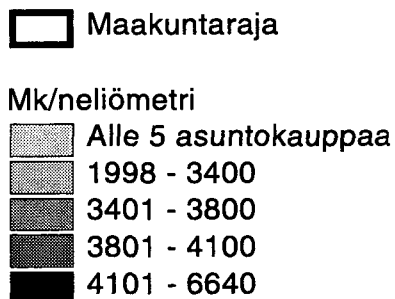
Asuntojen hintojen kehitys alueittain I/85 - II/97 (Indeksi, 1983 = 100)

Lähde:TK/Asuntojen hinnat

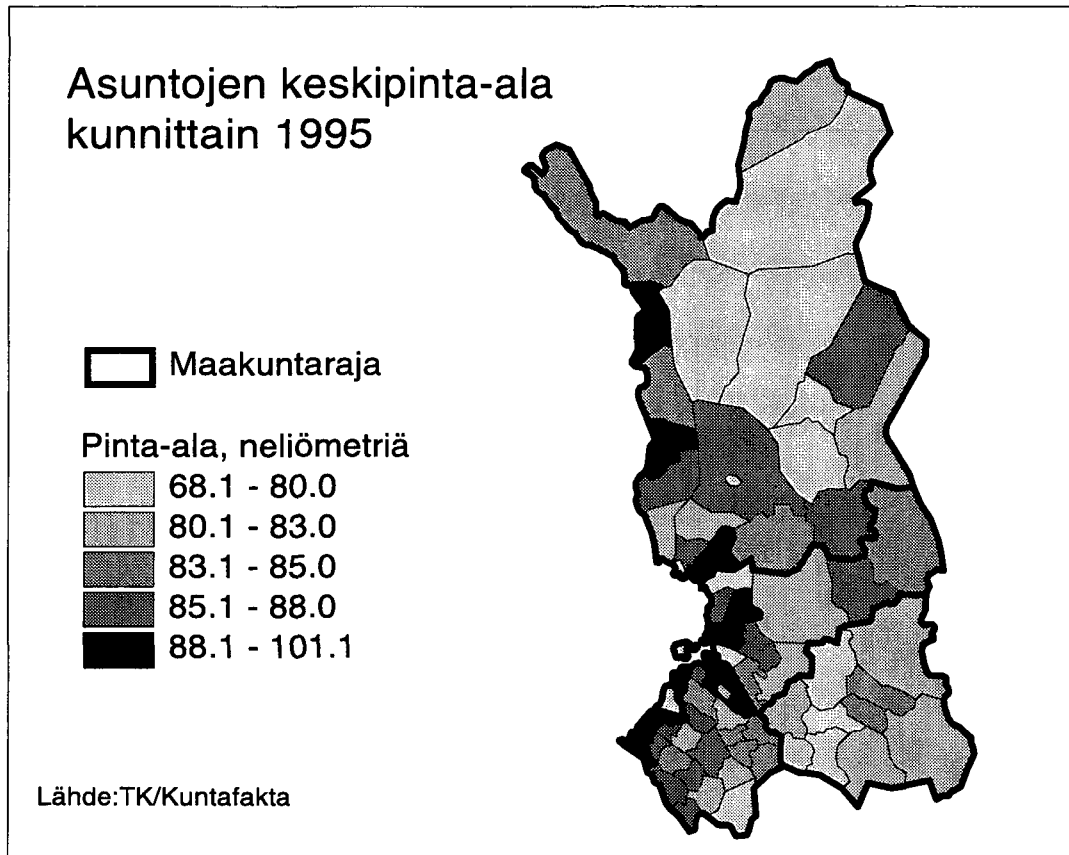
Kuva 95. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1997.

Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1996

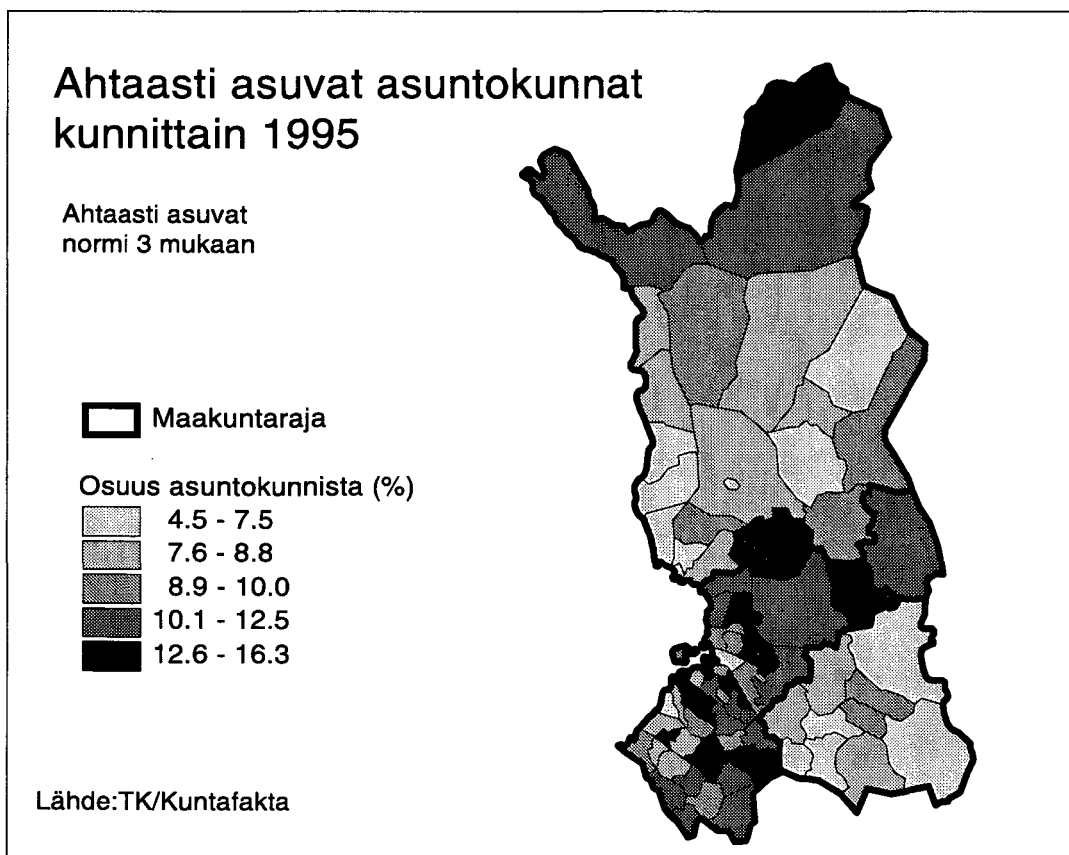

Lähde:TK/Asuminen 1997:5

Kuva 96. Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1996.

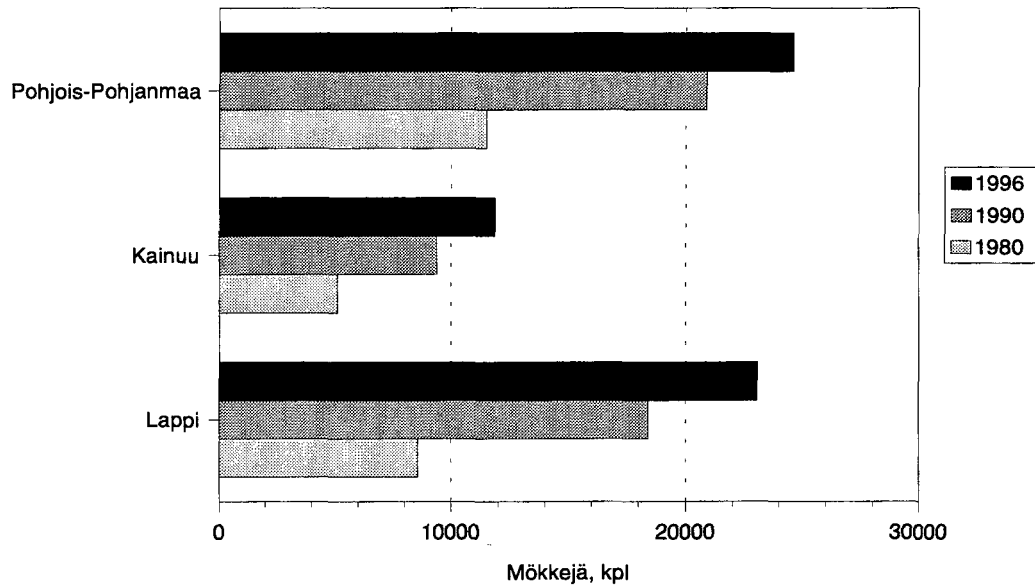

Kuva 97. Asuntojen keskipinta-ala kunnittain 1995.

Kuva 98. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 1995.

Kesämökkiä maakunnittain 1980, 1990 ja 1996

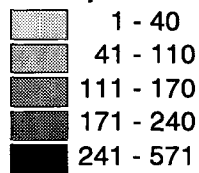
Lähde:TK/Asuminen 1997:4

Kuva 99. Kesämökkiä maakunnittain 1980, 1990 ja 1996.

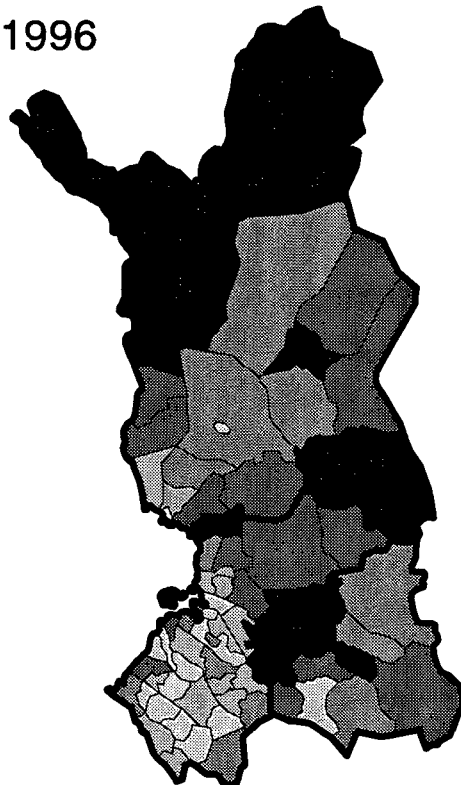
Kesämökkiä kunnittain 1996

Maakuntaraja

Mökkejä/1000 asukasta

Lähde:TK/Asuminen 1997:4

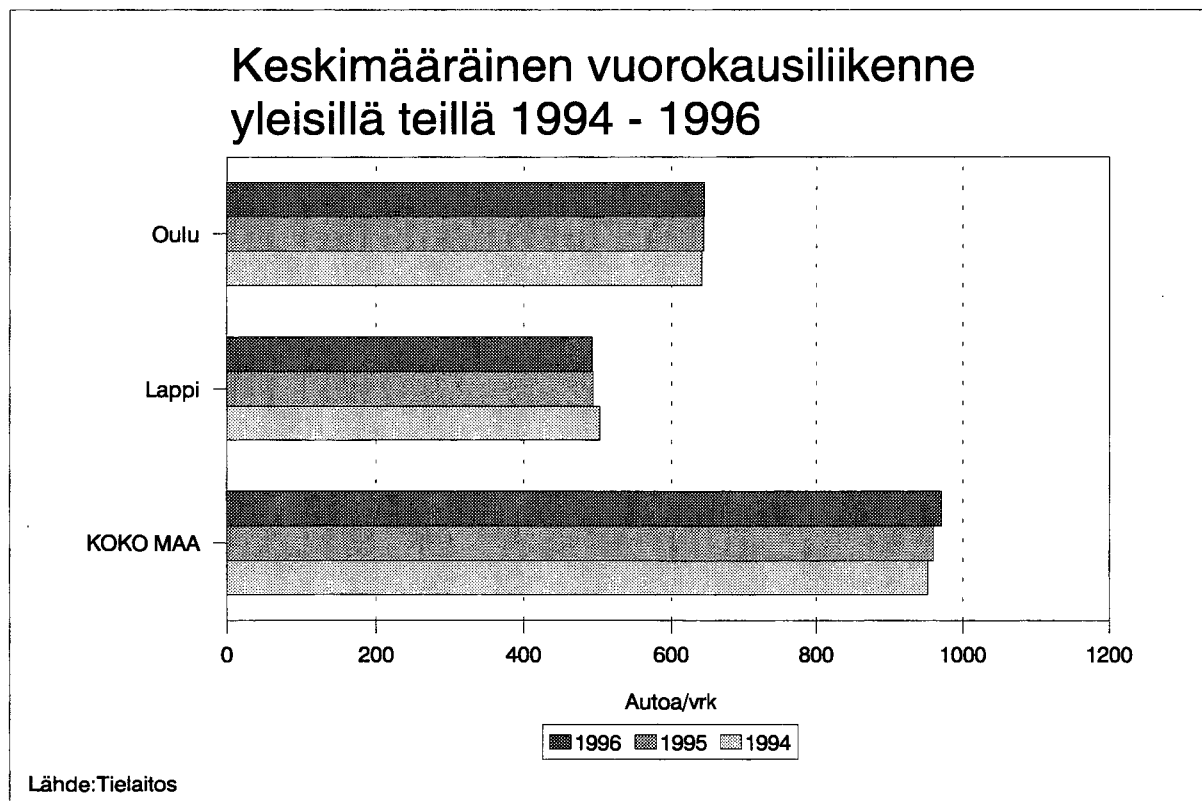
Kuva 100. Kesämökkiä kunnittain 1996.

LIIKENNE

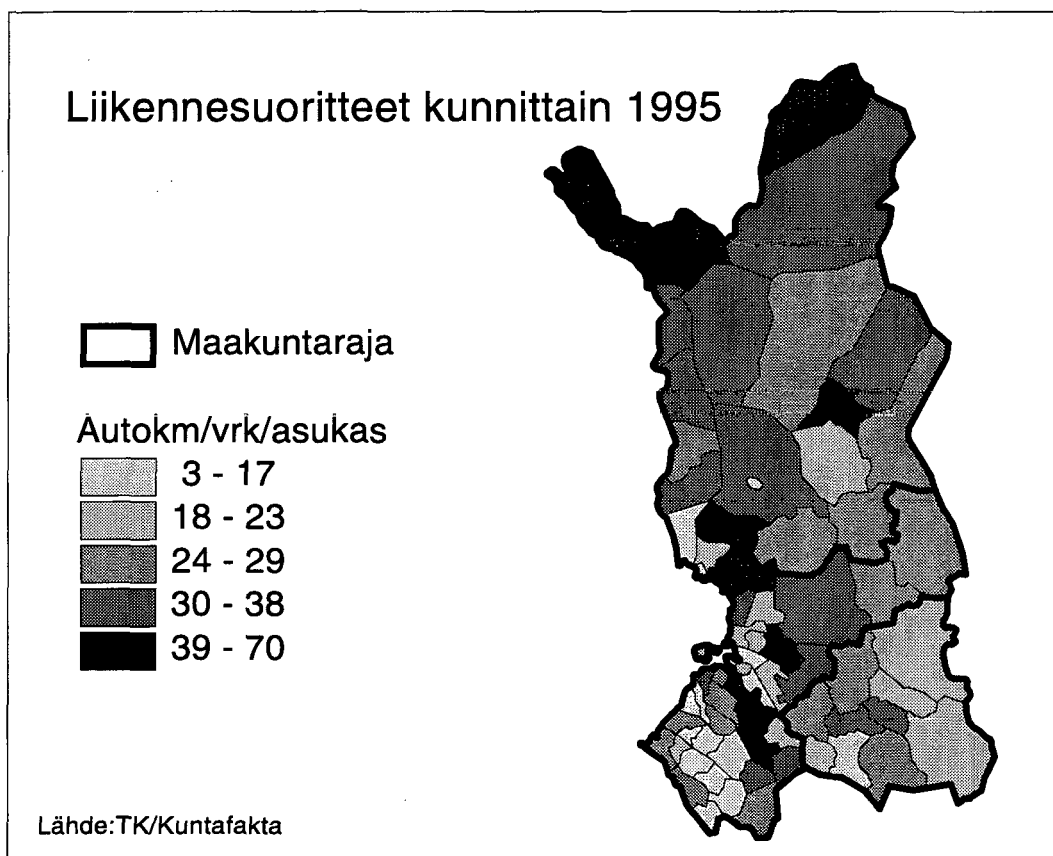
Keskimääräinen vuorokausiliikenne yleisillä teillä on kolmen viimeisen vuoden aikana ollut kasvussa. Vuonna 1996 koko maassa yleisillä teillä liikkui keskimäärin 971 autoa vuorokaudessa. Valtateillä keskimääräinen vuorokausiliikenne oli 4347 autoa. Oulun tiepiirissä yleisillä teillä liikkui keskimäärin 644 ja Lapin tiepiirin alueella 493 autoa vuorokaudessa. Eniten henkilöautoja tuhatta asukasta kohti Pohjois-Suomessa oli vuonna 1996 Keminmaalla ja vähiten Savukoskella. Asukasta kohti lasketut liikennesuoritteet (autokm/vrk/asukas) olivat vuonna 1995 suurimmillaan Temmeksen kunnassa. Vastaavasti Pohjois-Suomen pienin liikennesuorite kunnittain oli Rovaniemellä. Koko maassa tieliikenteessä kuoli vuonna 1996 404 ihmistä. Se oli hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös Pohjois-Suomen maakunnissa tieliikennekuolemat ovat vähentyneet. Lapissa tieliikenteessä kuolleita oli suhteellisesti enemmän kuin muilla tarkastelualueilla.

Oulu on Pohjois-Suomen vilkkain rautatieasemapaikka. Vuonna 1996 siellä oli saapuneita ja lähteneitä matkustajia yli 840 000. Rovaniemellä vastaava luku oli vähän yli 400 000. 1990-luvun alussa lentoliikenteen matkustajamäärät laskivat Pohjois-Suomen suurimmilla kentillä. Vuonna 1994 matkustajaluvut kääntyivät jälleen nousuun. Pohjois-Suomen suurin lentokenttä on Oulu, jossa saapuneita matkustajia oli vuonna 1996 lähes 230 000 ja lähteneitä hieman tätä vähemmän. Samana vuonna Lapin suurimmalle kentälle Rovaniemelle saapui noin 120 000 matkustajaa.

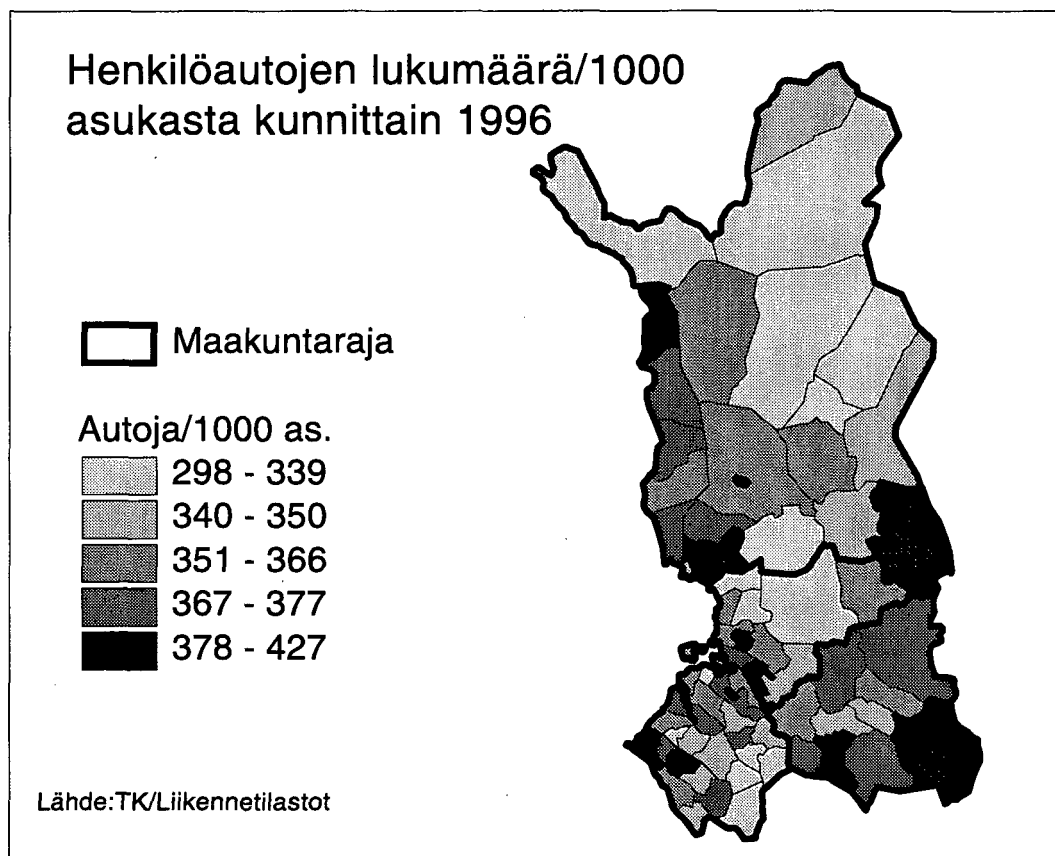
Pohjois-Suomen vilkkain rajanylityspaikka on Tornio. Vuonna 1996 rajan siellä ylitti lähes 4 miljoonaa henkilöautoa. Aavasaksalle saapuneita ja lähteneitä oli lähes miljoona henkilöautoa. Muilla rajanylityspaikoilla liikenne oli hiljaisempaa. Tornioon tulleista henkilöautoista oli suomalaisia huomattavasti enemmän kuin ulkomaalaisia. Muilta rajapaikoilta (esim. Norjasta) tulijat olivat useimmin ulkomaalaisia.

Kuva 101. Keskimääräinen vuorokausiliikenne yleisillä teillä 1994 - 1996.

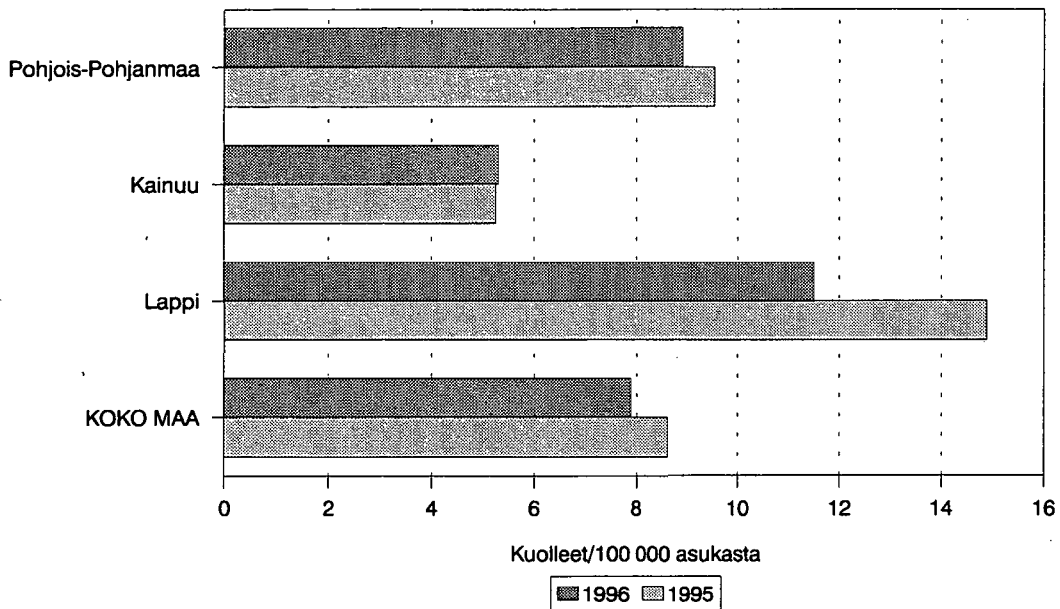

Kuva 102. Liikennesuoritteet kunnittain 1995.

Kuva 103. Henkilöautojen lukumäärä kunnittain 1996.

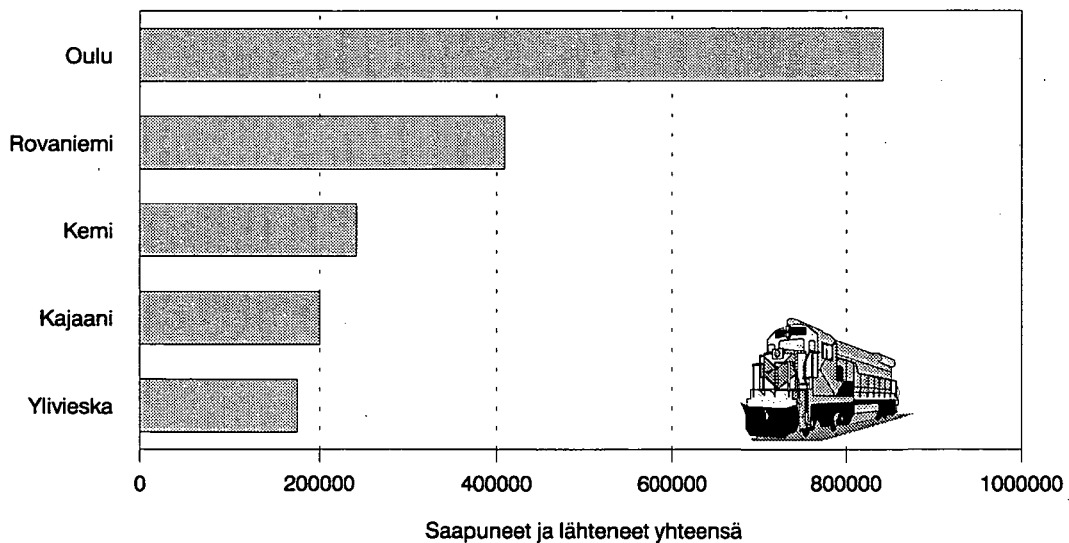
Tieliikenteessä kuolleet alueittain 1995 - 1996

Lähde: TK/Tieliikenneonnettomuudet

Kuva 104. Tieliikenteessä kuolleet alueittain 1995 - 1996.

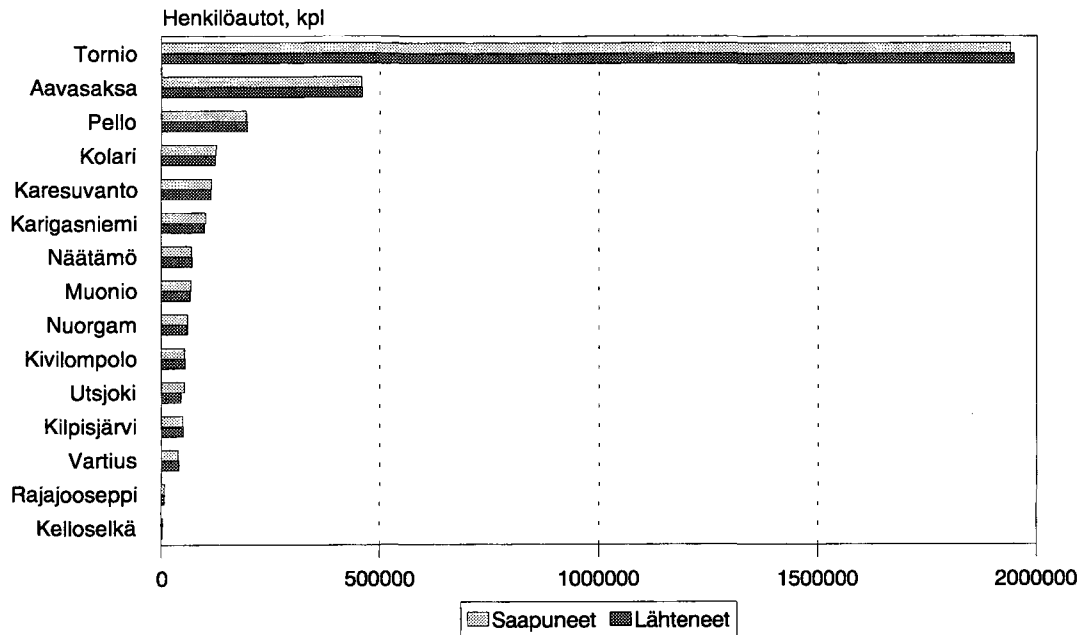
Matkustajamäärät Pohjois-Suomen suurimmilla rautatieasemilla 1996

Lähde: VR Osakeyhtiö

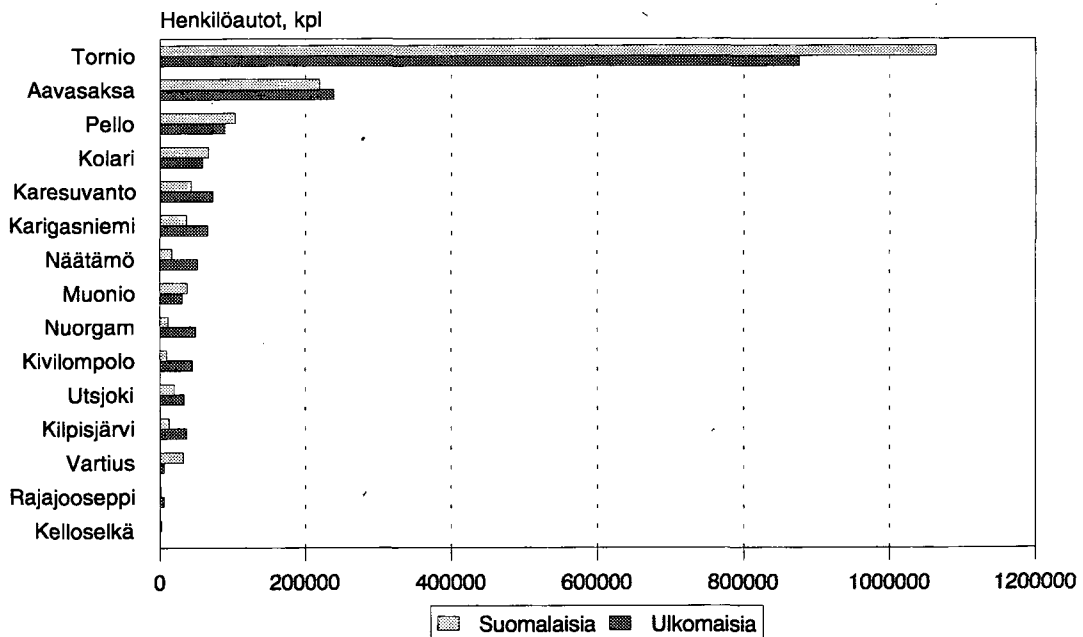
Kuva 105. Matkustajamäärät Pohjois-Suomen suurimmilla rautatieasemilla 1996.

Maahan tulleet ja maasta lähteneet henkilöautot 1996

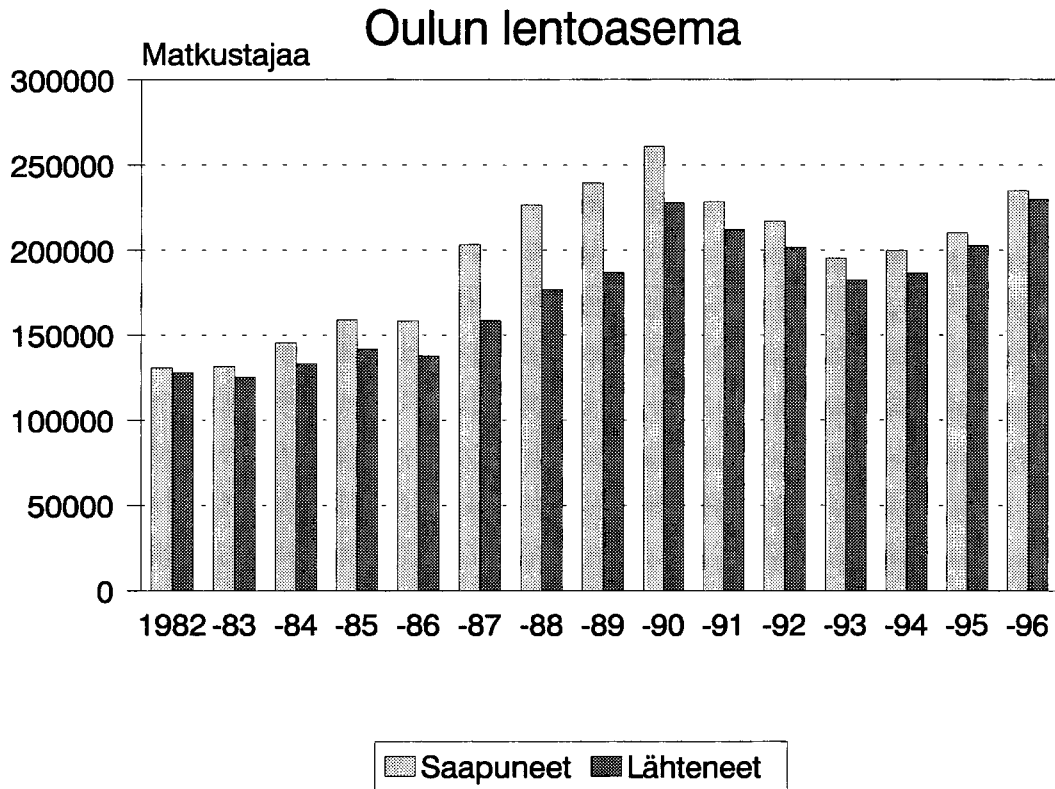
Kuva 106. Maahan tulleet ja maasta lähteneet henkilöautot 1996.

Maahan tulleet henkilöautot kansallisuuden mukaan 1996

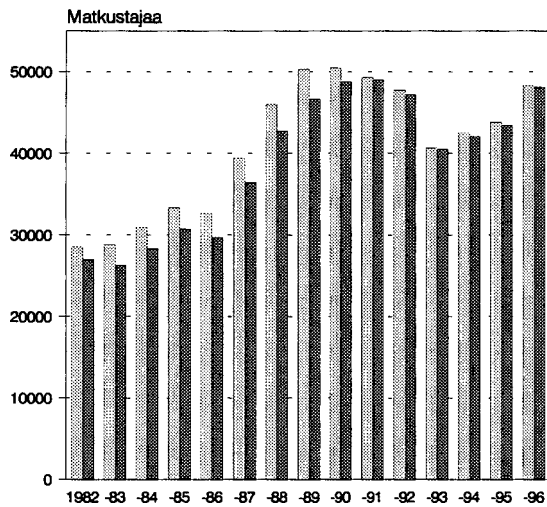

Kuva 107. Maahan tulleet henkilöautot kansallisuuden mukaan 1996.

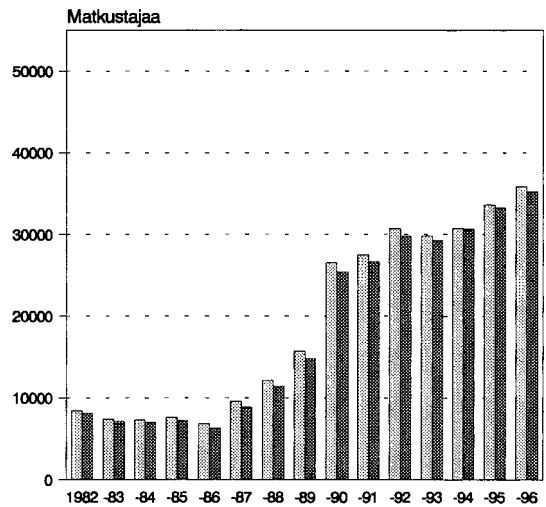
Kotimaan lentoliikenne Oulun läänin suurimmilla asemilla 1982 - 1996

Kajaanin lentoasema

Kuusamon lentoasema

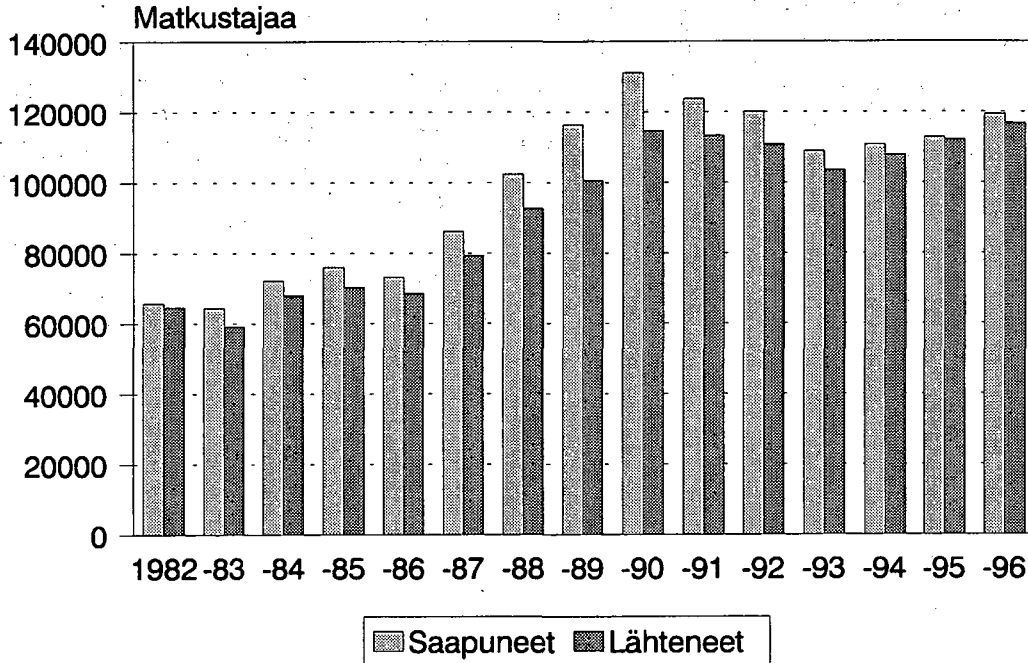

Lähde:TK/Liikennetilastollinen vuosikirja

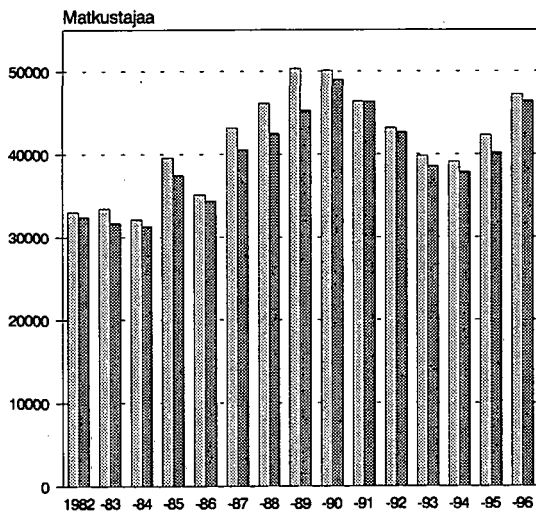
Kuva 108. Kotimaan lentoliikenne Oulun läänin suurimmilla lentoasemilla 1982 - 1996.

Kotimaan lentoliikenne Lapin läänin suurimmilla asemilla 1982 - 1996

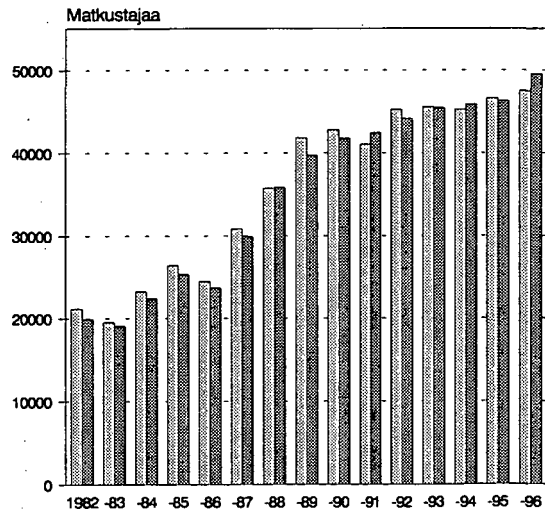
Rovaniemen lentoasema

Kemi-Tornion lentoasema

Ivalon lentoasema

Lähde: TK/Liikennetilastollinen vuosikirja

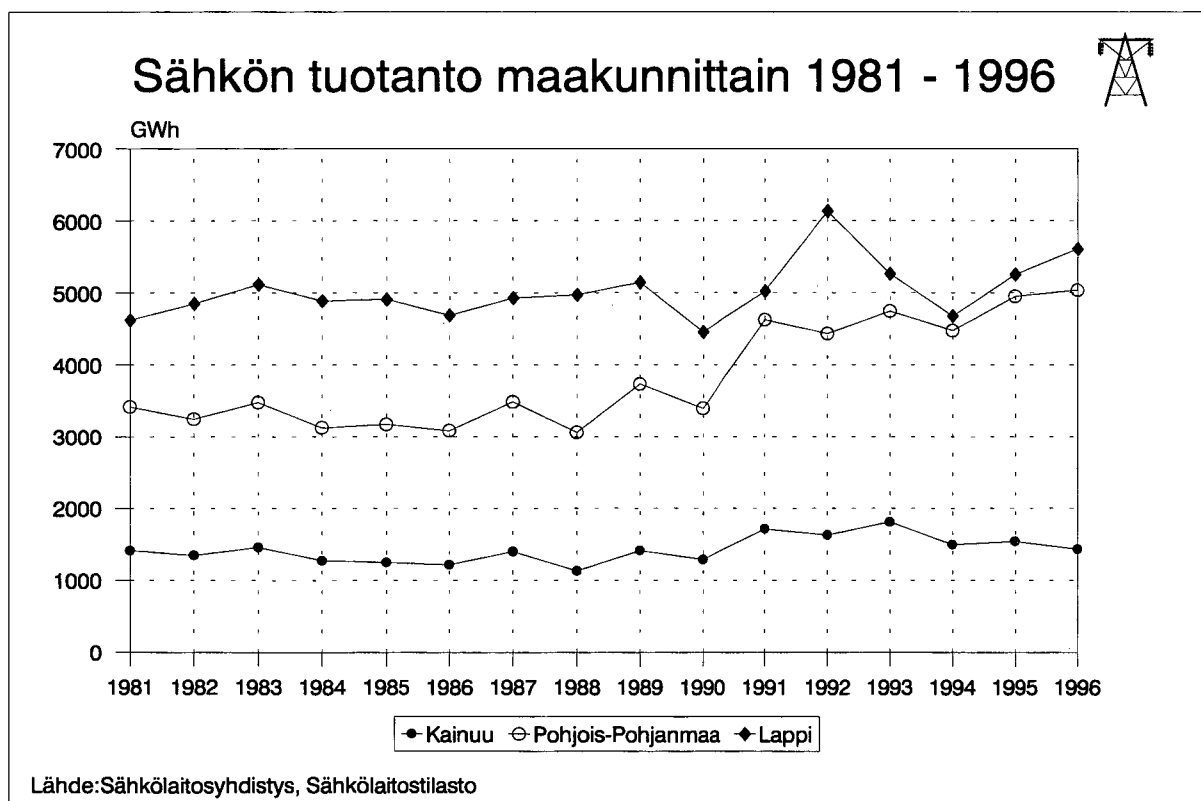
Kuva 109. Kotimaan lentoliikenne Lapin läänin suurimmilla lentoasemilla 1982 - 1996.

ENERGIAHUOLTO

Pohjois-Suomen sähkön tuotanto on pysytellyt suhteellisen samantasoisena 1980 -luvun alusta 90 -luvun alkuun, jonka jälkeen tuotannossa on ollut vaihtelua. Parin viimeisen vuoden aikana Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla sähkön tuotanto on lisääntynyt, kun samaan aikaan Kainuussa se on vähentynyt. Vesivoimalla tuotetun sähkön osuus on Lapissa kasvanut. Vuonna 1996 Lapissa tuotettiin lähes 40 % koko maan vesivoimalla tuotetusta energiasta.

Sähkön kulutus on noussut tasaisesti Pohjois-Suomen maakunnissa. Viime vuosina kulutus on kasvanut samansuuntaisesti Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Kainuussa se on pysynyt samana. Vuonna 1996 yksityinen sähkön kulutus koko kulutuksesta oli Pohjois-Pohjanmaalla 26 %, joka ylitti maan keskiarvon. Vastaavasti Kainuussa se oli noin 15 % ja Lapissa noin 20 %. Kunnittaisessa tarkastelussa yksityinen kulutus asukasta kohti oli vuonna 1996 suurin Pelkosenniellä ja pienin Sievissä. Kainuussa ja Lapissa jalostuksen sähkön kulutus oli keskimäärin suurempaa kuin koko maassa.

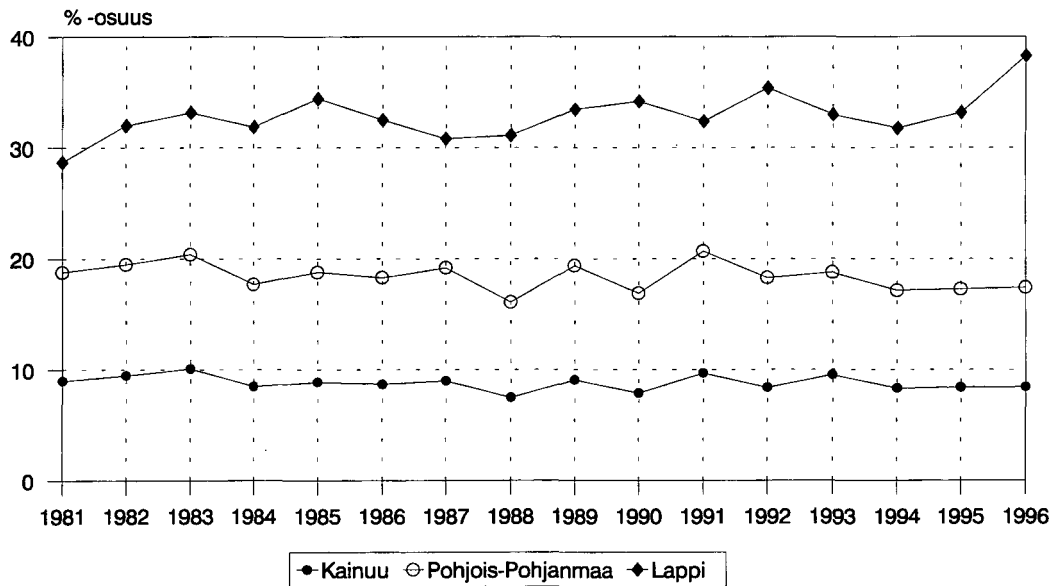
Vuonna 1996 Lapin osuus koko maan sähkön tuotannosta oli noin 8.5%.. Pohjois-Pohjanmaalla vastaava osuus oli 7.6 % ja Kainuussa 2.5 %. Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla kulutus oli molemmissa maakunnissa 6.5 % ja Kainuussa 2.8 % koko maan kulutuksesta. Maakuntien sähköomavaraisuus oli suurin Lapissa ja pienin Kainuussa.

Kuva 110. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 - 1996.

Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1981 - 1996

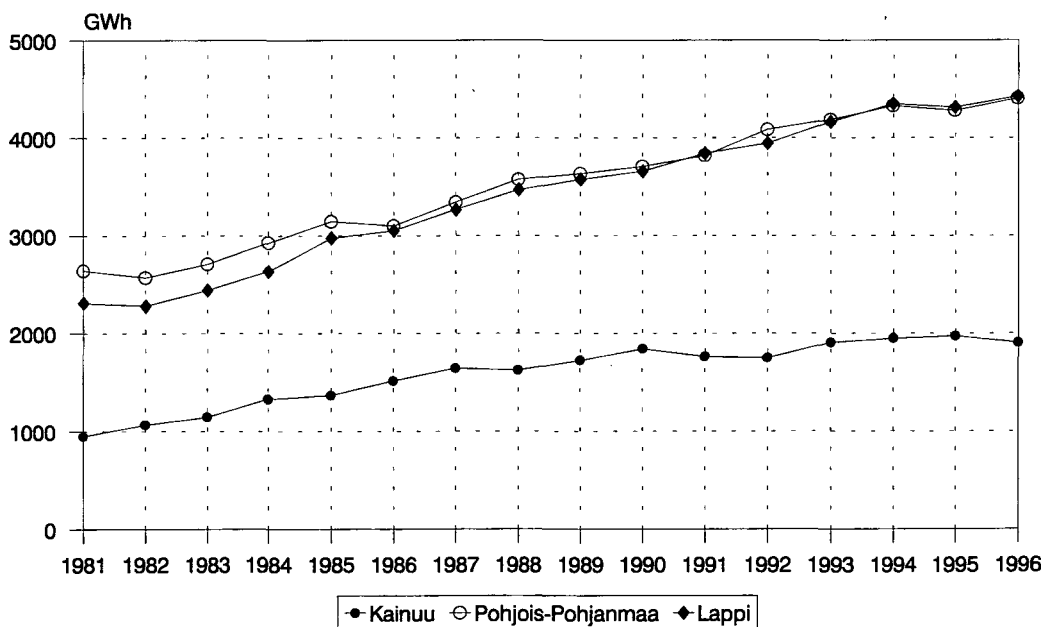
Osuus koko maan vesienergian tuotannosta

Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 111. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1981 - 1996.

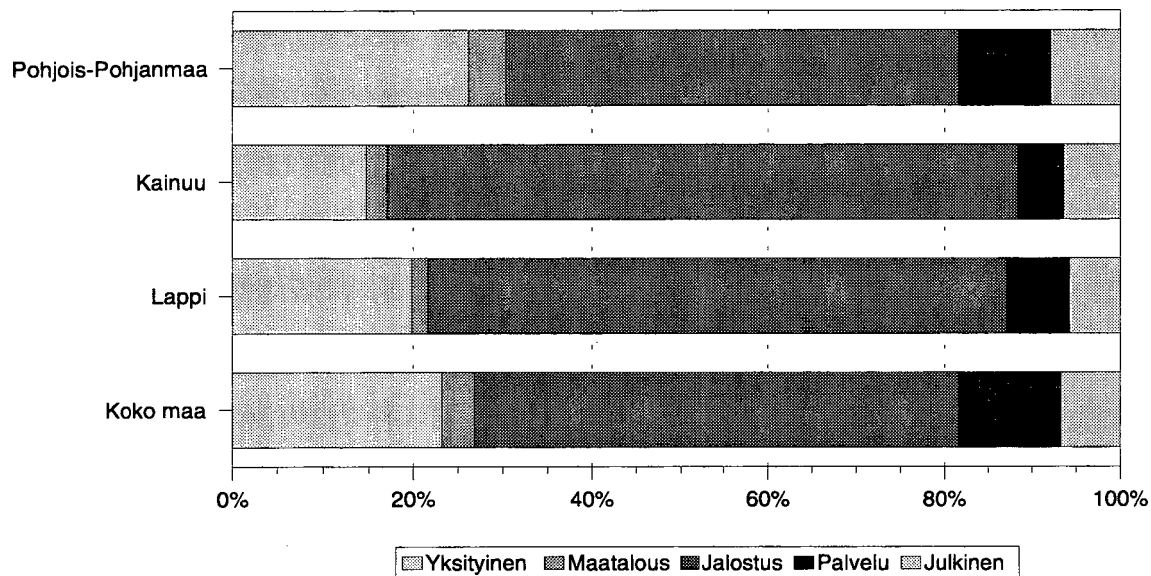
Sähkön kulutus maakunnittain 1981 - 1996

Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 112. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 - 1996.

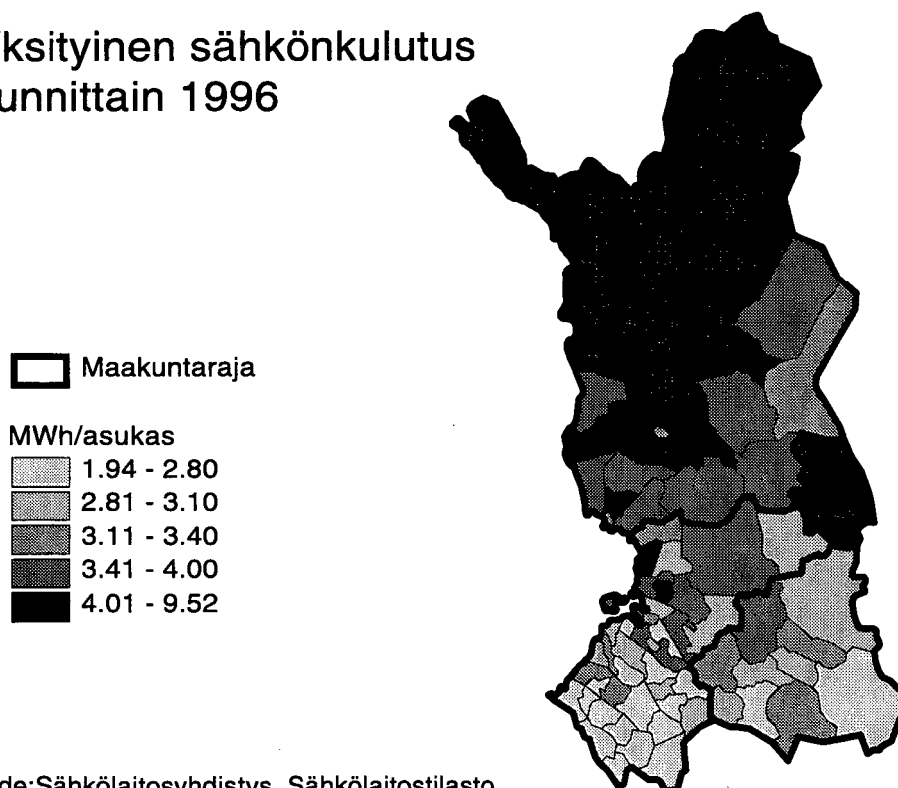
Sähkön kulutus käyttäjäryhmittäin maakunnittain 1996

Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 113. Sähkön kulutus käyttäjäryhmittäin maakunnittain 1996.

Yksityinen sähkönkulutus kunnittain 1996

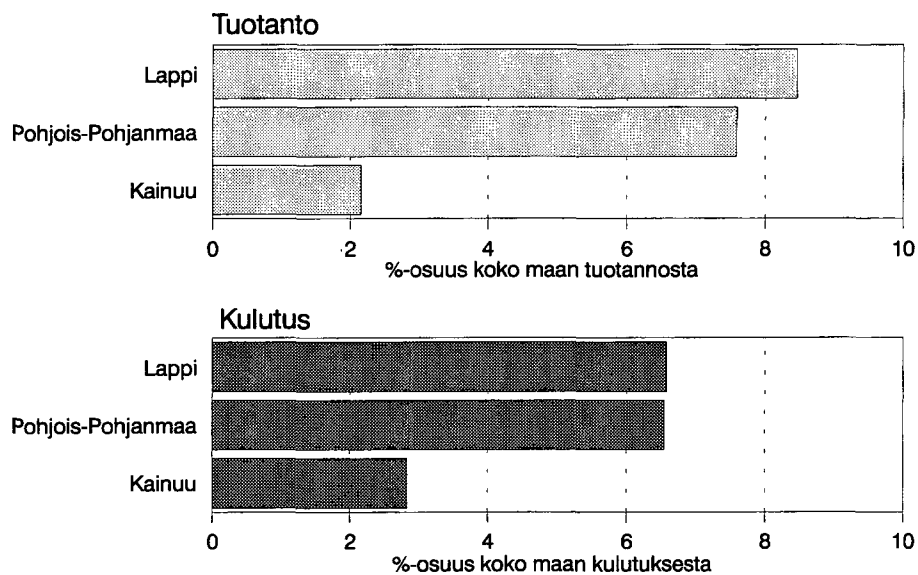

Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 114. Yksityinen sähkönkulutus kunnittain 1996.

Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1996

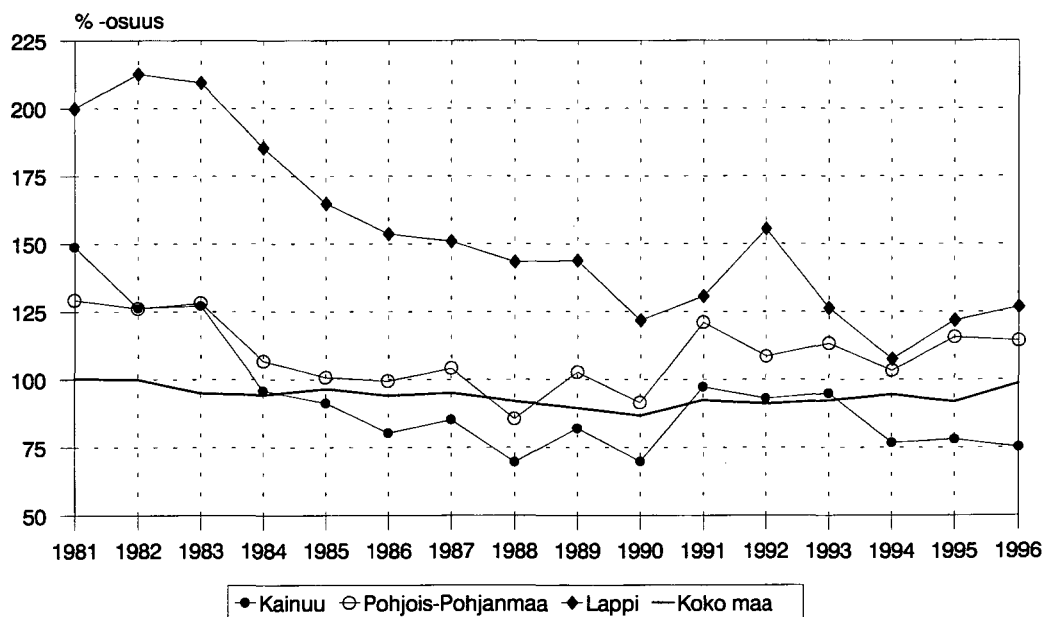
Osuus koko maan tuotannosta ja kulutuksesta

Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 115. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1996.

Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 - 1996

Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

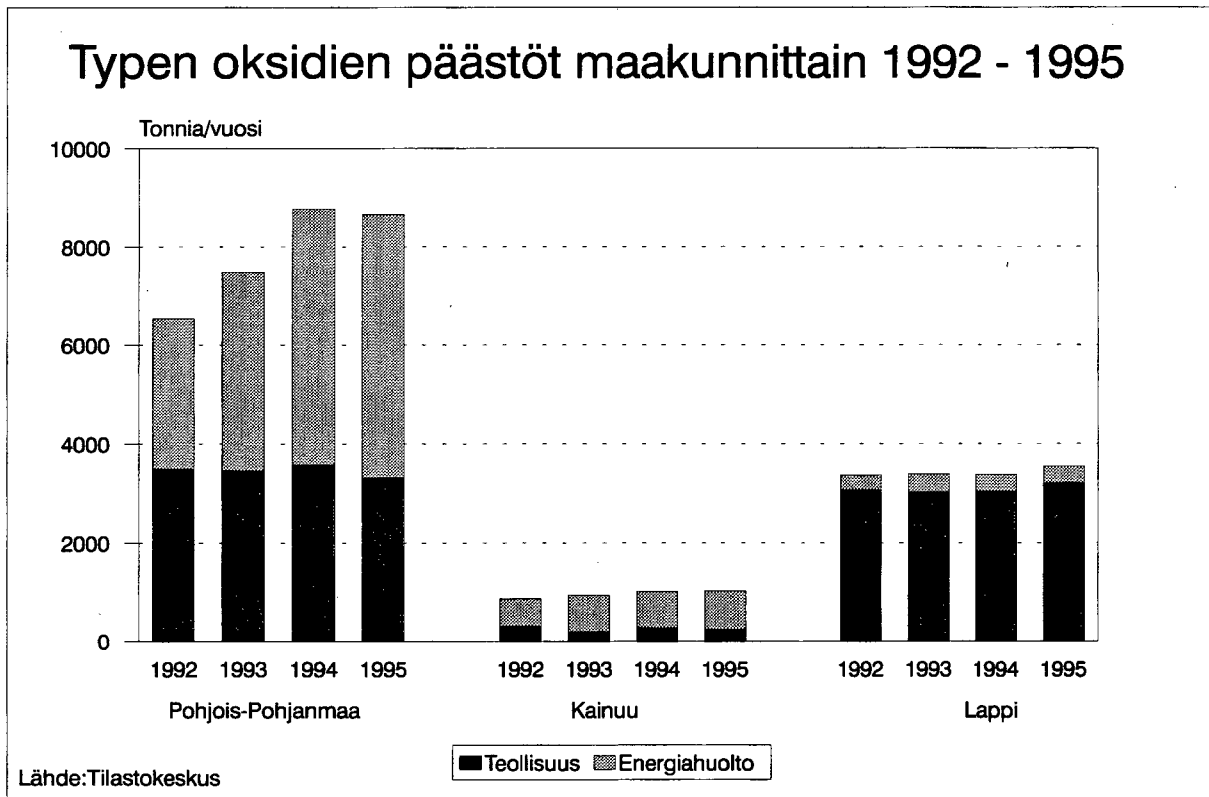
Kuva 116. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 - 1996.

YMPÄRISTÖN TILA

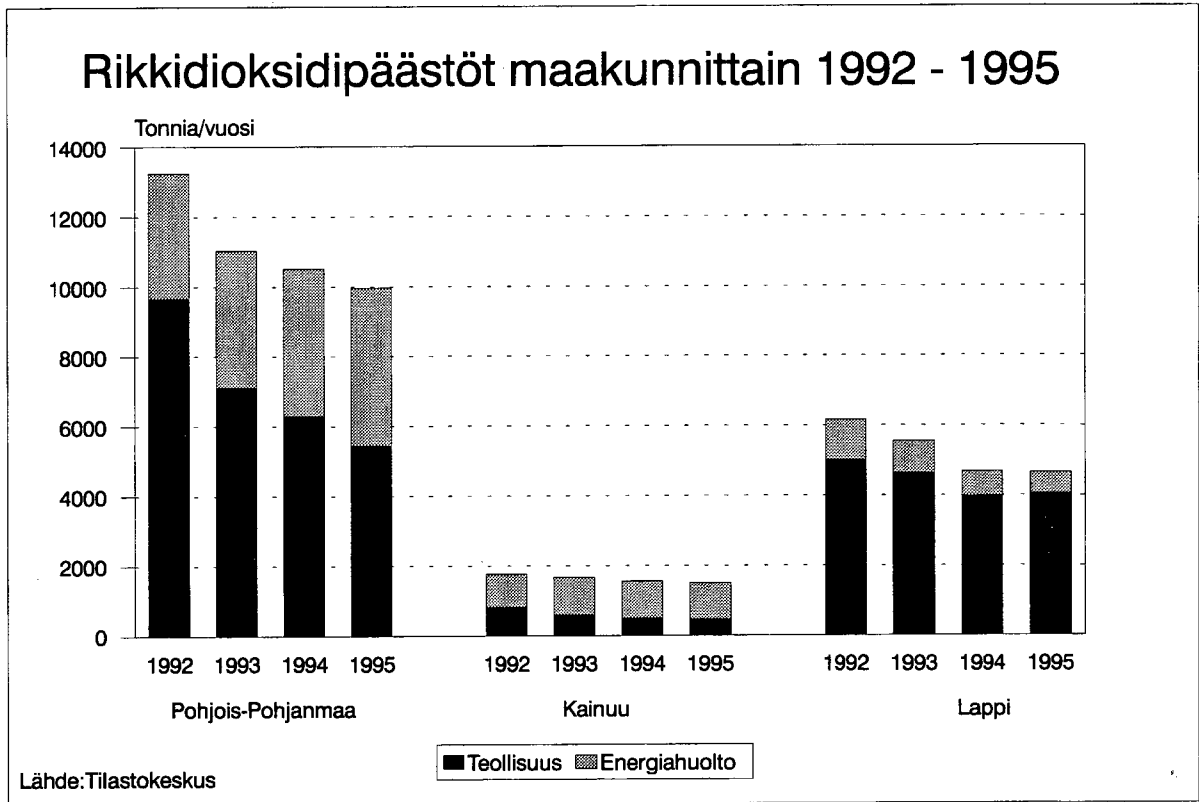
Typen oksidien päästöt ja hiukkaspäästöt ovat lisääntyneet Pohjois-Pohjanmaalla vuodesta 1992 vuoteen 1994. Vuonna 1995 typen oksidien päästöt kuitenkin vähenivät. Muissa Pohjois-Suomen maakunnissa nämä päästöt ovat pysytelleet samantasoisina. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet kaikissa maakunnissa neljän vuoden tarkastelujakson aikana. Lapissa teollisuuden osuus ilmanpäästöjen lähteenä on suurempi kuin muissa maakunnissa.

Kunnittaisessa tarkastelussa on huomioitu vain ilmoitusvelvolliset laitokset, jos niitä on kunnassa vähintään kolme. Pohjois-Suomessa alle 30 kuntaa täyttää tämän kriteerin. Vuonna 1995 rikkidioksidi- ja hiukkaspäästöt olivat suurimmat Raahessa. Typen oksidipäästöt olivat suurimmat Haapavedellä.

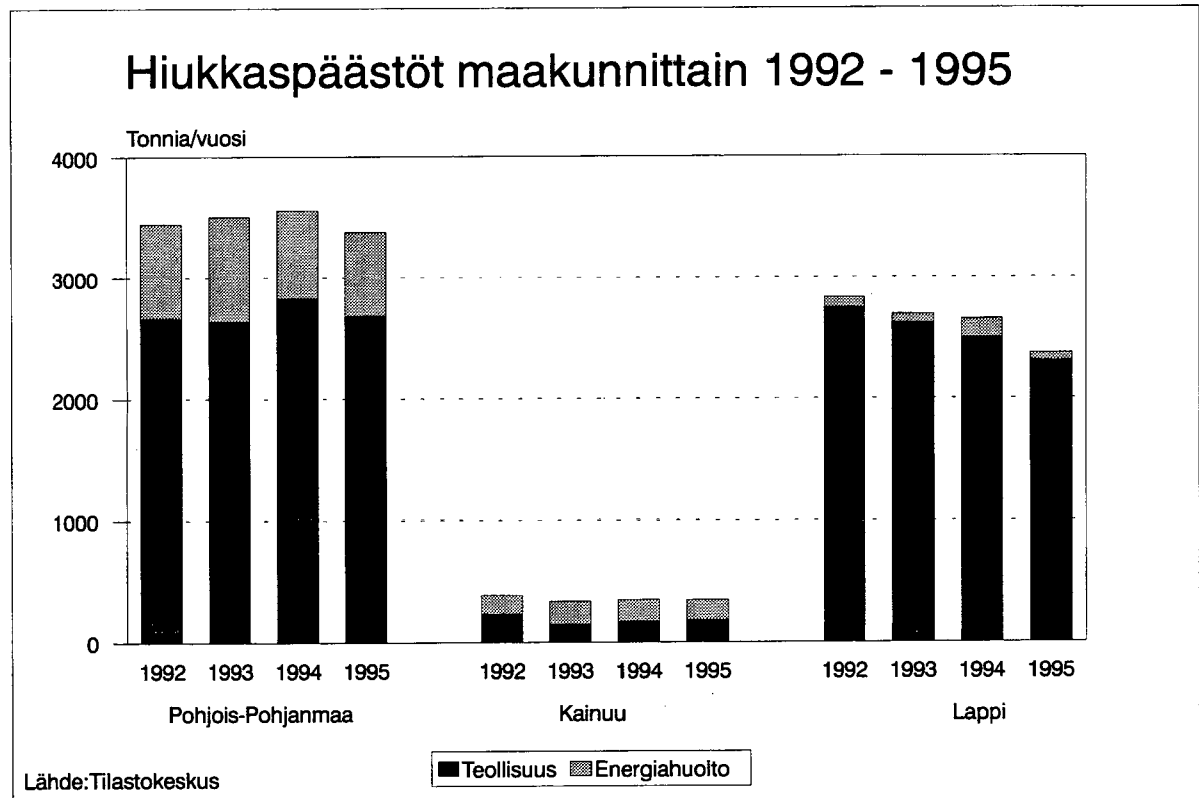
Pohjois-Suomen alueella sijaitsee 10 kansallispuistoa ja 12 luonnonpuistoa. Kansallispuistoista suurimmat ovat pohjoisessa sijaitsevat UKK:n- ja Lemmenjoen puistot. Suurin luonnonpuisto on Utsjoella sijaitseva Kevo.

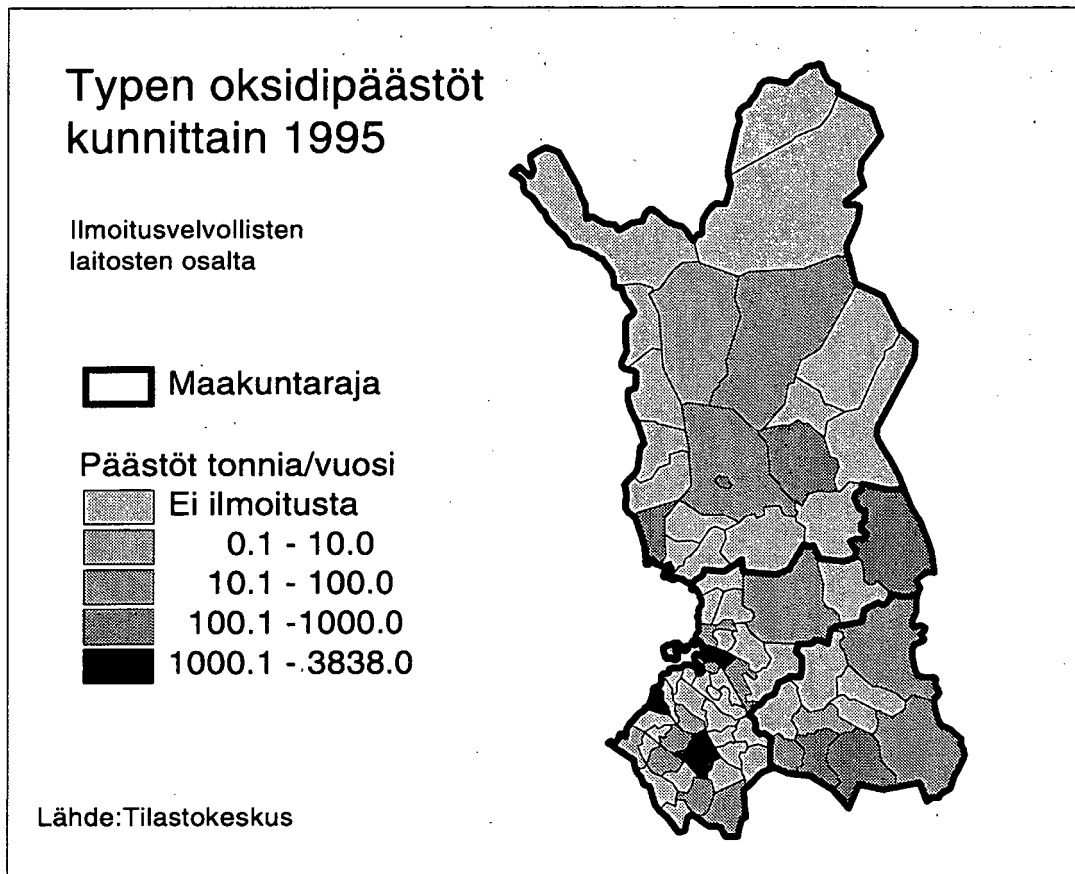
Kuva 117. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1995.

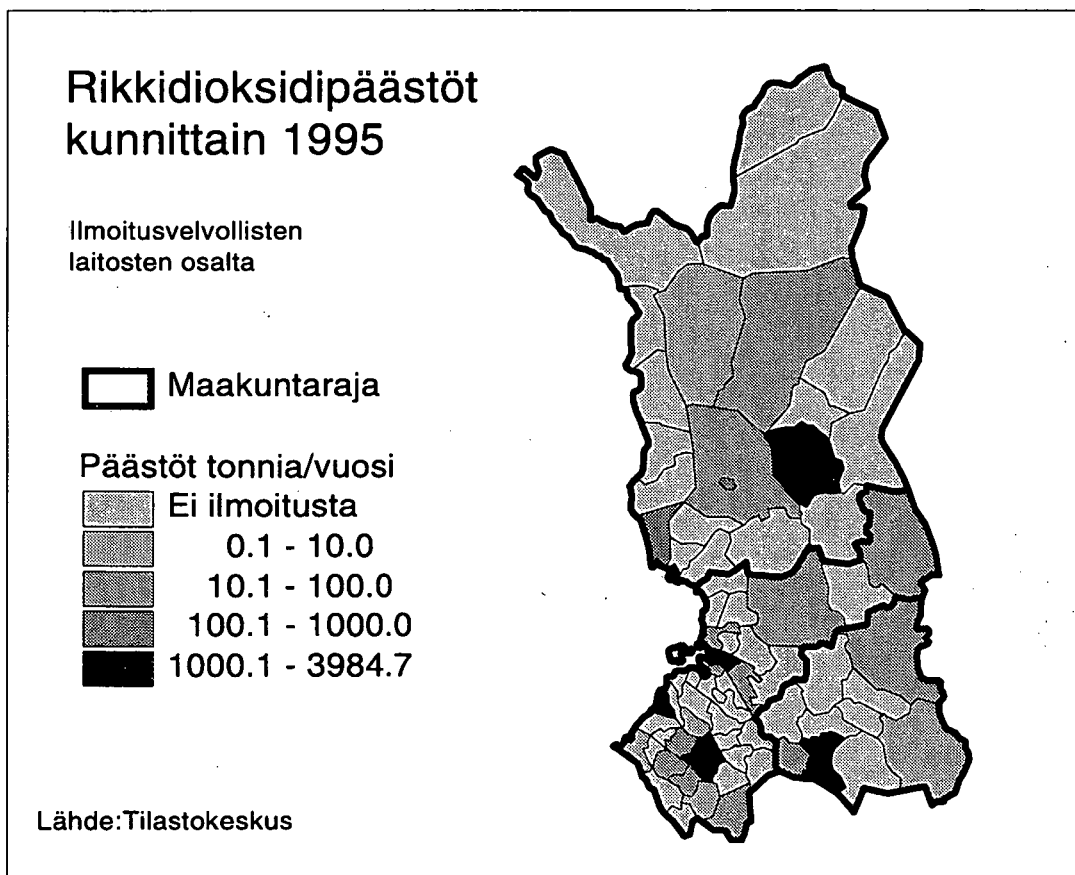
Kuva 118. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1995.

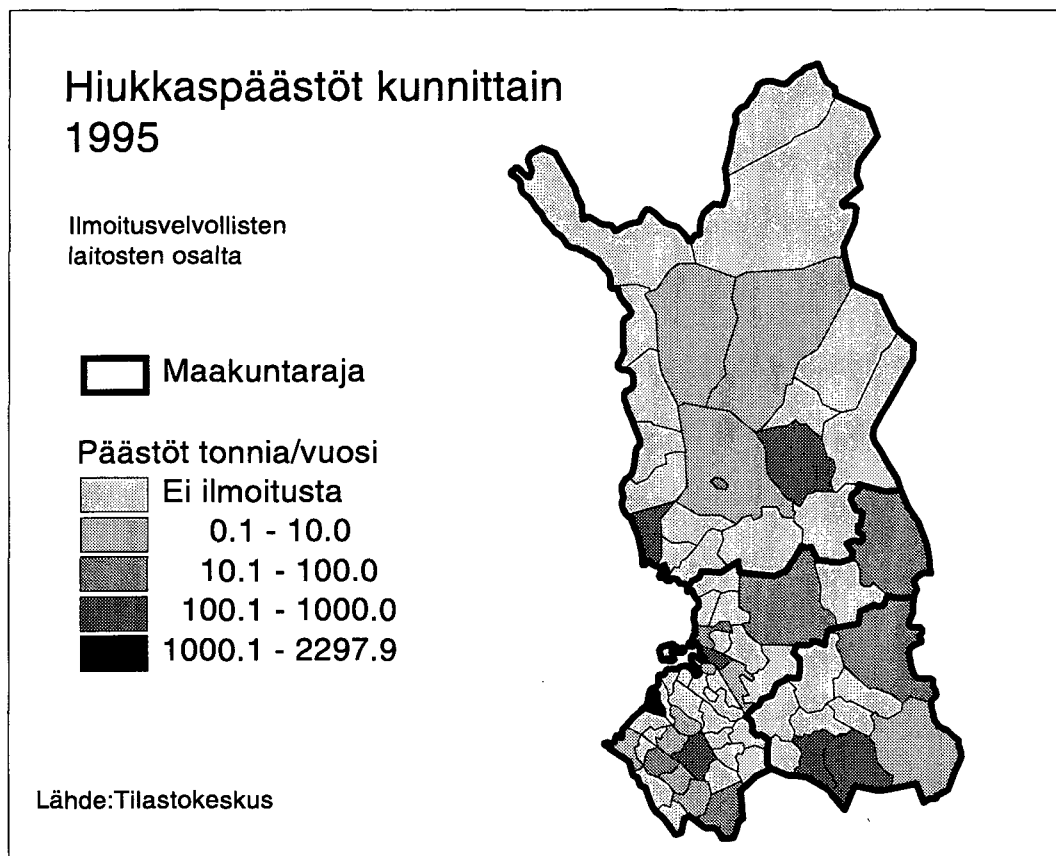
Kuva 119. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1995.

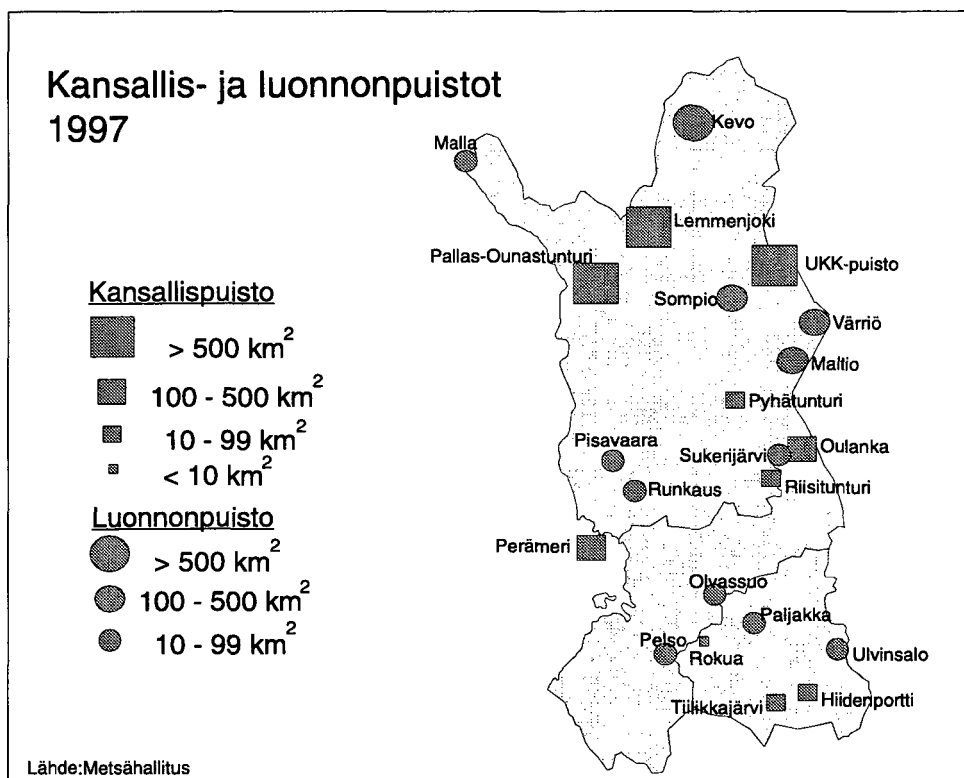
Kuva 120. Typen oksidipäästöt (No_x) kunnittain 1995.

Kuva 121. Rikkidioksidipäästöt (SO_2) kunnittain 1995.

Kuva 122. Hiukkaspäästöt kunnittain 1995.

Kuva 123. Kansallis- ja luonnonpuistot 1997.

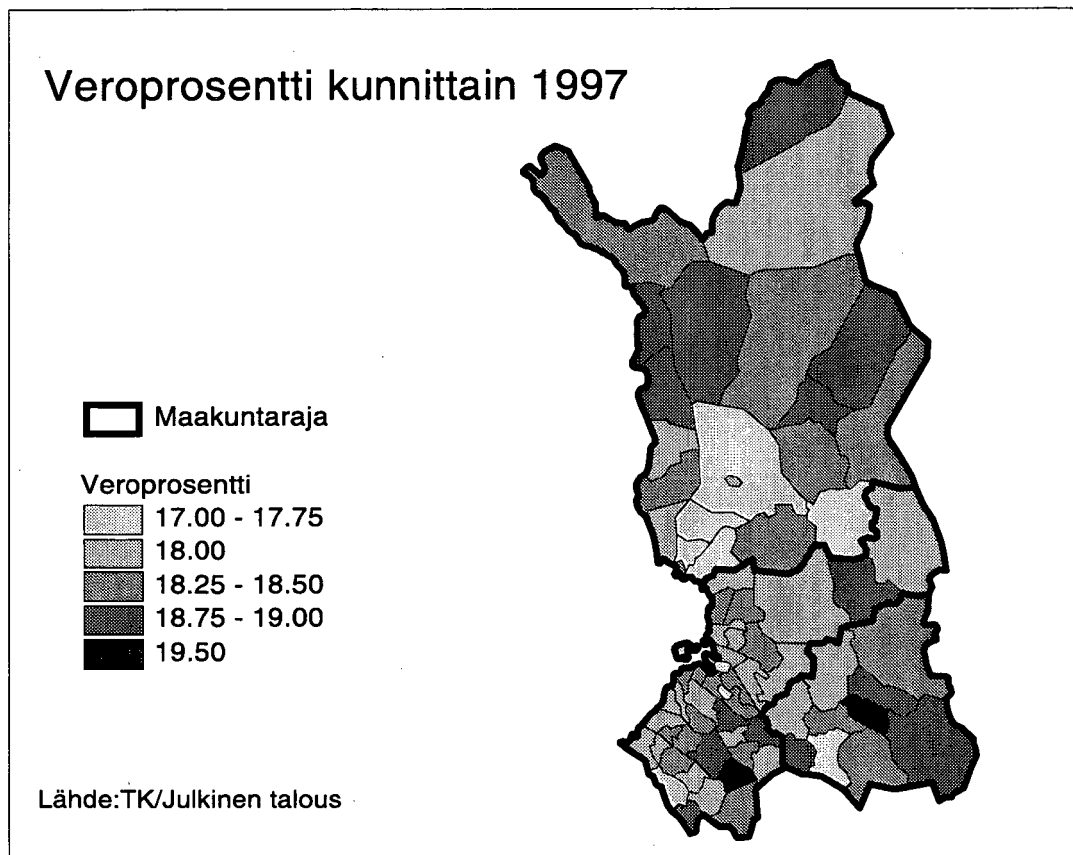
KUNNALLISTALOUS

Veroprosentti ja keskimääräiset veroäyrit

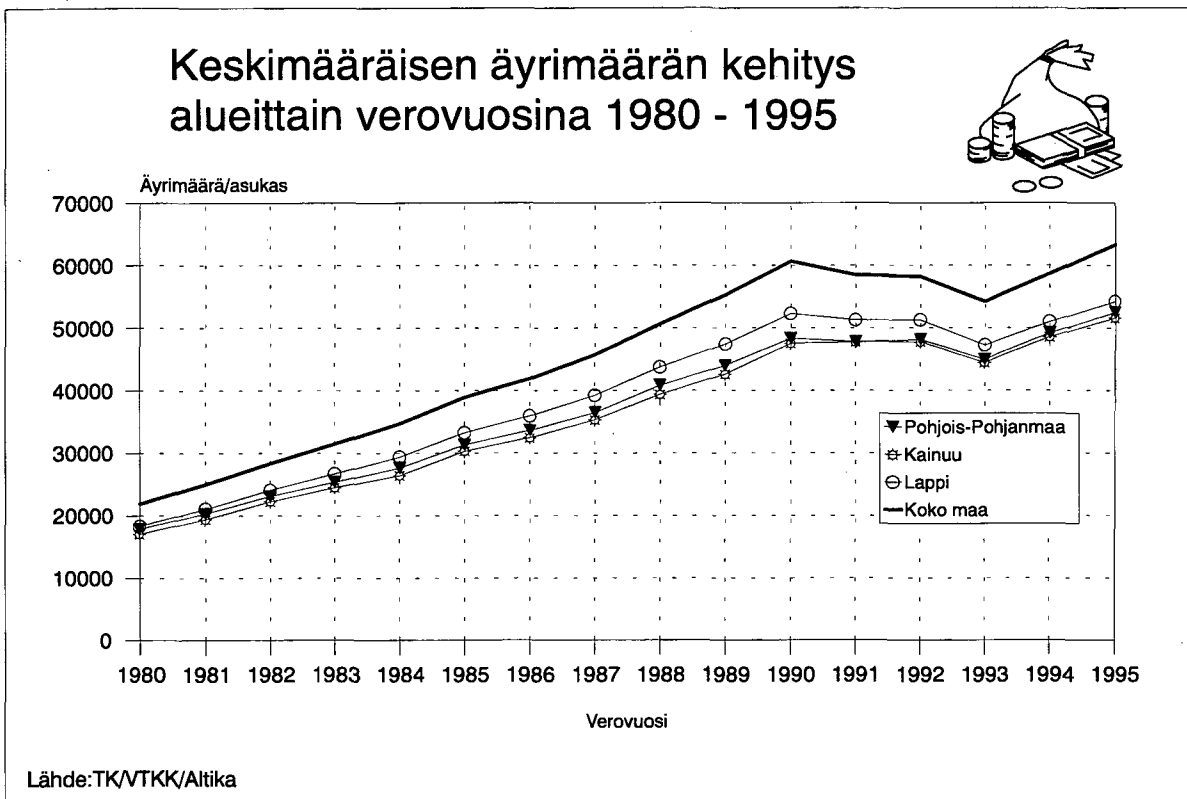
Veroprosentti vaihteli vuonna 1997 Pohjois-Suomessa 17.00 ja 19.50 välillä. Alhaisin veroprosentti oli kuudessa kunnassa (Hailuoto, Kempele, Oulunsalo, Keminmaa, Posio ja Rovaniemen mlk). Korkein arvo oli Kärsämäellä ja Ristijärvellä.

Asukasta kohti laskettu äyrimäärä on ollut Pohjois-Suomessa alhaisemmalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin. Keskimääräisen äyrimäärän kehittyminen on ollut eri alueilla tasaista tarkastelukauden alusta 1990 -luvun alkuun asti. 1990 - 1993 äyrimäärät laskivat hieman, mutta ovat nousseet verovuoden 1993 jälkeen kaikissa Pohjois-Suomen maakunnissa kuten myös koko maassa. Myös kaikissa alueen kunnissa äyrimäärä kasvoi verovuonna 1995. Tämä kasvu oli Vuoliijoella suurin, Enontekiöllä pienin.

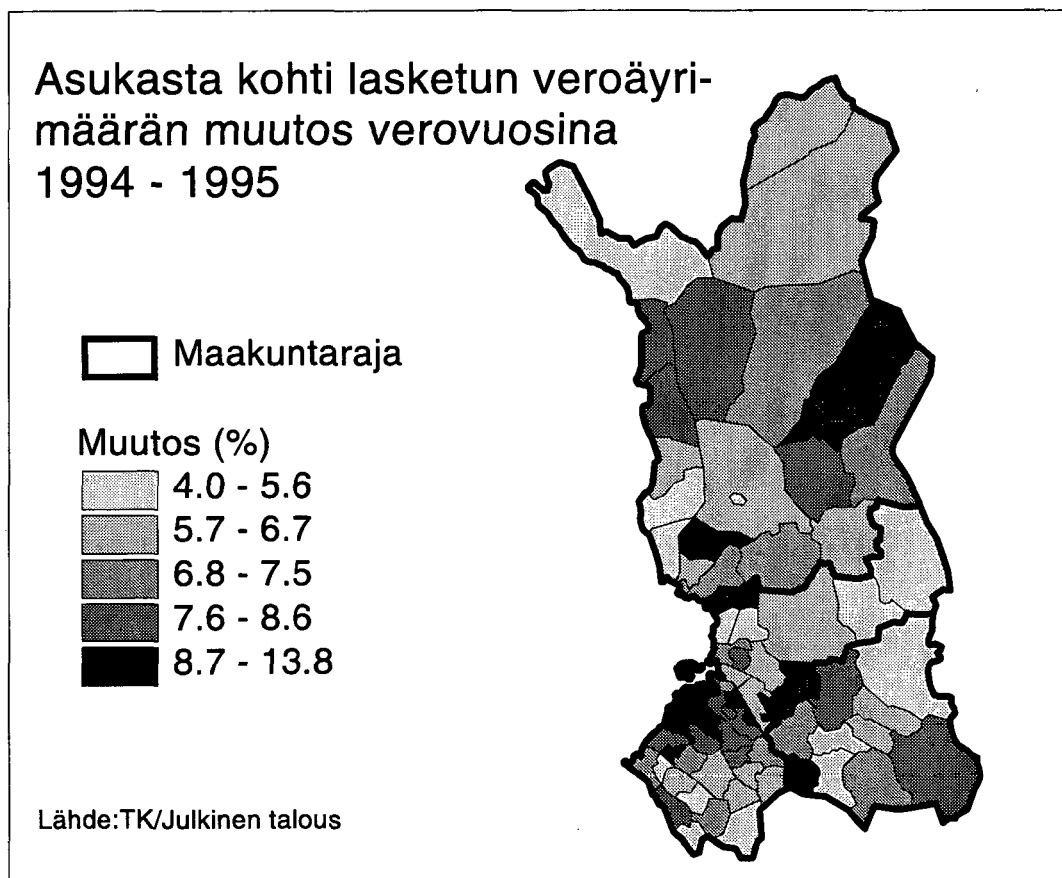
Vuonna 1995 Suomen kuntien verotulot olivat keskimäärin 63 353 äyriä asukasta kohti. Pohjois-Suomen kaikissa kunnissa Oulua ja Kemiä lukuunottamatta keskimääräinen äyrimäärä asukasta kohti oli tätä alhaisempi. Pohjois-Suomen ja samalla koko maan alhaisin keskiarvo oli Merijärvellä.

Kuva 124. Veroprosentti kunnittain 1997.

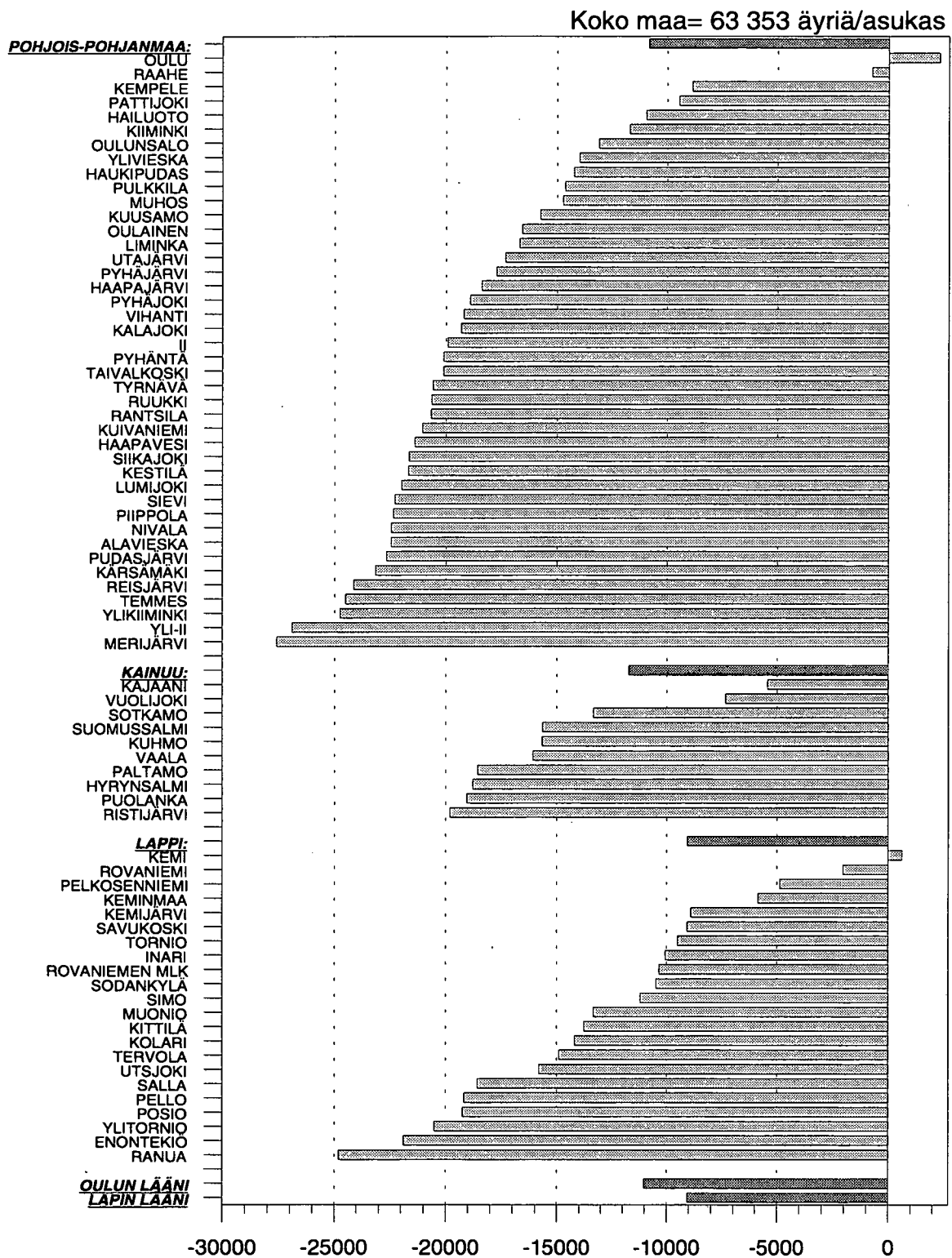

Kuva 125. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys alueittain verovuosina 1980 - 1995.

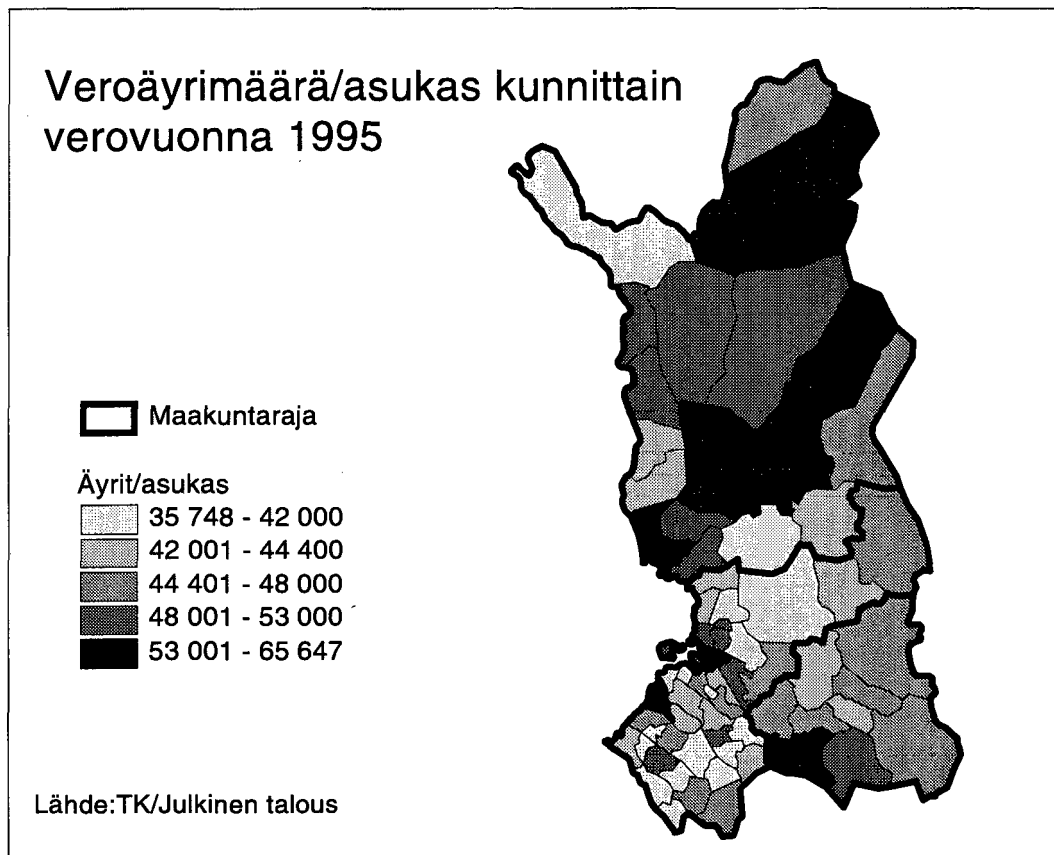
Kuva 126. Asukasta kohti lasketun veroäyrimäärän muutos verovuosina 1994 - 1995.

Asukasta kohti lasketun äyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 127. Asukasta kohti lasketun veroäyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995.

Kuva 128. Veroäyrimäärä/asukas kunnittain verovuonna 1995.

Kuntien nettomenot

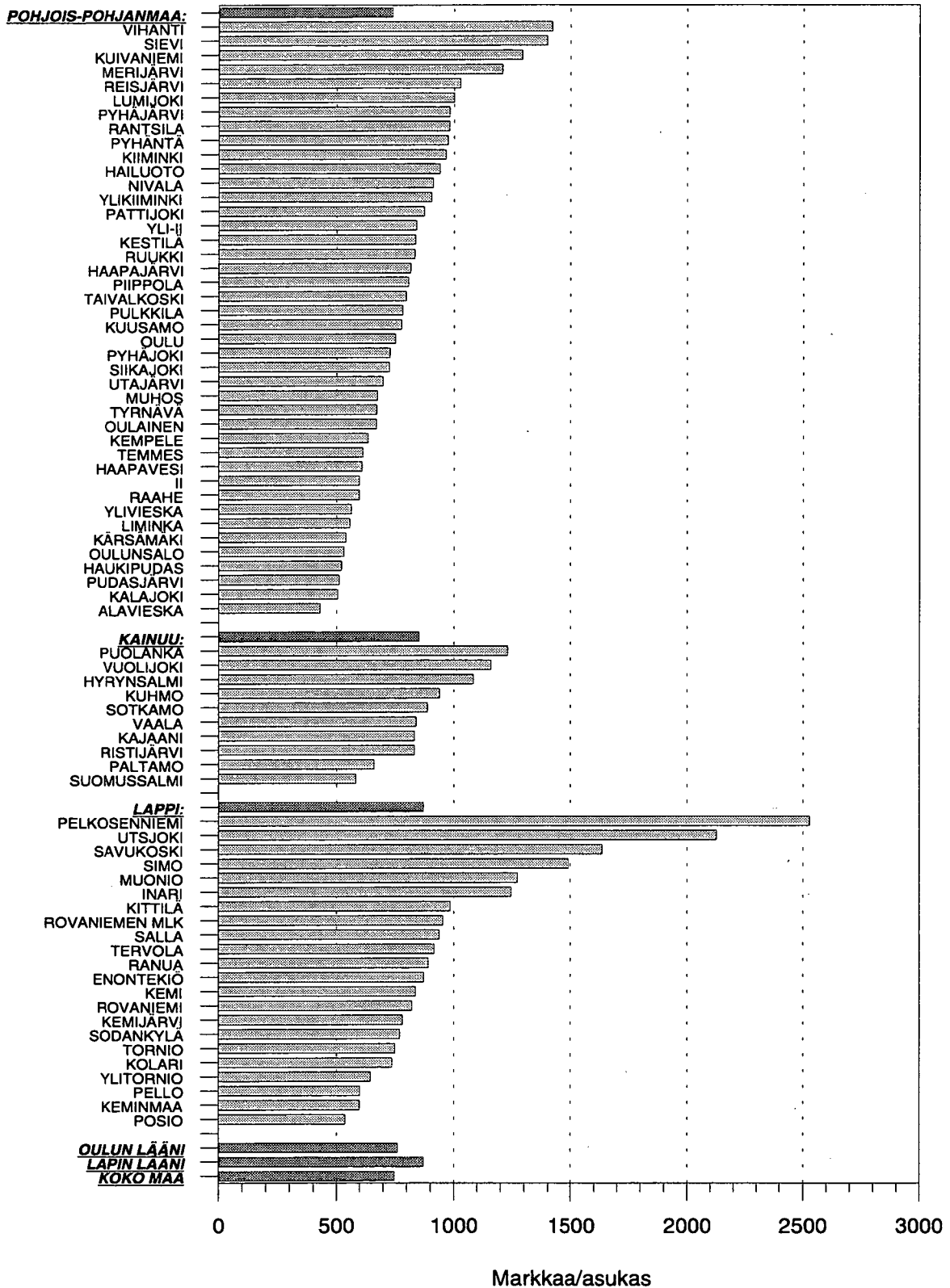
Kuntien yleisen hallinnon menot käsittävät mm. valtuuston, hallituksen, lauta- ja johtokuntien ja keskustoimiston menot. Suurimmillaan yleisen hallinnon menot olivat vuonna 1996 Pelkosenniellä, yli 2500 markkaa/asukas. Pienimmät ne olivat Alavieskassa. Nämä menot olivat yleensä Oulun läänissä alhaisemmat kuin Lapin läänissä.

Sosiaali- ja terveystoimen menot ylittivät 12 000 markkaa asukasta kohti Ristijärvellä ja Piippolassa. Nämä menot kattavat mm. lasten päivähoidon, perusterveydenhuollon, hammashoidon, erikoissairaanhoidon, vanhusten ja vammaisten laitoshuollon ja kotipalvelun. Pienimmät sosiaali- ja terveystoimen menot olivat Kalajoella ja Kempeleessä.

Opetus- ja kulttuuritoimen menot asukasta kohti olivat yli 10 000 markkaa Utsjoella ja Savukoskella. Pienimmillään ne olivat Lumijoella ja Hailuodossa. Lapissa opetus- ja kulttuuritoimen menot olivat korkeammat kuin Oulun läänissä tai koko maassa keskimäärin.

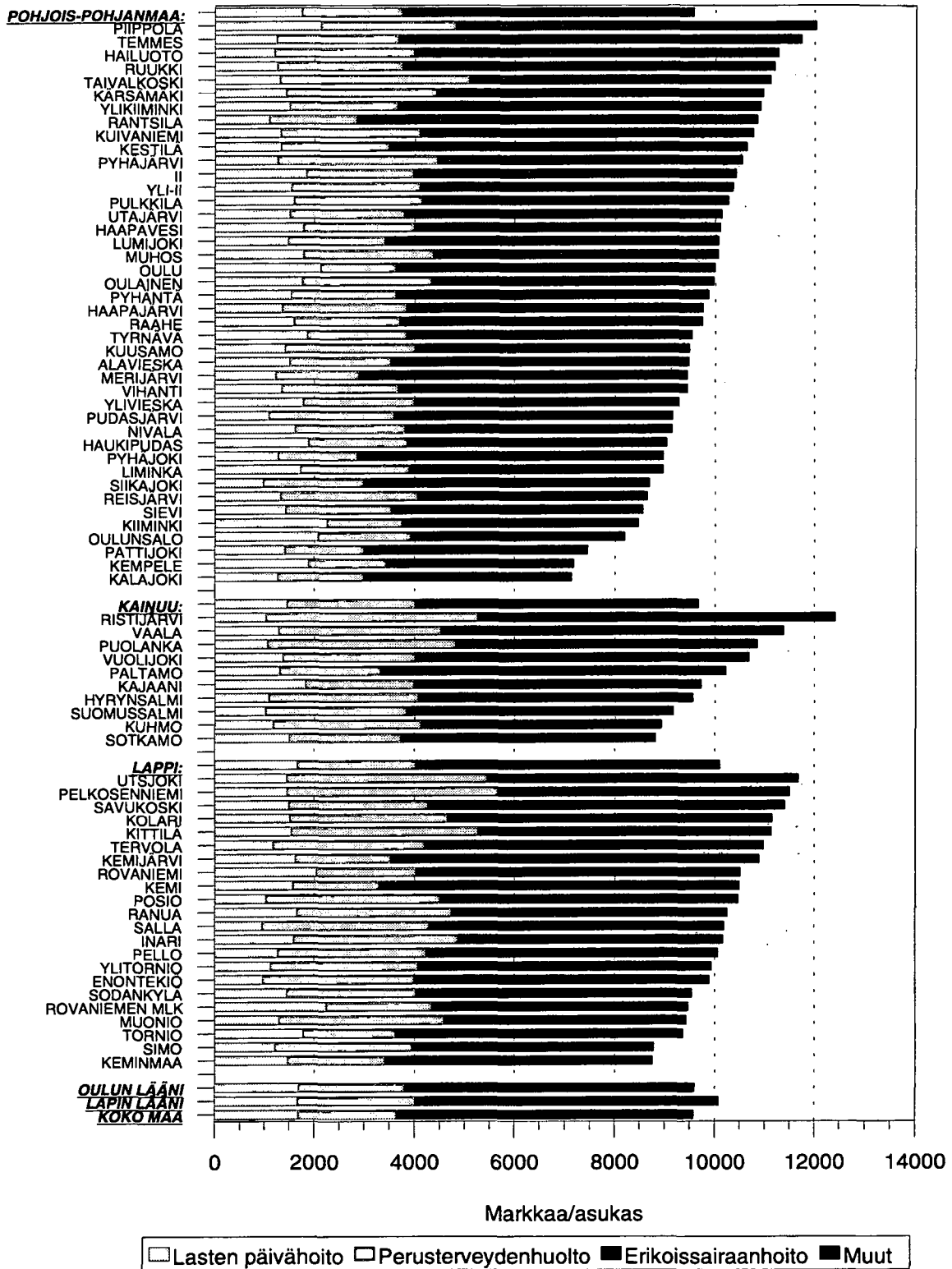
Kuntien kokonaismenot koostuvat käyttömenoista, investointimenoista ja rahoitusmenoista. Suurimmat kokonaismenot asukasta kohti olivat vuonna 1996 Pelkosenniellä ja pienimmät Pattijoella, Kempeleessä ja Sievissä. Suurimmat käyttömenot (yli 32 000 markkaa) asukasta kohti olivat Savukoskella, Utsjoella ja Pelkosenniellä. Pienimmät käyttömenot olivat Kempeleessä. Vähiten investointimenoja oli Piippolassa ja Vihannissa, eniten Hyrynsalmella. Rahoitusmenot olivat suurimmat Utajärvellä ja pienimmät vastaavasti Alavieskassa. Maakunnista kokonaismenot olivat keskimäärin suurimmat Lapissa.

Yleisen hallinnon menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Kuva 129. Yleisen hallinnon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

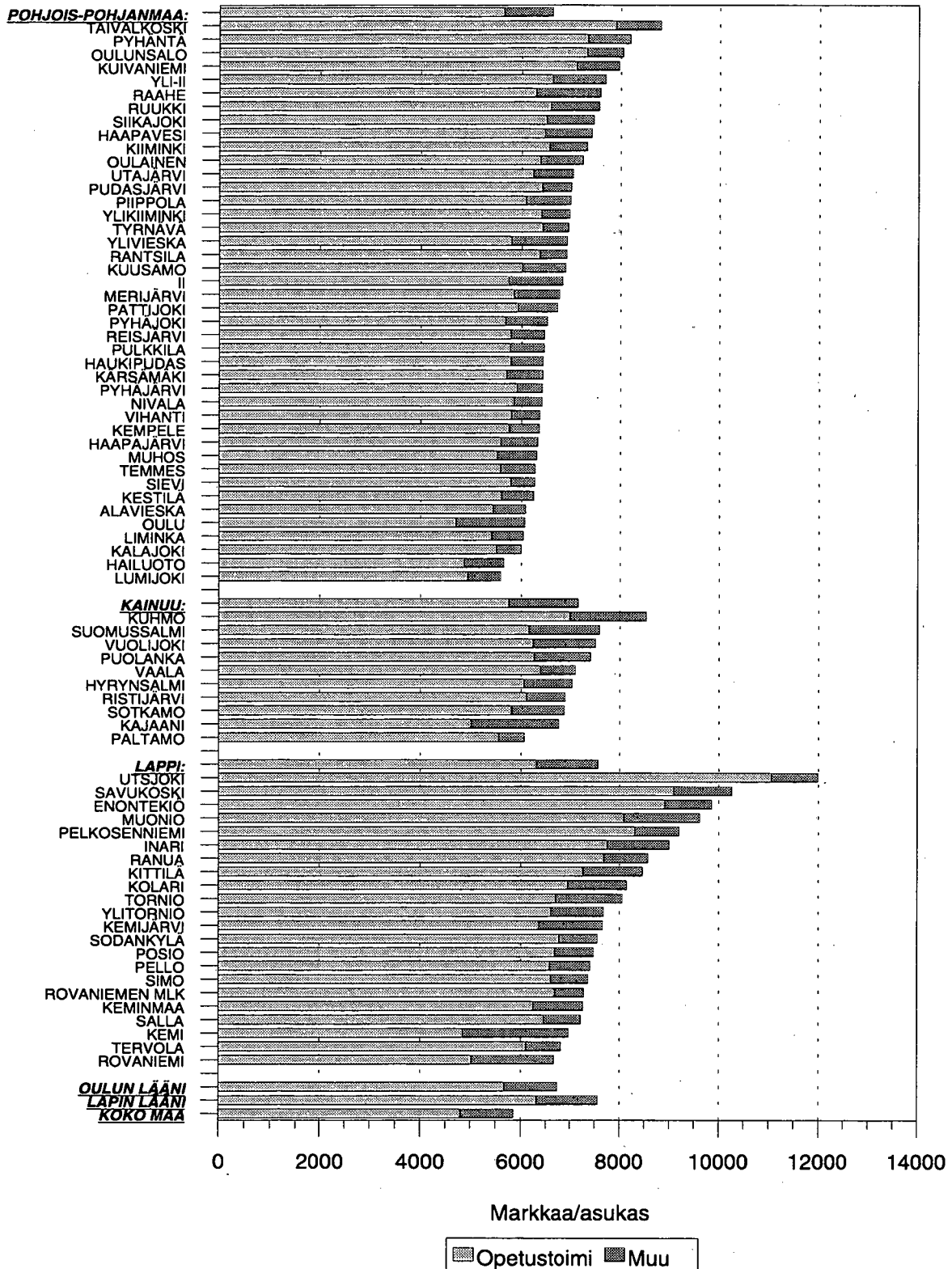
Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 130. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

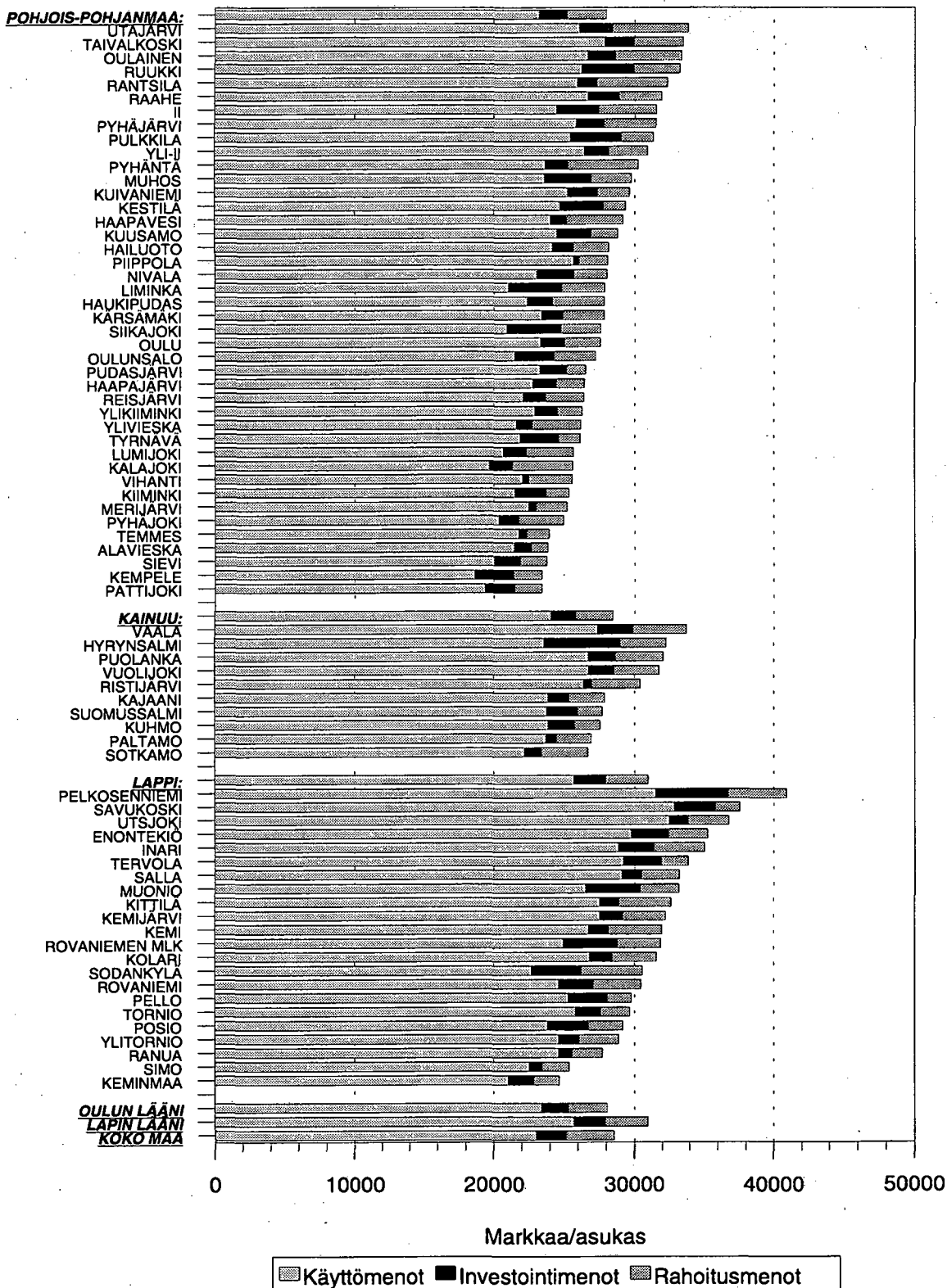
Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 131. Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

Kuntien kokonaismenot 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 132. Kuntien kokonaismenot 1996 (mk/asukas).

Kunnallistalouden tunnuslukuja

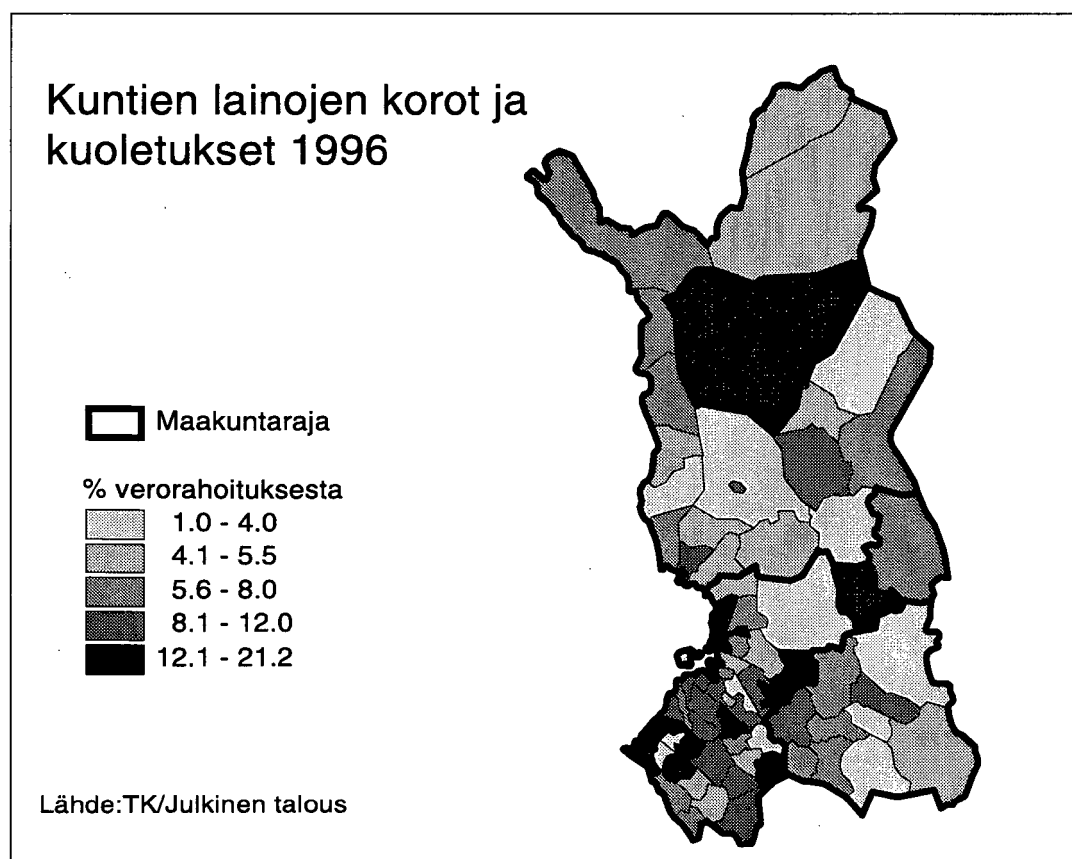
Vuonna 1996 Pohjois-Suomen velkaantunein kunta oli Ylivieska, kun kriteerinä käytetään pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen yhteismäärää joko asukasta tai veroäyriä kohti. Lapissa velkaantunein kunta oli Rovaniemi ja Kainuussa Ristijärvi. Vähiten lyhytaikaista velkaa kuntalaista kohti oli Merijärvellä ja Ylikiimingissä, alle 700 markkaa. Pitkäaikaista velkaa oli vastaavasti vähiten Puolangalla (alle 500 markkaa) ja Kempeleessä (alle 1000 markkaa kuntalaista kohti). Lapissa kuntien velkaa asukasta kohti oli vuonna 1996 enemmän kuin Oulun läänissä tai koko maassa keskimäärin.

Lainakorkojen ja kuoletusten osuus verorahoituksesta vaihteli Oulaisten yli 21 prosentista Hailuodon 1.0 prosenttiin.

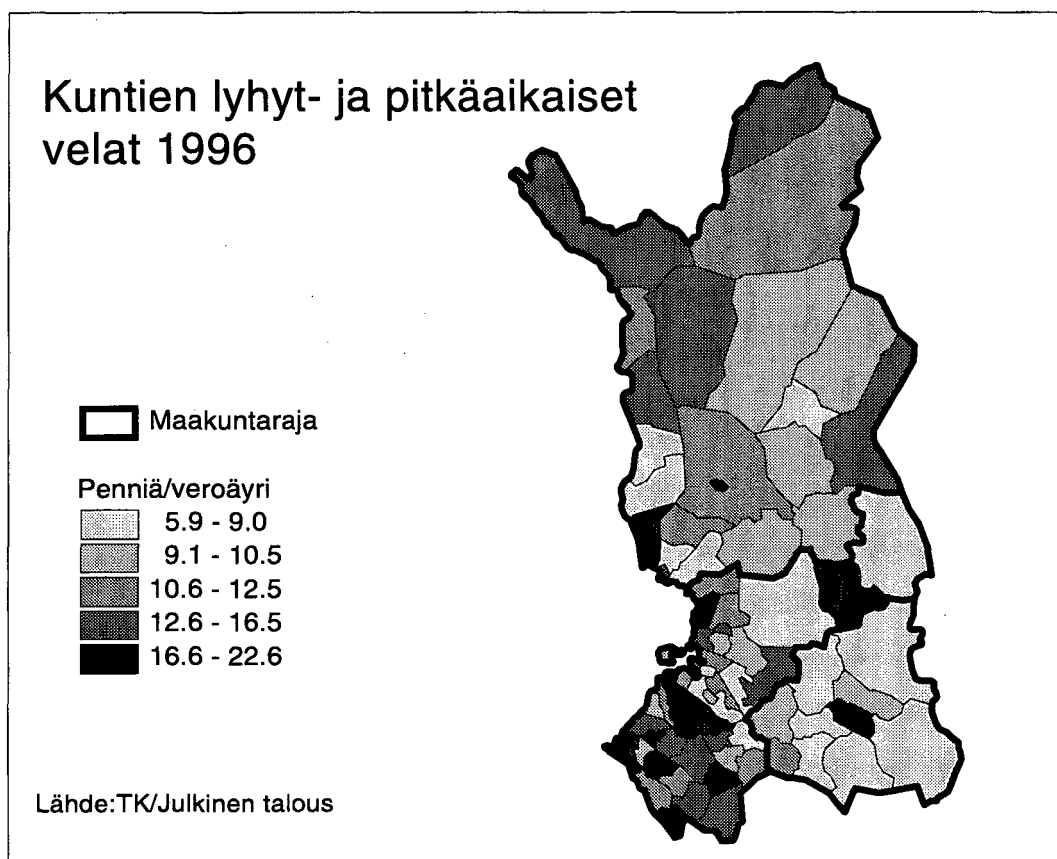
Kassan riittävyys oli suurin Ylitorniolla, yli 150 päivää. Pienin se vastaavasti oli Kemissä, Torniossa ja Ylivieskassa. Vakavaraisuus oli paras Ylitorniolla ja Posiolla, huonoin Ylivieskassa.

Kuntien verotulot ja valtionosuudet

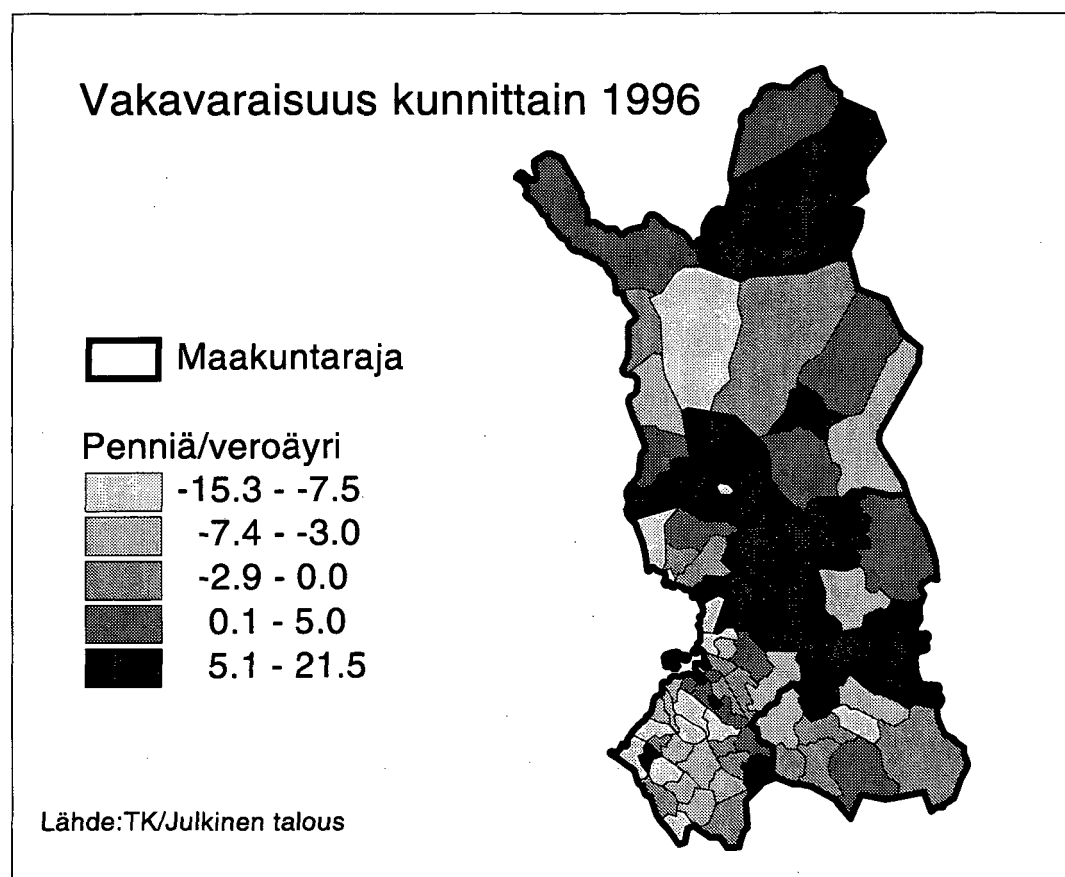
Käyttötalouden valtionosuudet olivat vuonna 1996 suurimmat Utsjoella, yli 17 000 markkaa asukasta kohti. Pienimmät valtionosuudet olivat Oulussa, alle 5 500 markkaa/asukas. Kuntien saamat verotulot suhteutettuna asukaslukuun olivat suurimmat Pelkosenniellä ja pienimmät Ylikiimingissä. Pohjois-Suomen alueella 52 kunnassa käyttötalouden valtionosuudet ylittivät kunnan saamat verotulot, eli valtionosuuksien ja verotulojen suhde oli yli 1.0. Suurin tämä suhde oli Ranualla, Enontekiöllä ja Ylikiimingissä, pienin Oulussa, Raahessa, Rovaniemellä ja Kemissä. Suhde oli Pohjois-Suomessa yleensä huomattavasti suurempi kuin koko maan kunnissa keskimäärin.

Kuva 133. Kuntien lainojen korot ja kuoletukset 1996 (% verorahoituksesta).

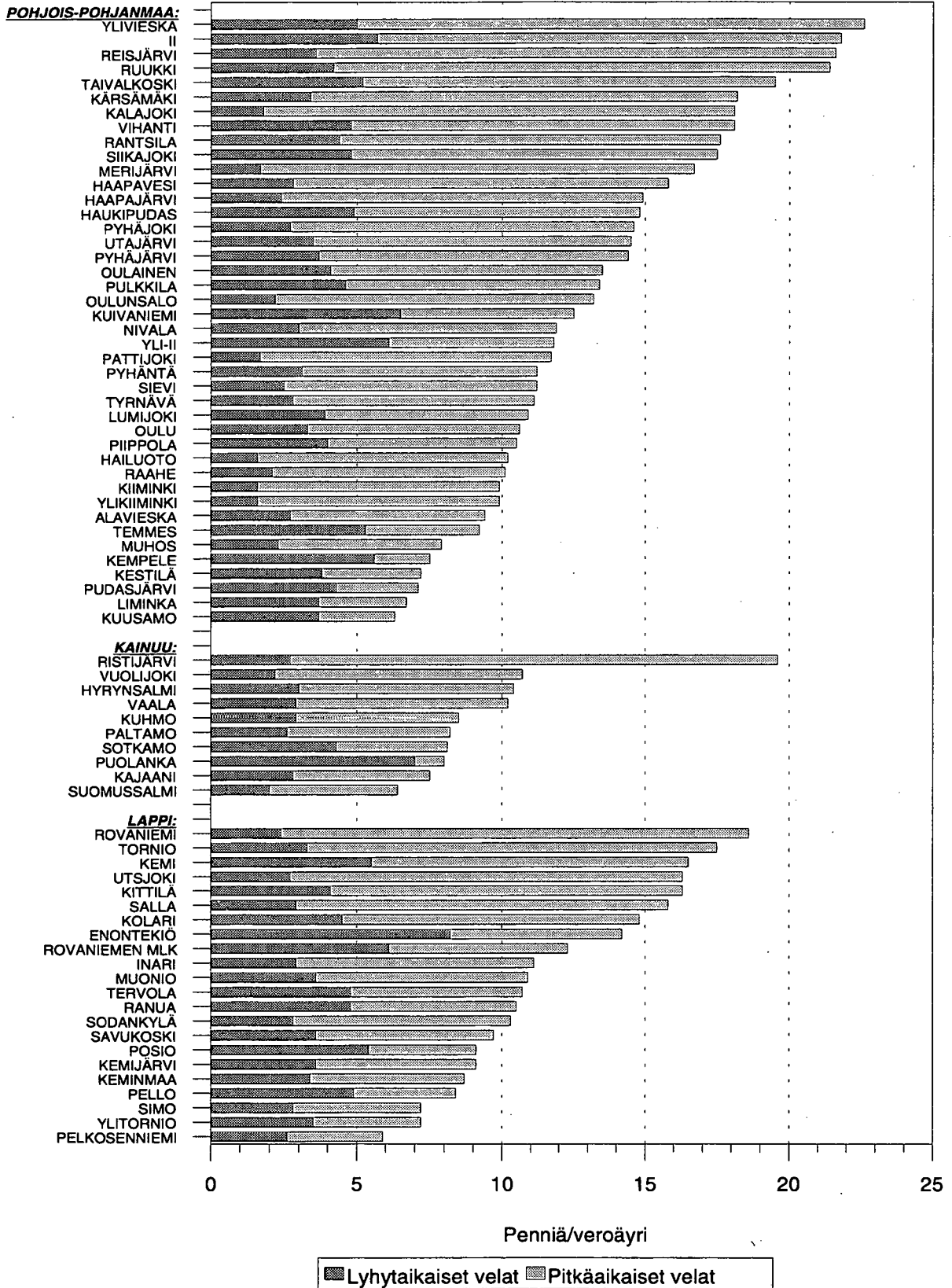

Kuva 134. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (penniä/äyri).

Kuva 135. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (penniä/äyri).

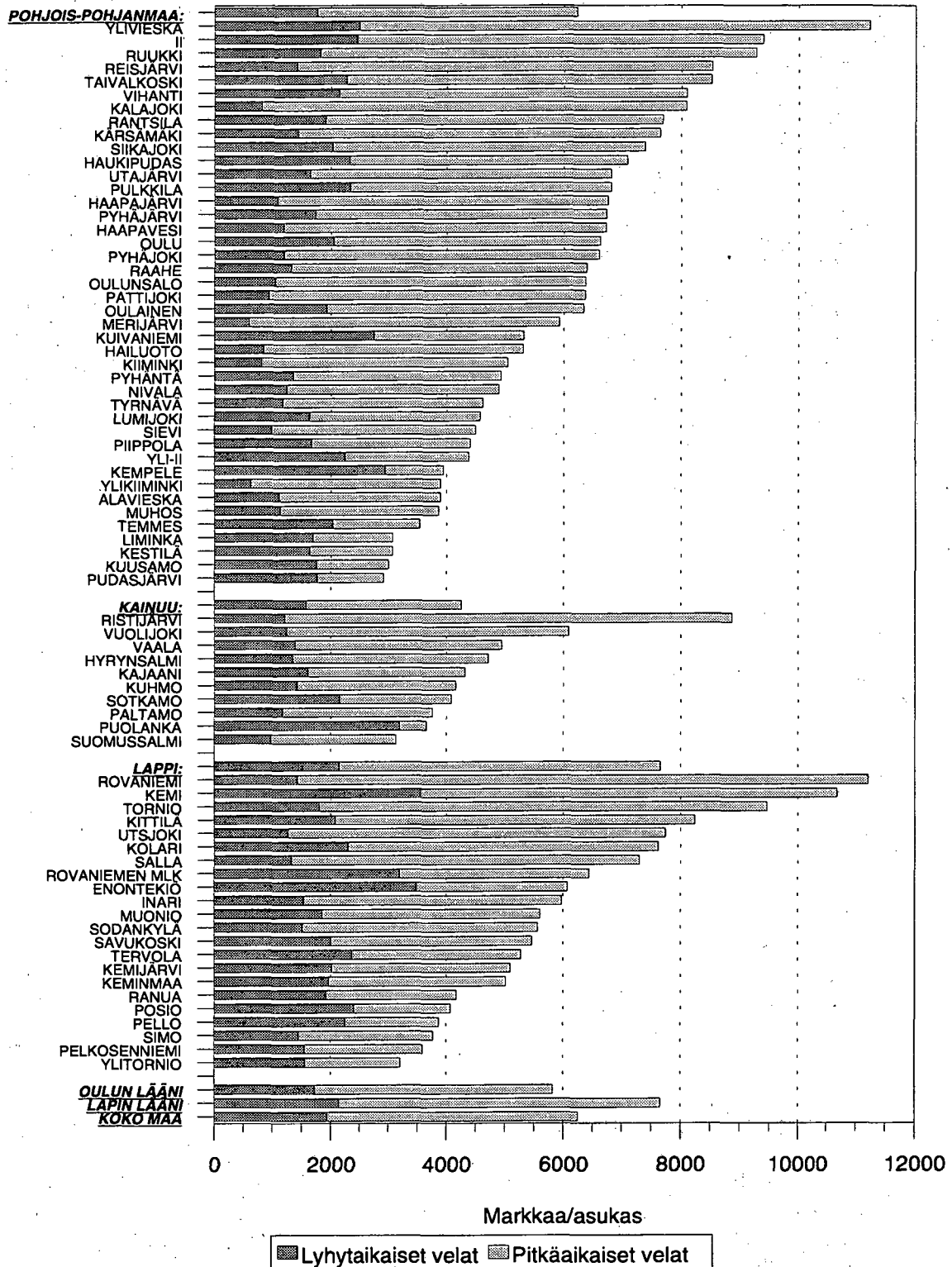
Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (penniä/veroäyri)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 136. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (penniä/veroäyri).

Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 137. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (markkaa/asukas).

Kassan riittävyys kunnittain 1996

POHJOIS-POHJANMAA:

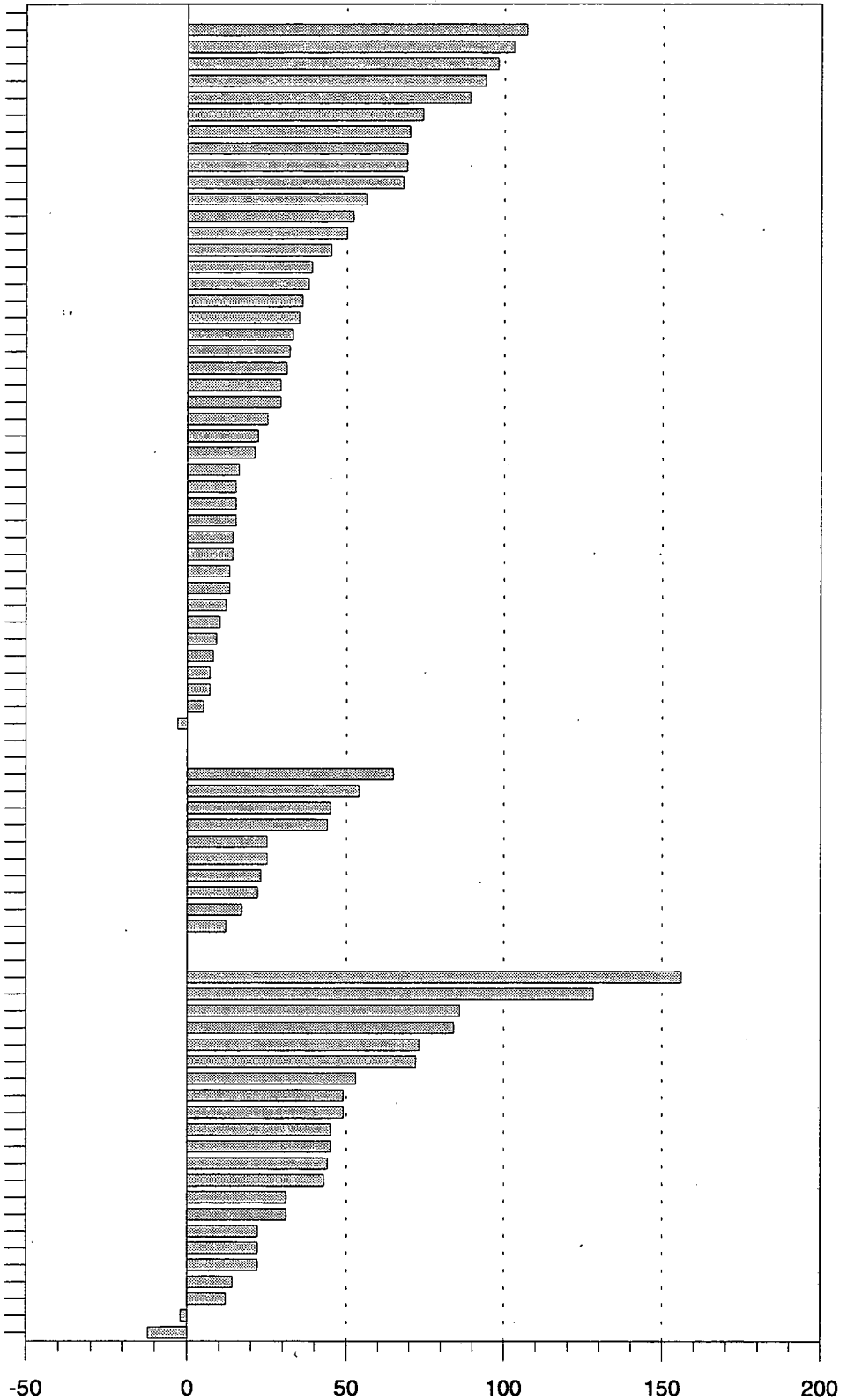
PUDASJÄRVI
HAILUOTO
KUIVANIEMI
KEMPELE
PYHÄNTÄ
YLI-II
YLIKIIMINKI
ALAVIESKA
TEMMES
LUMIJOKI
PYHÄJÄRVI
TAIVALCOSKI
LIMINKA
KUUSAMO
KESTILÄ
MERIJÄRVI
OULU
KIIMINKI
KÄRSÄMÄKI
TYRNÄVÄ
VIHANTI
PULKKILA
SIEVI
SIIKAJOKI
PIIPPOLA
II
MUHOS
NIVALA
OULAINEN
UTAJÄRVI
HAAPAVESI
REISJÄRVI
HAAPAJÄRVI
PYHÄJOKI
RAAHE
KALAJOKI
HAUKIPUDAS
RUUKKI
OULUNSALO
PATTIJOKI
RANTSILA
YLVIESKA

KAINUU:

SUOMUSSALMI
SOTKAMO
PUOLANKA
RISTIJÄRVI
KAJAANI
KUHMO
VUOLIJOKI
PALTAMO
VAALA
HYRYNSALMI

LAPPI:

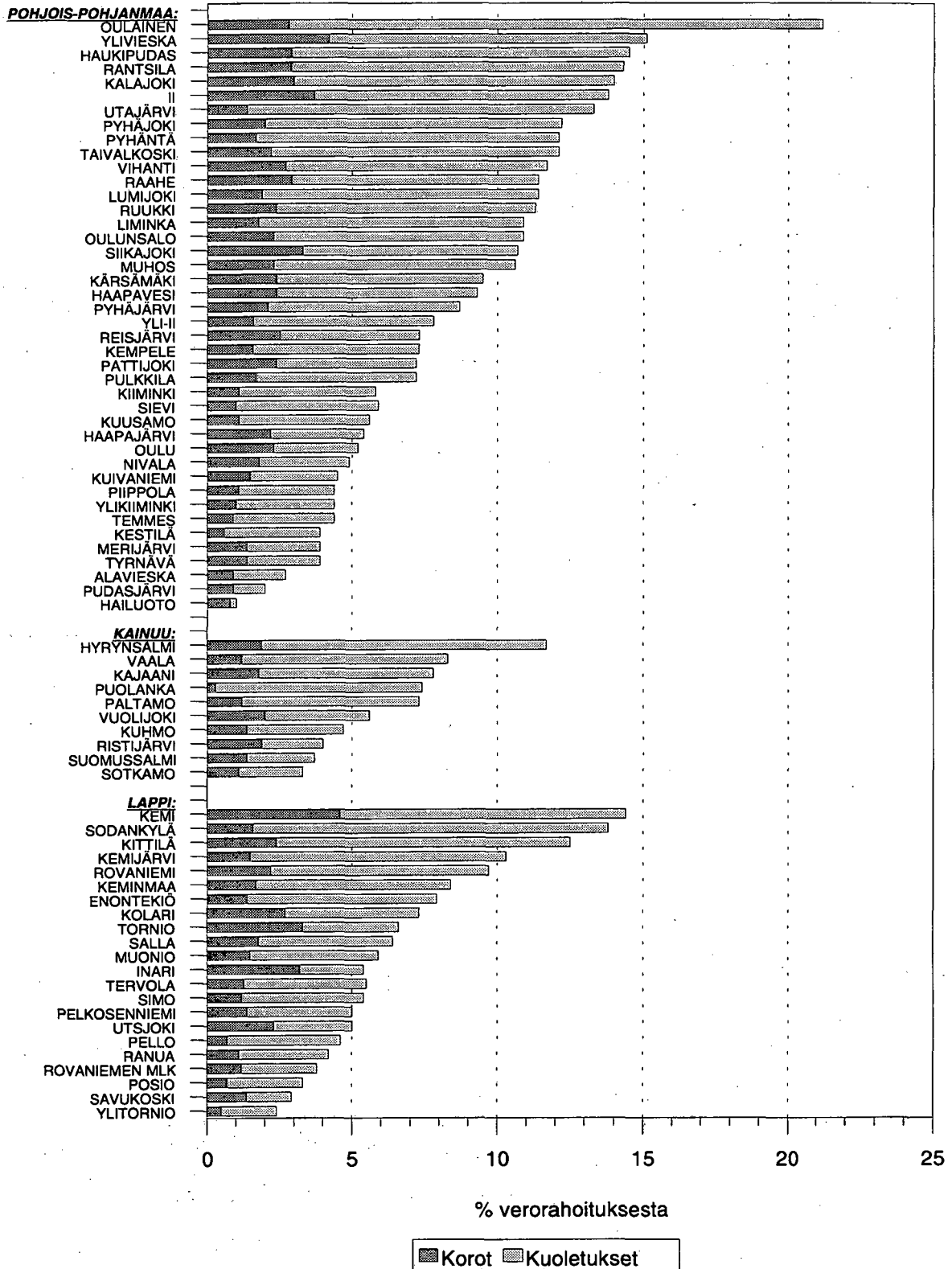
YLITORNIO
POSIO
RANUA
ROVANIEMEN MLK
INARI
UTSJOKI
ENONTEKIÖ
PELKOSENNIEMI
SAVUKOSKI
SODANKYLÄ
TERVOLA
KEMIJÄRVI
PELLO
KEMINMAA
KOLARI
KITILÄ
MUONIO
ROVANIEMI
SIMO
SALLA
TORNIO
KEMI

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 138. Kassan riittävyys kunnittain 1996.

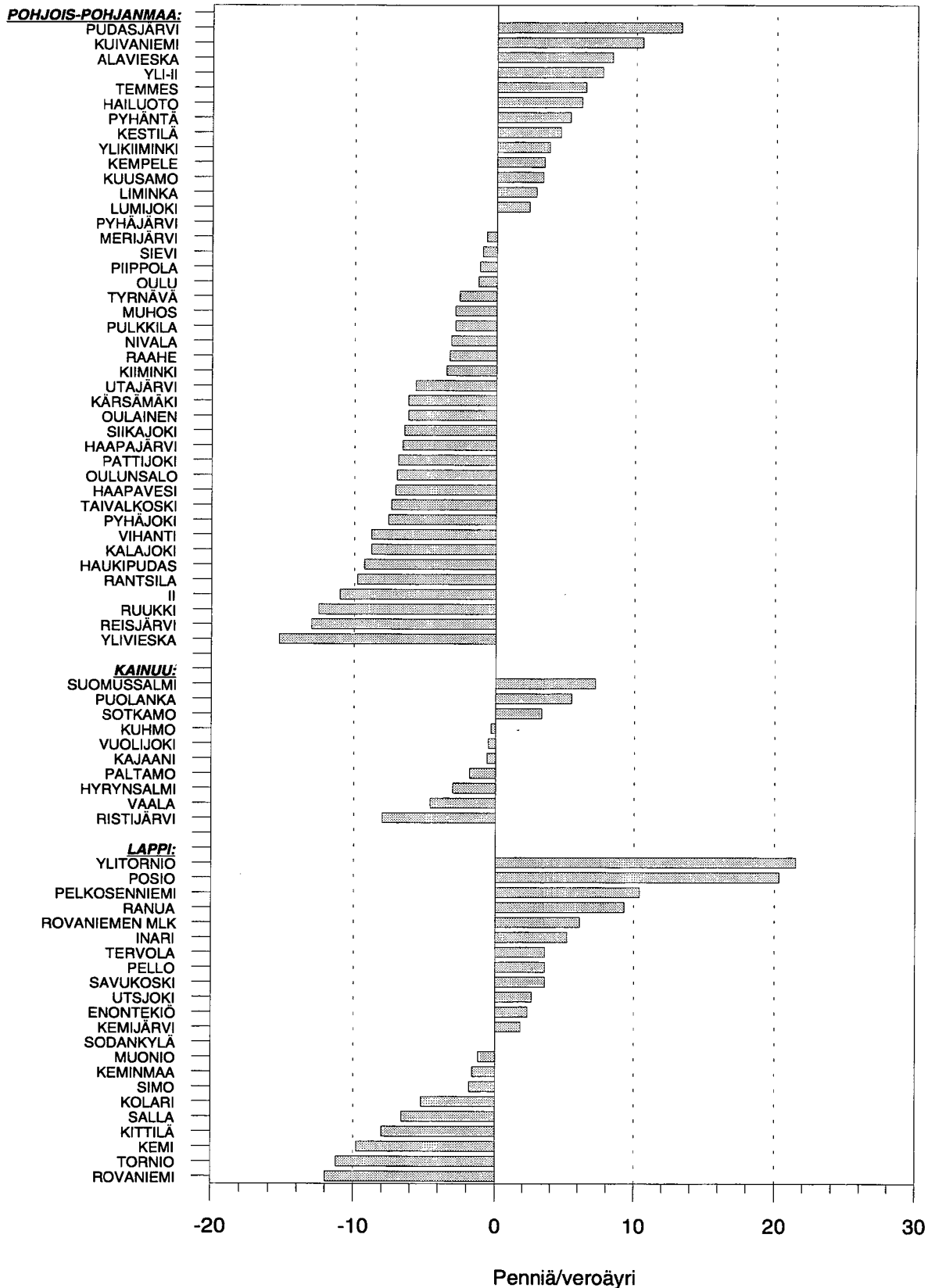
Kuntien lainojen korot ja kuoletukset 1996 (% verorahoituksesta)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 139. Kuntien lainojen korot ja kuoletukset 1996 (% verorahoituksesta).

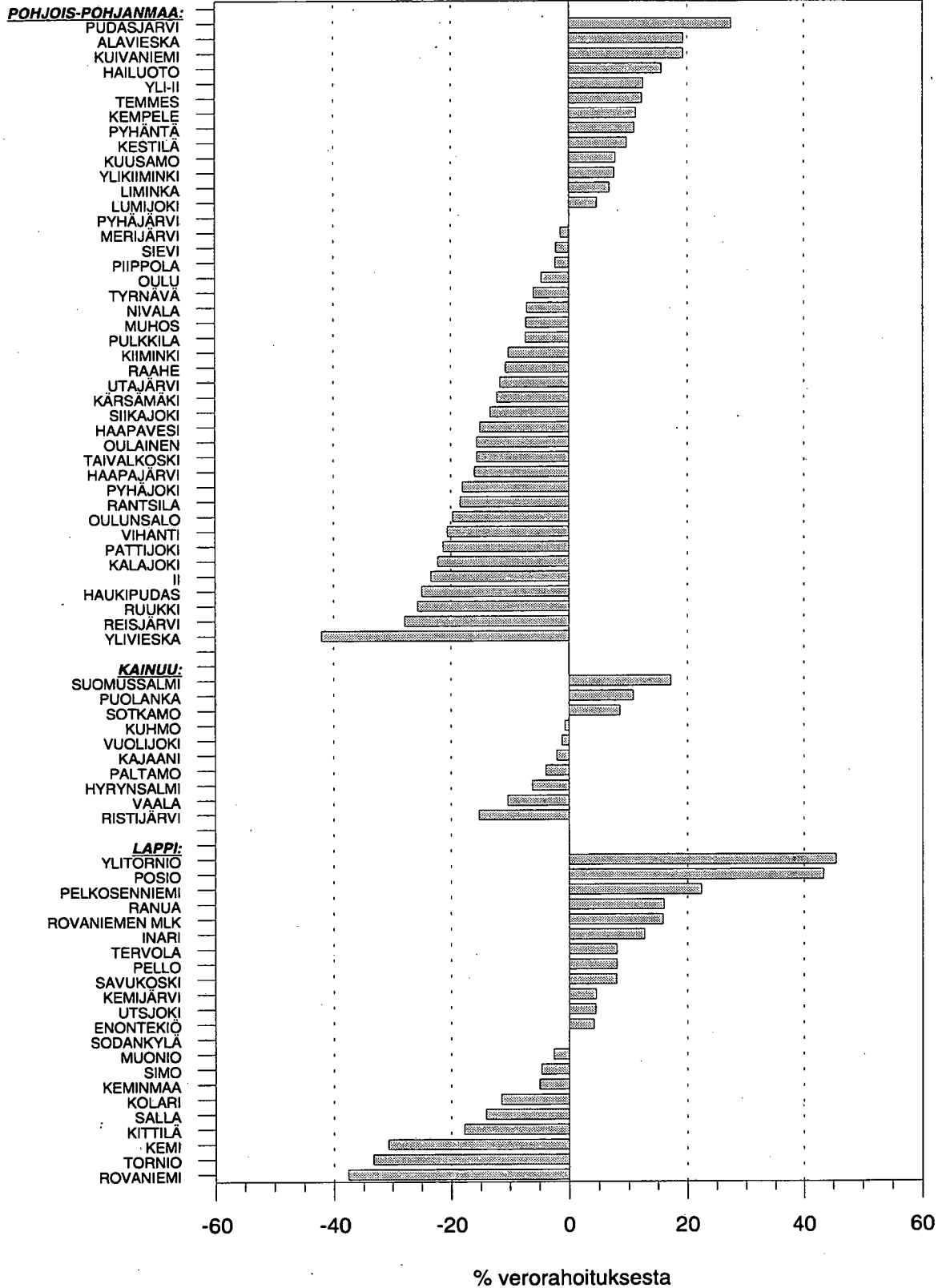
Vakavaraisuus kunnittain 1996 (penniä/veroäyri)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 140. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (penniä/veroäyri).

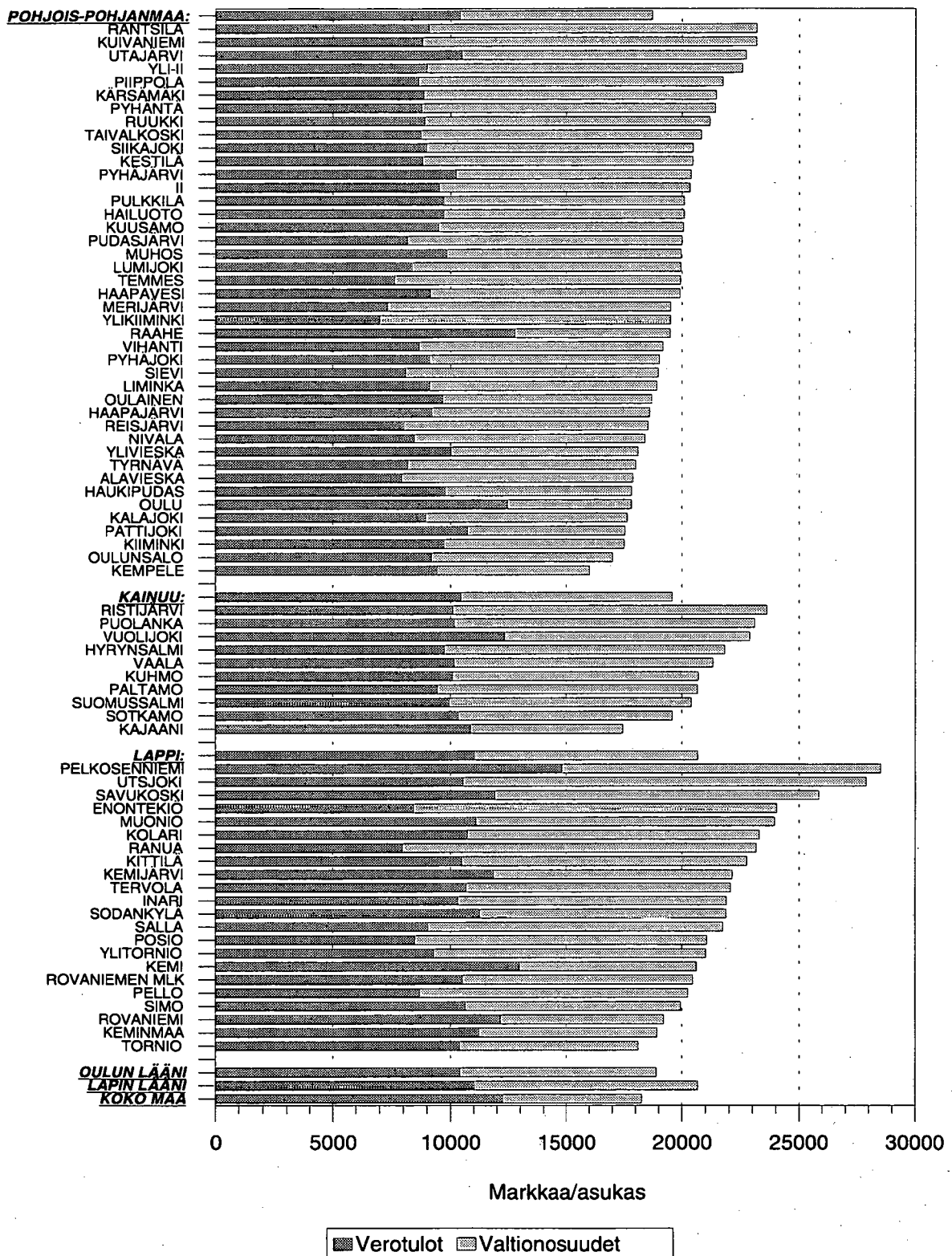
Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 141. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta).

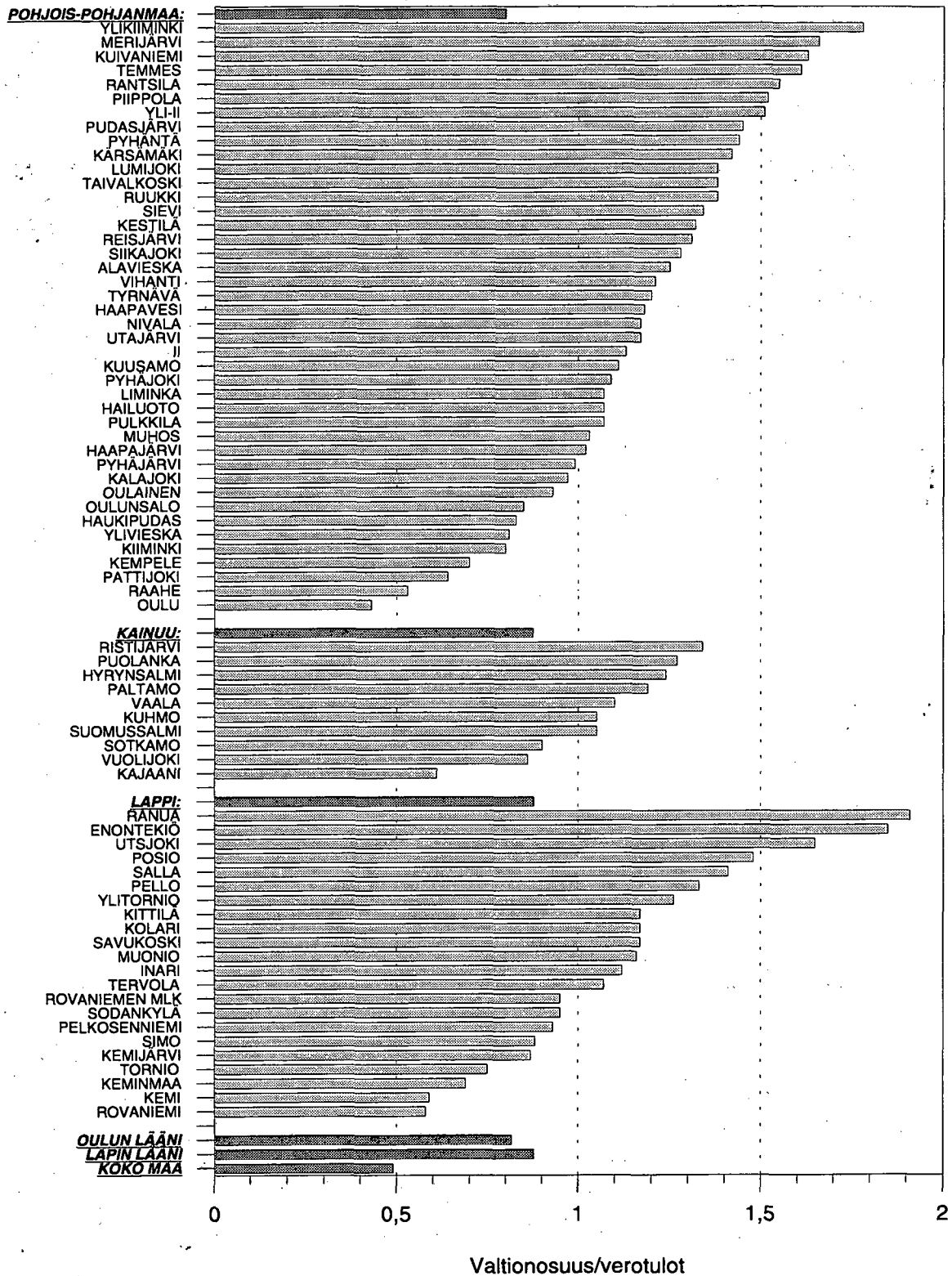
Kuntien verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 142. Kuntien verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet 1996 (mk/asukas).

Käyttötalouden valtionosuuksien suhde kunnan verotuloihin 1996

Lähde: TK/Julkinen talous

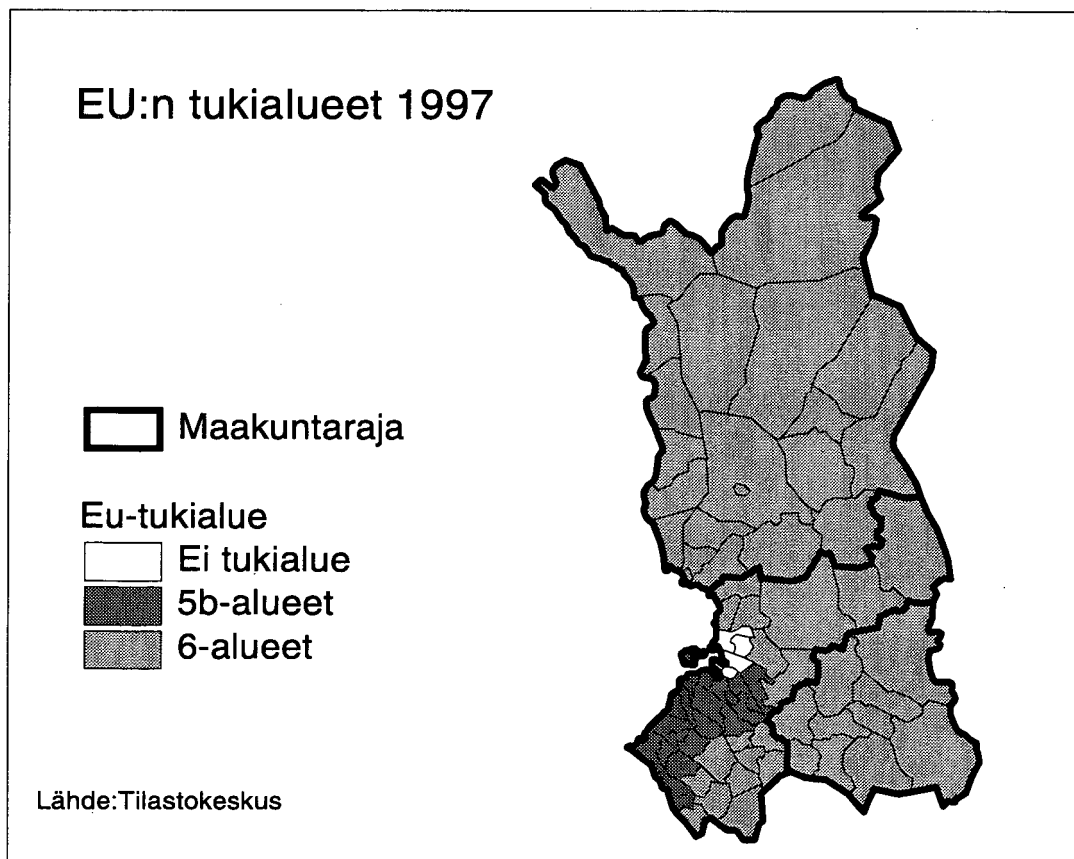
Kuva 143. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde kunnan verotuloihin 1996.

ALUEPOLITIikka

Suomi on jaettu kolmeen EU:n tavoitealueeseen, jotka pitkälle vastaavat kansallisia kehitys-alueita. Pohjois-Suomen kunnat kuuluvat joko **tavoite 6- tai 5b-alueeseen**, lukuunottamatta viittä kuntaa, jotka jäävät tukialueiden ulkopuolelle. Erittäin harvaan asuttujen alueiden kehitykseen ja rakenteelliseen sopeutumiseen kohdistuva tavoite 6-alue käsittää Lapin ja Kainuun kunnat sekä osan Pohjois-Pohjanmaan kunnista. Tavoite 5b-alueen lähtökohtana on maaseutualueiden kehityksen edistäminen ja rakenteellinen sopeuttaminen. Pohjois-Pohjanmaan läntisiä kuntia kuuluu tämän tuen piiriin.

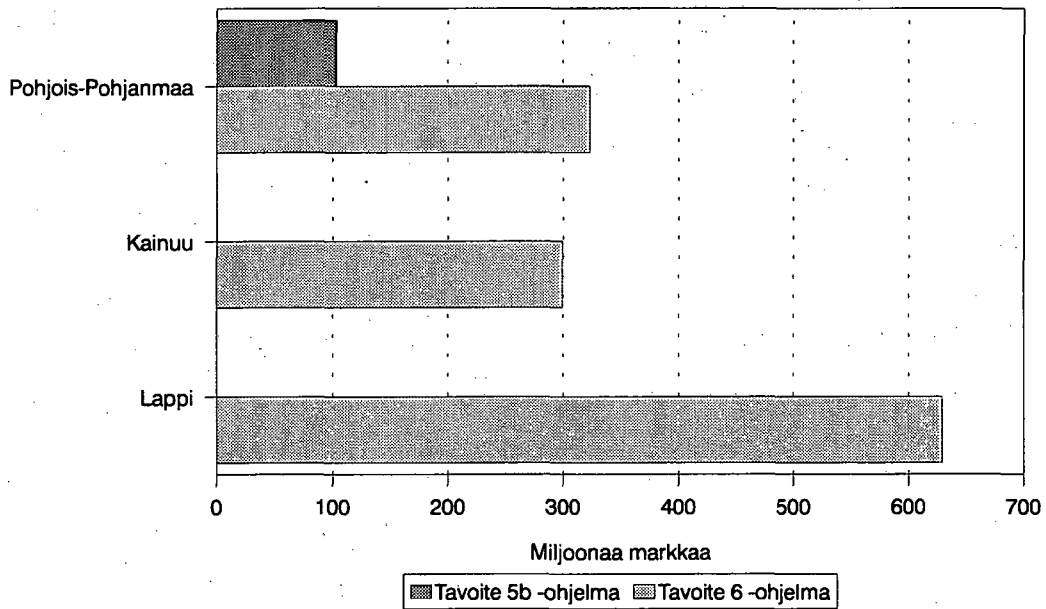
Tavoite 6 -ohjelman EU-rahoitus koko ohjelmakaudella 1995-1999 on 2.67 miljardia markkaa, joka on jaettu maakunnittain väkiluvun suhteessa. Pohjois-Pohjanmaalle tukea on suunnattu 323.1 miljoonaa markkaa, Kainuuseen 299.3 ja Lappiin 629.9 miljoonaa markkaa. Tavoite 5b -ohjelmassa EU-rahoituksen Pohjois-Pohjanmaan osuus oli 103.2 miljoonaa markkaa (Sisäasiainministeriö).

Ne yritykset, jotka toimivat tavoite 6- ja 5b-alueiden kunnissa, voivat saada EU-rahoitteista alue- ja rakennetukea. Kauppa- ja teollisuusministeriö on yksi monista organisaatioista, jotka myöntävät EU-tukea. KTM:n yrityspalveluiden kautta ohjautuu yritysten investointi- ja kehittämistukea sekä pienyritystukea. KTM:n myöntämät yritystoiminnan EU-rahoitteiset ja kansalliset avustukset suhteutettuna kunnan asukaslukuun olivat suurimmat Pelkosenniemen ja Muonion kunnissa. Ruukkiin, Rovaniemelle, Utsjoelle, Sodankylään ja Kuusamoon myönnettiin kansallista investointi- ja kehitystukea asukasta kohti eniten. Yritystukien ulkopuolelle jäi Pohjois-Pohjanmaalla 10 kuntaa, Kainuussa 2 ja Lapissa 2 kuntaa.

Kuva 144. EU:n tukialueet 1997.

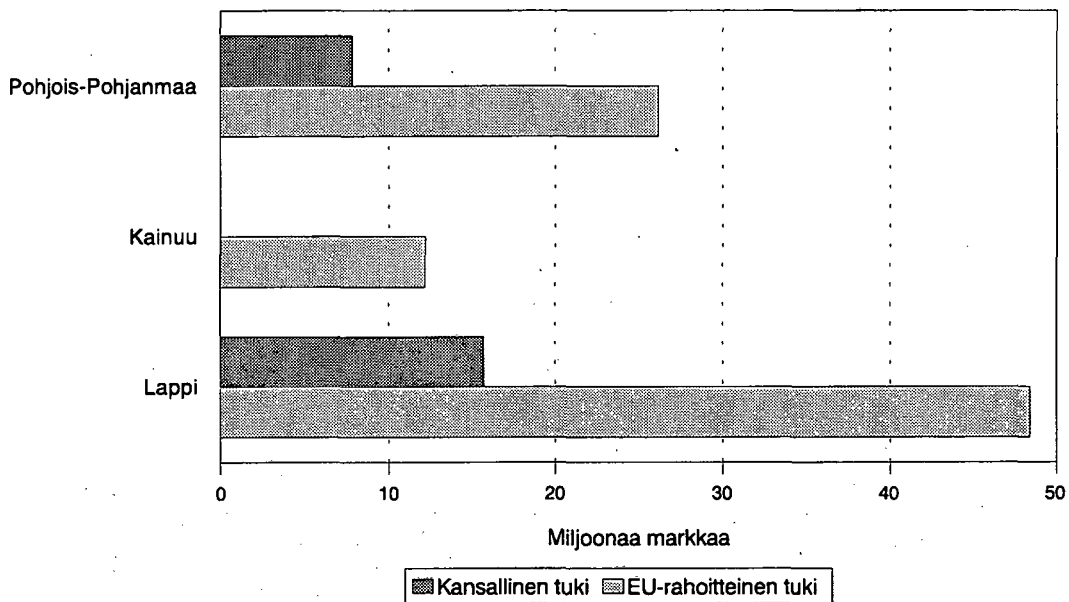
EU-rahoitus maakunnittain kaudelle 1995 - 1999

Lähde: Sisäasiainministeriö

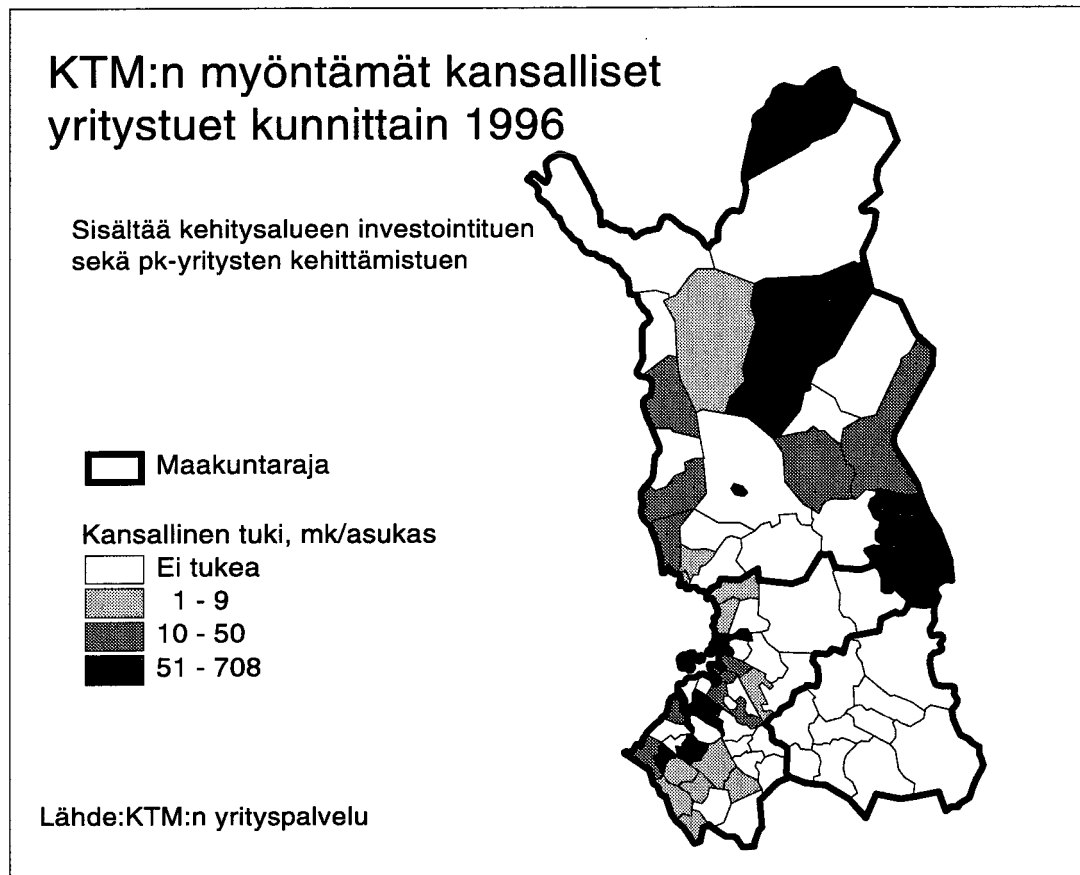
Kuva 145. EU-rahoitus maakunnittain kaudelle 1995 - 1999.

KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1996

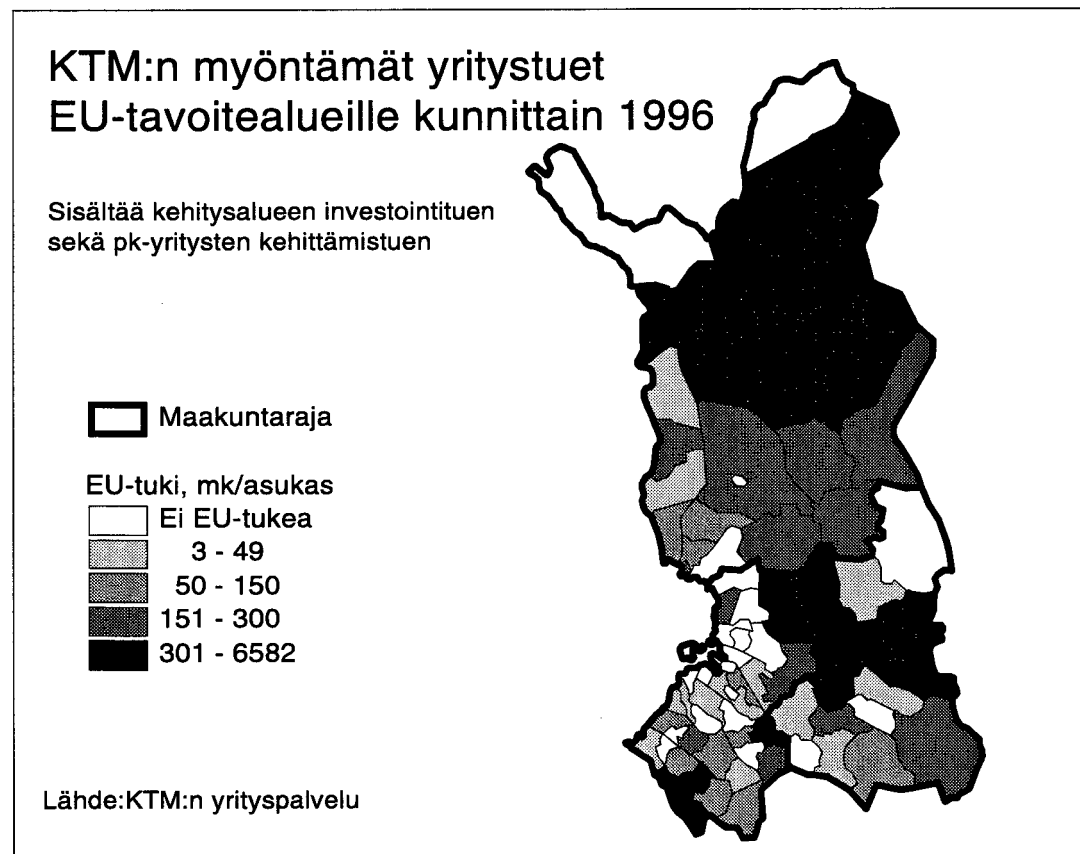

Lähde: KTM:n yrityspalvelut

Kuva 146. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1996.

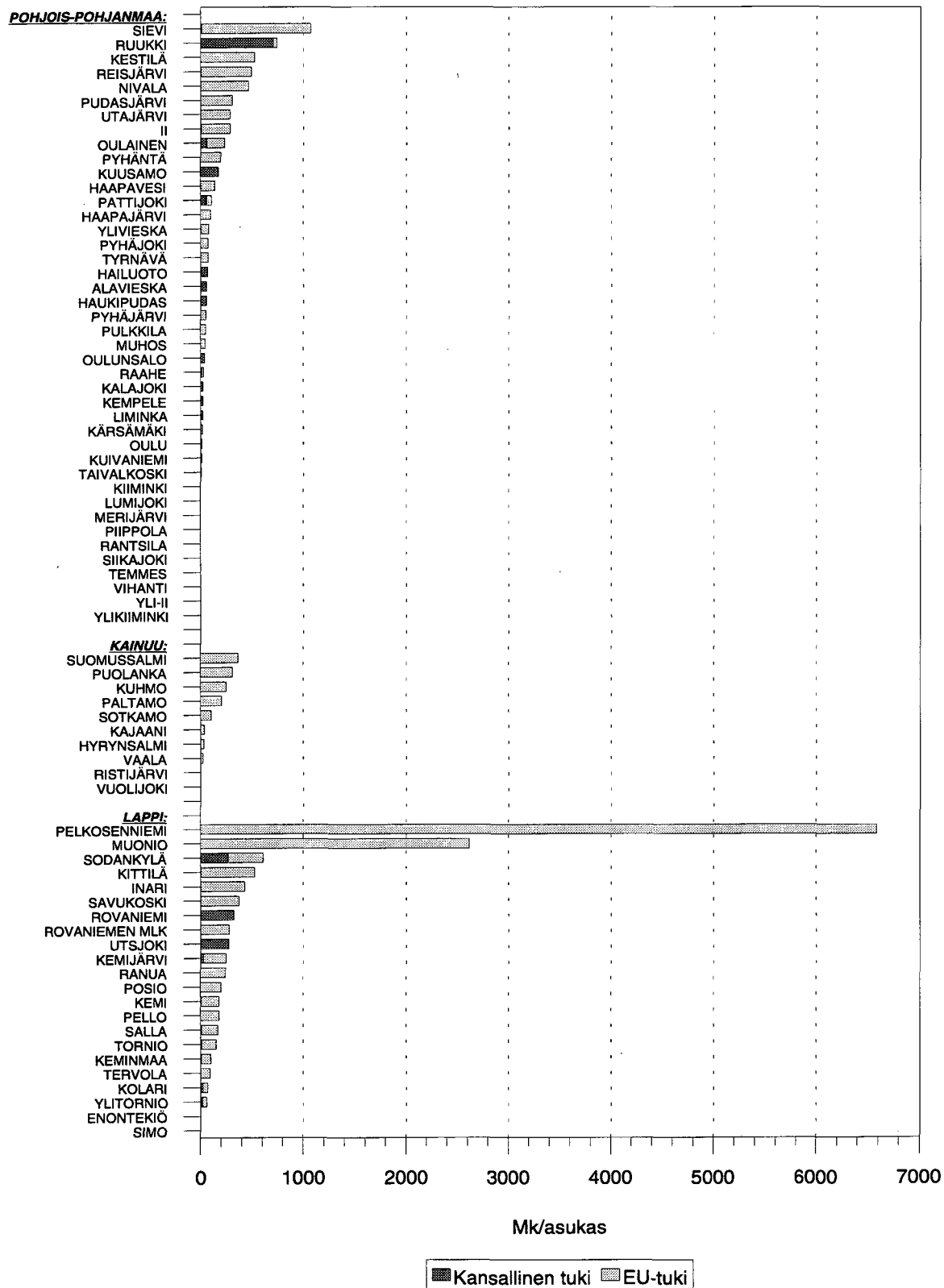

Kuva 147. KTM:n myöntämät kansalliset yritystuet kunnittain 1996.

Kuva 148. KTM:n myöntämät yritystuet EU-tavoitealueille kunnittain 1996.

KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996

Lähde:KTM:n yrityspalvelu

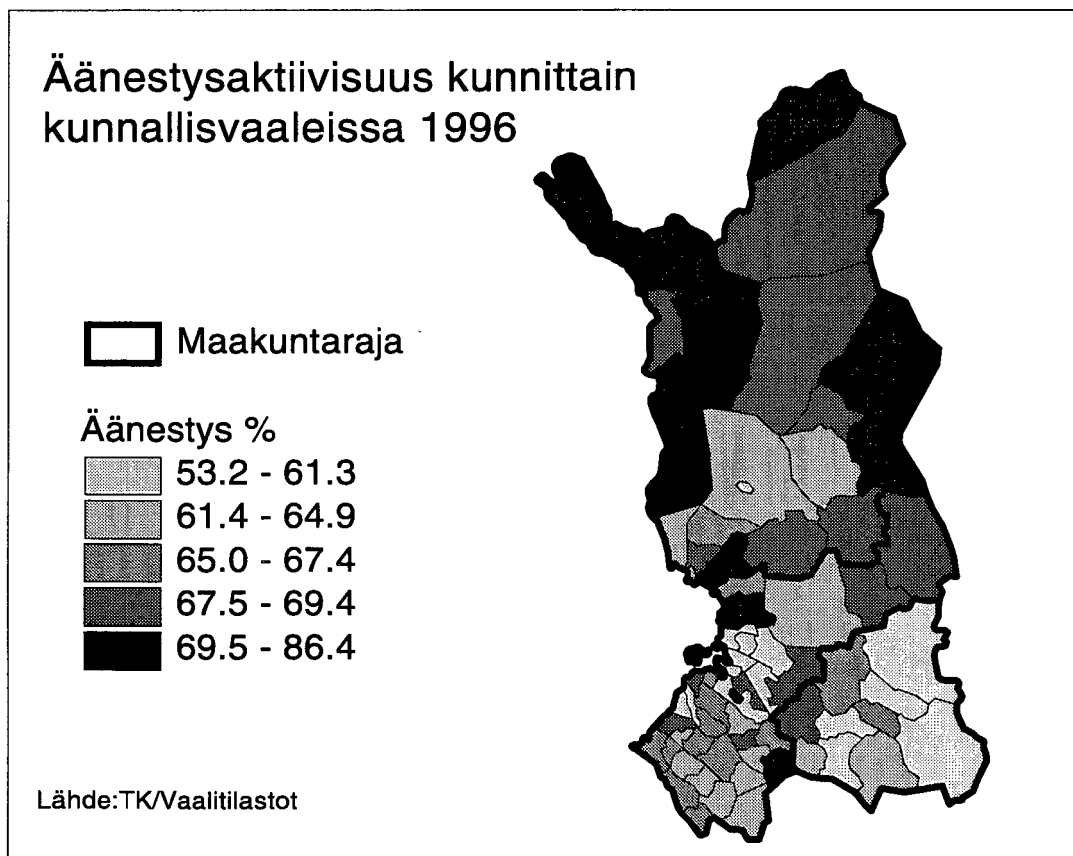
Kuva 149. KTM:n myöntämät investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996.

VAALIT

Vuoden 1996 lokakuun kunnallisvaalien äänestysprosentti jäi koko maassa 61.1 prosenttiin. Äänestysaktiivisuus oli laimeampaa kuin vuoden 1992 kunnallisvaaleissa. Oulun läänissä 59.9 % käytti äänestysoikeuttaan, kun neljä vuotta aiemmin kunnallisvaaleissa äänesti 70.4 % ääni-oikeutetuista. Myös Lapissa äänestysaktiivisuus laski edellisistä kunnallisvaaleista 73.9 prosentista 65.2 prosenttiin. Pohjois-Suomen kunnissa äänestysaktiivisuus vaihteli 53.2 - 86.4 % välillä. Alhaisimmillaan äänestysprosentti oli Raahessa.

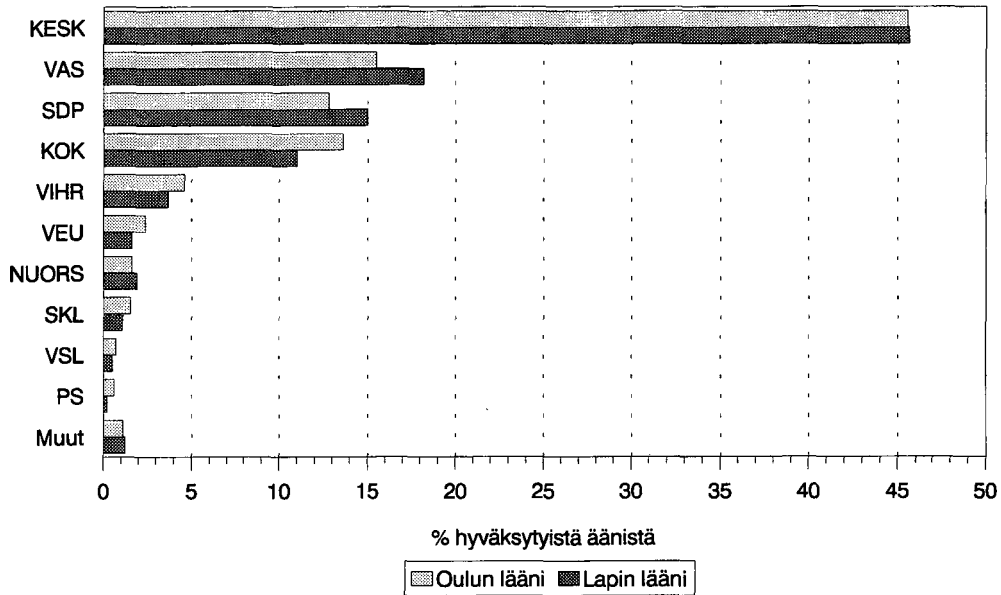
Suomen Keskusta ja Kansallinen Kokoomus lisäsivät kannatustaan sekä Oulun että Lapin lääneissä. Suomen Keskustan kannatuksen muutos vuoden 1992 kunnallisvaaleista oli yli 5 prosenttiyksikköä. Kansallisen Kokoomuksen kannatus nousi Oulun läänissä noin puolitoista ja Lapin läänissä noin puoli prosenttiyksikköä. Vasemmistoliitto, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue (SDP), Vihreä liitto, Suomen Kristillinen Liitto, Perussuomalaiset (entinen SMP) ja Liberaalinen Kansanpuolue menettivät kannatustaan Pohjois-Suomessa.

Europarlamenttivaaleissa äänestysprosentti jäi hieman alhaisemmaksi kuin kunnallisvaaleissa. Oulun läänissä se oli 58.4 % ja Lapin läänissä 63.8 %.

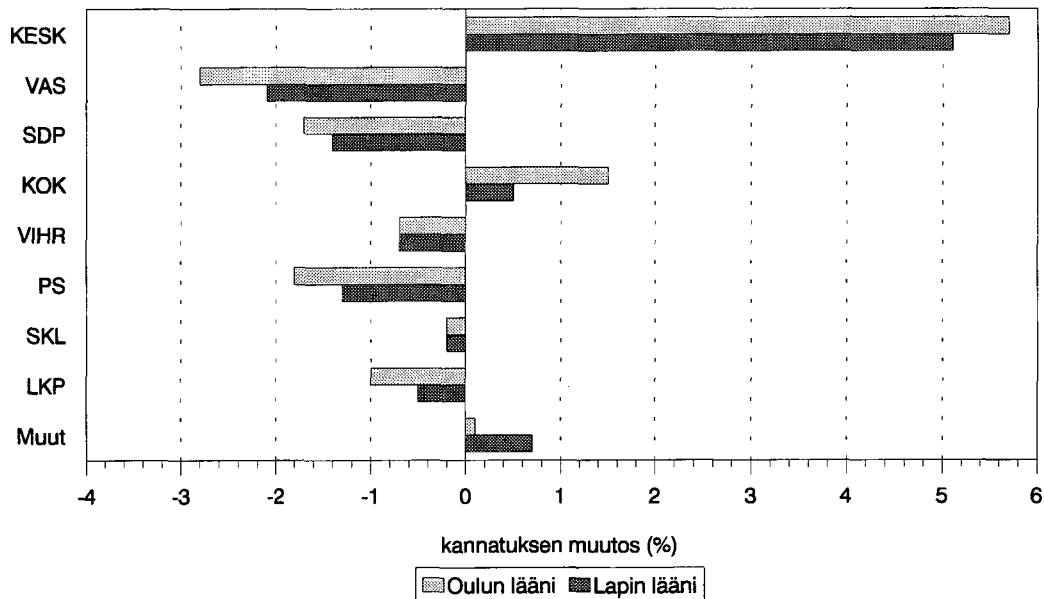
Kuva 150. Äänestysaktiivisuus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

Puolueiden kannatus Oulun ja Lapin lääneissä Europarlamenttivaaleissa 1996

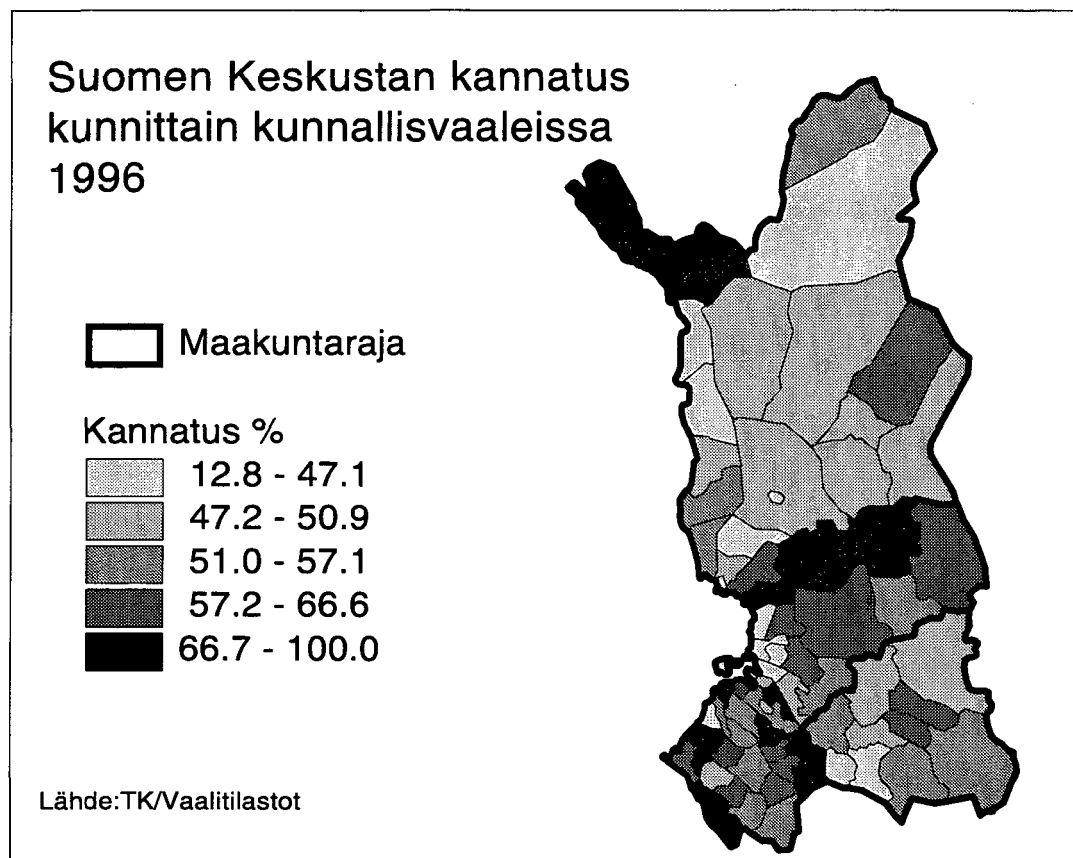

Kuva 151. Puolueiden kannatus Oulun ja Lapin lääneissä Europarlamenttivaaleissa 1996.

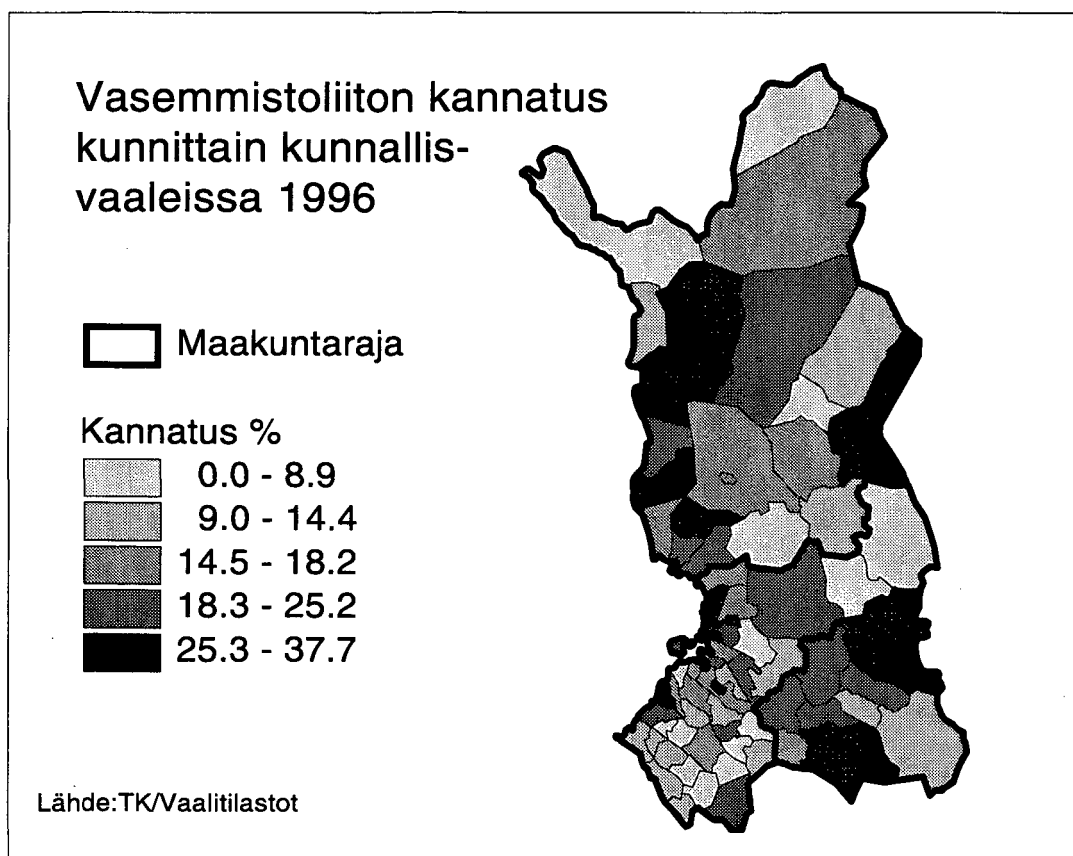
Puolueiden kannatuksen muutos Oulun ja Lapin lääneissä kunnallisvaaleissa 1992 - 1996

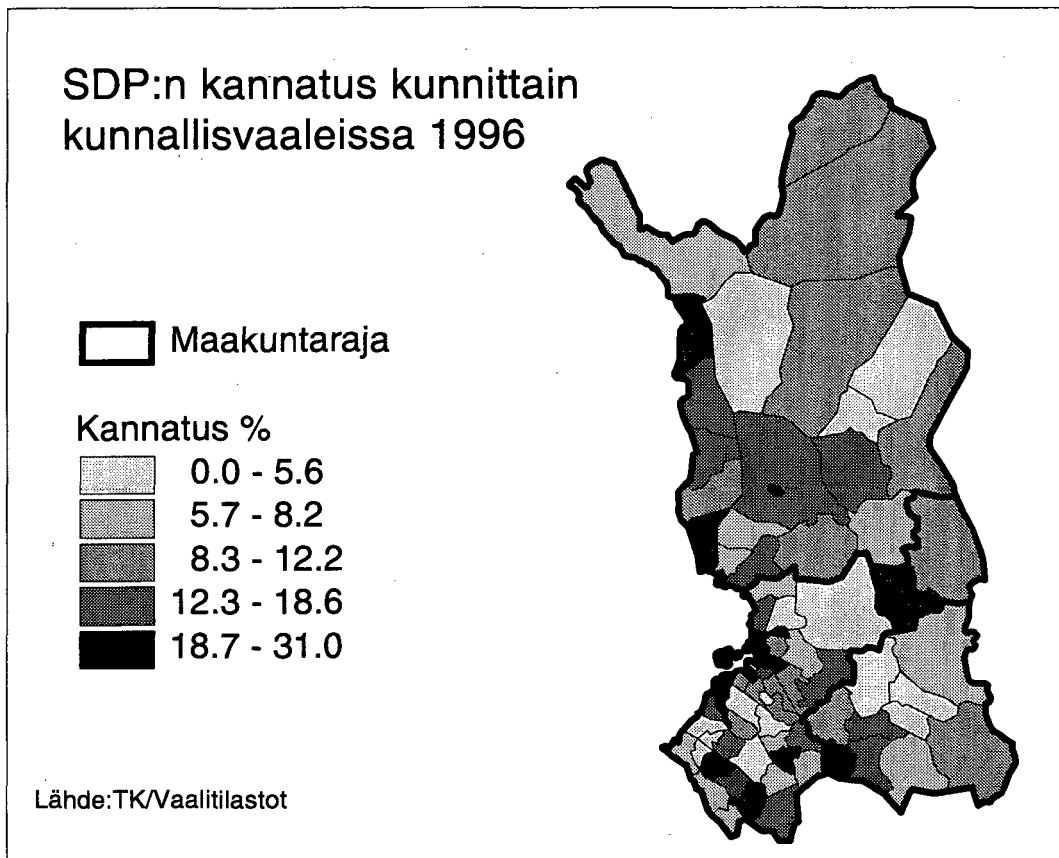
Kuva 152. Puolueiden kannatuksen muutos Oulun ja Lapin lääneissä kunnallisvaaleissa 1992 - 1996.

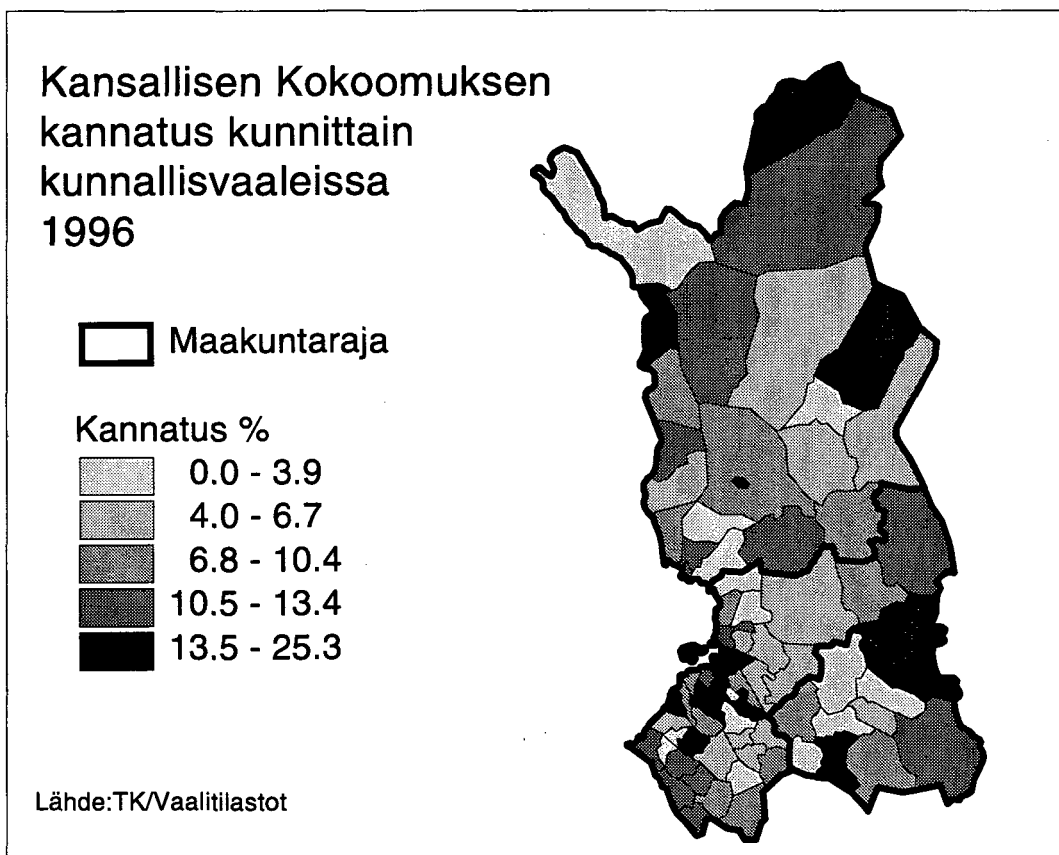
Kuva 153. Suomen Keskustan kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

Kuva 154. Vasemmistoliiton kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

Kuva 155. SDP:n kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

Kuva 156. Kansallisen Kokoomuksen kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

LÄÄNIT

Uusista 1.9.1997 perustetuista lääneistä pinta-alaltaan suurin on Lapin lääni. Manner-Suomen lääneistä Lapissa on kuitenkin pienin väestömäärä, 200 600. Etelä-Suomen läänin asukasluku oli vuoden 1996 lopussa 2 020 400. Se vastaa 39 % koko maan väestöstä.

Etelä-Suomen lääni oli muuttovoittoisin vuonna 1996. Myös väestönkasvu oli siellä suurinta. Väkiluvun muutokseen vaikuttaa muuttoliikkeen lisäksi luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmisyys. Vuonna 1996 luonnollinen väestönlisäys oli suurinta Oulun läänissä. Suuresta luonnollisesta väestönlisäyksestä johtuen Oulun läänin väkiluku kasvoi vuonna 1996, vaikka alueen muuttotase oli negatiivinen. Länsi-Suomen läänissä sekä muuttotase että syntyneiden enemmisyys olivat positiivisia. Lapin läänin muuttotase oli läänien negatiivisin eikä syntyneiden enemmisyyskään pystynyt korvaamaan voimakasta lähtömuuttoa. Ainostaan Itä-Suomen läänissä sekä muuttoliike että luonnollinen väestönlisäys olivat negatiivisia vuonna 1996.

Oulun ja Lapin läänit ovat ikärakenteeltaan nuorimpia. Koko Pohjois-Suomen väestöstä yli 20 % on alle 15 -vuotiaita. Vähäisin lasten osuus on Itä-Suomen läänissä, missä yli 65 -vuotiaiden osuus on vastaavasti suurin. Ulkomaalaisia ja ruotsinkielisiä asui vuonna 1996 suhteellisesti eniten Ahvenanmaalla. Suhteellisesti vähiten molempia ryhmiä asui Oulun läänissä. Viimeisen käytettävissä olevan väestöennusteen mukaan Ahvenanmaan ja Etelä-Suomen läänin väkiluku kasvaa suhteellisesti voimakkaimmin vuoteen 2030 mennessä.

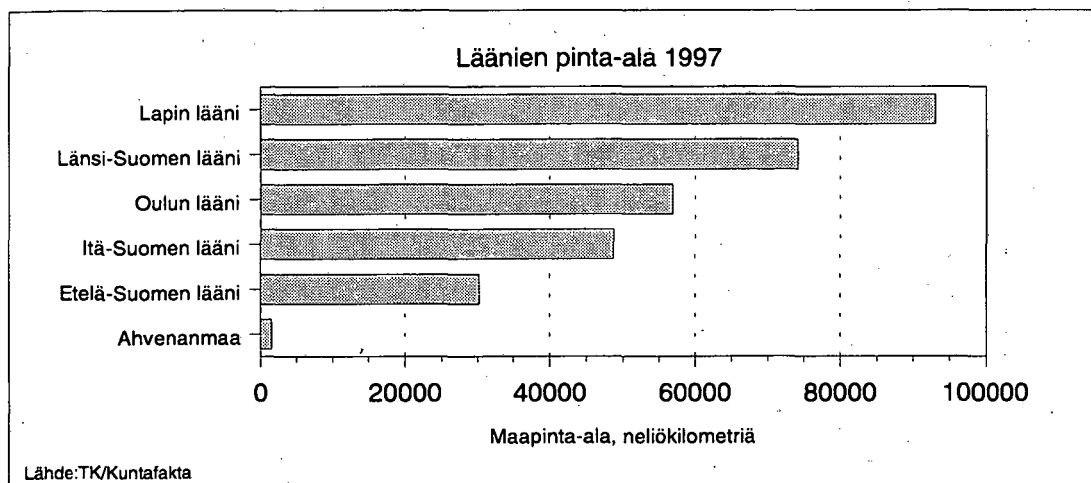
Yritysten toimipaikkoja oli eniten Etelä-Suomen läänissä vuoden 1997 elokuussa. Alkutuotantovaltaisina lääninä oli vuonna 1996 Itä-Suomi, jossa sen piirissä toimi yli 12 % työllisistä. Palvelu-toimialat työllistivät eniten Etelä-Suomen läänissä asuvia. Jalostusvaltaisina lääninä oli Länsi-Suomi.

Työttömyys vaihtelee voimakkaasti alueittain. Pahin tilanne oli elokuussa 1997 Lapin läänissä (24%). Samaan aikaan Ahvenanmaalla työttömyysaste oli vain 3.5 %. Pitkäaikaistyöttömien osuus oli kuitenkin Lapin läänissä koko maan keskiarvon alapuolella. Suhteellisesti eniten pitkäaikaistyöttömiä kaikista työttömistä oli Etelä-Suomen läänissä.

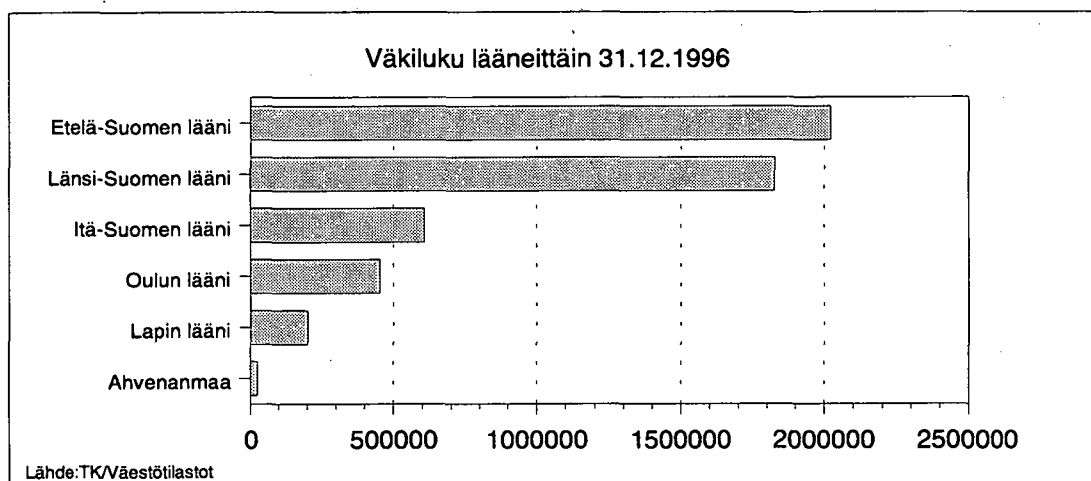
Väestön koulutusaste on korkein Etelä-Suomen läänissä. Eniten pelkän peruskoulun varaan jääneitä on Ahvenanmaalla. Sosiaali- ja terveystoimen koko- ja osa-aikaista henkilöstöä on asukaslukuun suhteutettuna eniten Oulun läänissä. Vähiten heitä on Etelä-Suomen läänissä.

Vuonna 1995 valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti vaihtelivat Etelä-Suomen läänin 96 500 markasta Itä-Suomen läänin 74 400 markkaan. Kuntien kokonaismenot asukasta kohti olivat suurimmat Lapin läänissä, pienimmät vastaavasti Ahvenanmaalla. Lapin ja Oulun lääneissä kuntien käyttötalouden valtionosuuksien ja verotulojen suhde oli yli 0.8. Etelä-Suomen läänissä valtionosuuksien merkitys kuntien taloudessa on selvästi vähäisin.

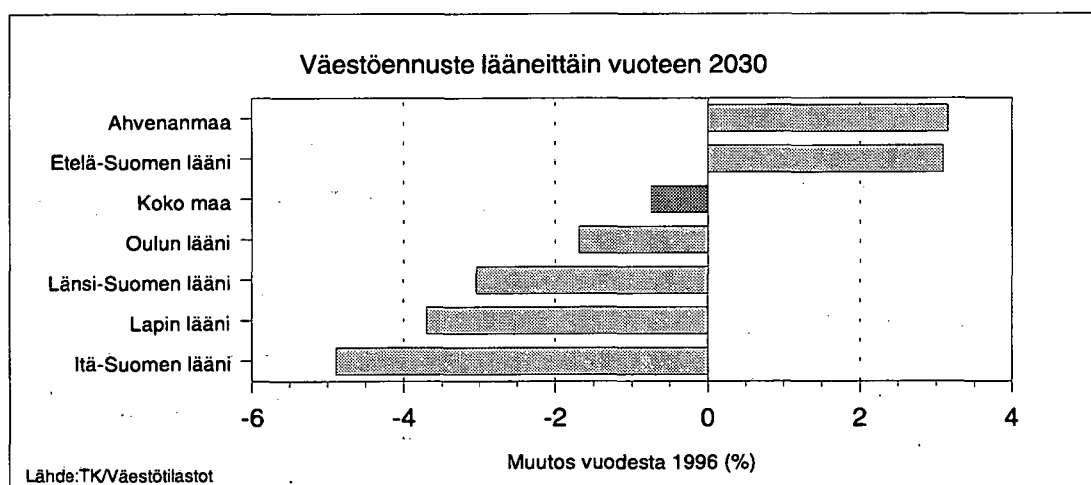
Kuntien lukumäärä vaihtelee lääneittäin. Eniten kuntia kuuluu Länsi-Suomen läänisiin, 205 kpl. Etelä-Suomen läänissä kuntia on 89, Itä-Suomen läänissä 68, Oulun läänissä 52, Lapin läänissä 22 ja Ahvenanmaalla 16 kuntaa.

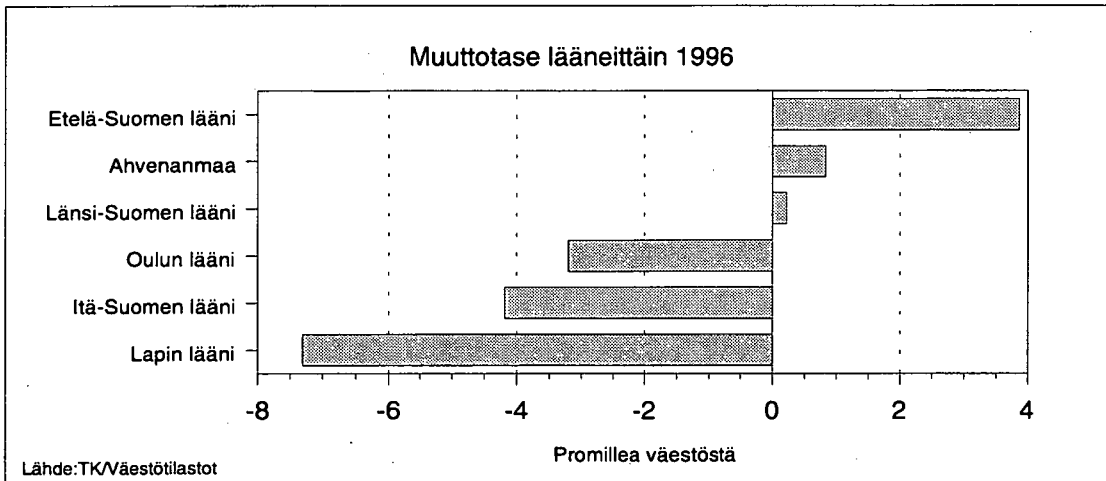
Kuva B1. Läänien pinta-ala 1997.

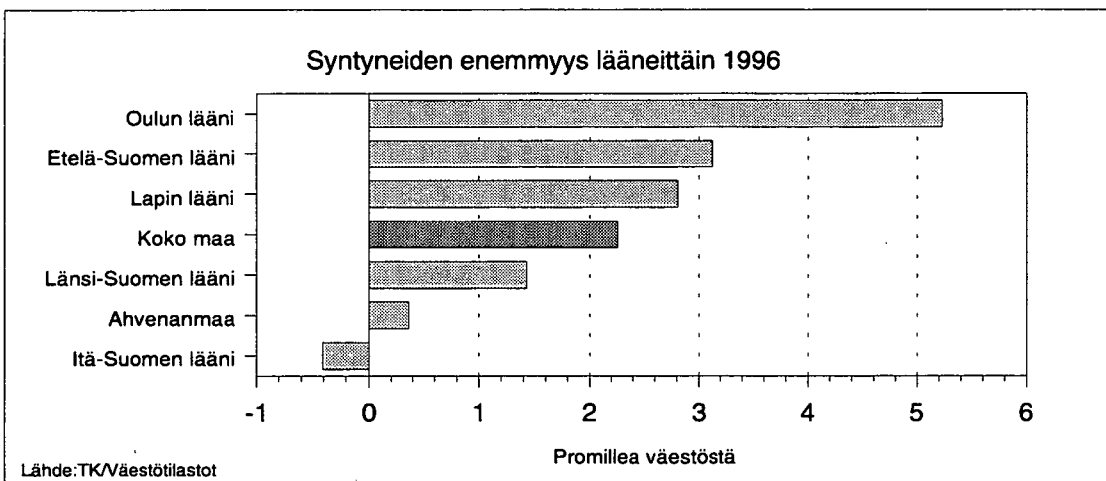
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1996.

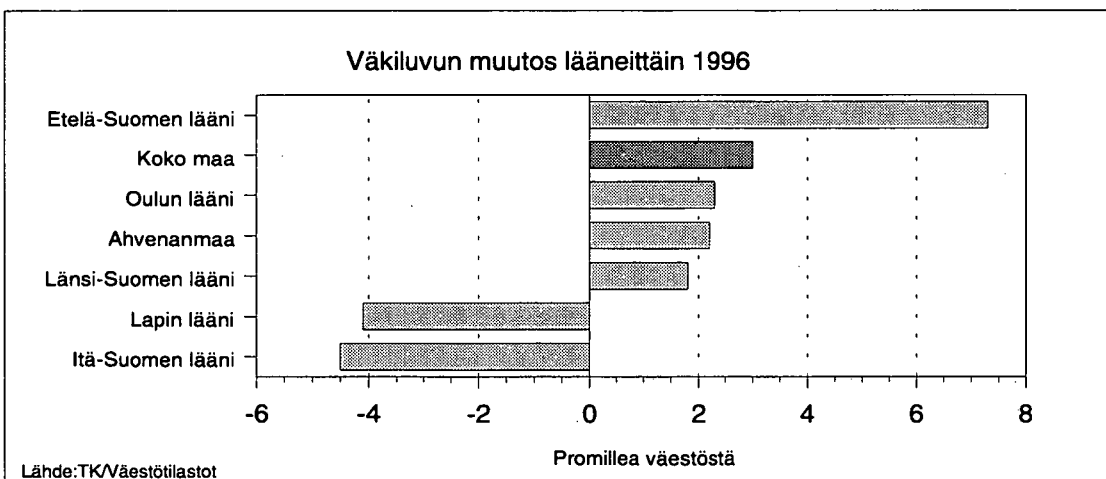
Kuva B3. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030.

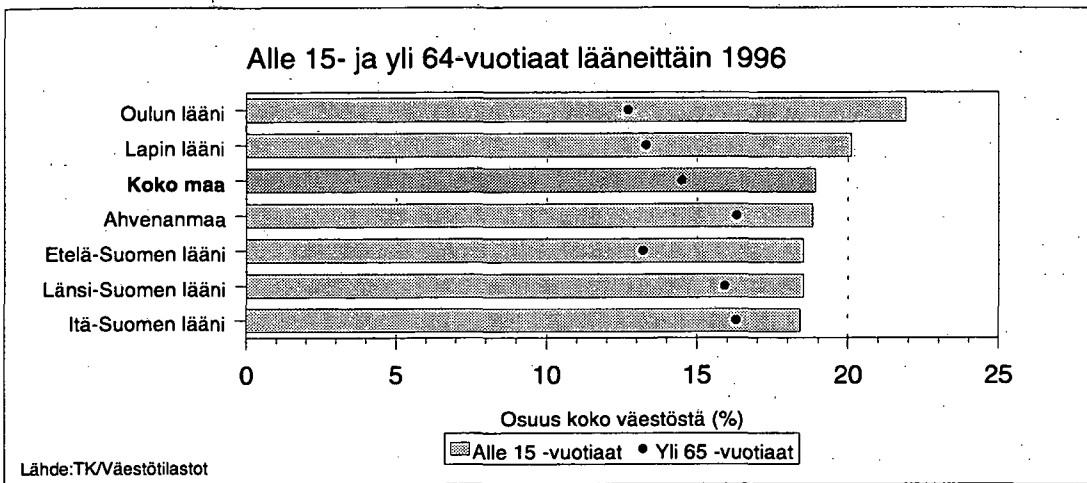
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 1996.

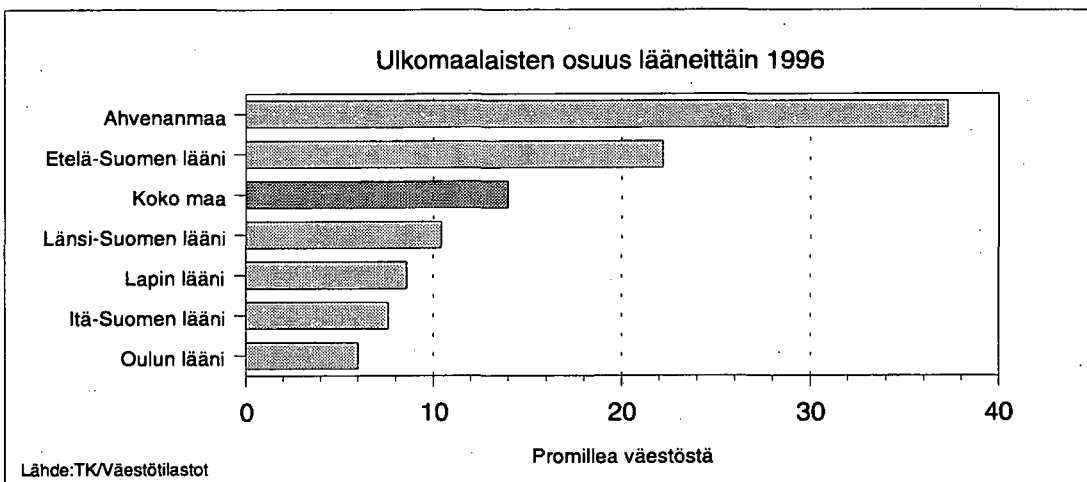
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1996.

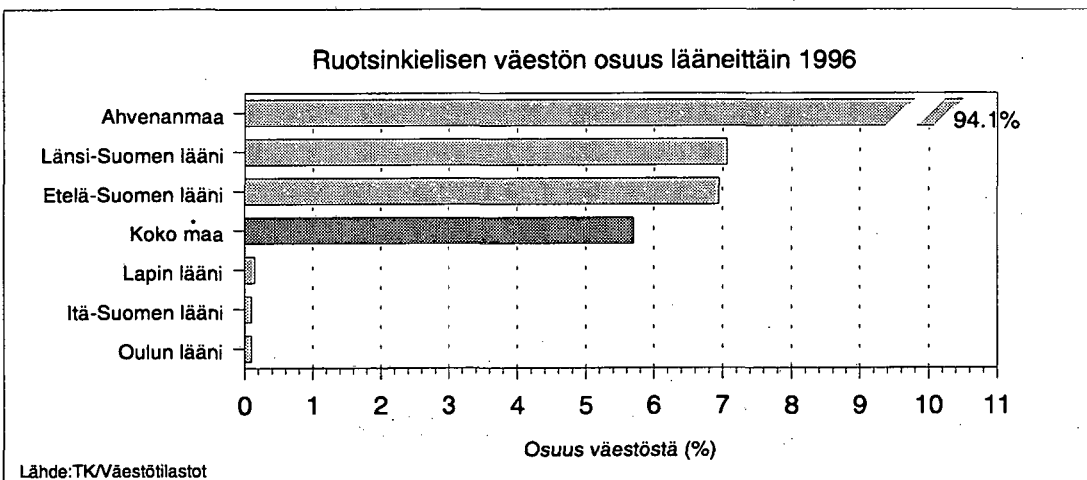
Kuva B6. Väkiluvun muutos lääneittäin 1996.

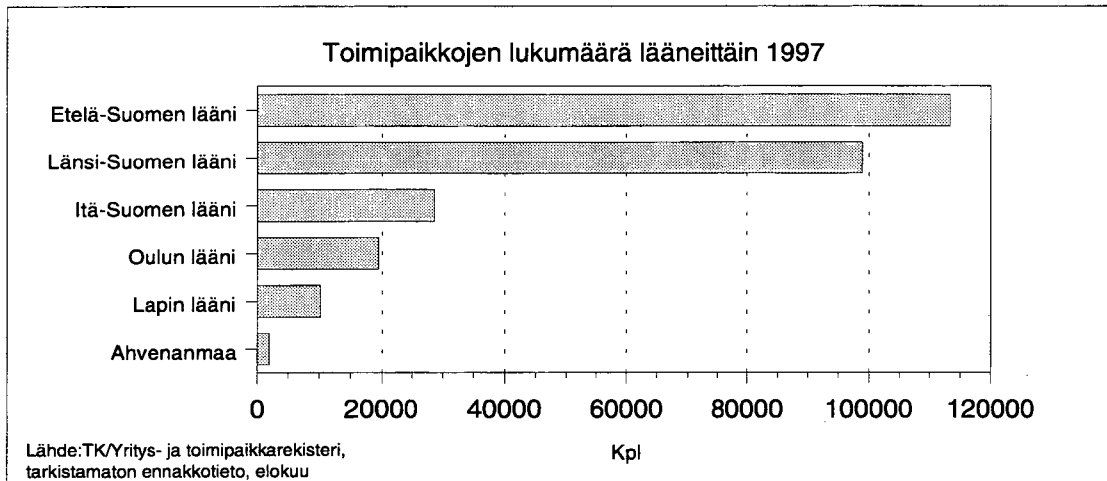
Kuva B7. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat lääneittäin 1996.

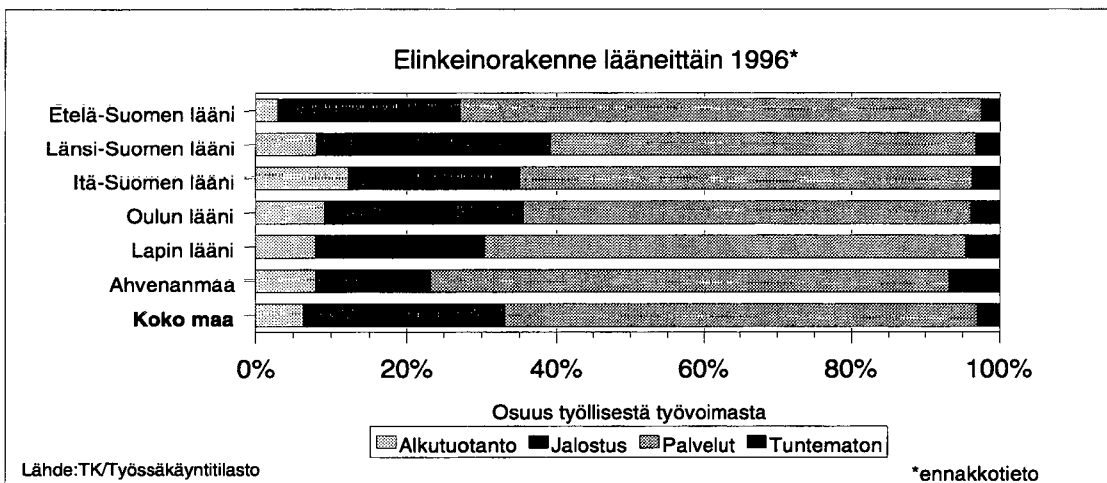
Kuva B8. Ulkomaalaisten osuus lääneittäin 1996.

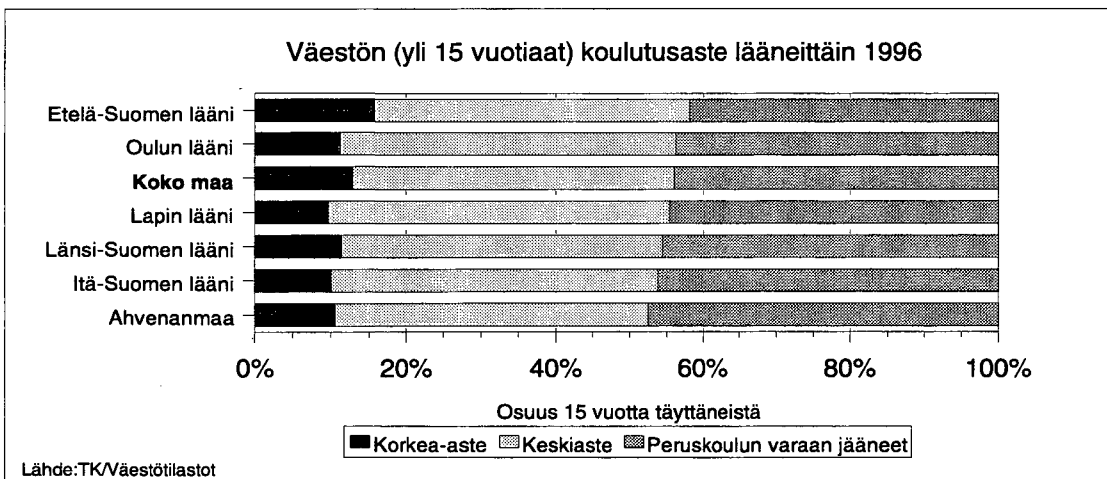
Kuva B9. Ruotsinkielisen väestön osuus lääneittäin 1996.

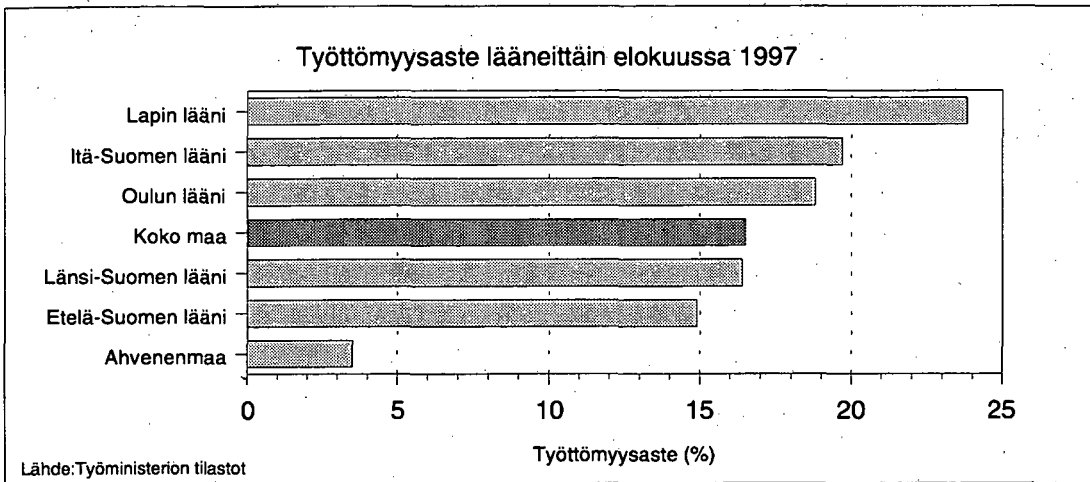
Kuva B10. Toimipaikkojen lukumäärä lääneittäin 1997.

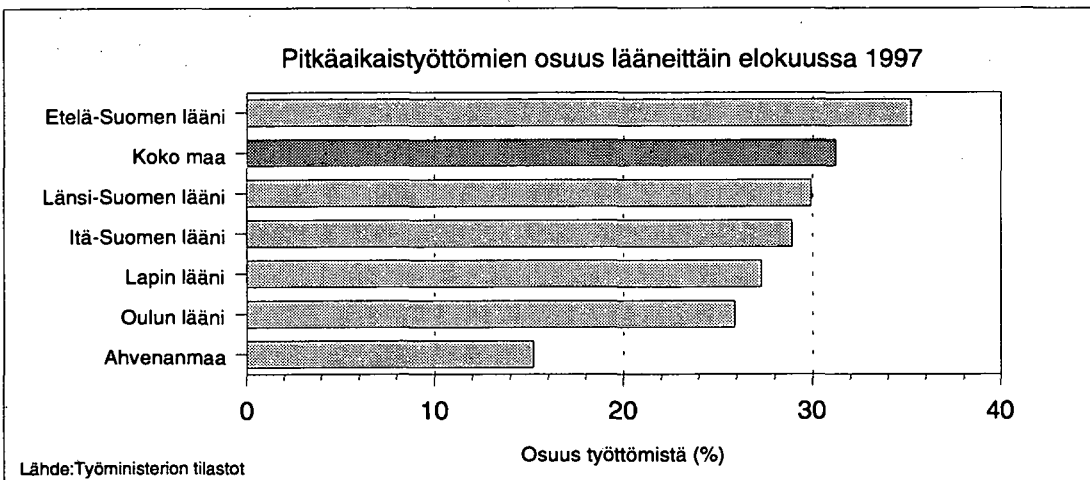
Kuva B11. Elinkeinorakenne lääneittäin 1996.

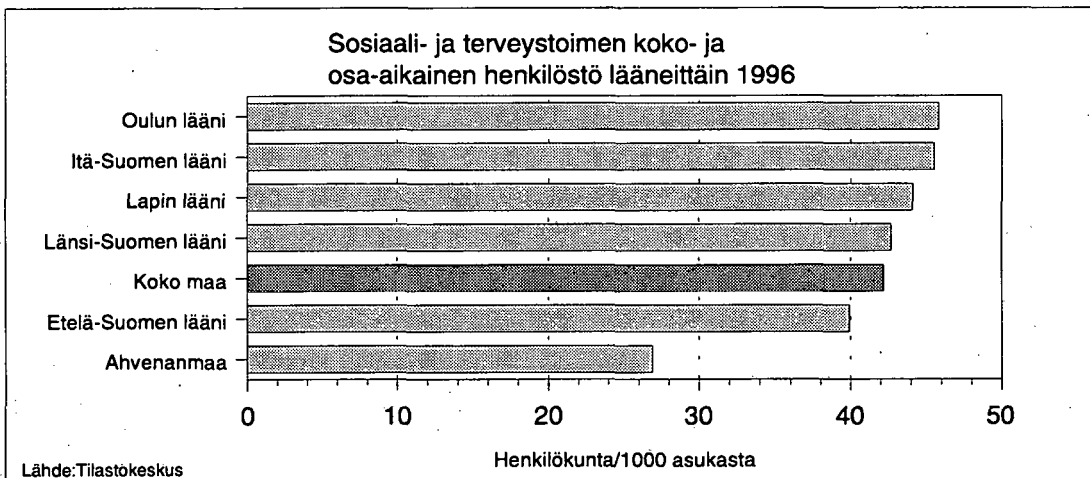
Kuva B12. Väestön koulutusaste lääneittäin 1996.

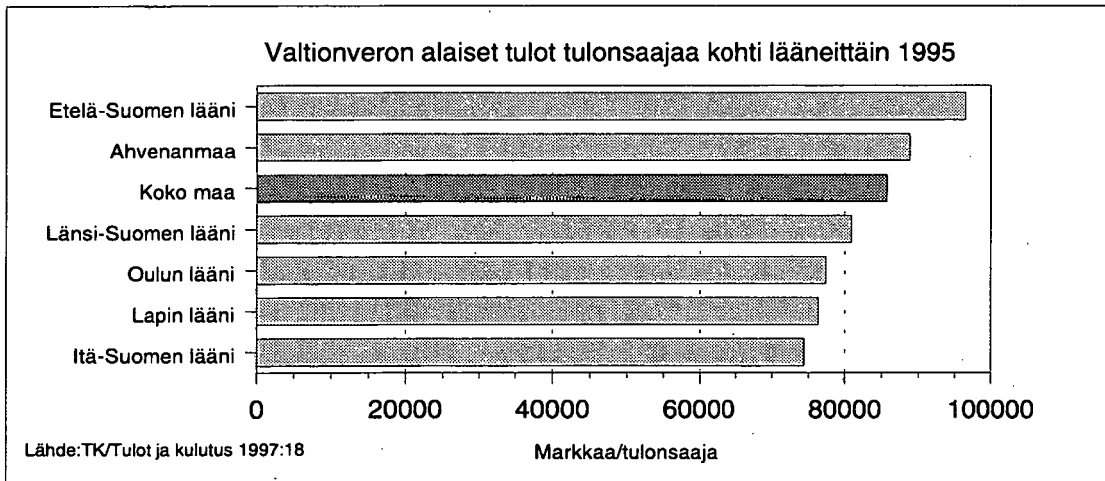
Kuva B13. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1997.

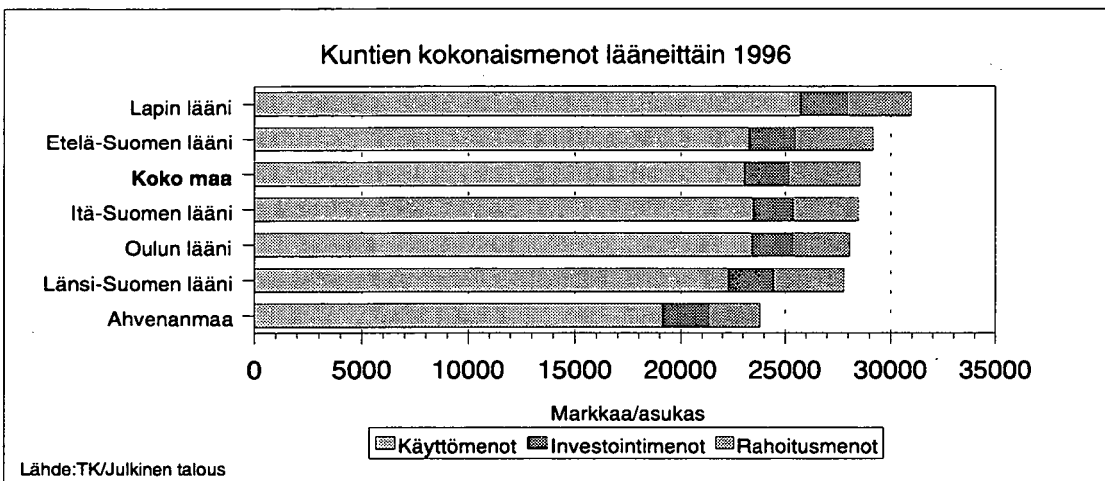
Kuva B14. Pitkäaikaistyöttömien osuus lääneittäin elokuussa 1997.

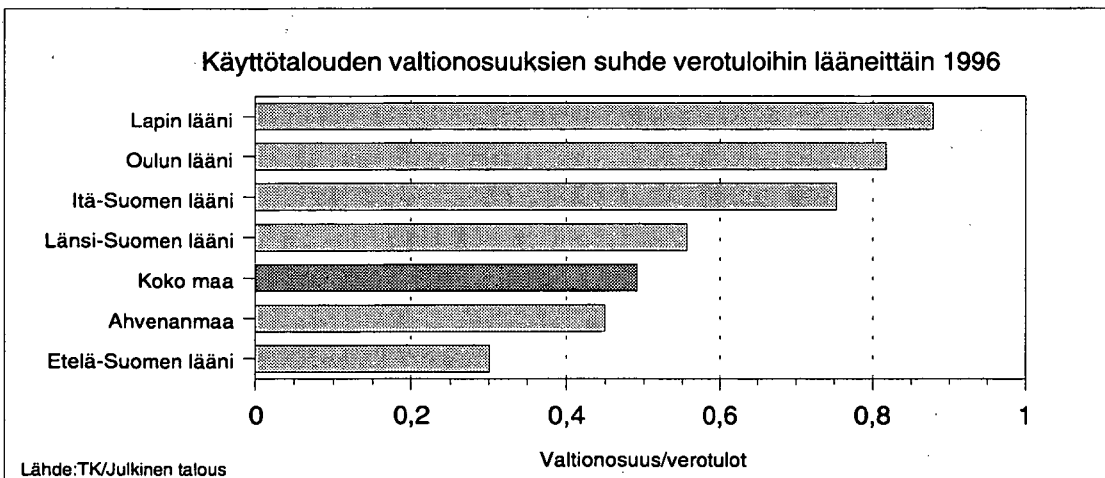
Kuva B15. Sosiaali- ja terveystoimen koko- ja osa-aikainen henkilöstö lääneittäin 1996.

Kuva B16. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti lääneittäin 1995.

Kuva B17. Kuntien kokonaismenot lääneittäin 1996.

Kuva B18. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde verotuloihin lääneittäin 1996.

KÄYTETYT LYHENTEET JA TIETOLÄHTEET

ALTIKA = aluetietokanta
 BKT = bruttokansantuote
 EU = Euroopan unioni
 KTM = Kauppa- ja teollisuusministeriö
 Kuntafakta = Tilastokeskuksessa kehitetty mikrotietokoneohjelma, johon on koottu tietoja Suomen kunnista.
 NUTS = Nomenclature of territorial units for statistics
 Tielaitos
 TK = Tilastokeskus
 Tullihallitus
 Työministeriö
 Sisäasiainministeriö
 Sähkölaitosyhdistys
 VTKK = Valtion tietokonekeskus
 VR Osakeyhtiö

KÄYTETYT KÄSITTEET

Ahtaasti asuminen. Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normaali 3:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun.

Alueella työssäkäyville tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Asuntokunta. Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asuntokunnan.

Bruttokansantuote (BKT). Bruttokansantuoteluvut esitetään tuotannontekijähintaisina kunkin vuoden hintatason mukaan. Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia bruttokansantuotetietoja on käytetty sekä markkamääräisinä että alueen asukasmäärään suhteutettuina.

EU-tavoitetukialueita on Suomessa kolme: tavoite 6-, 5b- ja 2-tukialueet. 6-alueet kohdennetaan erittäin harvaan asuttujen aluiden kehittämiseen, 5b-tukea maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistamiseen ja 2-alueet taantuvien teollisuusalueiden kehittämiseen.

Huoltosuhteella (taloudellinen) lasketaan, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Käsite sisältää ajatuksen, että kulloinkin työssäoleva väestönosa elättää työelämän ulkopuolella olevia.

Jalostusarvo saadaan vähentämällä tuotannon bruttoarvosta ulkopuolisilta sekä saman yrityksen toisilta toimipaikoilta hankittujen tuotantopanosten arvo, mukaanlukien käyttömaisuudesta maksetut vuokrat, vähennettynä tai lisätynä polttoainekäyttöä ja aine- ja tarvikkeiden korjaus- ja asennustöiden, teetettyjen palkkiotöiden sekä myös palvelusten hankinta. Tuotannon bruttoarvo käsittää omien tuotteiden toimitusten arvon, saadun korvauksen vieraille suoritetuista valmistus- yms. palveluksista (palkkiotyö), muista palveluista saadun bruttokorvauksen (ei-teollisten palveluiden myynti) sekä kauppatavaroiden myynnistä saatujen tuotteiden ja kauppatavaroiden hankintakustannusten erotuksen vähennettynä tai lisätynä valmiste- ja kauppatavaravarastojen sekä varastossa olevien keskeneräisten töiden muutoksella.

Kassan riittävyys on $365 \times (\text{Kassavarat} + \text{Talletukset} + \text{Lyhytaikaiset sijoitusarvopaperit} - \text{Kassalaina})$: Kassastamaksut.

Kokonaistuotos on toimipaikkojen tarkasteluajanjakson aikana tuottamien tavaroiden ja palvelusten summa.

Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusaikaan.

Koulutustaso on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin 15 vuotta täyttäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso ja sitä suurempi on vastaava lukuarvo.

Kuntaryhitys. Kaupunkimaiset kunnat: Väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. **Taajaan asutut kunnat:** Väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000 mutta alle 15 000. **Maaseutumaiset kunnat:** Väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 tai väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4000.

Lyhytaikaisiin velkoihin on luettu tilivelat, verovelat varainhallintavuodelta ja kassalainat.

Muuttotase on nettomuutto suhteutettuna alueen asukasluukuun.

Nettomuutto on alueen tulomuutto - lähtömuutto.

NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics) on EU:n hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jonka mukaan laaditaan kaikki EU:n alueelliset tilastot: NUTS 1 (Manner-Suomi, Ahvenanmaa), NUTS 2 (suuralueet 6 kpl), NUTS 3 (maakunnat 20 kpl), NUTS 4 (seutukunnat 85 kpl) ja NUTS 5 (kunnat 452 kpl).

Pitkäaikaisiin velkoihin on luettu talousarviolainat, muut pitkäaikaiset velat sekä ennakotuloihin sisätyvät lainat.

Pitkäaikaistyötön on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Rakennus on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäänkäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmista (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

Rakentamisvuodella tarkoitetaan vuotta, jona rakennus valmistui käyttökuntoon.

Saamelaiden kotiseutualue käsittää neljä kuntaa; Enontekiön, Inarin, Utsjoen ja osan Sodankylän kunnasta.

Seutukunta on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt Sisäasiainministeriö. Seutukuntia Suomessa on 85 kpl.

Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole yli 200 metriä. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettäviä rakennuksia.

Taajama-aste tarkoittaa taajamissa asuvien osuutta koko väestöstä.

Tutkinnon suorittaneeksi määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutus-aika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoiksi katsotaan vain työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka laskentahetkellä ovat työllisiä.

Työpaikkaomavaraisuus on alueella olevat työpaikat/työlliset*100. Mikäli alueen työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin työllisten lukumäärä, alueen työpaikkaomavaraisuus ylittää 100 %.

Työssäkäyntialue on kunnan rajat ylittävän työssäkäynnin eli pendelöinnin perusteella rajattu alue, jonka sisällä käydään suurelta osin alueen keskuksessa työssä. Kunta on työssäkäyntialueen keskus, jos sieltä pendelöi yhteensä alle 20 prosenttia työllisestä työvoimasta sekä mihin tahansa kuntaan alle 10 %. Työssäkäyntialue nimetään alueen keskuksen mukaan. Suomessa työssäkäyntialueita on 198.

Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta. Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutta saman ikäisestä työvoimasta.

Vakavaraisuusaste kuvaa kunnan rahoitusasemaa. Se lasketaan seuraavasti: Varaukset + Omat rahastot + Ylijäämä (taseesta) - Alijäämä (taseesta) - Pitkäaikainen vieras pääoma.

Velkataloudeksi katsotaan kaikki ne taloudet, joissa yksityishenkilöillä verotusrekisterin mukaan on velkaa.

Verorahoituksella tarkoitetaan kunnan verotulojen ja käyttötalouden valtionosuuksien summaa.

Yritystoimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

KUVALUETTELO**POHJOIS-SUOMI**

1. Läänit 1.9.1997
2. Maakunnat Pohjois-Suomessa
3. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhitys 1997
4. Pohjois-Suomen kunnat 1997
5. Seutukunnat Pohjois-Suomessa 1997

VÄESTÖ

6. Väkiluku kunnittain 31.12.1996
7. Väkiluvun muutokset alueittain 1980 - 1996
8. Väkiluvun muutos kunnittain 1985 - 1996
9. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996
10. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain ja koko maassa 1996
11. Alle 15 -vuotiaat kunnittain 1996
12. 15 - 64 -vuotiaat kunnittain 1996
13. Yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996
14. Väestön keski-ikä kunnittain 1996
15. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996
16. Keski-ian muutos kunnittain 1980 - 1996
17. Sukupuolirakenne kunnittain 1996
18. Syntyneiden enemmisyys maakunnittain 1993 - 1996
19. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1996
20. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 1996
21. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 1996
22. Kuntien välinen nettomuutto maakunnittain 1993 - 1996
23. Muuttotase kunnittain 1996
24. Eri kansallisuuksien osuus ulkomaalaisväestöstä maakunnittain ja koko maassa 1996
25. Muuttotase kunnittain 1996
26. Maakuntien välinen muutto Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa 1996
27. Ulkomaalaisten osuus kunnittain 1996
28. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1997 - 2030
29. Saamenkielisen väestön ikä- ja sukupuolirakenne 1995

ELINKEINOELÄMÄ**Yritysten toimipaikat**

30. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1997
31. Toimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997
32. Toimipaikkojen liikevaihto/henkilöstö kunnittain 1995
33. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1995

Elinkeino- ja työpaikkarakenne

34. Elinkeinorakenne maakunnittain ja koko maassa 1996.
35. Työpaikkojen muutos maakunnittain ja koko maassa 1993 - 1996 (%)
36. Elinkeinorakenne Pohjois-Pohjanmaalla 1996
37. Elinkeinorakenne Kainuussa 1996
38. Elinkeinorakenne Lapissa 1996

Alkutuotanto

39. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 1996
40. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1995
41. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, alkutuotannon mukaan järjestetty
42. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1995
43. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1995

Jalostus

44. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, jalostuksen mukaan järjestetty
45. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 1996
46. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1997
47. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 1995
48. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1995
49. Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain maakunnittain ja kokomaassa 1995
50. Teollisuuden henkilökunta/toimipaikka kunnittain 1995

Palvelut

51. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, palvelutoimialojen mukaan järjestetty
52. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 1996
53. Palveluelinkeinojen toimialarakenne maakunnittain ja koko maassa 1996

Konkurssit

54. Konkurssiin haettujen yritysten määrät Oulun ja Lapin lääneissä 1990 - 1996

Matkailu

55. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997
56. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 1996
57. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 1997
58. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995-1996
59. Yöpymisvuorokausien jakautuminen ulkomaalaisten matkailijoiden kesken maakunnittain ja koko maassa 1996

Tulonsaajien tulot ja kotitalouksien velat

60. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995
61. Asuntokuntien keskitulojen muutos kunnittain 1990 - 1995
62. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995
63. Velkatalouksien osuus kunnittain 1995

BKT

64. BKT asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1995, EU=100
65. BKT asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1995, markkaa/asukas
66. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1995 (markkaa)
67. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1995 (%)

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS**Työllisyys**

68. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995
69. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995
70. Työpaikat maakunnittain 1987 - 1996
71. Avoimien työpaikkojen määrät työvoimapiireittäin 1989 - 1997

Työttömyys

72. Työttömyysaste alueittain 1989 - 1997
73. Työttömyyden muutos 1995 - 1996
74. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997
75. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997
76. Työttömyyden kesto keskimäärin alueittain 1983 - 1997
77. Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997
78. Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997
79. Nuorten (25 -vuotiaiden) työttömyysaste kunnittain 1996
80. Nuorten (25 -vuotiaiden) työttömyysaste kunnittain 1996

KOULUTUS

81. Koulutustason muutos eri kuntaryhmissä maakunnittain 1983 - 1996
82. Koulutustason muutos kunnittain 1983 - 1996
83. Koulutustaso kunnittain 1996
84. Koulutustaso kunnittain 1996
85. Väestön koulutusaste kunnittain 1996

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

86. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1996
87. Terveystoimen ja sosiaalipalvelun työllistyvyys kunnittain 1996
88. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
89. Lasten päivähoidon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
90. Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
91. Erikoissairaanhoidon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

92. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 - 1996
93. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1996
94. Asuntotuotanto kunnittain 1996
95. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1997
96. Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1996
97. Asuntojen keskipinta-ala kunnittain 1995
98. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 1995
99. Kesämökkit maakunnittain 1980, 1990 ja 1996
100. Kesämökkit kunnittain 1996

LIIKENNE

101. Keskimääräinen vuorokausiliikenne yleisillä teillä 1994 - 1996
102. Liikennesuoritteet kunnittain 1995
103. Henkilöautojen lukumäärä kunnittain 1996
104. Tieliikenteessä kuolleet alueittain 1995 - 1996
105. Matkustajamäärät Pohjois-Suomen suurimmilla rautatieasemilla 1996
106. Maahan tulleet ja maasta lähteneet henkilöautot 1996
107. Maahan tulleet henkilöautot kansallisuuden mukaan 1996
108. Kotimaan lentoliikenne Oulun läänin suurimmilla lentoasemilla 1982 - 1996
109. Kotimaan lentoliikenne Lapin läänin suurimmilla lentoasemilla 1982 - 1996

ENERGIAHUOLTO

110. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 - 1996
111. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1981 - 1996
112. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 - 1996
113. Sähkön kulutus käyttäjäryhmittäin maakunnittain 1996
114. Yksityinen sähkönkulutus kunnittain 1996
115. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1996
116. Sähkömavaraisuus maakunnittain 1981 - 1996

YMPÄRISTÖN TILA

117. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1995
118. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1995
119. Hiukkaspäästöt alueittain 1992 - 1995
120. Typen oksidipäästöt (NO_x) kunnittain 1995
121. Rikkidioksidipäästöt (SO₂) kunnittain 1995
122. Hiukkaspäästöt kunnittain 1995
123. Kansallis- ja luonnonpuistot 1997

KUNNALLISTALOUS**Veroprosentti ja keskimääräiset veroäyrit**

124. Veroprosentti kunnittain 1997
125. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys alueittain verovuosina 1980 - 1995
126. Asukasta kohti lasketun veroäyrimäärän muutos verovuosina 1994 - 1995
127. Asukasta kohti lasketun veroäyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995
128. Veroäyrimäärä/asukas kunnittain verovuonna 1995

Kuntien nettomenot

129. Yleisen hallinnon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
130. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
131. Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
132. Kuntien kokonaismenot 1996 (mk/asukas)

Kunnallistalouden tunnuslukuja

133. Kuntien lainojen korot ja kuoletukset 1996 (% verorahoituksesta)
134. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (penniä/äyri)
135. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (penniä/äyri)
136. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (penniä/veroäyri)
137. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (markkaa/asukas)
138. Kassan riittävyys kunnittain 1996
139. Kuntien lainojen korot ja kuoletukset 1996 (% verorahoituksesta)
140. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (penniä/veroäyri)
141. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta)

Kuntien verotulot ja valtionosuudet

142. Kuntien verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet 1996 (mk/asukas)
143. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde kunnan verotuloihin 1996

ALUEPOLITIikka

144. EU:n tukialueet 1997
145. EU-rahoitus maakunnittain kaudelle 1995 - 1999
146. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1996
147. KTM:n myöntämät kansalliset yritystuet kunnittain 1996
148. KTM:n myöntämät yritystuet EU-tavoitealueille kunnittain 1996
149. KTM:n myöntämät investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996

VAALIT

150. Äänestysaktiivisuus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
151. Puolueiden kannatus Oulun ja Lapin lääneissä Europarlamenttivaaleissa 1996
152. Puolueiden kannatuksen muutos Oulun ja Lapin lääneissä kunnallisvaaleissa 1992 - 1996
153. Suomen Keskustan kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
154. Vasemmistoliiton kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
155. SDP:n kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
156. Kansallisen Kokoomuksen kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996

LÄÄNIEN VERTAILU

- B1. Läänien pinta-ala 1997
- B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1996
- B3. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030
- B4. Muuttotase lääneittäin 1996
- B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1996
- B6. Väkiluvun muutos lääneittäin 1996
- B7. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat lääneittäin 1996
- B8. Ulkomaalaisten osuus lääneittäin
- B9. Ruotsinkielisen väestön osuus lääneittäin 1996
- B10. Toimipaikkojen lukumäärä lääneittäin 1997
- B11. Elinkeinorakenne lääneittäin 1996
- B12. Väestön koulutusaste lääneittäin 1996
- B13. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1997
- B14. Pitkäaikaistyöttömien osuus lääneittäin elokuussa 1997
- B15. Sosiaali- ja terveystoimen koko- ja osa-aikainen henkilöstö lääneittäin 1996
- B16. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti lääneittäin 1995
- B17. Kuntien kokonaismenot lääneittäin 1996
- B18. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde verotuloihin lääneittäin 1996

Pohjois-Suomen katsaus 1997 antaa päättäjille ja muille tiedon-
tarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Pohjois-
Suomesta. Katsaus sisältää noin 160 havainnollista diagrammia
ja kuntapohjaista teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Pohjois-
Suomen

- väestöstä
- koulutuksesta
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä
- energiasta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta
- vaaleista

Katsaus sisältää myös 18 diagrammikuvaa käsittävän uusien
lääniä vertailun. Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana
olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelu-
toimistoista. Kuvat on saatavana myös värikalvoina.

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Etelä-Suomen, Itä-
Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 537 2046	(08) 537 2047	oulu.tilastokeskus@stat.fi
Seinäjäki	(06) 414 4539	(06) 423 3696	sjoki.tilastokeskus@stat.fi
Mikkeli	(015) 161 461	(015) 161 462	mikkeli.tilastokeskus@stat.fi
Tampere	(03) 223 2240	(03) 223 2241	tampere.tilastokeskus@stat.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku.tilastokeskus@stat.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2474	myynti.tilastokeskus@stat.fi

ISSN 1238-9064

ISBN 951-727-383-5

9 789517 273831